

Zaproszenie! Firma **AVON** ma przyjemność zaprosić na pokaz kosmetyczny.

OKAZJA OBEJRZENIA OFERTY KOSMETYKÓW, BEZPŁATNE PORADY KOSMETYCZNE, BEZPŁATNE KATALOGI, KONKURSY Z NAGRADAMI, MOŻESZ ZOSTAĆ KLIENTEM LUB KONSULTANTEM.

29.05. PIĄTEK GODZINA 15.00-19.00. WSTĘP WOLNY!
KWIDZYN, UL. KATEDRALNA, KAWIARNIA "MILA"

DOMKI WZASOWE NAD JEZIORAKIEM W MAKOWIE

Sprzet pływający, atrakcyjne ceny, w terminach 1., 2., tygodniowych, weekendy.

Tel. 279 33 13, 279 63 40

PHU Inva

zabudowy wewnątrz, szafy, garderoby,

NIE PRZEGAP! Już 3.06.98 w specjalnym, bezpłatnym dodatku do "Kuriera" SZCZEGÓŁOWY PROGRAM DNI KWIDZYNA!

PAMIĘTAJ. Znajdź się tam miejsce na Twoją reklamę.
Biuro Reklam i Ogłoszeń, Kwidzyn, ul. Braterstwa Narodów 46, tel. 055 279 30 59

TELE BOX

82-500 Kwidzyn, ul. Tęczowa 1c, tel. (055) 279-41-30 wew. 28, 0 601 630481

AUTORYZOWANY PRZEDSTAWICIEL

Plus GSM

KURIER

DZIENNIK POWIATOWY

widryński

TYGODNIK

ROZSAK

AUTORYZOWANY DEALER TELEFONÓW KOMÓRKOWYCH PROMOCJA

era GSM

KWIDZYN UL. TARGOWA 26 tel.-fax (0-55) 279 32 45

KWIDZYN, SUSZ, SADLINKI, GARDEJA, PRABUTY, KISIELICE, RYJEWO

ROK VII • NR 22/360 • TEL.FAX 279-30-59, TEL. 279-22-64 • 28.05.1998 R • ISSN 1232-0099 • INDEKS 324965 • CENA 1,10 zł

KWIDZYN '98

7 czerwca, godzina 18.00, stadion miejski przy ul. Sportowej, scena główna - wręczenie statuetek KWIDZYNA '98 w Plebiscycie na Człowieka Roku i nagród dla Czytelników.

Na stronie 9 ostatni kupon, za pomocą którego można oddać głos i wziąć udział w losowaniu nagród

Orły Górskiego w Kwidzynie

7 czerwca w pojedynku z kwidzyńskimi odboyami zmierzy się słynna drużyna Orłów Górskiego. Oprócz meczu organizatorzy przewidują wiele niespodzianek dla kibiców. Na trybuny zostaną rzucone piłki z autografami zawodników, a niekiedy szczęśliwcy będą mogli wzięć udział w losowaniu nagród

MTS mistrzem Polski

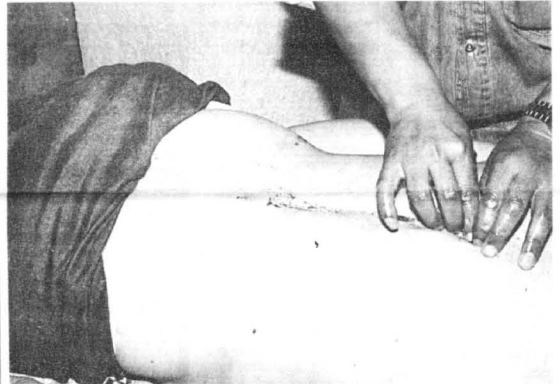
Obrzymi sukces odnieśli młodzi piłkarze ręczni kwidzyńskiego MTS-u. W zakończonych w niedzielę mistrzostwach Polski młodzików zajęli oni pierwsze miejsce. Turniej finałowy rozegrany w Kwidzynie zakończył się sukcesem nie tylko w wymiarze sportowym. Dopisała publiczność, zmagania zawodników przebiegały na wysokim poziomie, na wysokości zadania stanęli również organizatorzy.

str. 11

Filipiński sposób na choroby

Przez cztery dni w Kwidzynie przyjmowali filipińscy uzdrowiciele Harry Lukingan oraz Marvin Aping. Wizyta kosztowała 120 złotych, pacjentów jednak nie brakowało. Szansa na powrót do zdrowia okazała się bezcenna.

szego grymasu. Zobaczyliśmy, że palce uzdrowiciela wniknęły w szyję pacjenta. Trwało to bardzo krótko, po czym Harry przetarł skórę wacikiem i wyrzucił go do pojemnika, następnie masował skronie i zakropił oczy

W operowanym miejscu krew pojawiła się w niewielkich ilościach

Funkcję gabinetu zabiegowego pełniła jedna z sal pubu znajdującego się w piwnicy hotelu Barbara przy ulicy Chopina. W pomieszczeniu tym stały łóżka odgrzone od siebie kolorowymi parawanami. W powietrzu unosił się egzotyczny aromat olejków, którymi uzdrowiciele nacierali ciała chorych.

Pacjent, który zdecydował się na wizytę u uzdrowiciela, musiał najpierw wskazać chore organy, których umiejscowienie zaznaczano na kartce, na której widniała sylwetka człowieka. Następnie należało wrzucić 120 złotych do skarbonki i już po chwili można było spotkać się sam na sam z uzdrowicielem. Towarzy-

szyliśmy z aparatem fotograficznym dwóm pacjentkom.

Jedną z nich była Krystyna Kukowicz z Elbląga. Po wejściu do miejsca oddzielnego od reszty sali parawanem zobaczyliśmy, że Harry Lukingan stoi przy łóżku i modli się. Pacjentka rozbrała się i położyła na brzuchu. Ręce uzdrowiciela szybko przesuwały się po szyi i plecach, wykonując energiczny masaż z użyciem olejku. Po chwili Harry Lukingan kazał odwrócić się na plecy. Masował szyję i nagle uszyliśmy charakterystyczny dźwięk. Pacjentka spokojnym głosem powiedziała, że trochę zabiola, na jej twarzy nie było jednak widać najmnie-

tajemniczym specyfikiem. Ręce przesuwały się na brzuch. Krótką chwilę trwał masaż; nagle rozległ się znający dźwięk. Pacjentka poczuła lekki ból, a my obserwowaliśmy jak palce uzdrowiciela zanurzyły się w prawym boku chorej. Nie popłynęła ani jedna kropla krwi. Harry strząsnął coś do pojemnika i otarł operowane miejsce wacikiem. Co ciekawe, ręce wyjęte spod skóry były zupełnie czyste. Pacjentka usiadła i zgodnie z poleceniem uzdrowiciela złożyła ręce do modlitwy. Harry położył rękę na jej czole i przez chwilę się modlił. Uśmiechnął się i powiedział, że już po wszystkim.

cd. na str. 4

SIEKIERĄ W TEŚCIOWĄ

Policja zatrzymała 44-letniego Józefa H. z Dankowa, który uderzył siekierą swoją teściową w głowę. Kobieta z raną ciętą głowy trafiła do kwidzyńskiego szpitala.

Do zdarzenia doszło 17 maja. Podczas sprzeczki rodzinnej Józef H. nagle wyjął siekierę i uderzył 63-letnią Teresę K. w głowę. Następnie uciekł z miejsca zdarzenia. Kobieta może mówić o szczęściu, gdyż mimo uderzenia jej życiu nie zagraża niebezpieczeństwo.

Józef H. trafił do policyjnego aresztu.

J.K.

Napad w pociągu

Trzech młodych przestępców napadło na ucznia wracającego ze szkoły. Do zdarzenia doszło na stacji PKP w Gardeli. Uczeń pierwszej klasy szkoły ponadpodstawowej w Kwidzynie miał właśnie wysiąść z pociągu. Nagle został wciągnięty z korytarza do przedziału, w którym siedziało trzech młodych bandytów. Groźąc chłopaków, że go zabiją, zabraли mu buty, pasek od spodni oraz kurtkę. W tym samym czasie do pociągu wszedł ojciec chłopca, który jechał do pracy. Zauważył całe zajście i pospieszył synowi z pomocą. Trzej sprawcy, którzy mają ukończone po 17 lat, trafili do aresztu. Prokurator zastosował wobec zatrzymanych dozor policyjny.

J.K.

Salony Meblowe Synak Meble

Kwidzyn, ul. Toruńska (055) 279-50-38, 279-50-39

CANAL+

Nie przegap okazji! ZESTAW SATELITARNY ZA DARMO!*

TYLKO W PIĄTEK I SOBOTĘ (29. 30 MAJA)

TYLKO "TECHTRONIK"

Kwidzyn, ul. Targowa 11a, tel. 055 261 02 42

*Przy zakupie abonamentu CANAL+ na 12 miesięcy

Przedsiębiorstwo Auto Van s.c.

82-500 Kwidzyn, ul. Kościuszki 49A, (naprzeciw Komendy Rejonowej Policji) tel./fax (055) 279-33-13

SZYBY SAMOCHODOWE, CZĘŚCI ZAMIENNE

SPRZEDAŻ - MONTAŻ

Oferta Specjalna!

Przy zakupie amortyzatorów SACHS I DELCO MONTAŻ GRATIS!!!

KLOCKI, SZCZĘKI, TARCZE HAMULCOWE FIRMY BENDIX

Zapraszamy do współpracy warsztaty. WYSOKIE RABATY!

REKLAMA

LUNAR s.c.

82-500 Kwidzyn, ul. Toruńska 36, tel./fax (055) 279-63-31

okna PCV

-bramy garażowe -drzwi i bramy z atestem ppoż UNIMA -rolety, żaluzje

drzwi antywłamaniowe GERDA drzwi PORTA podłogi szwedzkie okna drewnoklejone DANLUX

● ALARMY

● AUTOALARMY

● ZNAKOWANIE POJAZDÓW

RABATY

AUTORYZOWANY SERWIS

Kwidzyn, ul. Staszica 52 tel. 090 538-150, 0602 67 80 81

TELE BOX

Dla ucha plus dla oka 449,- BIZ VAT

Uwaga, po raz pierwszy w Polsce karta aktywacyjna sieci Plus osm z najnowszym, kolorowym telefonem Nokia 5110 oraz zestawem słuchawkowym. Wszystkie za jedyne 449 zł netto.

Liczba zestawów promocyjnych jest ograniczona. Telefon trzeba wygłosić z kartą aktywacyjną sieci Plus osm.

82-500 Kwidzyn, ul. Tęczowa 1c, tel. (055) 279-41-30 wew. 28, 0 601 630481

Plus GSM

my dostarczymy

www.kwidzyn.top.pl

internet

tam gdzie go potrzebujesz

GRACOMM ul. Batalionów Chłopskich 25, 82-500 Kwidzyn, tel./fax (055) 279-72-40

Powstają parki dla psów

W Kwidzynie wyznaczono pierwsze tereny, na których nasze czworonogi będą mogły biegać bez smyczy. Jeden z wybiegów mieści się przy ulicy Staszica, na wysokości byłych bloków wojskowych.

Piac nie był do tej pory zagospodarowany. Kiedyś znajdowały się tam ogrody uprawiane przez mieszkańców okolicznych domów, który dzierżawił teren od Urzędu Miasta. W przyszłości ma tamtejsze przebiegać droga, która łączy ulice Wschodnią i Warszawską. Teren jest duży i każdy pies będzie mógł się wyszaleć do woli. Wybieg jest oznaczony specjalnym znakiem informującym o możliwości spuszczenia psa ze smyczy. Miejsce to nie jest dla ludzkiego oka atrakcyjne, jednak w celu wyprowadzenia psa wydaje się być odpowiednim. Z wybiegu przy ulicy Staszica skorzystał również właściciel zwierząt dużo większych niż pies. Obok znaku z wizerunkiem psa pasy się konie. Jednocześnie z pojawieniem się wybiegu wpro-

wadzono zakaz wypuszczenia psów na terenie osiedla mieszkaniowego. Zakaz obwiesza specjalny znak z przekreślonym czerwoną kreską wizerunkiem psa. Nie wszyscy zastosowali się do zakazu. Właściciele nadal wyprowadzają swoje psy na trawniki lub puszcza je luzem. Czworonogi biegają gdzie chcą, a ślady w postaci odchodów zostawiają na przykład w piaskownicy, w której później bawią się dzieci. Od gospodarza miasta Jolanty Grau dowiedzieliśmy się, że w Kwidzynie wyznaczonych będzie więcej takich miejsc. W jednym z kolejnych numerów "Kuriera Kwidzyńskiego" poinformujemy o ich istnieniu.

Jak na razie niewiele osób zwraca uwagę na te znaki

Mickiewicz na topie

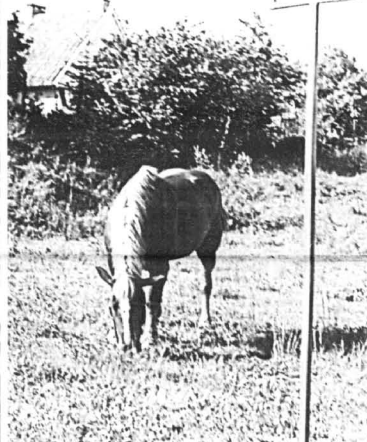
W związku z dwusetną rocznicą urodzin wieszczki Adama Mickiewicza, Szkoła Podstawowa Nr 4 w Kwidzynie, nosząca jego imię, zorganizowała teatrallia, podczas których dzieci i młodzież przedstawiały inscenizacje wybranych dzieł poety.

Najlepsze dramy nagradzane były nie tylko gromkimi brawami, ale przede wszystkim tajemniczymi nagrodami ukrytymi w kopertach.

W kategorii klas IV najlepsza okazała się klasa IV b Ewy Szwedowicz, która zaprezentowała "Panią Twardowską". W kategorii klas piątych najlepszą była klasa Vb Małgorzaty Sztaedelmajer która przedstawiła "Panica i Dziewczynę".

Zwycięska VI c, klasa Danuty Matias, brawurowo zagrała "Powrót taty", natomiast VII e zwyciężyła dzięki inscenizacji jednego z trudniejszych dramatów Mickiewicza - "Dziadów".

Zwycięzcom gratulujemy zarówno aktorskiego talentu jak i odwagi, której wymagały często pojawiające się w utworach innowacje.

Wybieg spodobał się nie tylko psom

Bal ósmych klas

Ostatni weekend maja jest tradycyjnie czasem na zorganizowanie Balu Osmoklasistów - pierwszego przed studniówką prawdziwego balu, na którym tańczy się poloniza.

Wszystkim ósmoklasistom oraz ich nauczycielom życzymy udanej zabawy.

PHU inva
WIELOLEPIENIA TRADYCJA

82-500 Kwidzyn
ul. Kamienna 11B
tel./fax (055) 279-40-34

DOŚWIADCZONY PRODUCENT

Wykonujemy:

- zabudowy wnętrz,
- szafy,
- garderoby,

w kanadyjskim systemie drzwi suwanych.
ORYGINALNE ELEMENTY "KOMANDOR"

Profil metalowy, aluminiowy.

MIŁA I FACHOWA OBSŁUGA

LAT GWARANCJI

PHU MULTI-SERVICE S.C.

Kwidzyn, ul. Kopernika 25 A (teren byłej jednostki wojskowej),
tel. (055) 279-33-09, biuro (055) 279-63-79

PIECE - Beretta
GRZEJNIKI - Elektrolux

Nowoczesne systemy grzewcze
- Miedz - szeroki wybór kształtek.
- "Coprax"

RABATY DLA INSTALATORÓW

Duży wybór armatury sanitarnej i grzewczej po atrakcyjnych cenach
Upusty przy zakupach kompleksowych
RATY - system "Lukas"
Czynne: pon. - piąt. 8.00-17.00, sob. 8.00-14.00

OFERTA NA WIOSNĘ

- boazerie PCV, listwy wykończeniowe
- siding i listwy wykończeniowe,
- panele i listwy drewnopodobne MDF,
- parapety zewnętrzne i wewnętrzne do okien PCV
- podgrzewacze wody: SIEMENS, BLOWAR,

HURT-DETAL

- duża gama kablnych przyszyconych także ze szkła hartowanego
- wanny narzeczne
- termy i kotły gazowe c.o. dwufunkcyjne
- "JUNKERS" (ceny importera)
- zaluzyje, rolety również do okien PCV

82-500 Kwidzyn, ul. II Listopada 22, tel. (055) 279-62-39.

OSPRZĘT ELEKTRYCZNY, KLIMATYZACJA, CHŁODNICTWO, BUDDWA KOMÓR CHŁODNICZYCH.

IGLO/TECH KWIDZYN

Kwidzyn, ul. Grudziądzka 1,
tel./fax (055) 279-33-43, (055) 279-63-03

DOŚWIADCZONY PRODUCENT

PROJEKTY MONTAŻ

PISEMNY EGZAMIN DOJRZAŁOŚCI ROZLICZONY

Pisemna część tegorocznego egzaminu dojrzałości już za nami. W niektórych kwidzyńskich szkołach średnich końca dobiegają również matury ustne. Ostateczne wyniki nie są jeszcze znane. Na dzień dzisiejszy wiadomo, iż tegoroczna matura zakończyła się niepowodzeniem dla 115 osób (bez II LO, w którym w momencie powstawania artykułu nie było jeszcze oficjalnych wyników).

Najwięcej uczniów, bo 63 nie zdało w Zespole Szkół Zawodowych Nr 2. 29 osób nie zdało w ZSZ Nr 1, 15 osób „oblało” w TPWT, pięciu maturzystom nogi powinęły się w Zespole Szkół Mechanizacji Rolnictwa. Trzy osoby nie zdały w I LO. Bez najmniejszych wpadek przebiegała matura w „Budowlance”. Na 27 osób zdały wszystkie, a średnia ocen z całego egzaminu dojrzałości wyniosła 3,33.

Nie potwierdziły się prognozy maturzystów. Najbardziej poszkodowanymi mieli być historycy, jak jednak wynika z ocen, najwięcej jedynek przypało na język polski oraz

matematykę. Historii nie zdało zaledwie kilkanaście osób, matematyki polskiego zaś kilkadziesiąt.

O podzieleniu się wrażeniami poprosiliśmy jedną z maturzystek: *Nie chciałabym zapeszać, ale jak na razie jest naprawdę fajnie. Matura nie jest taka straszna i niepotrzebnie krąży o niej tyle zbytnich mitów.*

Innego zdania są ci, którzy nie zdali. *To był szok - mówi jeden z maturzystów, który nie zdał matury. Od*

chwili, kiedy dowiedziałem się o tej tragedii, wszyscy patrzą na mnie jak na przestępcę. Co pomyślą sąsiedzi, jak odbiorą to rodzice mojej dziewczyny. Niezdana matura. Taki wstyd. Moi rodzice nie chcą się do mnie odzywać, dla rówieśników, którym się powiedziało jestem biedaczkiem, którego opuściło szczęście. Mam dość sztucznego współczucia. Nie pozostał mi nic innego, jak kuć cały najbliższy rok.

Ostateczne wyniki, jak już wspomnieliśmy, nie są jeszcze znane. Być może liczba zdań, którzy nie zdali matury zwiększy się po egzaminach ustnych. W odróżnieniu od tych, którzy otrzymali oceny niedostateczne w części pisemnej, będą mieli możliwość poprawienia ocen w sierpniu.

Wika

KWIDZYN MA NOWĄ PRZYCHODNIĘ

W Przedszkolu Niepublicznym Nr 3 w Kwidzynie mieszczącym się przy ulicy Kazimierza Wielkiego otwarto filię Przychodni Rejonowej Nr 1. W trzech niewielkich pomieszczeniach, zajmujących łącznie 62 metry kwadratowe, przyjmować będzie dwójka lekarzy rodzinnych: Elżbieta Barejka oraz Czesława Jaremkowicz.

Uroczystego otwarcia przychodni oraz przecięcia wstęgi dokonali wiceburmistrz Piotr Wilk, kierownik działu medycyny rodzinnej Elżbieta Barejka oraz dyrektor Zespołu Zakładów Opieki Zdrowotnej Mirosław Górski.

Z zaproszonych gości nie pojawili się ksiądz prepozyt Wojciech Kruk oraz przewodniczący Rady Miasta Ireneusz Niziołek.

Po uroczystościach wszyscy obecni ucczliłi nowootwartą przychodnię kieliszkiem szampa.

Podczas otwarcia wstęgę wspólnie przecinali Elżbieta Barejka - kierownik działu medycyny rodzinnej oraz wiceburmistrz Piotr Wilk

REKLAMA

OFERTA WIOSENNA

- zyrandole, lampy, kinkiety do mieszkań i biur (także nowe wzornictwo)
- komplety łazienkowe
- lustra kryształowe
- obrazy w skórce
- zaluzyje pionowe i poziome
- rolety - także do okien PCV KAMA 2000
- wyroby perfumeryjne
- elegancka bielizna damska

CENY WIOSENNE ZAPRASZAMY!

82-500 Kwidzyn, ul. Szkolna 3,
tel. 055 279-40-04,
ul. Krańcowa - pawilon nr 12

wykładziny, tapety, kasetony, dywany, drzwi harmonijkowe, wykładziny, tapety, kasetony, dywany, drzwi harmonijkowe, wykładziny, tapety, kasetony, dywany, drzwi harmonijkowe, wykładziny, tapety, kasetony, dywany, drzwi harmonijkowe, wykładziny, tapety, kasetony, dywany, drzwi harmonijkowe, wykładziny, tapety, kasetony, dywany, drzwi harmonijkowe, wykładziny, tapety, kasetony, dywany

Karnisze Podłogi

wykładziny, tapety, kasetony, dywany, drzwi harmo-nijkowe, wykładziny, tapety, kasetony, dywany, drzwi harmonijkowe, wykładziny, tapety, kasetony, dywany

Kwidzyn, ul. Toruńska 36, tel. 279-21-11 wew. 26

Filipiński sposób na choroby

Kolejna pacjentka położyła się najpierw na plecach. Harry natarł jej czoło i skronie olejkami, następnie zaczął masować brzuch. Ruchy rąk były tak szybkie, że ludzkie oko z trudem

Zacząłem uzdrawiać kiedy miałem czternaście lat. W pewnych rejonach Filipin uzdrawianie jest tradycją, normalna część życia

moją wiedzę. Jesteśmy ludźmi gór i dzielimy się swoimi daram z mieszkańcami nizin. W czasie operacji koncentruje się, używam siły psychiki

kają z negatywnego myślenia, z braku spokoju wewnętrznego i z wielu innych rzeczy, na przykład ze stresu czy pożądania dobrobytu. Jeżeli chora osoba nie jest przekonana o naszych zdolnościach, to musimy zrobić coś, aby w nie uwierzyła. Niektórzy potrzebują materialnego dowodu. Musimy użyć naszych zdolności w sposób rzeczywisty, namacalny. To jest kwestia akceptacji. Ludzie wierzą w to, co materialne, w medycynę konwencjonalną, bo to widac, więc łatwo w to uwierzyć.

W zasadzie wszystkie choroby mogą być wyleczone, ale to zależy od metabolicznej reakcji organizmu, która w większości przypadków jest natychmiastowa. My, uzdrowiciele, jesteśmy normalnymi ludźmi, więc też chorujemy. Możemy sami siebie uzdrowić, jest to kwestia dyscypliny.

Nowe pokolenie szuka starszych metod leczenia, wraca

Uzdrowiciel naciera skronie chorej leczniczym olejkami

do nich. Trzeba uciec od świata biznesu i uwierzyć w możliwości niekonwencjonalne. Nie używamy rękawiczek, wiemy co robimy. Nie obawiamy się zarzenia na przykład jakimś wirusem.

Wizyty w Polsce przebiegają tak samo jak wizyty na Filipinach. Jest tutaj duże zainteresowanie naszą pracą. Jestem z tego bardzo zadowolony. Dolegliwości z powodu, których zgłaszali się chorzy były bardzo różne. Począwszy od dolegliwości związanych z zębami, poprzez różne choroby organów wewnętrznych do guzów, nowotworów, naczynek.

Powodów powstawania chorób jest dużo. Jak twierdzi Harry B. Lukingan najważniejszą

przyczyną jest brak spokoju wewnętrznego, niepokój, stres. Wszystkie te czynniki towarzyszą nam w codziennym życiu. Musimy pamiętać, że składamy się nie tylko z ciała, ale też z umysłu i ducha, dlatego należy dbać nie tylko o ciało.

Zacząłem uzdrawiać kiedy miałem czternaście lat - mówi Harry Lukingan

Na zakończenie każdej operacji Harry wraz z pacjentem odmawia modlitwę

za nimi nadążało. Kobieta przewróciła się na plecy. To, co zrobił Harry, wywarło na nas piorunujące wrażenie. Masował plecy inagie szybkim ruchem przesunął palce po skórze wzduż kręgosłupa - pojawiła się krew. Szybkie ruchy palców nie pozwoliły dojrzeć czy i tym razem weszły one do środka. W miesiącach operacji pozostało zaledwie lekkie zaczerwienienie, które zgodnie z tym, co powiedzieli nam wcześniej pacjenci, zniknęło po kilku godzinach od zabiegu.

Osoby, z którymi rozmawialiśmy twierdzą, że czuły rękę uzdrowiciela w swoim ciele. Jedna z pań powiedziała, że poczuła dłoń pod zębami w okolicach wątroby, nie czuła bólu. Wymowianiu ręki spod skóry towarzyszył trudny do opisania dźwięk, podobny do chlupania. Po zabiegu czuła się bardzo osłabiona i odczuwała ból w miejscach operowanych. Jednak następnego dnia nie miała żadnych dolegliwości i czuła się jak nowonarodzona.

W rozmowie z Harrym Lukinganiem dowiedzieliśmy się wielu interesujących rzeczy.

Nauka w specjalistycznych ośrodkach medycyny niekonwencjonalnej dopełniła

i następuje wizualizacja. Człowiek składa się z umysłu, ciała i ducha Choroby wyni-

Palce uzdrowiciela wnikają w ciało pacjentki. Tym razem nie widac ani kropli krwi

Rywalizacja w tańcu

Po raz trzeci w Kwidzynie odbywać się będzie ogólnopolski turniej tańca towarzyskiego.

Klub tańca „Progress” zaprasza na turniej o puchar burmistrza Kwidzyna. Turniej odbędzie się 30 maja w hali widowiskowo-sportowej przy ulicy Mickiewicza i będzie przebiegał w dwóch etapach. Pierwszą część rozpocznie się o godzinie 11.00, druga o 15.30. W programie przewidziano występy par młodzieżowych i dziecięcych, a także pokaz dwukrotnych mistrzów Polski w tańcach latynoamerykańskich oraz pokaz karate Shorin-Ryu.

Bilety będzie można kupić przed turniejem. Dla dzieci do lat 5 wstęp jest bezpłatny. Cena biletu dla dzieci do lat 15 wynosi 4 złote, a dla dorosłych 8 złotych.

Kaja

Nowy rozkład PKP

W niedzielę 25 maja Polskie Koleje Państwowe wprowadziły nowy rozkład jazdy pociągów.

Niestety, jakiekolwiek nadzieje pasażerów na polepszenie sytuacji okazały się płonne, gdyż nowa wersja rozkładu jazdy pociągów niewiele odbiega od poprzedniej. Nie pozostaje nam zatem nic innego jak wierzyć, iż może za rok coś się zmieni na lepsze. Szczegółowy rozkład jazdy pociągów kursujących na trasach: Malbork - Toruń oraz Kwidzyn - Prabuty drukujemy jak zawsze na ostatniej stronie „Kuriera”, w informatorze.

Wika

R E K L A M A M A

OGŁOSZENIE

Komornik Sądowy Rewiru III przy Sądzie Rejonowym w Kwidzynie działając na podstawie art.955 § 1 kodeksu postępowania cywilnego **zawiadamia**

że w dniu 29 czerwca 1998 roku o godz 10.00 w Sądzie Rejonowym w Kwidzynie, plac Plebiscytorów 1 w sali nr 15 odbędzie się

II licytacja nieruchomości

położonej w Suszu przy ul. Leśnej 16; w skład nieruchomości wchodzi działki nr 52/1, 54/1, 54/2, 53 i 54/3 o łącznej powierzchni 2,1268 ha, zabudowana budynkami produkcyjno-magazynowymi oraz budynkiem administracyjno-mieszkalnym i budynkami pomocniczymi.

Grunt stanowi własność Skarbu Państwa, wiecznym użytkownikiem gruntu i właścicielem budynków jest „Floris” Spółka z o.o.

Sąd Rejonowy w Kwidzynie prowadzi dla tej nieruchomości księgę wieczystą K nr 22241.

Nieruchomość została oszacowana w trybie art. 948 kpc na łączną kwotę 451 953,00 Przystępujący do przetargu obowiązany jest złożyć rekoimję w wysokości 10% ceny oszacowania tj.45 195,30 zł.

Podane wyżej kwoty nie obejmują podatku od towarów i usług.

Nieruchomości można oglądać w tygodniu poprzedzającym licytację, a dokumentację można przeglądać w kancelarii komornika w Kwidzynie ul. Piłsudskiego 29/3.

82-500 Kwidzyn, Górki koło Kwidzyna tel./fax (055) 279-69-61

AGROL KWIDZYN Sp. z o.o.

Przedstawiciel handlowy "CHEMIROL"

ŚRODKI OCHRONY ROŚLIN

CENY PROMOCYJNE, UPUSTY!

82-500 Kwidzyn, ul. Kamienna 44B tel./fax (055) 279-40-84

OKNA SZUKASZ? CZEMU DO NAS NIE ZAPUKASZ? PRODUCENT OKIEN, DRZWI I WITRYN PCV

PROFIL: ROPLASTO, PANORAMA. OKUCIA ROTO

5 lat gwarancji FACHOWY MONTAŻ RATA

POLMOZBYT SPÓŁKA DAEWOO - AUTO
Grudziądz-Maiszek, Szosa Toruńska tel. (051) 465 15 23

Oferuje:
sprzedaż samochodów:
- HYUNDAI (spółka RI) - osobowe i dostawcze
- JUGO - juz od 19 000 zł
- TAWRIA - juz za 15 000 zł
- DAEWOO - osobowe i dostawcze

naprawy gwarancyjne samochodów:
FIAT, CINQUECENTO, DAEWOO, OPEL, AUDI, VOLKSWAGEN

części samochodowe do ww marek samochodów
naprawy blacharsko-lakiernicze i mechaniczne
(Warsztat wyposażony jest w najnowsze urządzenia komputerowe)

Punkt informacyjny również w Kwidzynie,
ul. 11 Listopada 11,
tel. (055) 279 62 00, (055) 261 08 88

SONY PlayStation

Zapraszamy do nowo otwartego sklepu i salonu

FLIPER

Ul. Tęczowa (pawilon za starym kinem, i pietro) tel.602-48-07-41

Szeroki asortyment akcesoriów i gier do wszystkich rodzajów konsoli: SONY, SEGA, NINTENDO, GAME-BOY, PEGASUS oraz sprzęt audio, walkman, kalkulatory, radiobudziki.

UWAGA! Nowość! Wstawiamy "czyjzy" do SONY PlayStation umożliwiające odbiór gier w systemie NTSC Cena 150 zł + 1 gra gratis!!!

Promocja SONY cena 669 zł

RATY

KOPALNIA "PIAST" i **KOPALNIA "JULIAN"**

HANDEL OPAŁEM i MATERIAŁAMI BUDOWLANYMI
Falkowski - Kielar

Z dniem 20.05. 1998 r. WPROWADZAMY LETNIĄ OBNIŻKĘ CEN WĘGLA z ww. kopalni

Orzech gat. I z 360 na 335 zł
Kostka gat. I z 380 na 350 zł

Najniższe ceny!

Prowadzimy sprzedaż tarczy w pełnym asortymencie do 7 m.b.

NOWOŚCI Węgiel z importu - ceny konkurencyjne.
Kwidzyn, ul. Łukowa. Czynne 7.00-15.00, tel. 279 48 74
Gardeja. Czynne 8.00-16.00, tel. 0601 646 853

KUPIJĄC TERAZ - OSZCZĘDZAS!

GARDEJA

Siedmiomilusy kończą wędrówkę?

30 kwietnia Waldemar Patock złożył sprawozdanie z działalności Harcerskiego Klubu Turystyki Pieszej „Siedmiomilusy” w Gardziej. Jak zaznaczył, po raz dwudziesty ósmy i ostatni.

Ostatnie sprawozdanie komendanta

Wcześniej przed obeliskiem harcerskim odbył się 25. Apel Pamięci Narodowej. Dawniej stawali tu w szuku dorośli mieszkańcy całej gminy, drużyny harcerskie. Składano wianki kwiatów i minutą ciszy czczono pamięć tych, którzy walczyli o Polskę niepodległą i jej nie doczekali.

Łączyliśmy się wokół wartościowych celów - mówi W. Patock. Nastąpił obecnie niełatwy czas przemian. Wielu instruktorów, nauczycieli zapomniało, że kiedyś składali zobowiązania instruktorskie. Dzisiaj przywołuje pamięć tych, którzy zrozumieli, że aby znaleźć dobro, piękno aby je rozwijać i szerzyć, trzeba

Tablica informacyjna "Siedmiomilusów"

ŁĘGOWO - OGRODZIENIEC

Potrzebna droga

Mieszkańców Łęgowa i Ogrodzienia (gm. Kisielice) łączy droga gruntowa krótsza o 4 km od istniejącej drogi o nawierzchni twardej. Rolnicy chcieliby z niej korzystać, lecz szkopol w tym, że jest ona najczęściej nieprzejezdna.

Nieutwardzona nawierzchnia drogi jest bardzo zniszczona, przydrożne rowy są silnie zdegradowane. Powoduje to powstawanie licznych zastoiś wody oraz kolein. By droga stała się przydatna dla rolników, musi być zmodernizowana, przynajmniej na kilometrowym odcinku. Jednak realizacja tego przedsięwzięcia tylko ze środków gminy jest niemożliwa. Zarząd Miejski

postanowił wystąpić do Urzędu Wojewódzkiego w Elblągu z wnioskiem o wykonanie prac w ramach funduszu ochrony gruntów rolnych. W przypadku dofinansowania zadania rolnicy już jesienią będą mogli już bez przeszkód dojechać na pola uprawne sprzętem rolniczym. Przewidywany koszt modernizacji wynosi około 200 tys. zł. Budżet gminy może wyasygnować na ten cel 56 tys. zł. (G)

Pierwszy i ostatni Zarząd z opiekunem klubu

wędrować. Wędrówka powinna łączyć ludzi, rozwijać braterstwo, jednoczyć. To sposób na coraz bardziej nasilającą się przejawy agresji i nietolerancji. Przez 28 lat naliczyliśmy 897 nazwisk, które przewijały się wielokrotnie w naszych kronikach i biuletynach. Nie sposób ich teraz wymienić.

Apel uświetniła uroczysta zmiana wart z udziałem żołnierzy jednostki wojskowej w Jamach, a także krótki występ młodzieży.

Wieczorem pojawiło się wielu wspaniałych gości. Zaczęło się spotkanie pokoleń „Siedmiomilusów”, wśród nich pierwszy zarząd z osobach Alicji Rekawieckiej-Szczepańskiej i Janka Berenta. Byli także: dyrekcja szkoły, nieliczni nauczyciele, rodzice, młodzież, która dawniej wędrowała i teraz wędruje po Polsce. Nie zawiedli wyprobowani przyjaciele. Zabrakło przedstawicieli Komendy Hufca ZHP w Kwizdynie, choć bardzo na nich liczone ze względu na zwierzchnictwo nad klubem, zabrakło przedstawiciela gminy. Były za to

występy Janusza Mędrka - wspaniały i zespołu Karola Kosika z Grudziądza.

Ta część miała szczególnie podniosły charakter. Po programie artystycznym „Ojczyzna”, w którym dominowała tematyka harcerska i turystyczna, nastąpił ten najważniejszy moment. W sprawozdaniu z dwudziestoosmioletniej działalności HTTP „Siedmiomilusy” komendant wspominał o wielu osobach związanych z klubem. Padły słowa podziękowań, były dyplomy i pamiątki klubowe, a później stwierdzenie, że HKTP „Siedmiomilusy” kończy swą działalność, sztandar harcerski powędruje do Komendy Chorągwi w Gdańsku. Zrobiło się smutno.

Już lata nie iść się chce - słowami piosenki turystycznej próbował usprawiedliwić tę decyzję Waldemar Patock. Dzieci będą działać w ramach organizacji szkolnej.

To jest stary wędrownik - stwierdziła jedna z uczestniczek spotkania. Ja nie wierzę w to, że on długo wytrzyma bez łażenia. Może to i prawda.

SUSZ

Chemia w rolnictwie

Rejonowy Zespół Doradztwa Rolniczego w Suszu współpracuje z firmą NM AGRO-Poland. W ramach współdziałania zobowiązała się ona bezpłatnie przekazać środki chemiczne na ochronę plantacji ziemniaków i rzepaku u wypytowanych rolników.

Plantacje pokazowe należą do Mirosława Wadelskiego i Grzegorza Olszowski z Krzywki oraz do Andrzeja Górskiego z Jędrzychowa. Latem rolnicy z gmin Kisielice, Susz i Prabuty będą

obserwować wspólnie z doradcami uprawy ziemniaków i rzepaku, by sprawdzić skuteczność działania zastosowanych środków chemicznych. Kierowniczką RZDR w Suszu Zdzisława Kosiek czyni starania, by do podobnej współpracy skłonić firmy DOWELANCO, FMC i MONSATO. Współpraca dotyczyłaby ochrony plantacji zbóż i roślin okopowych. (G)

KISIELICE

Zbudują garaż

W obecnym, bardzo małym obiekcie komisarzatu policji w Kisielicach, jest tylko jeden niewielki garaż. Komendant Paweł Jabłoński zwrócił się więc do Zarządu Miejskiego z prośbą o rozważenie możliwości budowy nowego lokum na pojazdy.

Samorząd uznał wniosek za zasadny, jednakże może on być zrealizowany tylko sposobem gospodarczym, gdyż na zadanie inwestycyjne nie ma pieniędzy. (G)

SADLINKI

Zespoły wokalne niepokonane

Wojewódzkie Prezentacje Dziecięce i Młodzieżowe Zespołów Artystycznych i Solistów, które odbyły się w Tolkmicku, przyniosły kolejne zwycięstwo zespołom wokalnym z Sadlinki.

Po pięciogodzinnych przesłuchaniach w kategorii zespołów wokalnych I miejsce oraz puchar burmistrza Tolkmicka, a także nagroda dyrektora Wojewódzkiego Ośrodka Kultury w Elblągu powędrowały w ręce zespołu „Aura”. Dla członkin zespołu: D. Czyżewskiej, P. Grzędziak, A. Dudek, A. Krajewskiej, E. Kurek, K. Niedziałkiewicz, M. Prokusiak, K. Pichowski, A. Rytki oraz M. Talarczyk jest to jak dotąd największy sukces. II miejsce zdobył zespół „Pikolo”, dla którego w jego niespełna rocznej działalności było to również drugim zaskoczeniem jak i ogólnym sukcesem. W skład zespołu wchodzi uczennice III i IV klas: E. Kamińska, K. Kazimierska, J. Krajewska, J. Krzysztofak, E. Marton, J. Mazur, O. Młynarczyk, M. Niedbańska, M. Pzadzan, E. Romanińska, M. Szumotalska, A. Wnętrzak.

W grupie solistów trzy pierwsze miejsca zajęły wokalistki ze Szkoły Podstawowej w Sadlinkach. Miejsce pierwsze oraz puchar przypadły Emilii Kurek, miejsce drugie zajęła Małgorzata Pzadzan, trzecie zaś Ewelina Kamińska.

Na sukces zespołów „Pikolo” i „Aury”, a także wyżej wymienionych solistek złożyła się nie tylko ciężka praca młodych artystów, ale przede wszystkim poświęcenie i zaangażowanie Edwarda Bujsiła, który przygotowywał dziewczęta do konkursów. Uwieńczeniem sukcesów obu zespołów wokalnych było zajęcie II miejsca przez grupę rytmiczno-taneczną „Akan”, w skład której wchodzi: M. Głogowska, P. Kilszek, A. Kubala, A. Wasilczuk, E. Wiercińska, M. Talarczyk. (G)

Wika

Advertisement for VW cars: TAK WIELE ZA TAK NIEWIELE. Wiosenna promocja samochodów użytkowych VW. VW CADDY ad 31 500 zł + VAT, VW TRANSPORTER od 49 900 zł + VAT, VW LT 2 od 69 900 zł + VAT. Elmot Autoryzowany Dealer Volkswagena. 82-300 ELBLĄG, ul. Tysiąclecia tel./fax (055) 232-70-60, tel. (055) 235-10-64.

Advertisement for Centrum Ogrodnicze: WSZYSTKO DLA: DZIAŁKI, OGRODU, BALKONU. nawozy, odżyvky, nasiona, kwiaty doniczkowe, kosiarki, pilarki, wykaszarki, sprzęt zrasający, opryskiwacze, meble ogrodowe, oczka wodne, folie, drzewka ozdobne. ŚRODKI OCHRONY ROŚLIN. Atrakcyjne ceny! Skorzystaj z naszej fachowości. RATA!

Advertisement for WĘGIEL z kopalni „PIAST”. Dnia 30.05.1998 R. w godz. 10.00-14.00 PRZED BUDYNKIEM BIBLIOTEKI MIEJSKIEJ W KWIZDYNIE, PRZY UL. PIŁSUDSKIEGO 21 ODBĘDZIE SIĘ KIERMASZ KSIAŻEK ORAZ WYSTAWA MALARSTWA PANA J. GURGUROVIĆ ZAPRASZAMY! NIE PŁAĆ WIĘCEJ NIŻ TRZEBA! WĘGIEL z kopalni „PIAST” Zaprasza DEPOZYTOWY SKŁAD KOPALNI "PIAST" w Sadlinkach Zapewniamy transport i załadunek. TEL. (055) 275-75-61

Świętowali strażacy

Tradycyjnie już w maju obchodzony jest Dzień Strażaka. Podczas uroczystości wręczono medale i odznaczenia nie tylko strażakom, ale i osobom zasłużonym dla pożarnictwa.

W kwidzińskich uroczystościach udział wzięli komendant Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Elblągu młodszy brigadier Tomasz Nowakowski. Nie zabrakło duchowego opiekuna strażaków księdza prepozyta Wojciecha Kruka, wiceburmistrza Kwidzyna Mirosława Batora oraz kierownika Urzędu Rejonowego Ryszarda Mówińskiego. Gości powitał komendant PSP w Kwidzynie kapitan Leszek Szczepański

Dokonyując się przemiany ustrojowe oraz stale rosnąca dysproporcja między występującymi zagrożeniami a możliwościami służb ratowniczych spowodowały konieczność przyjmowania na siebie coraz większej ilości obowiązków przy pełnym zaangażowaniu się w działania.

Aby sprostać tym wymaganiom, należało dokonać wielu czynności organizacyjno-technicznych, usprawniających system alarmowania i współdziałania z innymi służbami ratowniczymi. Na dzień dzisiejszy można stwierdzić, że pomimo wielu trudności, szczególnie braku odpowiednich środków finansowych na odnowienie parku sprzętu specjalistycznego i poprawy warunków socjalno-bytowych załogi, większość zadań

działań - mówił w imieniu strażaków aspirant Jan Chodukiewicz. Podziękowania skierowano między innymi pod adresem władz administracyjnych, samorządowych oraz zakładów pracy i instytucji, które wspomagają strażaków.

Medale i awanse

Pierwsza część strażackich uroczystości odbyła się 8 maja w Elblągu. Wręczono tam medale za zasługi dla pożarnictwa oraz awansowano strażaków.

Złotym medalem za zasługi wyróżnieni zostali: Franciszek Klawitter (ZEM Kwidzyn), Tadeusz Koszcza (PSP), Wacław Wirszyło (PSP). Srebrne medale otrzymali: Marian Frankowski (PUS Kwidzyn), Bogdan Piawski (Ryjewo), Barbara Prah (PSP), Tomasz Szulc (PSP), Mateusz Brzeziński (PSP), Andrzej Jurek (PSP). Brązowym medalem odznaczono Dariusza Stromeckiego (PSP). Awansowali dwaj strażacy: Czesław Olejnik ze starszego aspiranta na aspiranta sztabowego oraz Grzegorz Ciemiecki z młodszego aspiranta na aspiranta. Akty nadania na wyższy stopień otrzymali: Waldemar Musiewicz i Tomasz Szulc do stopni starszego ogniomistrza, Mirosław Gawęda do stopnia ogniomistrza i jedyna kobieta - Teresa Skup - do stopnia starszego sekcijnego.

Podkreślano, że mimo coraz nowocześniejszego sprzętu i coraz większych umiejętności zawodowych strażaków bardzo ważna jest pomoc przyjaceli. Służba nasza, mimo wielu problemów, staje się iżejsza, kiedy wyczuwamy społeczne poparcie dla naszych

Za kierownicą gaśniczego samochodu młodszy ogniomistrz Andrzej Krupski

Strażakom z okazji ich święta podziękował listownie minister spraw wewnętrznych i administracji Janusz Tomaszewski, który napisał między innymi:

Składam wam podziękowanie za poświęcenie i bohaterstwo, za humanitarne działania, które podejmujecie nie szczędząc sił i zdrowia dla zapewnienia bezpieczeństwa kraju i jego obywateli podczas pożarów, awarii, katastrof, klęsk żywiołowych i innych zagrożeń. Wasza postawa oraz profesjonalne działania zasługują na najwyższą ocenę ze strony kierownictwa resortu spraw wewnętrznych i administracji.

Komendant Główny Państwowej Straży Pożarnej pisał w liście o tym, że przed strażakami stoją nowe zadania ratownicze. Jestem przekonany, że tak jak dotychczas wykonamy je z honorem. Życzę wam drodzy strażacy, by ten ogromny trud, który podejmujecie dla ratowania życia i mienia obywateli naszego kraju, był dla was źródłem satysfakcji i społecznego uznania.

Strażacy z PSP w Kwidzynie czuwają nad bezpieczeństwem

kańców są chociażby wyjazdy z takich powodów jak zatrzymanie drzewi do mieszkań, kot na drzewie czy przymarznienie do lodu ptak.

Muzyczne przedszkole

W Państwowej Szkole Muzycznej i stopnia im. Feliksa Nowowiejskiego w Kwidzynie odbył się koncert przeznaczony dla dzieci z kwidzińskich przedszkoli. Impreza miała charakter edukacyjny, a jej głównym celem było zachęcenie młodych kwidzińskich do wstąpienia w mury placówki.

Przedzkołaki miały okazję wysłuchania drobnych miniatur instrumentalnych w wykonaniu najmłodszymi uczniami, zapoznania się również z budową, brzmieniem oraz przeznaczeniem każdego z prezentowanych instrumentów. Koncert przepiękany był różnego rodzaju konkursami i doświadczeniami, które stwarzały przedszkolakom możliwość wykazania się wiedzą.

Do szkoły muzycznej zaproszone zostały kwidzińskie przedszkolaki

Strażacy z Komendy Rejonowej Państwowej Straży Pożarnej pełnią służbę przez 24 godziny na dobę

Działają w systemie

Państwowa Straż Pożarna działa w krajowym systemie ratowniczo-gaśniczym. Jak mówił aspirant Jan Chodukiewicz, który w imieniu strażaków zwrócił się do gości, rok 1997 i pierwsze miesiące bieżącego roku były okresem dalszego doskonalenia struktur PSP.

Ze zmiany okres cechowała stale wzrastająca liczba zdarzeń wymagających różnego rodzaju interwencji. Prowadzona też była szeroko zakrojona działalność prewencyjna. W ubiegłym roku jednostki PSP oraz OSP uczestniczyły w gaszeniu 284 pożarów. W 175 przypadkach podejmowano inne akcje ratownicze. Działania nie ograniczały się jedynie do gaszenia ognia. Strażacy brali również udział w ratowaniu ofiar wypadków drogowych. Nie jest obce strażakom ratownictwo chemiczne.

udaje się nam w pełni realizować i z roku na rok stajemy się służbą coraz bardziej profesjonalną.

Podkreślano, że mimo coraz nowocześniejszego sprzętu i coraz większych umiejętności zawodowych strażaków bardzo ważna jest pomoc przyjaceli.

Służba nasza, mimo wielu problemów, staje się iżejsza, kiedy wyczuwamy społeczne poparcie dla naszych

Listy od władz

R E K L A M A M A

SKLEP Z ARTYKUŁAMI SANITARNO-PRZEMYSŁOWYMI
A. CH. JAŚTAK
UL. BRATERSTWA NARODÓW 46
(W PODWÓRKU OBOK „ŻELAZNEGO”)
tel. 279 38 25 - BEZ ZMIAN!

POLECA:

- Piec co (koksowo-węglowe, mialowe, gazowe, elektryczne).
- Przepływowe ogrzewacze wody-gazowe, elektryczne.
- Katalityczne ogrzewacze pomieszczeń.
- Pompy i hydrofony.
- Armaturę sanitarną.
- Kuchnie gazowe i węglowe.
- Łopaty, szpadle.
- Kłódki, zamki i inne.

RATY

Autoryzowany Przedstawiciel Urzędów Fiskalnych **OPTIMUS ic**

- * sprzedaż
- * doradztwo
- * autoryzowany serwis
- * nauka programowania kasy - gratis

„ELKOMP”
UL. KOCHANOWSKIEGO 11
82-500 KWIDZYN
TEL. 279 47 49

TECHPROJEKT

Firma "TECH-PROJEKT" zatrudni: **automatyka w pełnym lub niepełnym wymiarze czasu pracy. Możliwość zatrudnienia na zasadzie umowy zlecenia.**

"TECH-PROJEKT" ul. Gridzińska 22 82-500 Kwidzyn tel. 279-99-90

Firma R. Rybicki 82-500 Kwidzyn ul. Malborska 112, tel. 279 31 06

Autoryzowany dealer opon samochodowych:

- Dębica
- Stomil
- Fulda

poleca:

- wyważanie kół najnowocześniejszą wyważarką „Sice S-646”,
- sprzedaż opon za gotówkę i na raty,
- przy zakupie opon - wymiana bezpłatnie.

PRZEDSIĘBIORSTWO HANDLOWO-USŁUGOWE **„BUDO-OPAL”** sp. z o.o.

Kwidzyn, ul. Łąkowa 44, tel. 279-32-33 (teren starej gazowni i skupu złomu)

CZYNNY CODZIENNIE W GODZ. 7.00 - 17.00

Oferujemy:

- NAWOZY
- węgiel
- koks
- miał
- podpałka

SPRZEDAŻ RATALNA

ZAKŁAD KAMIENIARSKI
Kwidzyn, ul. Owocowa 8, tel. 279-45-23

nagrobki granitowe już od 1000 zł/grobowce

- parapety granitowe
- okładziny schodowe
- płyty polerowane i surowe
- blaty na stoły ogrodowe

RATY!

GE Capital Bank

Towarzystwo Promocji i Doradztwa Kapitałowego **A'CONTO** poleca:

- kredyty gotówkowe do 10 000,00 zł
- kredyty na samochody nowe i używane
- kredyty na zakup, budowę i modernizację domu
- kredyty inwestycyjne dla jednostek gospodarczych.

Leasing operacyjny i zwrotny na środki trwałe: maszyny, urządzenia, itp.

Zapewniamy miłą i fachową obsługę.
Zapraszamy od poniedziałku do piątku w godz. 8.00 - 17.00

82-500 Kwidzyn, ul. 11 Listopada 11, tel. (055) 279-62-00, 261-08-88

NIE PŁAĆ WIĘCEJ NIŻ MUSISZ!

Kupuj tarcice i inne wyroby tartaczne po najlepszych cenach!

Przyjdź, kup a zostaniesz naszym stałym KLIENTEM

Gdański Przemysł Drzewny S.A.
Oddział w Suszu, ul. Piastowska 31
tel. (055) 278 60 06 fax (055) 278 74 05

KWIDYN '98

**Piąty Plebiscyt na Człowieka Roku
OSTATNIA SZANSA NA ZDOBYCIE
NAGRODY**

7 czerwca na stadionie miejskim, w trakcie Dni Kwidzyna, będzie miał miejsce finał Plebiscytu na Człowieka Roku KWIDYN '98. Po zakończeniu meczu Orłów Górskiego, około godziny 18.00, wręczona zostanie statuetki KWIDYNA '98 i nagrody dla Czytelników.

Cztery edycje Plebiscytu na Człowieka Roku pokazały, że cieszył się on zawsze dużym zainteresowaniem mieszkańców Kwidzyna, zarówno tych, którzy głosują jak i tych, którzy znaleźli się na listach kandydatów.

Niestety nie wszyscy z kandydatów chcieli kwestie własnej nominacji i głosowania pozostawić w rękach Czytelników i mieszkańców miasta. Zanotowaliśmy w ciągu tych czterech lat wiele przypadków prób zafałszowania wyników. Bywało więc, że w kiosku można było kupić "Kuriera", z którego ktoś wcześniej wyciął kupon do głosowania. Przynoszono do redakcji setki kuponów wypisanych jednym charakterem pisma, a podpisanych wieloma nazwiskami. W trakcie weryfikacji głosów okazało się, że osoby, których nazwiska widniały na wysłanych przez nie rzekomo kuponach, nie wiedzieli nic o swoim udziale w konkursie.

Dostawiliśmy kupony przysłane też...zza światów, wypełnione przez osoby, które dawno nie żyją. Przynoszenie do redakcji kuponów z fikcyjnymi nazwiskami i adresami było niemałym zagrożeniem.

Na szczęście szczegółowo sprawdzaliśmy nadchodzące do redakcji kupony, wychytując te, na których stwierdzono jakiegokolwiek nieprawidłowości.

Aby wyeliminować w tym roku nieuczciwe posunięcia, postanowiliśmy wprowadzić kilka nowych zasad.

Na kuponie do głosowania podać należy w każdej kategorii nazwisko wybrane spośród osób widniejących na liście. Głos oddać można tylko na jednego kandydata w każdej z kategorii. Osoba głosująca musi podać swoje imię, nazwisko, adres, datę urodzenia i numer dowodu osobistego. Jedna osoba może wysłać tylko jeden kupon. Nad przestrzeganiem tych zasad czuwać będzie komputer.

Wszystkie dane zamieszczane przez Państwa na kuponie będą wprowadzane do komputera, który na pewno wyłapie wszelkie nieprawidłowości.

Jesli jedna osoba wyśle więcej niż jeden kupon, przy losowaniu nagród i przy liczeniu głosów pod uwagę brany będzie tylko jeden.

Poniżej drukujemy ostatni kupon, za pomocą którego oddawać możecie Państwo swe głosy na osoby zamieszczone na liście kandydatów. Głosy zbierane będą do 29 maja.

Jak co roku przygotowaliśmy dla Czytelników, którzy zdecydowali się wziąć udział w głosowaniu, wiele atrakcyjnych nagród. Wstarczy wysłać lub przynieść osobiście do redakcji kupon wycięty z "Kuriera", naklejony na kartę pocztową lub widokówkę.

DNI KWIDZYNA NA STADIONIE

Perfekt - tegoroczna gwiazda

Po raz pierwszy imprezy związane z Dniami Kwidzyna odbędą się na stadionie miejskim, a nie jak dotychczas przed teatrem. Zmiana została podjęta w zgodzie z bezpieczeństwem. Jak poinformował wiceburmistrz Roman Bera, uwzględnione zostały też skargi mieszkańców, którzy twierdzili, że hałas na Starym Mieście nie pozwalał im spać.

Zdaniem kwidzińskiego samorządu stadion pozwala na jednoczesne prowadzenie imprez kulturalnych i sportowych. O przebiegu Dni Kwidzyna, które odbywać się będą w dniach od 5 do 7 czerwca poinformowano na konferencji prasowej zorganizowanej w ubiegły piątek.

Prezentacje kulturalne
Dyrektor Kwidzińskiego Centrum Kultury Mieczysław Dzikowski uważa, że oferta kulturalna na Dni Kwidzyna będzie bogata. Nie zabraknie gwiazdy, którą w tym roku będzie zespół Perfekt. Powinien zadowolili zarówno młodszą, jak i starszą część publiczności. Dni Kwidzyna mają być okazją do prezentacji dorobku kulturalnego amatorów. Nowością będzie dyskoteka, która w piątek i w sobotę połwa do białego rana. Jest to korzyść wynikająca z organizacji imprez na stadionie. Podczas Dni Kwidzyna wystąpią zespoły z zaprzyjaźnionych miast. Interesującą prezentację odbywać się będą na boisku asfaltowym, wśród których wymienić możemy pokaz tańca towarzyskiego w wykonaniu klubu "Progress". Kierujący klubem Jarosław Grunt poinformował, że wstępem do imprez związanych ze świętem miasta będzie III Ogólnopolski Turniej Tańca Towarzystwo go puchar burmistrza Kwidzyna, który rozpocznie się 30 maja o godz. 11.00 w hali widowiskowo-sportowej przy SP 9.

Święto sportowe
Dni Kwidzyna będą także świętem sportowym. Marek Sroka z Kwidzińskiego Centrum Sportu i Rekreacji przedstawił bogatą ofertę,

która powinna zadowolić zarówno młodych jak i starszych mieszkańców miasta. Imprezy rekreacyjne i sportowe właściwie już się rozpoczęły. W Kwidzynie odbyły się bowiem mistrzostwa Polski w piłce ręcznej młodzików. Wśród imprez rekreacyjnych znalazły się między innymi: trójmecz urzędników w piłkę nożną pomiędzy drużynami z Cella, Kwidzyna i Prabut, otwarte mistrzostwa Kwidzyna w siatkówce plażowej. Nie zabraknie współzawodnictwa szkół, zakładów pracy itp. Niezapłnioną atrakcją będzie zorganizowany 7 czerwca (piątek, godz. 14.30) festyn pikarski z udziałem słynnych gwiazd piłkarstwa polskiego. Na murawie Kwidzińskiego stadionu wystąpią Orły Górskiego, których nikomu przedstawiać nie trzeba.

Bezpieczeństwo priorytetowe
Komendant Straży Miejskiej Zbigniew Talarczyk oraz wiceburmistrz Roman Bera podkreślili szczególną wagę, jaką zwrócono w tym roku na bezpieczeństwo uczestników imprez. Wszystkie imprezy odbywać się będą w asyście strażników oraz służb porządkowych, które zorganizowane zostaną specjalnie na czas trwania święta miasta. Porządek kontrolowany czy raczej podglądany będzie przez zainstalowane kamery. Przed wejściem na stadion odbywać się będzie kontrola mająca ujawnić ewentualnie niebezpieczne przedmioty. Sprzedaż piwa w butelkach została zabroniona. Szczególnie nieletnim. Na stadionie powstaną punkty koordynujące bezpieczeństwo. Będzie tam można zgłaszać różnego rodzaju problemy związane z bezpieczeństwem. Każda impreza, jak poinformował Zbigniew Talarczyk, zostanie zabezpieczona indywidualnie. J.K.

Z okazji DNI KWIDZYNA redakcja "Kuriera Kwidzińskiego" i władze miasta przygotowały specjalne wydanie naszego gazety. 3 czerwca w każdym numerze "Kuriera" znajdziecie Państwo osobną wkładkę z dokładnym programem DNI KWIDZYNA. Mamy nadzieję, że ułatwi ona mieszkańcom naszego miasta korzystanie z przygotowanych dla nich atrakcji.

Nominacje do Piątego Plebiscytu na Człowieka Roku :

Polityka:	Kultura:	Sport:
1. Roman Bera	1. Mieczysław Dzikowski	1. Andrzej Demidowicz
2. Leszek Czarnobaj	2. Ewa Jamrozek	2. Zdzisław Hajdukiewicz
3. Jerzy Godzik	3. Adam Karaś	3. Jan Jabłoński
4. Zbigniew Koban	4. Wojciech Kruk	4. Wiesław Lalewicz
5. Jerzy Kozdroń	5. Miejska Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	5. Roman Makul
6. Wojciech Weryk	6. Radio „PM”	6. Jerzy Rudnik
Biznes:	7. Telewizja Kablowa Kwidzyn	7. Marek Sroka
1. Andrzej Gołoga	8. Magda Walenczewska	8. Janusz Świder
2. Janusz Lewandowski		9. Telewizja Kablowa Kwidzyn
3. Jerzy Majewski		10. Andrzej Zep
4. Konrad Oniszczuk		
5. Zygmunt Szatkowski		
6. Piotr Wilk		

Przeciw narkotykom

Ogólnopolska antynarkotykowa akcja rozpoczyna się w czerwcu. Prowadzona będzie pod patronatem kancelarii prezydenta. Termin rozpoczęcia akcji, 1 czerwca, nie jest przypadkowy, gdyż przed wakacjami młodzież jest szczególnie narażona na zetknięcie się z narkotykami.

Celem akcji jest dotarcie do jak największej liczby osób z informacją o narkotykach, zarówno do młodzieży jak i do rodziców. Punktem kulminacyjnym akcji, która potrwa dwa tygodnie, będzie dzień 14 czerwca. W tym dniu o godz. 16.30 wszystkie stacje telewizyjne w Polsce wyemitują antynarkotykowy film

„Tajemnica zaginionej skarabotki”. W filmie wystąpią ulubione postacie z bajek animowanych.

W czasie trwania akcji rozprowadzane będą różne materiały z zakresu profilaktyki i przeciwdziałania narkomanii. 14 czerwca Wydział ds. Narkotyków Komendy Wojewódzkiej Policji w Elblągu przy telefonie zaufania nr 230 13

50 zapewni dyżur informacyjny - interwencyjny.

Warto przy okazji przypomnieć wyniki badań ankietowych, wykonanych przez Pracownię Badań Socjologicznych Uniwersytetu Gdańskiego, dotyczących między innymi postaw kwidzińskiej młodzieży wobec narkotyków. 19% ankietowanych bezpośrednio zetknięło się z narkotykami, kłó próbował dać lub sprzedać im jakiś narkotyk. Ponad jedna trzecia badanych zna w swoim środowisku kogoś, kto ma kontakt z narkotykami. Do bezpośredniego kontaktu z narkotykami, czyli ich używania, przystąpiło 10% uczniów. Najwięcej uczniów przystąpiło do palenia marihuany, czyli tzw. trawki oraz pochodnego środka - haszyszu. Mniejszość przystąpiła do zazywania takich środków jak LSD, ekstazy czy grzyby halucynogenne. Sporadycznie ankietowani przynawali się do zazywania narkotyków „najtwardszych”, takich jak amfetamina, kokaina czy heroína. Najbardziej dostępny do narkotyków mają uczniowie liceów ogólnokształcących oraz techników i liceów zawodowych.

Jak stwierdzają socjologowie, jedyną obroną przed zagrożeniem narkotykami jest kategoryczna odmowa ich zazywania ze strony uczniów oraz dezaprobata wobec tego typu zachowań. Badania ankietowe objęły uczniów klas siódmych i ósmych szkół podstawowych oraz pierwszych i drugich szkół ponadpodstawowych. J.K.

Kupon do głosowania wytnij, naklej na kartę pocztową lub pocztówkę i wyślij na adres redakcji. Można go także przynieść osobiście do redakcji.

KWIDYN '98

Piąty Plebiscyt na Człowieka Roku

Moje imię i nazwisko:

Adres:

Data urodzenia i nr dowodu osobistego:

Swoj głos oddaję na:

1. Polityka:
2. Biznes:
3. Sport:
4. Kultura:

R E K L A M A

E discount

EDEKA

7.99 oferta
Specjalna

6.66 oferta
Specjalna

7.99 oferta
Specjalna

9.99 oferta
Specjalna

3.99 oferta
Specjalna

7.49 oferta
Specjalna

1.39

1.99 zawsze

0.97

U nas kupisz zawsze tanio

Gdańsk, Bałcerskiego 12 • Hallera 167 • Jagiellońska 34 • Jana Pawła II 9 • Noskowskiego 1 • Obrotów Wyrzba 2 • Opolska 3 • Gdynia, Siatkowskiego 2 • Czeremnowa 10 • Chylońska 251 • Greniewska 21 • Waszkiewiczowa 1 • Suchońskiego 2 • Grudziądz, Focha 15, Śniadeckich • Kwidzyn, Korczaka 3 • Lębork, Olimpijski 1 • Malbork, Główna 2 • Nowy Staw, Kościuszki • Stupsk, Królowej Jadwigi 2 • Sztum, Mickiewicza 46 • Tczew, Wojska Polskiego 22 • Żwirki 40

TOKSYCZNA CHMURA NAD KWIDZYNEM Papier '98 - sprawdzian służb ratowniczych

Podczas prowadzenia prac remontowych dźwig uszkodził zbiornik z dwutlenkiem chloru - związkami, który podobnie jak chlor wywołuje zaburzenia oddechu, co w konsekwencji może prowadzić do śmierci. Do wypadku doszło w wytwórni dwutlenku chloru na wydziale mas włóknistych IP. Wyciek spowodował zatrucie kilku pracowników.

Tak wyglądał scenariusz ćwiczeń służb ratowniczych miasta, które przeprowadzono pod nazwą Papier '98 na terenie International Paper Szymłowano przedostanie się do atmosfery dwutlenku chloru.

Scenariusz z życia wzięty

Kilka tygodni temu w zakładach miesznych w Bdgoszczu

Przebieg ćwiczeń omówił komendant zakładowej straży pożarnej I.P. kpt. Wojciech Józwiak

doszło do podobnego jak w scenariuszu ćwiczeń w IP zdarzenia. Kilku pracowników uległo śmiertelnemu zatruciu.

Przebieg kwidzyńskich ćwiczeń nie odbiegał zatem od życia, mimo że - jak zgodnie twierdził komendant zakładowej straży pożarnej IP Wojciech Józwiak (kierujący ćwiczeniami) oraz inspektor ds. obrony cywilnej Urzędu Miejskiego w Kwidzynie Andrzej Szpala - zagrożenie jest niewielkie. Wybrano jednak wariant najczarniejszy.

Przed rozpoczęciem ćwiczeń uczestnicy zostali poinformowani o ich przebiegu. Kapitan Wojciech Józwiak omówił działania w zakładzie podejmowane na rzecz poprawy bezpieczeństwa nie tylko pracowników, ale również mieszkańców miasta. Przykładem jest wycielimowanie chloru, używanego wcześniej

do białenia masy celulozowej. Obecnie stosuje się tylko dwutlenek chloru, który wprawdzie działa podobnie, ale występuje tylko jako roztwór wody o niewielkim stężeniu. Od ubiegłego roku częstotliwość dostaw chloru przewozonego kolejowymi cysternami spadła z piętnastu do jednej dostawy miesięcznie. W IP chlor stosuje się tylko do uzdatniania wody. Od ubiegłego roku nie używa się również dwutlenku siarki.

Bezpieczeństwa pracowników, oprócz zakładowej straży pożarnej, pilnuje 120 przeszkolonych ratowników, którzy

Wyciek dwutlenku chloru

Wytwórnia dwutlenku chloru stała się głównym obiektem ćwiczeń. To tutaj, zgodnie ze scenariuszem, dźwig uszkodził zbiornik z dwutlenkiem chloru. Włączono syreny alarmowe. Grupa ratowników przybyła na miejsce po kilku minutach. Z wytwórni wyniesiono ranego pracownika. W ślad za ratownikami przyjechała karetka pogotowia. W pełnej gotowości czekał na ofiary wypadku personel zakładowej przychodni kierowanej przez lekarza Jarosława Turonia. Przystąpiono do usta-

wiania wodnej kurtyny, która miała nie dopuścić do przemieszczania się chmury dwutlenku chloru. W tym samym czasie strażacy z IP rozpoczęli akcję polegającą na uszczelnieniu uszkodzonego zbiornika. Sytuacja stała się groźna. Siły ratownicze IP nie dawały sobie rady, dlatego o wsparcie poproszono Państwową Straż Pożarną. Po przyjeździe na miejsce zdarzenia strażacy

Ustawianie wodnej kurtyny

Działania zakładowych strażaków wpierali strażacy z kwidzyńskiej PSP

kiego pułkownik Lech Rogowski, komendant Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej młodszy brygadier Tomasz Nowakowski, szef obrony cywilnej miasta Andrzej Szpala, burmistrz Leszek Czarnobaj, zostali przewiezieni autobusem na miejsce ćwiczeń.

Ratownicy rozpoczęli przygotowania do uszczelnienia uszkodzonego zbiornika

Wszyscy, włącznie z pułkownikiem Lechem Rogowskim na czele, wysoko oceniali przebieg

Poszkodowanych przewożono do zakładowej przychodni, w której udzielano pierwszej pomocy

ustawili kolejną kurtynę wodną.

Toksyczna chmura

W wyniku niekorzystnego wiatru chmura dwutlenku chloru przeniosła się w kierunku biurowca IP. Podjęto decyzję o ewakuacji. Przy zakładowej przychodni ustawiono polowy szpital. Jest to pneumatyczny namiot i jego ustawienie trwa kilka minut. Tymczasem służby medyczne udzielały pierwszej pomocy poszkodowanym. Nas-

Szef O.C. województwa elbląskiego płk. Lech Rogowski obserwuje ustawianie polowego szpitala w postaci pneumatycznego namiotu

ćwiczeń. Dla obserwatorów przeprowadzono je w specjalny sposób, gdyż praktycznie można było zobaczyć każdy element ćwiczeń. Chciano w ten sposób pokazać, jak powinny przebiegać poszczególne etapy prowadzenia akcji ratowniczej. Szczególnie trudnym elementem była koordynacja działań poszczegól-

nych jednostek. Współdziałać miały zakładowa straż pożarna IP i PSP. Widąc to było szczególnie przy ustawianiu wodnej kurtyny. Mimo, że niebezpieczeństwo skażenia dwutlenkiem chloru jest znikome uznano, iż należy brać je pod uwagę w myśl powiedzenia lepiej dmuchać na zimne. Warto dodać, że mimo szer-

Ćwiczenia obserwowali: szef obrony cywilnej Kwidzyna burmistrz Leszek Czarnobaj (trzeci od prawej) oraz zastępca burmistrza Roman Bera (drugi od prawej)

Kurtyna wodna to jeden ze sposobów na rozproszenie toksycznego dwutlenku chloru

R E K L A M A

WÓJT GMINY GARDEJA

zatrudni osobę na stanowisko **inspektora budownictwa**

Warunki:

- wykształcenie wyższe lub średnie (budownictwo ogólne), dobra znajomość ustawy o zamówieniach publicznych,
- posiadanie uprawnień budowlanych w zakresie nadzorowania lub kierowania budową,
- minimum 5-letni staż pracy,
- preferowany wiek do 45 lat.

Oferty pisemne lub bezpośredni kontakt z Wojtem Gminy tel. (055) 275-14-82, (055) 279-29-60.

SZKOŁKA DRZEW, KRZEWÓW IGLASTYCH
R. Galiński, Gniewskie Pole 24
tel. (055) 275 18 76

czynne 9.00 - 18.00
DUŻY WYBÓR - NISKIE CENY

- DEKARSTWO
- BLACHARSTWO
- BUDOWANIE

Stanisław Majewski - Zajac
82-500 Kwidzyn,
ul. Batalionów Chłopskich 40/4
tel.kom. 090 53 88 03

PENTIUM II JUŻ OD 2036ZŁ*

NTT GRANT P-II 233
NTT GRANT P-II 233 AGP

3Net tel.235-55-55
KOMPUTERY KASY FISKALNE E-g ul.Kumieli 2 /Stare Miasto/

kiej informacji o ćwiczeniach, które odbyły się 20 maja, nie wszyscy mieszkańcy wiedzeli, co tak naprawdę dzieje się w International Paper Kwidzyn S.A. Świadczyli o tym liczne telefony do redakcji z pytaniami o przy- czynny włączenia wszystkich miejskich syren alarmowych. J.K.

R E K L A M A

OKNA DRZWI ALUMINIUM PCV

- ♦ ŚCIANKI, WITRYNY
- ♦ FASADY
- ♦ MOSKITIERY i inne automatyka otwierania samoczynna wentylacja

PRODUCENT **ARBUD**

SP. z o.o. Elbląg, ul. Królewiecka 95A
☎/fax (055) 234-63-95

osuszanie budynków metodą iniekcji krystalicznej folie antywłamaniove na szyby

SPORT SPORT SPORT SPORT SPORT SPORT SPORT

piłka ręczna

MTS mistrzem Polski

Olbrymi sukces odnieśli młodzi piłkarze ręczni kwidzińskiego MTS-u. W zakończonych w niedzielę mistrzostwach Polski młodzi zawodnicy zajęli oni pierwsze miejsce. Turniej finałowy rozegrany w Kwidzynie zakończył się sukcesem nie tylko w wymiarze sportowym. Dopisała publiczność, zmagania zawodników przebiegały na wysokim poziomie, na wysokości zadania stanęli również organizatorzy. W finale MTS pokonał Ostrowię Ostrów Wielkopolski 33:32 (17:20).

Kapitan drużyny Łukasz Cielątkowski z mistrzowskim pucharem

Mezcy o piąte miejsce Kusy Szczecin po zwyciężeniu pokonał MOS Wrocław 35:34 (22:18). W spotkaniu o brązowy medal Iskra Kielce pokonała Petrichemię Plock 30:23 (16:13). Wreszcie na koniec w finale spotkały się drużyny MTS-u Kwidzyn i Ostrowia Ostrów Wielkopolski. Nasi młodzi szczytnie zaczęli bardzo nerwowo. Duzo stracił piłki sprawiło, że zawodnicy z Ostrowia szybko odskoczyli na trzy bramki. W pewnym momencie różnica wynosiła nawet pięć bramek, na szczęście w końcówce pierwsze połowie mecz był wyrównany, później MTS odskoczył na trzy bramki i spokojnie kontrolował sytuację. Ostatecznie spotkanie zakończyło się zwycięstwem MTS-u 26:22 (12:13). W drugim meczu naszej grupy Petrichemia pokonała MOS Wrocław 30:25 (18:18). To oznaczało, że MTS mógł sobie pozwolić na niesamowicie dużą rozpiętość. Niemniej jednak fakt, że nasza drużyna z kompletem zwycięstw zajęła pierwsze miejsce w swojej grupie. W drugiej grupie, przed ostatnim spotkaniem szansę na finał zachowały Iskra Kielce i Ostrowia Ostrów Wielkopolski.

O wszystkim decydował mecz tej drugiej drużyny z Kusym Szczecin. Ostrowi udało się wygrać mimo, iż przez całe spotkanie przegrywała, to jednak osiągnęła swój cel i ostatecznie zremisowała 30:30 (17:19). W niedzielę odbyły się mecze o konkretne lokaty. Najpierw w meczu o siódme miejsce spotkały się dwie drużyny z Zabrza: Spartakus i Pogoń. Lepszą okazała się Pogoń, która wygrała zderzenie 34:19 (15:13). W

Mecz o VII miejsce Pogoń Zabrze - Spartakus Zabrze 34:19 (15:13)
 Mecz o V miejsce Kusy Szczecin - MOS Wrocław 35:34 (22:18)
 Mecz o III miejsce Iskra Kielce - Petrichemia Plock 30:23 (16:13)
 Mecz o I miejsce MTS Kwidzyn - Ostrowia Ostrów Wlk. 33:32 (17:20)
 Bramki MTS: Janiszewski 16, Cielątkowski 8, Gryń 5, Czeszejko-Sochacki 2, Późoga 2.
 Ostrowia: Jaska 9, Mlynarz 8, Bereżowski 5, Biegański 5, Lipiński 3, Szabczak 2.
 Najlepszy zawodnik - Bartosz Świerd (Petrichemia)
 Najlepszy bramkarz - Piotr Czopek (Iskra)
 Krol strzelców - Adrian Niedośmił (Kusy)
 Najlepsza siódemka: Piotr Czopek - Paweł Białeżyński (Kusy), Łukasz Janus (Iskra), Karol Gryń (MTS), Krzysztof Lipiński (Ostrowia), Bartosz Janiszewski (MTS), Bartosz Świerd.
Rafał Czubalski

piłka nożna Kłęska Rodła

Dotkliwej porażki na własnym boisku doznał piłkarze kwidzińskiego Rodła. Ulegli oni Zatoce Braniewo 1:5 (0:2). Bramka dla Rodła: Lange (5:0) W 5 minucie na strzał z 16 metrów zdecydował się Cierlicki. Piłka wpadła w okienko bramki straconej przez Piotrowskiego. Ta bramka ustawiła spotkanie. Piłkarze Rodła musieli bowiem zaażakować i odkryć się. Zatocka szybko to wykorzystała. Po jednym z kontrataków drugą bramką dla Zatocki zdobył były piłkarz Rodła Cezary Lisiewicz. W drugiej połowie obraz gry nie uległ zmianie. Zatocka mądrze broniła korzystnego wyniku i groźne kontrataki. Efektom były kolejne bramki dla gości. Jedynego honorowego gola dla gospodarzy zdobył Piotr Lange.

W meczu na szczycie naszej grupy Lechia Gdańsk bezbramkowo zremisowała z Arką Gdynia. Wykorzystała to Kaszubka, która po zwycięstwie z Brdą objęła samotę przodowników w tabeli. Wynik 30 kolejek spotkało: Lechia Gdańsk - Arką Gdynia 0:0, Olimpia Grudziądz - Chemik Bydgoszcz 0:10 (0:4), Jantar Ustka - Pomeziana Malbork 0:3 (0:1), Goponia Inowrocław - Stolem Gniewno 0:2 (0:2), Czarni Nakło - Kaszetałen Papowo 0:10 (0:7), Wierzyca Starogard - Pogoń Lębork 0:0, Bałtyk Gdynia - Gryń Wejherowo 4:12 (0:9), Bda Bydgoszcz - Kaszubka Kościerzyna 1:2 (0:2).

Tabela

1. Kaszubka	68	79-27
2. Arka	66	78-20
3. Chemik	62	73-19
4. Lechia	63	73-19
5. Zatocka	62	80-32
6. Goponia	54	58-40
7. Pogoń	51	49-30
8. Pomeziana	48	39-26
9. Wierzyca	45	44-32
10. Czarni	44	44-44
11. Kaszetałen	41	41-64
12. Stolem	31	36-48
13. Gryń	29	24-48
14. Bałtyk	25	34-39
15. Roclo	25	38-65
16. Brda	16	22-64
17. Olimpia	13	27-139
18. Jantar	12	18-96

RAV

Z Haczykiem w Herbie

Pierwszy raz w historii Ligi rozegrano spotkanie w dwóch turach - 16 i 17 maja. Dzisiaj wyniki drużynowa - 16 maja

Standard

3. Dariusz Grabowski - ZEM I
4. Edmund Sadowski - Perkoz
5. Wiesław Falkowski - Węglokoks
6. Jarosław Raczyński - BBR
7. Dariusz Sosna - Izotop
8. Marek Rolinski - ZEM Oldboy
9. Andrzej Tyszkowski - SPUM
10. Zbigniew Sitko - Zarząd NTW
11. Makowski - Kompak
12. Wojciech Skrajda - Gardejda Dziadki
13. Sławomir Kisiel - Leśnicy
14. Marcin Belzyt - Perkoz
15. Zbigniew Sitko - Zarząd NTW

sektor B

1. Rafał Sitko - Izotop
2. Edward Cykal - Gardejda Standard
3. Dariusz Bielecki - BBR
4. Stanisław Górnica - Perkoz
5. Jerzy Tabaka - SPUM
6. Kazimierz Koncalski - Leśnicy
7. Zbigniew Gojk - Gardejda Dziadki
8. Stanisław Przybysz - Zarząd NTW
9. Jerzy Matla - Matlex
10. Janusz Skierkowski - Węglokoks
11. Franciszek Klawitter - ZEM Oldboy
12. Mirosław Trichel - Kompak
13. Kazimierz Górnica - ZEM I

sektor C

1. Rafał Koncalski - Leśnicy
2. Witold Jablonka - Izotop
3. Henryk Matla - Matlex
4. Janusz Manturewicz - Zarząd NTW
5. Kazimierz Bielecki - BBR
6. Stanisław Radziński - ZEM I
7. Roman Karwacki - Gardejda Dziadki
8. Jerzy Tchorek - SPUM
9. Marcin Belzyt - Perkoz
10. Bartosz Jaworowski - Gardejda Standard
11. Andrzej Świążak - Kompak
12. Zbigniew Frelek - ZEM Oldboy
13. Jacek Kielar - Węglokoks
14. Jerzy Tabaka - SPUM

sektor A

1. Rafał Sitko - Izotop
2. Edward Cykal - Gardejda Standard
3. Dariusz Bielecki - BBR
4. Stanisław Górnica - Perkoz
5. Jerzy Tabaka - SPUM
6. Kazimierz Koncalski - Leśnicy
7. Zbigniew Gojk - Gardejda Dziadki
8. Stanisław Przybysz - Zarząd NTW
9. Jerzy Matla - Matlex
10. Janusz Skierkowski - Węglokoks
11. Franciszek Klawitter - ZEM Oldboy
12. Mirosław Trichel - Kompak
13. Kazimierz Górnica - ZEM I

sektor B

1. Rafał Koncalski - Leśnicy
2. Witold Jablonka - Izotop
3. Henryk Matla - Matlex
4. Janusz Manturewicz - Zarząd NTW
5. Kazimierz Bielecki - BBR
6. Stanisław Radziński - ZEM I
7. Roman Karwacki - Gardejda Dziadki
8. Jerzy Tchorek - SPUM
9. Marcin Belzyt - Perkoz
10. Bartosz Jaworowski - Gardejda Standard
11. Andrzej Świążak - Kompak
12. Zbigniew Frelek - ZEM Oldboy
13. Jacek Kielar - Węglokoks
14. Jerzy Tabaka - SPUM

sektor C

1. Rafał Koncalski - Leśnicy
2. Witold Jablonka - Izotop
3. Henryk Matla - Matlex
4. Janusz Manturewicz - Zarząd NTW
5. Kazimierz Bielecki - BBR
6. Stanisław Radziński - ZEM I
7. Roman Karwacki - Gardejda Dziadki
8. Jerzy Tchorek - SPUM
9. Marcin Belzyt - Perkoz
10. Bartosz Jaworowski - Gardejda Standard
11. Andrzej Świążak - Kompak
12. Zbigniew Frelek - ZEM Oldboy
13. Jacek Kielar - Węglokoks
14. Jerzy Tabaka - SPUM

sektor A

1. Jarosław Raczyński - BBR
2. Wiesław Falkowski - Węglokoks
3. Jerzy Tchorek - SPUM
4. Henryk Matla - Matlex
5. Janusz Radziński - ZEM I
6. Sławomir Kisiel - Leśnicy
7. Piotr Radziński - ZEM Oldboy
8. Rafał Sitko - Izotop
9. Roman Karwacki - Gardejda Dziadki
10. Bartosz Jaworowski - Gardejda Standard
14. Andrzej Świążak - Kompak
14. Marcin Belzyt - Perkoz
14. Zbigniew Sitko - Zarząd NTW

sektor B

1. Marek Raniszewski - Gardejda Standard
2. Kazimierz Koncalski - Leśnicy
3. Stanisław Radziński - ZEM Oldboy
4. Andrzej Tyszkowski - SPUM
5. Kazimierz Bielecki - BBR
6. Jerzy Matla - Matlex
7. Dariusz Sosna - Izotop
8. Wojciech Skrajda - Gardejda Dziadki
9. Edmund Sadowski - Perkoz
10. Dariusz Grabowski - ZEM I
11. Makowski - Kompak
14. Jacek Kielar - Węglokoks
14. Stanisław Przybysz - Zarząd NTW

sektor C

1. Marek Raniszewski - Gardejda Standard
2. Kazimierz Koncalski - Leśnicy
3. Stanisław Radziński - ZEM Oldboy
4. Andrzej Tyszkowski - SPUM
5. Kazimierz Bielecki - BBR
6. Jerzy Matla - Matlex
7. Dariusz Sosna - Izotop
8. Wojciech Skrajda - Gardejda Dziadki
9. Edmund Sadowski - Perkoz
10. Dariusz Grabowski - ZEM I
11. Makowski - Kompak
14. Jacek Kielar - Węglokoks
14. Stanisław Przybysz - Zarząd NTW

piłka nożna Mini mistrzostwa świata

Rozstrzygnięto zorganizowany przez Kwidziński Centrum Sportu i Rekreacji Turniej Mini Mistrzostwa Świata w Piłce Nożnej - Franja 98. W turnieju uczestniczyło 420 młodych piłkarzy, którzy reprezentowali kraje prawdziwych uczestników mistrzostw. Turniej rozegrano w dwóch kategoriach wiekowych. W kategorii klas V-VI mistrzem została Anglia, którą reprezentowali młodzi piłkarze z Kwidzińskiego Ośrodka Piłkarskiego w składzie: Tomasz Wiśniewski, Tomasz Swiderski, Tomasz Drozd, Michał Meller, Daniel Piatkowski, Wojciech Kurek, Rafał Kowalczyk, Wojciech Oikowicz, Piotr Uleja, Tomasz Stanisławski. W kategorii klas VII-VIII zwyciężyła Dania, pod którą sędziem występowała Szkoła Podstawowa z Zelitzewo w składzie:

sektor B

1. Sebastian Sądej - Matlex
2. Marek Raniszewski - Gardejda

Franja (SP 3 Kwidzyn) - Marcs (PSP Niewo) 0:0 (2:1)
 Dania (SP Zelitzewo) - Ko Rea (PSP 1 Kwidzyn) 3:0
 Final Dania 0:0 (3:2)
 Mecz o III miejsce Korea Pół - Meksyk 1:0
 Najlepszy zawodnik: Mateusz Selke (Dania)
 Najlepszy bramkarz: Łukasz Jeszczyk (Dania)
 Najlepsi strzelcy: Sylwester Wójk (Meksyk), Robert Trzeka (Dania), Łukasz Kieft (Dania), Marcin Kuzma (Franja) - po 4 bramki.
 RA V

REKLAMA

Hurtownia Materiałów Budowlanych
PIEC-MAT-BUD DOMBUD
 82-500 KWIDZYN,
 ul. Warszawska 66
 tel. 66 279-40-76

oferuje materiały budowlane po atarkowych cenach

• beton kominkowy 24"24"59 4,35 zł/szt.

• cegła pełna kl. 150 0,80 zł/szt.
 • cement 170,00 zł/t
 • atlas zaprawa klejowa 0,61 zł/kg
 • atlas STUFER K-20 1,10 zł/kg
 • atlas CERPAŁT 3,68 zł/kg
 • atlas TYNK CERMAK 30-30 0,99 zł/kg (biuły)
 • cegła 28 kg (murk) 26,83 zł/kg

Ponadto duży wybór:

- płyty gipsowo-kartonowe
- styropian
- folie parokształniące
- płyty ROCKWOOL
- narzędzia budowlanych itp.

Wszystkie podane ceny są cenami netto + 7% VAT.
 Przy większych zakupach istnieje możliwość uzyskania upustów oraz transportu materiału na plac budowy

PPUH „ZATORZE” ZAPRASZA DO DEPOZYTOWEGO PUNKTU SPRZEDAŻY

WĘGLA KOPALNI „PIAST”

OFERUJEMY NAJNIŻSZE CENY WĘGLA I KOKSU

ZAPEWNIAMY BEZPŁATNY TRANSPORT NA TERENIE KWIDZYNA

KWIDZYN, UL. MOSTOWA 2
 tel. 279-79-96

SKŁAD OPALU CZYNNY W GODZ. 8.00-16.00

SUPER RATA

8% pierwszej wpłaty

SALON Sportowo-Rowerowy i AGD
 ul. Brzozowa 20
 HALA TARGOWA przy Gwieździe tel. (055) 234-45-65

Sklep i Hurtownia Rowerów, Wyżarówek i Sprzętu Sportowego ul. Kłobucki 18 (przy czajce) tel. (055) 232-60-34

Sklep Rowerowy, Malbork ul. Kołoczyński 43 (niem. "Zywicki") tel. (055) 232-74-33

ROWERY GÓRSKIE TERANO, 1255x,00 zł

ROWERY GÓRSKIE REKREACJA "TORNADO" 1251x,00 zł

SPRZĘT AGD - ZELMER, PHILIPS, ROWENTA, JETAL, WHIRPOOL, ELEKTROLUX
SPRZĘT SPORTOWY, TURYSTYCZNY, REKREACyjNY - JALPINUS, YORIK, BROS, WILSON, SPALDING,
ROWERY GÓRSKIE REKREACJA - TORNADO, SCORPIO, GIANT, AUTHOR, TIKEX - RATA BEZ ŻYRANTÓW RATA BEZ ŻYRANTÓW

LYŻWIKÓWI TERANO WHEELS 1251,00 zł

INFORMATOR KWIDZYŃSKI

DYŻURY APTEK
Od 25.05. do 31.05. dyżurnie apteka „Cefarm” przy ul. Korczaka 10b.

LECZNICE DLĄ ZWIERNĄT
Rejonowy Oddział Weterynaryjny, Weterynaryjna Inspekcja Sanitarna, Kwidzyn, ul. Warszawska 112.

BIBLIOTEKI GMINNE
Mareza ul. Długa 25; tel. 279 33 22;
czwartek, piątek - 11.00 - 17.00

BIBLIOTEKI MIEJSKIE
Wypożyczalnia dla dorosłych:
poniedziałek, wtorek, czwartek, piątek - 11.00 - 18.00

PKP ODJAZDY
TORUŃ 6.37; 10.06 (1); 14.30; 15.58; 19.01
GRUDZIĄDZ 6.37; 10.06 (1); 12.15 pon.-pt.; 14.30; 15.58; 19.01;

PKP PRZYJAZDY
TORUŃ 8.30; 15.49; 17.06; 19.49; 21.25
GRUDZIĄDZ 4.51(1); 5.34 pon.-pt.; 6.29; 7.25 (pon.-pt.); 8.30;

PKS ODJAZDY
GDANSK 6.00; 12.45
MALBORK 6.00; 8.00; 9.35(kurs przyspieszony); 10.50; 12.45;

DYŻURY RADNYCH
30.06.1998
Bogumił Wiśniewski - okręg wyborczy nr 12

CENTRUM KOMPUTEROWO - JĘZYKOWE
Czytelnia Centrum Komputerowo-Językowego jest otwarta od poniedziałku do soboty w godz. 8.00-20.00.

KLUB ABSTYNENTA
Stowarzyszenie Klub Abstynenta i Punkt Konsultacyjny Kwidzyn, ul. 11 Listopada 28 (budynek "Cantias").

PROGRAM KINA
28. 31 maja
„Twin Town” - Wielka Brytania, od l. 15, godz. 18.00

NA DUŻYM EKRANIE

„Siedem lat w Tybecie”
Jean-Jacques Annaud jest reżyserem tej prestiżowej superprodukcji Hollywood o budżecie wynoszącym 70 mln dolarów.

Reżyser filmu zawsze fascynowały obce kultury, badanie archaicznych obyczajów i rytuałów. Ten aspekt przewija się przez całą jego twórczość. „Siedem lat w Tybecie” to perfekcyjnie zrobione, atrakcyjne kino.

„Twin Town”
Ostatnio w cenie są młode talenty w Wielkiej Brytanii. Skoczyć rozstawił Dany Boyle, reżyser „Płynącego grobu” i „Trainingspot”.

Reżyserem „Twin Town” jest Kevin Allen, który wcześniej kręcił filmy dokumentalne i filmy poświęcone pilce nożnej. Do filmu zaangażował bliżej nieznaną walijską aktorów.

Pytanie: Jak brzmi tytuł filmu Jean-Jacquesa Annauda, którego akcja rozgrywa się w epoce kamiennej?

Na odpowiedź czekamy w czwartek w godzinach od 14.00 do 14.30 - tel. 279 30 59. Podając odpowiedź należy oprócz imienia i nazwiska podać swój numer telefonu.

Program Telewizji Kablowej Kwidzyn

Table with columns for time slots (e.g., 8.15, 8.45, 9.00, 9.15, 9.50, 10.00, 10.30, 20.30) and program titles (e.g., Telewizyjne Wiadomości, Ludzie mówią, Portrety, Sportowy Przegląd Tygodnia).

byrdź sportowy Turmiej Puchar Burmistrza

W Muzeum Zamkowym w Kwidzynie odbył się Opolnopolski Turniej Byrdź Sportowy o Puchar Burmistrza Miasta Kwidzyna.

REKLAMA REKLAMA REKLAMA

Advertisement for SUPERPROMOCJA KOMPUTER OPTtech. Features a computer monitor image and lists prices for various models like Komputer 166MMX and Komputer 200MMX.

HOROSKOP

Horoscope section with daily forecasts for various zodiac signs: Baran (21 marca), Waga (23 września), Byk (20 kwietnia), Skorpion (23 października), Bliźnięta (21 maja), Strzelec (21 grudnia), Rak (22 czerwca), Koziorożec (22 grudnia), Panna (23 sierpnia), Ryby (19 lutego).

Large calendar table for May 1998, showing dates from 1 to 31 with various events and holidays marked.

WYDAWNICTWO POMORSKIE
„Gazeta Elbląska” i „Gazeta Kociwińska” i „Gazeta Tczewska” i „Tygodnik Trójmiasto” i „Kurier Kwidzyński” i „Kurier Wejherowski” i „Kurier Iławski”

Redakcja zespołu redaktorów naczelnych: Katarzyna Kaczmarek, Przewodnicząca, Beata Kowalska, Zdzisław Sikko, Ryszard Bartosik, Rafał Cybulski, Gabriel Szabat, sekretarz redakcji.

KURIER KWIDZYŃSKI
Logo and contact information for the newspaper.

DZIENNIK POMORSKI

ISSN 1232-3713

Regionalne Pismo Pomorza Nadwiślańskiego

Nr 22 (267) GDAŃSKIE • ELBLĄSKIE • OLSZTYŃSKIE • TORUŃSKIE 28.05.1998 r.

Pekao przez telefon

Jak się okazuje wprowadzenie przez Pekao SA własnego Teleserwisu okazało się strzałem w dziesiątkę. Co miesiąc przysparza on firmie 2 tys. klientów. W sumie już 22 tys. z nich może za pomocą telefonu m.in. sprawdzić stan salda rachunku, salda kart płatniczych, zlecać dokonania

przelewu czy otwierać lokaty. W połowie lipca zakres usług Teleserwisu Pekao SA powiększy się o możliwość zlecenia otwarcia lokat w walutach obcych. Niedługo Teleserwis trafi również do klientów wszystkich banków grupy, także z Wybrzeża gdańskiego i elbląskiego.

Pomoc joannitów

Protestancka organizacja charytatywna Johanniter - Unfall - Hilfe założyła stację pomocy społecznej w Pasłęku. Joannici pokryją koszty jej wyposażenia (80 tys. DM). ZOZ wygospodarował pomieszczenia i pokrywać będzie koszty eksploatacji. Za stację pomocy odpowiedzialne będą również władze Pasłęka, które łożą mają na samochód zakupiony przez joannitów. Placę pielęgniarek zapewni M-GOPS.

Norwedzy w Nowym Stawie

Firma Hydro-Poland z siedzibą w Szczecinie kupiła Żuławskie Przedsiębiorstwo Handlowo-Nasienne „Centrala Nasienna” w Nowym Stawie. Odbędzie się już pierwsze posiedzenie zarządu nowej firmy Hydro-Żuławy. Nabywca (spółka z kapitałem norweskim) spłacił wszystkie zobowiązania „Centrali”. Hydro Po-

land zobowiązał się do utrzymania profilu działalności „Centrali” w zakresie przerobu i obrotu nasionami, zainwestowania w ciągu roku 500 tys. zł i utrzymania dotychczasowego stanu zatrudnienia (34 osoby) oraz realizacji pozostałych postanowień porozumienia zawartego z pracownikami.

Utylizacja pod Sztumem

W Uśnicach, koło Sztumu uruchomiono najnowocześniejszy w Polsce Zakład Utylizacji. 90 proc. udziałów posiada duńska spółka DAKA, która jest liderem na rynku europejskim w przetwórstwie odpadów mięsnych i kostnych. Zastosowana nowoczesna technologia spełnia wszystkie normy obowiązujące w Unii Europejskiej w zakresie ochrony środowiska. Cały proces trwa ok. 3,5 godz.

Obecnie DAKA-POLSKA w zakładzie w Uśnicach dysponuje czterema kotłami o pojemności 5,5 tys. kilogramów każdy. Miesięcznie z surowca otrzymuje się od 800 do 1000 ton mączki i około 300 ton tłuszczu. DAKA do tej pory zainwestowała w uśnickie przedsiębiorstwo ponad 15 mln 600 tysięcy złotych. Zakład ten zamierza odbierać surowiec od producentów w promieniu do 150 km od Uśnic.

Przeciw korupcji

Polska jako 72 państwo przystąpiła do światowej koalicji przeciwko korupcji. Inicjatorem tego kroku był wicepremier Leszek Balcerowicz, który tak wyjaśnia tę decyzję:

- Jako ekonomista wiem, że trzeba przede wszystkim patrzeć na przyczyny, a nie na symptomy. Wszyscy znamy rozmaite definicje korupcji. Jest to zawsze nadużycie urzędu dla celów urzędowych. Obejmuje łapówkarstwo, wymuszanie płatności, sprzedaż wpływów, nepotyzm, nadużycia. Oczywiście, wzrost korupcji może być spowodowany także przez nadmierny interwencjonizm państwa.

Mieszkańcy Wybrzeża gdańskiego przodują w spożywaniu nie badanego, więc często zarażonego mięsa. A w konsekwencji - w rekordowej ilości przypadków chorób z tym związanych, takich jak włośnica, gruźlica, brucelozą, salmonellozą. Jednym z powodów mogą być skażone nawozy (także na działkach!), a nade wszystko pasze. Stosowane na skalę przemysłową, ale również w przydomowych hodowlach - rzekomo na własne potrzeby, bardzo popularnych w województwie gdańskim.

JAK DZICY DO DZIKA

Prawda, że sympatycznej? Żle karmione i utrzymane mogą jednak stanowić źródło bardzo groźnych chorób człowieka

Fot. Franciszek Marszałek

Dopiero teraz, wiele tygodni po odejściu rodaków od wielkonoctnych stołów wychodzą na

światło dzienne mało budujące okoliczności i skutki przygotowania świątecznego obżarstwa. Na Wybrzeżu gdańskim znów zanotowano rekordową ilość za-

chorowań na włośnicę czyli chorobę wywołaną zjedzeniem skażonego (a więc - nie badanego!) mięsa.

cd. na str. 3

Bogato, choć bez sensacji

Największe w historii Międzynarodowe Targi Motoryzacji w Poznaniu, zgodnie z przewidywaniami, zgromadziły nie tylko największą ilość wystawców, ale i zwiedzających. Niestety, wiele firm nie przywoziło zapowiadanych prototypów, które zawsze są wskaźnikiem czekających nas przemian w motoryzacyjnych modach i technologiach.

Największym zainteresowaniem polskich gości targów cieszyły się daewoo matiz - pięćdziesięcioletni następcą tico oraz renault clio II - nowoczesny samochód miejski, mogący stać się w Polsce przebojem segmentu B w najbliższych paru latach. Z aut większych, poza skodą octavią i oplem astrą II (kre-

waną przez GM na „samochód przełomu wieków”), spore zainteresowanie towarzyszyło nowej, większej lagunie (na zdjęciu) i hondzie civic aerodeck (wersja kombi).

cd. na str. 2

Auto-Moto na str. 25-35

OPEL
CZĘŚCI
I AKCESORIA
80-395 Gdańsk
ul. Kołobrzeska 65/67
tel. 557-02-83
Sprzedaż stała
i na zamówienie

Gdy ważna jest oszczędność!

FUTURA
LEASING SA
(058) 345 39 52 do 56, 0601 62 76 70

VW Caddy 480 DM + VAT
VW T4 760 DM + VAT
VW LT 1000 DM + VAT

Oplaty miesięczne

GAJOS
SOPOT - Kasztanowa 4
tel. (058) 551-52-02, 0602-108-789

Nigdy jeszcze tak WIELE, nie kosztowało tak NIEWIELE!

FIRMA HANDLOWO-USŁUGOWA sp. z o.o.
DACH - DEK
83 - 000 Pruszcz Gdański, ul. Łukasiewicza 2
tel./fax 682-35-59, 682-22-51 wew. 224
090 503890, 0602 220629

OFERUJE PAŃSTWU POKRYCIA DACHOWE RENOMOWANYCH FIRM KRAJOWYCH I ZAGRANICZNYCH W NAJSZERSZYM WYBORZE

- ⇒ Dachówki ceramiczne od 29,95 zł/m +VAT
- ⇒ Dachówki cementowe powlekane od 22,24 zł/m + VAT
- ⇒ Papa zgrzewalna od 12,50 zł/m + VAT
- ⇒ Gąsiori do dachówek i pełen zestaw asortymentów
- ⇒ Elementy wentylujące pokrycie dachowe
- ⇒ Folie dachowe
- ⇒ Bitumiczne płyty faliste
- ⇒ Okna i wyłazy dachowe
- ⇒ Okna standardowe
- ⇒ Rynny PVC
- ⇒ Schody strychowe

SERDECZNIE ZAPRASZAMY

pn.-pt. 8.00-17.00
sobota 9.00-13.00

KROKOWO W SCHWEICH

Współpraca między krokowską Fundacją Europejskie Spotkania Kaszubskie Centrum Kultury a akademią w Klausenhoff (gmina Schweich) trwa od lat. Jednym z efektów współpracy jest np. wspólnie odrestaurowany zamek i park, ale również program wyjazdowy młodzieży, wizyty i rewizyty obu stron. Właśnie miniony weekend upłynął pod znakiem wyjazdu przedstawicieli Fundacji i gminy Krokowa do Schweich.

Jak dowiedzieliśmy się od Włodzimierza Olszewskiego - wicewójta gminy, było to spotkanie niemal rodzinne. Program wizyty w Niemczech przewidywał między innymi rozmowy na temat dalszej współpracy. Ale znalazł się również czas na rewanżowy mecz piłki nożnej. Pierwszy rozegrano w czasie wizyty delegacji niemieckiej w ubiegłym roku w Krokowej.

DZIECI POTRAFIĄ

Zespół z 10 ośrodków szkolno-wychowawczych z woj. elbląskiego wzięły udział w Wojewódzkim Przeglądzie Zespołów Artystycznych Placówek Kształcenia Specjalnego w Sztumie. Przegląd odbywał się pod patronatem elbląskiego Kuratorium Oświaty - już po raz 23. Po raz drugi jego organizatorem był Ośrodek Szkolno-Wychowawczy z Kolożebia w gminie Sztum. Zaprezentowało się 13 zespołów w różnych formach artystycznych: od piosenek i montażu słowno-muzycznych do krótkich spektakli teatralnych. Wszyscy uczestnicy przeglądu otrzymali nagrody rzeczowe, ufundowane przez elbląskie Kuratorium Oświaty i sztumskie Centrum Kultury.

Dyrektor ośrodka, Krzysztof Billiński powiedział, że w przeglądzie nieważne są nagrody. Liczy się same uczestnictwo, bowiem dzieci czekają cały rok, aby swoje umiejętności pokazać rówieśnikom.

Tajemniczy zgon

W ubiegłym tygodniu doszło do tragedii. We wtorkowy poranek, w jednym z mieszkań Elbląga znaleziono zwłoki 16-latk. Sekcja zwłok wykazała, że przyczyną śmierci chłopca było ostre niedotlenienie. Jednak nikt nie potrafił wyjaśnić, co je wywołało.

Chłopiec odszedł w samotności. Skulony, z głową w plastikowym wiadrze wyłożonym wórkami - taki widok ujrzał o 4 rano jego 12-letni brat. Matka była w pracy, a ojciec od dawna mieszka poza miastem. Lekarze medycyny sądowej przeprowadzili wprawdzie sekcję zwłok, ustalili, że przyczyną śmierci było ostre

niedotlenienie, ale co je spowodowało? Nastolatek skarżył się na bóle głowy, ale zmian w mózgu nie stwierdzono.

Policjanci wykluczają udział osób trzecich. Mają własne teorie w związku ze śmiercią 16-latka. Jedna z nich sugeruje nie-

szczęśliwy wypadek. Niewykluczony jest wariant, że na drogi oddechowe podziały substancje toksyczne. Sprawdzają to specjaliści, którzy pobrali wycinki organów chłopca, aby wykonać badania toksykologiczne. Wyniki znane będą dopiero za miesiąc, gdyż Elbląg nie dysponuje odpowiednią aparaturą.

Bailey obok... Rokossowskiego

David A. Bailey, przedstawiciel koncernu International Paper na Polskę oraz Andrzej Gołtyga, prezes Philips Consumer Electronics Industries Poland

Ltd., zostali Honorowymi Obywatelami Kwidzyna. Dołączyli oni do grona złożonego z Janusza Lewandowskiego - byłego ministra prywatyzacji, Tadeusza Kowalczyka - arcybiskupa i nuncjusza watykańskiego w Polsce, Ireny Halagiera - emerytowanej nauczycielki oraz... Konstantego Rokossowskiego - marszałka sowieckiego i polskiego.

Bogato, choć bez sensacji

cd. ze str. 1

A także jednemu z najdroższych samochodów w swej klasie - mercedesowi M, luksusowej wersji wszechstronnego - auta terenowego. (Wszystkie te samochody już prezentowaliśmy na naszych łamach). Rzucała się w oczy energia Forda, który najwy-

rażniej przygotowuje się do batalii o fotel lidera wśród świetnej marki producentów samochodów, a jego przedstawiciel zapowiedział, że już niebawem powinien to zauważyć odczuć także rynek polski.

Oferta Internetu tańsza niż myślisz. Wejdź z nami w XXI wiek.

„Internetu nie da się ominąć.

Polski Internet to już ponad pół miliona użytkowników.

Ilość ta podwaja się co kwartał.

Internet pomaga w nawiązywaniu kontaktów,

zarządzaniu własną firmą, organizowaniu sprzedaży.

Jeżeli jesteś aktywny, prowadzisz firmę, wcześniej czy później poznasz Internet.

Lepiej zrobić to dzisiaj niż za rok pod naporem konieczności...

Obiecujemy, że łagodnie wprowadzimy Cię w świat Internetu.

Jeżeli jesteś zainteresowany

skontaktuj się z naszym Biurem Reklam,

Tczew, ul. Gdańska 32, pokój nr 4,

telefon (069) 31-40-41,

lub z współpracującymi z Twoją firmą specjalistami ds. reklam.

<http://www.wpomorskie.com.pl>

e-mail: biurowp@wpomorskie.com.pl

Wydawnictwo Pomorskie

Loty balonem, szybowcem, motolotnią, samolotem.

LOTNICZY PIKNIK

Otwarcie sezonu lotniczego w tym roku zapowiada się niezwykle atrakcyjnie - zapewnia Włodzimierz Dąbrowski, dyrektor Aeroklubu Gdańskiego. Warto już dziś zaplanować uczestnictwo 6 czerwca, w sobotę w Pikniku Lotniczym na terenach lotniska w Pruszczu Gdańskim. Organizatorzy czyli Aeroklub Gdański i Rada Miasta Pruszcz Gdański - pod patronatem naszego Wydawnictwa Pomorskiego - przewidzieli przebogaty wachlarz propozycji.

WYSTAWY

Na wystawie sprzętu lotniczego prezentowane będą śmigłowce wojskowe Mi-24 oraz Mi-2. Obejrzeć będzie można także słynne szybowce Puchacz, Bocian, Pirat, Cobra, Junior, Janitar i ST. Osobną grupę stanowić będą popularne ANTKI i JAKI oraz ich następcy Gawron i Wilga. Na pewno dużym zainteresowaniem cieszyć się będzie samolot specjalistyczny AKWARIUS. Ciekawostką będą niewątpliwie samoloty eksperymentalne. Natomiast amatorów indywidualnego latania i majsterkowiczów organizatorzy zapraszają do obejrzenia maszyn

latających typu MOTOLOTNIE i PAROLOTNIE (latające skrzydła spadochronowe). Oprócz motolotni fabrycznych, prezentowane będą konstrukcje amatorskie i ich twórcy. Można więc będzie podyskutować o tajnikach samodzielnego wykonania latającej maszyny. Dodatkowo przewidziano pokaz startu balonu na ogrzane powietrze.

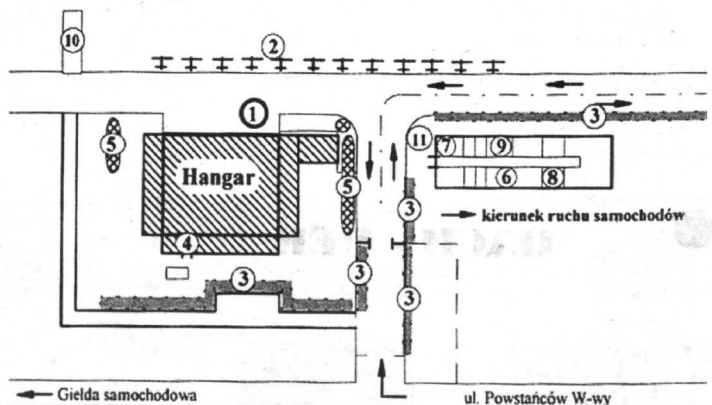
LOTY

Dla najważniejszych proponuje się skorzystanie z możliwości polatania na dowolnie wybranych samolotach, szybowcach, motolotniach czy nawet uniesienie się w gondoli balonu. W czasie trwania pikniku czynne będą punkty gastronomiczne i grać będzie zespół muzyczny.

Jeszcze raz zapraszam na nasz PIKNIK. Całymi rodzinami, wraz z dziećmi. Dla dzieci właśnie przygotowaliśmy wiele niespodzianek - informuje dyrektor Włodzimierz Dąbrowski. - Piknik rozpoczynamy o godzinie 11.30. Dla ułatwienia dojazdu a potem uczestnictwa, prezentujemy plan organizacyjny. Miejsca do bezpiecznego zaparkowania samochodu będą pod dostatkiem.

Stanisław Sierko

POLE WZLOTÓW

Legenda:	1 - Pkt. otwarcia Pikniku	5 - Gastronomia	9 - Sekretariat
	2 - Wystawa sprzętu	6 - Sala odpraw	10 - Samoloty Rajdu
	3 - Parkingi samochodowe	7 - Kierownik lotów	11 - Informacja
	4 - Toalety	8 - Komisja sędziowska	12 - Loty pasażerskie

cd. ze str. 1

W tym gronie znalazły się jeszcze tylko województwa gorzowskie i koszalińskie.

I wciąż trudno powiedzieć, dlaczego akurat w tych rejonach mieszkańcy tak niewielką wagę przywiązują do tego, co jedzą. O ile bowiem koszalinian można by podejrzewać, że zmusza ich do tego bieda (najwyższe bezrobocie), o tyle gdańszczan raczej stać na zakup pewnych sprawdzonych wiktualów.

Ponadto sto przypadków włośnicy rocznie - i to niezmiennie od wielu lat - oraz tendencje do wahniję w górę (w roku 1992 - 594 przypadki choroby, głównie w województwie gdańskim) dowodzą, że zagrożenie jest stale i trudne do oszacowania. Niemniej wiadomo, że obecnie głównym źródłem inwencji jest mięso wieprzowe, a np. w roku 1992 aż 60 proc. zarażeń spowodowanych było dziczyzną.

Skąd dziczyzna? Ot, po prostu doborowe towarzystwo postanawia sobie zapolewać na dzika, a następnie - bez kontroli weterynaryjnej (która zająć może raptem ok. 5 minut!) posila się później zdobyczą zakażoną włośniem. Nieraz zdarza się tak, że z dwóch upolowanych sztuk zwierzęcy tylko jedna trafia pod mikroskop weterynarza, choć akurat ta druga nie nadaje się na stół.

A wystarczyłoby skuteczna obróbka kulinarna, aby chore mięso unieszkodliwić. - W temperaturze 60 stopni C już po dwóch minutach białko ulega zniszczeniu, w tym także białko włośnia - zapewnia prof. Tadeusz Dzbeński, kierujący Zakładem Parazytologii Państwowego Zakładu Higieny. Złe zwyczaje żywieniowe niejako doprowadziły do zarażenia włośniem, tasiemcem lub salmonellozą. Lubimy jeść, szczególnie w niektórych regionach Polski, dużo mięsa surowego i półsurowego.

Potwierdzony w statystykach brak zachorowań na wymienione schorzenia w województwach południowo-wschodnich nie oznacza, że zwierzęta są tam zdrowsze. Po prostu mieszkańcy częściej spożywają mięso marynowane i wędzone.

Szczególnie ostrożni powinni być smakosze tatar! Mogą łatwo zarazić się tasiemcem (w 1995 roku - wg danych PZH 1106 przypadków!), którego postacie larwalne znajdują się w mięsie. Dwa najbardziej pospolite gatunki tasiemców to: tasiemiec nieuzbrojony (obecny w wołowinie) i tasiemiec uzbrojony (obecny w wieprzowinie), który może być przyczyną poważnej choroby zwanej wągryczką. Otorbione wągry, w których umieszczona jest główka tasiemca z charakterystycznymi haczykami, lokalizują się w narządach wewnętrznych, w oku lub mózgu człowieka, po-

wodując groźne objawy.

● Czym to tłumaczyć? w skali kraju - powiada prof. Henryk Lis z Instytutu Przemysłu Mięsnego i Tłuszczowego - wciąż naszą bolączką pozostaje zewnętrzny handel mięsem i jego przetworami, zarówno uspołeczniony, jak i prywatny, który często wymyka

prof. Lis wskazuje na potrzebę bacznej kontroli pasz. I to zarówno w skali hodowców przemysłowych, jak i przydomowych. One mogą być zakażone!

- Zresztą - dodaje profesor - w dodatkach paszowych dla bydła, owiec, świń czy drobiu mogą być obecne również zarazki salmonellozy, a należy ona do chorób, w których Polska przoduje w

komita większość spośród 750 tysięcy próbek była zanieczyszczona bakteriami. A jeśli tak było w Niemczech, co może być u nas?

Zdaniem profesora Lisa, skutecznym nadzór nad paszami w naszym kraju wciąż nie istnieje.

W wielu gospodarstwach zwierzęta karmione są byle czym, a jeśli brakuje troski o czy-

nów popowodziowych, czy od mew, które żerują przy ujściach ścieków rzecznych. Polują tam na odpadki i zjadają również te, które są zarażone jajami tasiemców. Później ofdurowują na pastwiska i pozostawiają na nich zakażone odchody.

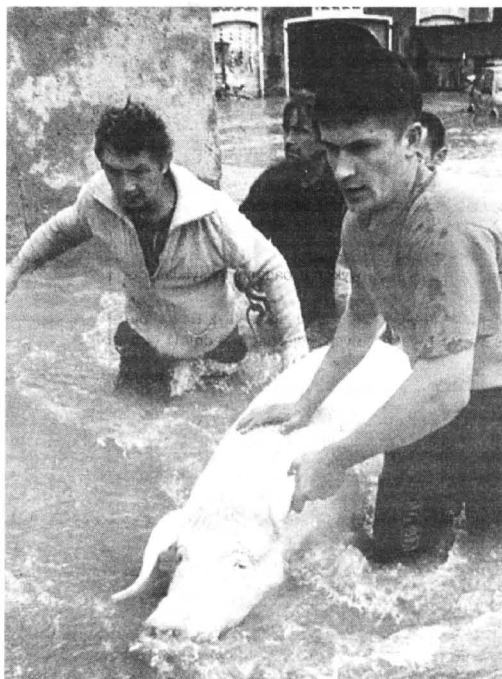
● Zwierzęta bardzo łatwo mogą

JAK DZICY DO DZIKA

się spod kontroli sanitarnej. Nowa ustawa o nadzorze weterynaryjnym, wprowadza powszechny obowiązek uboju zwierząt w rzeźniach oraz nakazuje przeprowadzenie badań zwierząt, których mięso ma trafić do sprzedaży. Obowiązek ten rozszerzono także na drób, króliki i zwierzęta łowne (np. dziki).

Uboj poza rzeźnią dopuszczono tylko wtedy, jeśli mięso będzie wykorzystane dla własnych potrzeb. Cóż jednak z tego, skoro i dzisiaj służby weterynaryjne oraz sanitarne dwoją się i troją, aby dopuszczać na rynek tylko zdrowe mięso (obowiązujące rozporządzenia pochodzą z czasów przedwojennych), a i tak niezręcznie, dorabiający na boku hodowcy i myśliwi na własną rękę znajdują nabywców na swój towar i wymykają się kontroli?

● Doszukując się innych przyczyn chorób „odzwierzęcych”,

Jednym z powodów zatruc się mięsem zwierząt może być wyposkanie ich na terenach popowodziowych lub paszami pochodzącymi z tych terenów

Europie. Niektóre gatunki pałeczek Salmonella przywędrowały do nas w paszach sprowadzanych z Ameryki Płd. Kiedy w latach 80. zanotowano w Niemczech sześciokrotny wzrost zapadalności na salmonellozę, skontrolowano w pierwszym rzędzie właśnie karmę dla zwierząt. Zna-

łość i porządek, zwierzęta mogą zjadać nawet padłe gryzonie. Szczury i myszy przenoszą 40 chorób zakaźnych, w tym wściekliznę, salmonellozę, włośnicę. Często same zarażają się po nadgrzyzieniu padłego lisa lub dzika. Możliwość obiegu pasożytów w przyrodzie jest wiele. Włośnicą są często zarażone norki i dlatego ich odpady powinny być bezwzględnie palone, a nie wykorzystywane jako pokarm dla innych zwierząt hodowlanych, co w polskich gospodarstwach (z oszczędności) zdarza się często.

Dla ochrony przed tasiemczycą nie wolno używać ludzkich odchodów do użyźniania ogródków działkowych. A niektórzy gospodarze nadal wierzą tylko w naturalny nawóz!

Tasiemczyca może zarazić się nawet bydło na pastwiskach, np. z pasz pochodzących z tere-

zarazić się różnymi chorobami i dlatego nie można oszczędzać na kontroli weterynaryjnej. Polska jest wprawdzie od 1975 roku urzędowo wolna od gruźlicy i brucelozy bydła, ale i tu zagrożenie istnieje.

- Każdego roku konieczne są badania pewnej liczby zwierząt, badania po uboju bydła w zakładach mięsnych, prowadzenie dokładnej dokumentacji. Budzi to pewne obawy, gdyż niechęć do pisania i do biurokracji mamy niemal powszechną - powiada prof. Lis. - I dlatego sprawą zasadniczną jest utrzymywanie higieny w miejscach hodowli zwierząt, ich uboju i przetwórstwa. A jak jest źle, wystarczy zjechać do pierwszej z brzegu niedoinwestowanej, legalnej, albo nieformalnej hodowli, jakich mamy sporo nawet na obrzeżach większych i małych miast - aby się o tym nacocznie przekonać. Apetyt na mięso czy nawet mleko może nam przejść do końca życia. I to mięso idzie przecież prosto na bazy. A tam wprawdzie wszyscy sprzedawcy zapewniają klientów o badaniu mięsa, ale pewności nikt nie ma. Nawet Sanepid i służby weterynaryjne. Pierwszy podlega resortowi zdrowia, te drugie - rolnictwa. Interesy obu stron raz się zająbiają, a niekiedy krzyżują. Bałagan ten wybitnie sprzyja niechlujstwu w hodowli i handlu, a ludzie wciąż chorują, co smutniejsze - nie zawsze z powodu własnej winy.

P.W. - K.M.

CZY CHCESZ MIEĆ MERCEDESA?

**VARIO 612 DKA
JUŻ OD
6 000 ZŁ**

**SPRINTER 312 DKA
JUŻ OD
5 000 ZŁ**

**VITO 110 DKA
JUŻ OD
4 000 ZŁ**

Mercedes-Benz
STANISŁAW GERTRUDA MAKOWIEC
AUTORYZOWANA STACJA OBSŁUGI

**DOGODNE WARUNKI ZAKUPU
SAMOCHODÓW MERCEDES**

**LEASING BEZ ZASTAWY BANKOWEGO
RATA WSTĘPNA 0%
MINIMUM FORMALNOŚCI**

MERCEDES-BENZ LEASING POLSKA Sp. z o.o.
80-518 Gdańsk, ul. Gdańska 21d, tel. (058) 343 53 50, 343 41 21, 343 41 40

*1DM=1,95 zł, leasing 48 m-cy, opłata administracyjna + rata leasingu + ubezp. OC, AC, ZK

- Istota reformy to nie to, że powstaną nowe podmioty, nowa struktura. Istota tego, co stanie się faktem 1 stycznia 1999 roku polega na tym, iż poszczególni ministrowie i urzędnicy nie będą się już zajmowali wodociągami w danej wsi - mówił na konferencji w Krakowie Jerzy Miller, podsekretarz stanu w Ministerstwie Finansów. - Dotychczas tak się działo. Od przyszłego roku na swoim terenie rządzący będą władze powiatu i województwa. Ministrowie natomiast zajmą się sprawami istotnymi dla całego państwa. Gwarantem silnego państwa jest między innymi silna pozycja rządu i nowa konstrukcja administracji rządowej.

Na konferencji dla dziennikarzy mediów lokalnych zorganizowanej w minionym tygodniu w Krakowie podkreślano również, iż nowy trójstopniowy podział kraju (gmina, powiat, województwo) ma istotne znaczenie, jeśli zależy nam na wykorzystaniu znacznych środków z europejskich funduszy strukturalnych. Środki zostaną nam przyznane, jeśli międzynarodowa opinia przekona się, iż nowy podział administracyjny naszego kraju gwarantuje dobre i skuteczne wykorzystanie tych funduszy. Obecny układ nie daje bowiem takich możliwości.

Jerzy Miller zapewniał również, iż reforma samorządowa przyczyni się do poprawy efektywności gospodarowania pieniędzmi publicznymi. Zwiększy się kontrola miejscowego społeczeństwa nad publicznymi pieniędzmi. Zadanie rządu będzie polegało na konstruowaniu programów aktywnego wspierania chętnych rejonów oraz na wspomaganii słabszych - pojawią się subwencje wyrównawcze.

DOBRE PAŃSTWO TO DOBRA ADMINISTRACJA

Czy potrzebujemy reformy samorządowej? Czy opłaci się ją przeprowadzać? Czy nas na to stać? Obecny rząd zapewnia, iż odpowiedź na te wszystkie pytania jest ze wszech miar pozytywna. Utworzenie powiatów i reorganizacja województw to po prostu inwestycja, której koszty operacyjne mają zwrócić się bardzo szybko. Również często pada pytanie, czy nie można odłożyć reformy samorządowej do czasu, gdy zostaną przeprowadzone inne ważne reformy: oświaty, służby zdrowia, policji. Takie podejście, jak twierdzą osoby pracujące nad reformą obecnie, jest błędne, gdyż odwraca istotną kolejność rzeczy. Oświata, służba zdrowia czy policja będą tak długo funkcjonowały źle, jak długo zarządzająca nimi administracja jest wadliwie skonstruowana. Dlatego reforma samorządowa musi poprzedzić inne przemiany. Nie da się - bez szkody dla państwa i obywateli - zmienić tej kolejności.

Przy założeniu, że powstanie 12 województw i nieco ponad 300 powiatów, szacunkowy koszt wprowadzenia reformy, zgodnie z aktualnymi wyliczeniami rządowymi, nie powinien przekroczyć kwoty paru złotych na obywatela. Koszty utworzenia powiatów oblicza się średnio na 0,5 mln złotych na powiat. Szacunkowe koszty reformy wojewódzkiej to 200 mln złotych.

Obywatele odczuwają natomiast korzyści, jakie przyniesie reforma. Nowa organizacja państwa, w tym - zmiany systemu fiskalnego - powinny spowodować zmniejszenie obciążeń finansowych. Ma się tak stać dzięki poprawie obecnego systemu podatkowego. Wzrośnie skuteczność ściągania podatków.

Przed wszystkim jednak poprawi się efektywność gospodarowania pieniędzmi publicznymi. Samorząd gminny jest sprawniejszy i tańszy, niż administracja rządowa. Gminy mogą się poszczycić pięciokrotnie większą od administracji rządowej skłonnością do inwestowania, czy ponad 20 proc. oszczędnością środków.

Obliczono, że w najgorszym wariancie koszty reformy zaczną zwracać się już w drugim roku jej wprowadzenia, w wariancie najtańszym - jeszcze w tym samym roku budżetowym.

GMINY JUŻ DZIAŁAJĄ. ROLA I ZADANIA POWIATU

Mieszkańcy gminy tworzą wspólnotę samorządową, której państwo przekazało część swoich zadań i uprawnień. Gmina to również obszar, na którym zaspokajane są podstawowe potrzeby mieszkańców, takie jak komunikacja lokalna, drogi, szkoły podstawowe i przedszkola, bezpieczeństwo. Gmina jest samodzielną, ponieważ wykonuje zadania publiczne we własnym imieniu i na własną odpowiedzialność. Wszystkie zadania, które są przypisane innym podmiotom, należą do gminy.

Po przerwie, która trwała czterdzieści lat, w 1990 roku przywrócono Polsce samorząd gminy. Dzięki niej mieszkańcy otrzymali możliwość samodzielnego organizowania życia społecznego w najbliższym otoczeniu. Obecnie w Polsce działa 2489 gmin.

Powiat będzie wspólnotą wszystkich ludzi zamieszkujących obszar kilku gmin. Zazwyczaj będzie on obejmował obszar 10 gmin. Będzie na tyle mały (średnio 100 tys. mieszkańców), że interesy wszystkich będą dobrze re-

prezentowane. Będzie również na tyle duży, żeby większość usług publicznych, które przekraczają możliwości gminy, mogła być realizowana przez przedstawicieli mieszkańców. Dlatego zadania 49 małych województw w większości przejdą do powiatów. Większość podstawowych instytucji, takich jak szpital, szkoły średnie, urząd skarbowy, komenda policji - będą znajdować się w powiecie.

Tak więc powiat podejmie usługi publiczne i zadania prowadzone w szerszej skali, zbyt „ciężkie” dla pojedynczych gmin, zwłaszcza wiejskich. Dziś wszystkie te kompetencje i zadania publiczne należą do wojewody i innych administracji rządowych.

Powiatom - to znaczy samorządowi mieszkańców tego terenu - będzie przekazanych 80 proc. zadań, które teraz spełniają małe województwa. Do powiatu trafi około 10 proc. pieniędzy z podatków, które teraz płacimy państwu. Razem z budżetem gminy i województwa będzie to już około 30 proc., a nie, jak do tej pory, 15 proc. Dodać tu jeszcze można pieniądze, które będą przekazane Kasom Chorych w związku z reformą służby zdrowia (45 proc. z podatków od dochodów, które teraz trafiają do budżetu państwa). A więc w sumie 50 proc. naszych pieniędzy znajdzie się pod kontrolą. Radni samorządowi będą bowiem odpowiedzialni bezpośrednio przed swoimi wyborcami.

Istotnym zadaniem powiatu będzie prowadzenie liceów ogólnokształcących, szkół zawodowych i innych szkół ponadpodstawowych.

Przyszły powiat będzie zorganizowany w podobny sposób, jak dzisiejsza gmina. Mieszkańcy powiatu w wyborach wyłonią raz na cztery lata radę powiatu liczącą, w zależności od liczby mieszkańców, od 20 do 30 radnych. Rada wybierze zarząd powiatu, liczący od 3 do 5 osób, w tym przewodniczącego, czyli starostę.

Rada będzie ustalała ogólnie kierunki, uchwałała bu-

dżet, przepisy miejscowe, ustalała wysokość opłat za usługi publiczne.

NOWE WOJEWÓDZTWO I JEGO ZADANIA

Nowe województwo będzie duże i samodzielne gospodarczo: będzie dysponować dochodami rzędu 5 proc. pieniędzy publicznych. Będzie prowadzić aktywną politykę rozwoju regionalnego oraz promocję regionu - od gospodarce po turystyczną. Będzie dbać o rozwój gospodarczy i technologiczny. Zajmie się modernizacją wsi. Zadbą o dobrą kulturę i o środowisko naturalne. Mieszkańcy będą mieć w samorządzie województwa swoich przedstawicieli. Sejmik wojewódzki będzie uchwałował budżet, dysponował o kierunku rozwoju województwa, o inwestycjach i o współpracy z innymi regionami. Działając na rzecz rozwoju całego województwa będzie wokół tego celu skupiał społeczności lokalne. Będzie również starał się zainteresować nim rząd, a także instytucje europejskie.

CZYM PO REFORMIE BĘDZIE SIĘ ZAJMOWAŁ RZĄD?

Po reformie, dzięki uporządkowaniu i przekazaniu większości zadań powiatom i województwom, rząd będzie mógł skupić się na najistotniejszych dla państwa sprawach.

Szczególnie ważnym zadaniem rządu będzie prowadzenie polityki regionalnej. Rząd będzie działał na rzecz rozwiązywania zasadniczych problemów państwa, z którymi ani społeczności lokalne, ani samorząd wojewódzki sobie nie poradzi. Przykładowo można tu wymienić tak trudne zagadnienia jak problemy górnictwa czy zagadnienia byłych PGR-ów na Ziemiach Zachodnich. Polityka regionalna państwa ma zasadniczy wpływ na to, jakie będą cele polityki rządowej. Jednocześnie do polityki regionalnej prowadzonej przez rząd należało będzie wyrównywanie szans rozwojowych, czyli wspieranie słabszych regionów.

Dla rządu i administracji rządowej punktem odniesienia jest zawsze państwo i interes ogólny, przede wszystkim w sferze strategii rozwoju gospodarczego, polityki zagranicznej i wewnętrznej, ochrony bezpieczeństwa zbrojowego - zewnętrznego i wewnętrznego oraz podstawowych standardów interesu publicznego.

Dzięki reformie samorządowej na nowo zostanie zorganizowana administracja rządowa w terenie. Obecnie mamy 73 rodzaje rządowych administracji specjalnych, inspekcji i innych państwowych instytucji, które mają swoje okręgi, rejony itd. - na przykład izby skarbowe, urzędy zatrudnienia, kuratoria. Teraz większość tych administracji zostanie skupionych w ręku wojewody i starosty. Wojewoda w województwie i starosta w powiecie będą sprawowali zwierzchnictwo nad różnymi służbami, inspekcjami i policjami. W ten sposób zczywiście będą mogli ponosić odpowiedzialność za stan porządku publicznego i bezpieczeństwa na swoim terenie.

CZYM KIEROWANO SIĘ DZIELĄC KRAJ?

Jednym z głównych celów reformy jest uporządkowanie terytorialnej organizacji administracji publicznej. Dlatego proponuje się sprawdzony w Europie i w Polsce system trójszczeblowy: gmina, powiat, województwo.

Istotne wydaje się być kryterium historyczno-kulturowe: dotyczy funkcjonowania powiatów do 1975r., ale i dziś wielu ludzi, również młodych, nadal identyfikuje się ze zlikwidowanymi wówczas powiatami. Trudno nie uwzględnić tego kryterium, jeśli opiera się na nim nawet sieć osadnicza i drogową, które kształtowały się przez wieki.

Kryterium potencjału instytucjonalnego wynika z faktu, że powiat musi stanowić zaplecze dla kilku lub kilkunastu gmin. W powiatach winny zatem funkcjonować podstawowe instytucje: urzędy rejonowe (z których powstała starostwa), rejonowe komendy policji, rejonowe komendy straży pożarnych, rejonowe biura geodezji, rejonowe biura pracy, terenowe państwowe inspektoraty sanitarne, szpitale rejonowe, szkoły ponadpodstawowe, placówki pomocy społecznej...

W sumie jest propozycja utworzenia ponad 300 powiatów. Propozycja obejmująca ponad 300 powiatów ziemskich i ok. 50 miast na prawach powiatów to dobry kompromis. Prawie 80 proc. tych powiatów mogłoby zacząć działać choćby i jutro - mają pełny (lub prawie pełny) komplet niezbędnych instytucji. Zaledwie kilka powiatów na tej mapie wymaga odbudowy instytucjonalnej „od podstaw”: to te, które zostały w 1975r. pocięte na części granicami powstałych wówczas małych województw.

Wobec przyjęcia jako źródła dochodów własnych powiatu jedynie podatku dochodowego od osób fizycznych, zmniejszyła się dysproporcja potencjałów dochodowych najbardziej i najmniej zasobnych powiatów (wynikająca na tle bardzo nierównomiernego rozłożenia wpływów z podatku dochodowego od osób prawnych).

Ciszej nad tą trumną

Sześciu pasażerów forda transita zginęło na miejscu w wypadku, do którego doszło w miniony czwartek na trasie Lębork - Wejherowo. Ocalał, wręcz cudem, tylko kierowca. Była to - jak ocenia policja - najtragiczniejsza katastrofa samochodowa, wśród tych, jakie dotychczas, w tym roku, wydarzyły się w naszym kraju.

W sensie moralnym, tragedii śmierci sześciu osób dorównuje dramat kierowcy, który być może zawiódł, a za jego ewentualny błąd - jeśli był - zapłacili najwyższą cenę ludzie, za których odpowiadał. On będzie musiał żyć. Z upokarzającym wstydem,

dział białego forda transita i autobusu. Nagle, tuż przed przednim zderzeniem autobusu, przejechał na prawą stronę i uderzył bokiem mikrobusu w drzewo. Transit wbił się w pierś. Nieprzytomnego kierowcę wydobyli z samochodu ludzie z zatrzymujących się samochodów. Zakleszczonym w blachach pasażerom nikt już nie był w stanie pomóc."

A - w innej gazecie - pisze Tomasz Gawiński:

"Musiał jechać ze 100 km na godzinę - wyjaśnia kierowca autobusu. - Nie wiem, jak do tego doszło. To był moment. Moim zdaniem kierowca białego forda nie spojrzął w lusterko i zjechał drogę żółtemu. Kiedy zobaczyłem, co się dzieje, zdjąłem nogę z gazu. Czulem jak ten żółty otarł

Kiedy byłem w Miłobądz, właśnie rozkwitły sady. Długie szpalery drzew ob-sypanych kwieciami. Imponujący widok, którego raczej nie dostrzega - w takiej skali - zwykły zjadacz owoców, bo nie ma okazji. W Sadowniczym Zakładzie Doświadczalnym Instytutu Sadownictwa i Kwiaciarnictwa ustawiono właśnie 60 uli, żeby pracowite pszczoły zbierały miód i wystąpiły w roli zapylaczy.

Sady w Miłobądz

Fot. Franciszek Marszałek

POŻEGNANIE KWITNĄCYCH SADÓW

Aż się wierzyc nie chce, że w tak przecież nieodległym czasie Wybrzeże uznawano za rejon sadom nieprzyjazny. I nikt ich tu - na większą skalę oczywiście - nie organizował. Tę barierę niemożności przełamał dopiero prof. Szczepan Pieniążek. Bo to on odkrył Miłobądz i docenił jego walory klimatyczne i glebowe. A jeśli do tego dodamy bliskość ogromnego rynku (Trójmiasto) - był to strzał w dziesiątkę.

KARIERA WSI

4 maja 1954 roku powołany został Zakład Doświadczalny, na bazie gruntów PGR, ale dopiero w 11 lat później wartość produkcji sadowniczej zaczęła przewyższać dochody, prowadzonej równoległe, hodowli trzody chlewnej i bydła mlecznego. Zakład stał się miejscem pracy dla około 140 osób, rekrutujących się głównie z Miłobądz. Dla pracowników powstały cztery bloki z 54 mieszkaniami, a około 20 dalszych rodzin znalazło dach nad głową w innych obiektach. Dwa lata temu lokatorzy skorzystali z szansy wykupu lokali z dodatkkiem w postaci 5-arowych działek.

W Zakładzie Doświadczalnym pracuje już drugie pokolenie miłobądzan. 40 lat zatrudniony był w nim Kazimierz Neumann. Pracowała też jego żona Helga. Teraz zaś syn - Adam. Tyle samo lat zaliczył tu Józef Południak, kierownik sadu. W ślady ojca poszli dwaj synowie: Marek i Jan. Na emeryturę przeszedł małżonkowie Bogdan i Apolonia Nowakowscy. Pracują zaś syn - Zbigniew i

córka - Petronela. Podobnie, po Zygmuncie i jego żonie Teresie, pracę kontynuują synowie: Roman i Leszek. Wiele lat trudzili się w Zakładzie Alfons i jego żona - Brygida. Teraz jest tu zatrudniona córka - Teresa Błędowska.

Tylko w dziale naukowym sami przyjeźdźni, ale z długoletnim stażem w Miłobądz: inż. Barbara Guzowska-Betko (Szczecin), dr inż. Barbara Wojtas-Kozielec (z Gdańska), i Maria

boleśnie. Długoletni pracownicy przechodzili na emeryturę, a nie na kuroniówkę. Natomiast ostatnio (trzy lata temu) dotknęła 20 osób w sile wieku. Stała załoga przeznaczona jest do prac fachowych (np. przycinanie drzew, opryski, transport). Do zajęć sezonowych: zbiór owoców, sortowanie itp. zatrudnia się - nie od dziś zresztą - pracowników sezonowych. Często tych, którzy tu kiedyś byli zatrudnieni. Ale nie tylko...

Teresa Błędowska zabezpiecza przed chorobami grzybowymi rany po cięciach młodych drzew

Banyś z Krakowa. Dyrektor Zakładu Doświadczalnego mgr Kazimierz Bąk z Lubelszczyzny.

Gospodarka rynkowa wymusiła drastyczne zmniejszenie zatrudnienia. Do 36 osób. Pierwsze redukcje przebiegały prawie bez-

ZDROWY SEN

Wbrew pozorom zima sadom nie szkodzi. Może być nawet mroźna, aby tylko trwała nieprzerwanie. Drzewa „śpią” i nie ma problemu.

cd. na str. 6

Transit po zderzeniu...

jako dziennikarz, czytałem potem reporterskie relacje na temat tej katastrofy. Oczywiście, nie te spokojne i powściągliwe - takie, jakie być powinny, zwłaszcza gdy w ogóle nie wiadomo, czy kiedykolwiek będzie można stwierdzić przyczynę i wskazać sprawcę. Były jednak i te inne, godne miana „ślądu żerującej piranii” - gwałtowne, chaotyczne, za wszelką cenę doszukujące się sprawy, któremu na podstawie zasłyszanej plotki już przypisuje się winy i bezlitośnie skazuje. Jeśli nie na śmierć fizyczną, to na pewno moralną - najstraszniejszą, torturującą do końca życia.

Piszą - w jednej z gazet - Łukasz Wróblewski i Zbigniew Eckert:

"Kierowca żółtego forda transita z niemieckimi tablicami rejestracyjnymi (ED-CS 301), jadący w kierunku Gdańska, wyprze-

się o mnie. Cud, że nie było drzewa, uciekłem w pole. A on walił w drzewo."

Relacja Ł. Wróblewskiego i Z. Eckerta pochodzi z ostatniej chwili i oparta jest o bardziej szczegółowe dane, a mimo tego autorzy nie zdecydowali się wyrokować. Tylko relacjonują.

T. Gawiński już skazuje, bez sądu, dwóch - być może Bogu ducha winnych kierowców - za dwa przewinienia, co do których nie jest i nie może być pewien.

Znany mistrz pióra i filozof kiedyś powiedział, że chciałby wiedzieć, co czuli członkowie świętej inkwizycji, którzy skazywali na męki niewinnych, gdyż dzięki temu - jako pisarz - mógłby poznać i opisać najczarniejsze zakamarki ludzkiej duszy. A może oni nic nie czuli i, po prostu, pracowali spokojnie dalej? Jak Gawiński? S.G.

cd. ze str. 5

Fatalne są natomiast huśtawki pogodowe. A właśnie mamy sezon zim niepewnych. Spóźniona wiosna wybrzeżowa, w stosunku do centrum i południa kraju, może być nawet atutem.

Drzewa prześlą sezon przy-mrozków i czas kwitnienia przebiega bez zakłóceń.

No, nie zawsze. Tej wiosny właśnie w Zakładzie przemarszły wiśnie, odmiany lutówka. Przez 5 dni połowy marca temperatura spadła tu do minus 5-7 stopni Celsjusza. Nie będzie więc w tym

biegomo. A to kosztuje.

Nie udała się natomiast uprawa moreli. Na 130 hektarach rosna natomiast jabłonie, grusze, śliwy, wiśnie i czereśnie, oraz wspomniane brzoskwinie. Dobrze zapowiada się plon jabłek, śliwek i czereśni. Ale to tylko prognoza, bo do zbioru daleko...

**IDZIE
MŁODOŚĆ...**

Część sadu ma drzewa stare, ponad 30-letnie. Wymaga więc odnowy. I już się ona zaczęła. Jesienią ub.r. wykarczowano lewce drzewa na 15 hektarach

cd. ze str. 4

Aby wyrównać dysproporcje dochodów poszczególnych powiatów, rząd operował będzie subwencją wyrównawczą.

**KRYTERIA WOJEWÓDZKIE.
DLACZEGO LEPIEJ, ŻEBY
WOJEWÓDZTWO BYŁO MNIEJ?**

Do najbardziej istotnych kryteriów funkcjonalnych należą siła ekonomiczna województwa, potencjał kulturowy i innowacyjny (ośrodki akademickie), środki komunikacji społecznej itp. Obok tego wymienić należy kryterium potencjału „ręki publicznej”, a zwłaszcza - skali dochodów publicznych samorządu województwa. Chodzi z jednej strony o dochód per capita, z drugiej - o ogólny dochód budżetu województwa samorządowego. Przy dwunastu województwach zróżnicowanie dochodu budżetu wojewódzkiego z podatków PIT i CIT na głowę

forma administracyjna spowoduje, iż fundusze te będą miały szansę być dobrze i skutecznie wykorzystywane. Obecny podział administracyjny kraju nie daje takich możliwości.

**CO STANIE SIĘ Z TWOIMI
PIENIĘDZMI? ZMNIEJSZANIE RÓŻNIC
DOCHODÓW, CZYLI SUBWENCJE**

W chwili obecnej samorządy gminne dysponują ogółem kwotą około 40 mld złotych, z czego czwartą część (około 10 mld) stanowią subwencje z budżetu państwa. W budżecie państwa ogółem pozostaje do dyspozycji 130 mld złotych. Duża część środków publicznych znajduje się nadto poza budżetem: w funduszach celowych i rozmaitych agencjach państwowych. Po planowanej reformie terytorialnej i idącej za nią decentralizacji środków finansów publicznych powyższe proporcje będą wyglądały odmiennie. Budżet państwa, po odliczeniu

POŻEGNANIE...

Blok mieszkalny pracowników Sadowniczego Zakładu w Miłobądzu

roku urodzaja wiśni. Ale tylko na tym terenie, bo z przymrozkami jest tak, że co krok inna sytuacja. Natomiast - co może nawet dziwić - nie zaskoczyły brzoskwinie. Ten gatunek drzew, rosnących tu od 10 lat, tylko raz nie owocował, bo zaskoczyły fanaberie pogodowe. Takie twarde sztuki te brzoskwinie! Są też łatwe w sprzedaży. Bo to pierwszy świeży owoc po truskawkach i czereśniach. I tani - dodaje dr Barbara Wojtas-Kozielec. Wystarczy im jeden oprysk. A jabłonie poddawane są 10-12 takim za-

powierzchni. Tej wiosny rosną już nowe nasadzenia na 8 ha. Sadzono nie 400, ale 1000 sztuk na jeden hektar, zgodnie z nową technologią uprawy. Nowe są też odmiany owoców. Takie, jakich najbardziej oczekuje rynek.

Na swoje potrzeby Zakład prowadzi szkółkę drzewek, bo to bardzo potania całą operację odmladzania sadów. A będzie ona konsekwentnie prowadzona. I to najważniejsze zadanie na najbliższe lata.

**Tekst i zdjęcia:
Franciszek Marszałek**

Sztum prawie powiatem!

Wszystko wskazuje na to, że walka o powiat sztumski zakończy się sukcesem. Niedawno delegacja Społecznego Komitetu Obrony Powiatu Sztumskiego uczestniczyła w obradach Sejmowej Komisji Samorządu Terytorialnego. Po wysłuchaniu argumentów komitetu, komisja pozytywnie zaopiniowała projekt wpiśnięcia powiatu z siedzibą w Sztumie na mapę nowego podziału administracyjnego kraju.

Po zapewnieniach komisji Społeczny Komitet próbował skontaktować się z ministrem - szefem gabinetu premiera i posłem ziemi elbląskiej, Wiesławem Walendziakiem. Podczas marcowego wiecu szef jego biur-

ra poselskiego, Michał Wawryn zapewnił, że minister Walendziak w pełni popiera dążenie mieszkańców Sztumu. Ostatnio minister przebywał z wizytą w Nowym Dworze Gdańskim. Tam też udała się delegacja komitetu. Minister Walendziak zapewnił, że wraz z ministrami Jerzym Stępiem i Jerzym Millerem wstąpi o utworzenie powiatu sztumskiego. Zapytany przez burmistrza Sztumu, Krzysztofa Mroczkowskiego, jakie są gwarancje, że wspólne wystąpienie trzech ministrów doprowadzi do utworzenia powiatu, Walendziak powiedział, iż praktycznie nie ma możliwości, aby było inaczej.

GM

... TO DOBRA ADMINISTRACJA

mieszkańca jest zaledwie dwukrotne. Każde nowe województwo na mapie jest w tym aspekcie słabsze od sąsiadów i ma też znacznie mniejszy budżet. W rezultacie rozszerzenie listy województw, a co za tym idzie - zmniejszenie potencjału finansowego każdego z nich, prowadzi do obniżenia ich zdolności do inwestowania, a szerzej - przede wszystkim osłabienia zdolności do prowadzenia polityki regionalnej. Jest to istotne zwłaszcza w kontekście stojących do dyspozycji Polski, już od 2000r., funduszy strukturalnych Unii Europejskiej (w pierwszym roku ok. 850 mln ECU).

Utworzenie dużych województw (regionów) nie oznacza zagrożenia integralności terytorialnej ani jedności państwa. Przeciwnie: duże województwa wzmocnią państwo. Propozycja 12 województw z punktu widzenia ekonomicznych wyliczeń wydaje się najsensowniejsza. Rząd zapewnia, iż takie analizy ekonomiczne zostały bardzo skrupulatnie przeprowadzone.

**REFORMA I POZYSKANIE
ŚRODKÓW
Z EUROPEJSKICH
FUNDUSZY
STRUKTURALNYCH**

Kwestia regionalizacji w kontekście europejskim ma dwa wymiary. Układ o stowarzyszeniu przewiduje współpracę w dziedzinie rozwoju regionalnego i planowania przestrzennego, szczególnie poprzez wymianę informacji między władzami lokalnymi, regionalnymi i krajowymi oraz wymianę urzędników i specjalistów.

Wprowadzenie trójstopniowego podziału terytorialnego kraju ma istotne znaczenie z punktu widzenia członkostwa Polski w Unii Europejskiej. Choć bowiem utworzenie silnych województw nie jest wymogiem formalnym (żadnych takich wymagań Unia kandydatom nie stawia), jednak jest de facto warunkiem koniecznym do przyjęcia środków z europejskich funduszy strukturalnych. Jeżeli w Polsce nie powstaną podmioty będące w stanie kumulować odpowiednie środki z przeznaczeniem na inwestycje, może nastąpić sytuacja, w której Polska nie będzie mogła wykorzystać pozostawionych do jej dyspozycji środków. Tak zdarzyło się, gdy do Unii przystąpiła Hiszpania - przez pierwsze lata Hiszpania ponosiła większe koszty niż wyniosły jej korzyści w wyniku z przynależności.

Ważnym czynnikiem debaty o wielkości województw jest wspomniane kryterium ogólnej skali dochodów budżetu samorządu województwa. Od strony ustrojowej Agenda 2000 - Opinia Komisji w sprawie wniosku Polski o członkostwo w Unii Europejskiej zwraca tylko uwagę, że: „aby dysponować strukturami odpowiednimi do skutecznego stosowania i egzekwowania *acquis communautaire*, w Polsce będą niezbędne dalsze reformy administracyjne (...). Z myślą o przyszłym zarządzaniu i wprowadzaniu programów i projektów funduszy strukturalnych trzeba poprawić organizację terytorialną i struktury instytucjonalne.”

Środki zostaną nam przyznane, jeśli nasza re-

subwencji dla poszczególnych szczebli samorządu, będzie dysponował 90 mld złotych, samorząd gminny 40 mld (w tym około 10 mld to subwencje z budżetu państwa), budżet samorządowego województwa - około 6 mld, natomiast powiat - około 10 mld złotych. Ponadto około 20 mld złotych będzie w dyspozycji Kas Chorych (finansowanie ochrony zdrowia).

Ze wstępnej i bardzo przybliżonej analizy strony wydatkowej tworzących jednostek samorządu wynika, że ponad 50 proc. wydatków samorządu powiatowego i ponad 5 proc. wydatków województwa będą stanowiły wydatki na oświatę i wychowanie. Dużymi wydatkami w budżetach tych szczebli będą też: pomoc społeczna (25 proc. dla powiatu i 10 proc. dla województwa) oraz transport i drogi (po 10 proc. powiat i województwo).

Przy założeniu, że źródłem dochodu własnego powiatu będzie dodatek do podatku od osób fizycznych (PIT), zróżnicowanie w dochodach na jednego mieszkańca powiatu będzie nie większe niż 6 do 1. Podatek dochodowy od osób prawnych nie nadaje się na źródło dochodów powiatu, gdyż zależność ta przedstawiałaby się jak 1 do 1000. Stąd w proponowanym mechanizmie PIT stanowi jedyne źródło dochodów własnych powiatu. Jest to równocześnie źródło najbardziej stabilne ze względu na zmiany koniunktury. Wprowadzenie dodatku do PIT w wysokości 1,5 proc. (z równoczesnym obniżeniem stawek PIT w taki sposób, aby obciążenie podatkowe podatnika nie wzrosło) pozwoli na 100 proc. samodzielności finansowej najbogszego powiatu (Warszawa) i około 15 proc. najuboższego. Tylko kilkanaście powiatów miałyby poniżej 25 proc. wpływów pochodzących z dochodów podatkowych. Reszta będzie uzupełniana w ramach mechanizmu wyrównawczego, opartego o subwencje.

Subwencja wyrównawcza ma zmniejszyć - ale nie wyeliminować całkowicie - dysproporcje dochodów własnych samorządów, a przez to motywować je do powiększania dochodów własnych.

Samorząd wojewódzki może otrzymać dotację celową, uczestnicząc w realizacji zadań polityki regionalnej państwa. Podobnie, dotację taką od samorządu wojewódzkiego otrzyma powiat biorący udział w realizacji przedsięwzięć wewnątrzregionalnych.

**Ewa Jęda
(Informacje uzyskane z Kancelarii Prezesa Rady Ministrów - Departament Reform Ustrojowych Państwa)**

V Pomorskie Forum Gospodarcze

Już tylko godziny dzielą nas od największej na Kociewiu i jednej z większych na Wybrzeżu imprezy targowo-wystawienniczej, V Pomorskiego Forum Gospodarczego, które odbędzie się w dniach 30-31 maja br. na terenach Jednostki Wojskowej w Tczewie. Forum z roku na rok cieszy się coraz większym zainteresowaniem, także przedsiębiorców z głębi kraju i z zagranicy. Targi te są imprezą o charakterze zarówno handlowym, bogatym w prezentacje ofert towarowych, kooperacyjnych i inwestycyjnych, są też „forum dyskusji” z decydentami oraz zaproszonymi prelegentami. Tegoroczna edycja Forum odbędzie się pod patronatem Marszałka Sejmu, RP Macieja Płażyńskiego.

Zapowiadany jest udział najwyższych władz państwowych oraz liderów gospodarczych. V PFG zbiega się z uruchomieniem Specjalnej Strefy Ekonomicznej Tczew - Żarnowiec, dlatego też problematyce inwestowania w tej strefie oraz polityce gospodarczej państwa poświęcono zostanie szczególna uwaga

w pierwszym dniu imprezy.

Organizatorzy, Pomorska Izba Przemysłowo-Handlowa Oddział Tczew wraz z lokalnym samorządem dążą do poszerzenia kręgu wystawców oferujących towary i usługi kierowane do masowego odbiorcy oraz do powiększenia liczby atrakcyjnych imprez towarzyszących. Do dyspozycji wystawców przygotowano ponad 1500 m² na otwartej przestrzeni. Budową i profesjonalnym wyposażeniem boksów wystawienniczych już tradycyjnie zajmują się Międzynarodowe Targi Gdańskie SA. Wystrój i oprawę plastyczną zapewni Pracownia Usług Plastycznych Stefana Kukowskiego. Głównym sponsorem imprez już od lat jest Bank Własności Pracowniczej, a dyrektorem Forum Marek Modrzejewski, pełniący na co dzień funkcję kierownika Urzędu Rejonowego w Tczewie.

Organizatorzy gwarantują dostęp do sieci telefonicznej, zapewniają nagłośnienie imprezy, a także możliwość prezentacji najciekawszych wystawców w prasie, radio i TV. **cd. na str.8**

PÓŁNOCNY FUNDUSZ LEASINGOWY

Północny Fundusz Leasingowy Sp. z o.o.

81-840 Sopot,
al. Niepodległości 739/1
tel./fax (058) 551 19 95

UBEZPIECZENIE GRATIS !!!

PRZEZ CAŁY OKRES TRWANIA UMOWY

NIE POBIERAMY KAUCJI !

TELEFON GSM I AKTYWACJA
GRATIS !!!

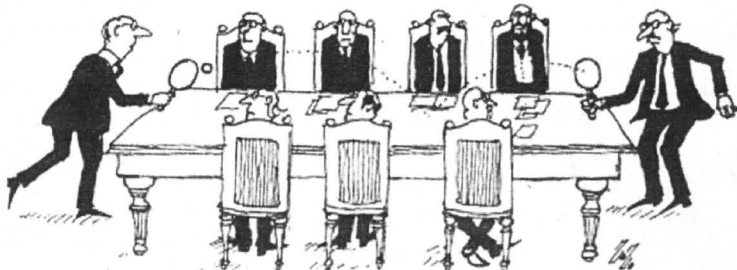
PRZY WARTOŚCI PRZED. LEASINGU
POWYŻEJ 30 000 PLN NETTO

Leasing środków
operacyjny trwałych

Proponujemy atrakcyjne warunki współpracy dla producentów i dealerów z woj. gdańskiego, elbląskiego, bydgoskiego, słupskiego i olsztyńskiego

Ze statystyk kontroli skarbowej wynika, że poza przypadkami uszczupień podatkowych (stanowią one połowę wszystkich przewinień wobec fiskusa), zdecydowanie najliczniejszą grupą podatkowych wpadek są „różne naruszenia dyscypliny finansowej.” W praktyce, bardzo często wynikają one z przysłowiowego tracenia głowy na sam widok inspektorów kontroli oraz zapomnienia nie tylko o obowiązkach, ale i prawach podatnika.

POTYCZKI Z FISKUSEM

Wielu przykrości stąd wynikających można by z powodzeniem uniknąć, choćby stosując się do spisanych w gdańskim Instytucie Gospodarki Rynkowej, dziesięciu rad dla podatnika. Oto one:

1. Wiedząc o kontroli, przygotuj się do niej.
2. Zachowaj spokój.
3. Wylegitymuj kontrolera.
4. Bądź uprzejmy, ale nie przesadzaj z gościnnością.
5. Staraj się uczestniczyć w kontroli.
6. W sprawach kontrowersyjnych, bądź pewny znanych ci faktów, choćby to graniczyło z tupeciem.
7. Pamiętaj o proceduralnych terminach.
8. Jeśli wynik kontroli jest niekorzystny, zastanów się, czy nie mogło być jeszcze gorzej.
9. Nie oszczędzaj na dobrych doradcach prawnych i podatkowych.
10. Jeżeli wygrasz sprawę w NSA, domagaj się od fiskusa nie tylko odsetek karnych, ale również odszkodowania za utracone korzyści z powodu braku zabranych ci pieniędzy.

◆ Aby spać spokojnie, warto dokładnie znać obowiązki i prawa kontrolowanego.

Najpierw o tych pierwszych. Obowiązkiem przedstawiciela zarządu firmy kontrolowanej jest:

- Udostępnić obiekty, urządzenia i składniki majątkowe, których badanie wchodzi w zakres objętych kontroli.
- Zapewnić wgląd w dokumentację i prowadzone ewidencje objęte zakresem kontroli.
- Umożliwić kontrolującemu sporządzenie kopii niezbędnych dokumentów.
- Zapewnić warunki pracy, w tym w miarę możliwości samodzielne pomieszczenie i miejsce do przechowywania dokumentów.
- Umożliwić filmowanie i fotografowanie oraz dokonywanie nagrań dźwiękowych, jeżeli film, fotografia lub nagranie może stanowić dowód lub przyczynić się do utrwalenia dowodu w sprawie będącej przedmiotem kontroli.
- Udzielać inspektorowi wyjaśnień w sprawach objętych zakresem kontroli.

◆ A oto nasze prawa. Kontrolowany:

- Może uczestniczyć przy badaniu dokumentów, ewidencji, zabezpieczeniu zebranych dowodów, inwentaryzacji i rozliczeniu jej wyników, dokonywaniu oględzin, legitymowaniu osób w

celu ustalenia tożsamości, przesłuchaniu świadków, zasięgnięciu opinii biegłych, zbieraniu innych niezbędnych materiałów w zakresie objętych kontroli.

● Powinien być uprzedzony o miejscu i terminie przeprowadzenia dowodu ze świadków, biegłych i oględzin, z wyjątkiem dokonania powyższych czynności przez inspektora w trybie nadzwyczajnym.

● W terminie 3 dni od dnia podpisania protokołu z dokonanych czynności kontrolnych może złożyć na piśmie wyjaśnienia bądź zastrzeżenia do jego treści.

● Może zapoznać się z treścią dokumentów i ustaleniami kontroli dokonanymi przez inspektora i w ciągu 3 dni od zapoznania żądać na piśmie uzupełnienia tej dokumentacji przez wskazanie czynności kontrolnych, które należałoby podjąć oraz dokumentów, które należałoby włączyć w akta sprawy, a także ma prawo żądać przeprowadzenia ponownej oceny zebranej dokumentacji z punktu widzenia weryfikacji ustaleń kontroli. Inspektor powinien zawiadomić kontrolowanego o sposobie załatwienia złożonych zastrzeżeń w ciągu 3 dni.

cd. na str.8

Banki dyskryminują rzeczoznawców?

Firmy i prywatni właściciele wiązali duże nadzieje z szerokimi kompetencjami, jakie nadano rzeczoznawcom majątkowym z uprawnieniami państwowymi. Okazuje się jednak, że instytucje zobowiązane do współpracy z tymi specjalistami tworzą dla własnych potrzeb listy tych, którzy im najbardziej odpowiadają. Tym samym np. wydziały kredytowe wielu banków podważają sens powołania rzeczoznawców państwowych, którzy - w zamysle pracodawcy - mieli być niezależni i obiektywni, stawiając ich w roli pentetów.

Jeżeli zatem ktoś chce np. zaciągnąć kredyt pod zastaw nieruchomości i dysponuje operatem szacunkowym od rzeczoznawcy, który nie „załapał” się na bankową listę „swojaków”, to oznaczać to może stratę czasu i pieniędzy wydanych na opłacenie specjalisty.

Bardziej niepokojące jest to, że nie wiadomo, jakie kryteria stosują banki wobec tych rzeczoznawców, którzy chcą z nimi współpracować w zakresie szacowania nieruchomości. Powstają niewielkie li-

sty specjalistów, z których klienci wydziałów kredytowych zmuszeni są korzystać.

Zdaniem sporej części rzeczoznawców - jakie opublikował w Pulsie Biznesu Tadeusz Markiewicz - efekt jest opłakany, również z punktu widzenia interesów bankowych. Po pierwsze rzeczoznawcy, którzy znaleźli się wśród „wybrańców”, mogą stawić wygórowane żądanie finansowe, a po drugie, tworzy się tzw. wtórny rynek zleceń. Osoby, wybrane przez bank (nie wiadomo na jakiej zasadzie), zlecają wykonanie operatów szacunkowych osobom spoza układu i - nie wykonując żadnej pracy - inkasują część wynagrodzenia.

- W ogóle tworzenie takich list jest niewłaściwym działaniem ze strony banku - uważa dyrektor Henryk Jędrzejewski z Urzędu Mieszkańców i Rozwoju Miast. - Nie można bowiem odmówić przyjęcia operatu szacunkowego wykonywanego przez rzeczoznawcę majątkowego, legitymującego się uprawnieniami państwowymi. I jeśli rzeczowicie zdarzają się wypadki wtórnego wykonawstwa zleceń, to oczywiście jest to naganne z punktu widzenia etyki tego zawodu.

POMÓC, ABY ODZYSKAĆ

W województwach gdańskim i elbląskim rośnie zadłużenie odbiorców energii elektrycznej. Ocenia się, że część tych zaległości płatniczych - zwłaszcza z yskających - jest nie do od-

nia. Ale w przypadku firm rzecz się ma inaczej.

Na rynku po jawiają się wierzytelności związane z zapłaceniami za dostawę prądu, co najczęściej jest skutkiem nieudanych (lub niepodjętych) prób porozumienia się z dłużnikiem. Takie przedsiębiorstwo jak zakład ciepłowniczy, wodociągowy, gazowniczy, energetyczny lub telekomuni-

kacyjny, mogą odciąć dłużnikowi energię, wodę lub telefon i w ten sposób zmusić do uregulowania zobowiązań. Ale najlepiej nie dopuszczać do tego rodzaju ostateczności, zarówno w interesie tych pierwszych, jak i drugich. Tym ostatnim warto czasem pomóc, aby w końcu doczekać się zwrotu długu.

Najczęściej stosowanym środkiem takiej skutecznej pomocy firmom zmagającym się z niedoborem środków obrotowych jest porozumienie umożliwiające im spłatę zobowiązań. Spłata może następować w ratach. Wierzyciel może również umorzyć dłużnikowi część lub całą kwotę odsetek.

Nieściągalne długi upadających firm powodują zwykle znaczne straty w kilku przedsiębiorstwach komunalnych naraz. Inną sytuacją występuje, gdy dłużnikiem jest na przykład szpital, a więc państwowa jednostka budżetowa. Zakład energetyczny może pokrywać swoje zobowiązania, potrącając przysługujące mu wierzytelności za energię z należnych fiskusowi podatków, na przykład VAT. Jest to bardzo szybka i atrakcyjna forma płatności.

Wzajemne wierzytelności zo-

stają umorzone. Takie potrącenie, poza oświadczeniem dłużnika potwierdzającym zobowiązanie, nie wymaga spełnienia dodatkowych procedur.

Zakłady energetyczne uznawane są za uprzywilejowane przez to, że naliczają swym odbiorcom odsetki wyższe od ustawowych. Same zakłady energetyczne w przypadku opóźnień w zapłacie - na przykład za kupionym transformator - mogą być ukarane odsetkami ustawowymi. To sprawia, że mniej dotkliwie niż inne podmioty odczuwają częściowe anulowanie odsetek za dłużnym przedsiębiorstwem lub ich upust w przypadku sprzedaży na rynku dłużów.

Zakłady energetyczne zarządzane administracyjnie przekształciły się w procesie prywatyzacji w podmioty komercyjne. Utraciły tym samym prawa podmiotów administracji państwowej przy windykacji należności. Aby uzyskać tytuł wykonawczy - i skierować sprawę do komornika - zakład energetyczny, podobnie jak inne podmioty gospodarcze, musi dostosować się do ogólnych zasad cywilno-prawnych, a więc skierować najpierw powództwo do sądu.

P.G.

Wojewoda w izbie

Na zaproszenie Rady Regionu, gościem Pomorskiej Izby Przemysłowo-Handlowej był wojewoda gdański, Tomasz Sowiński. Wojewoda przedstawił swoje spojrzenie na gospodarke Wybrzeża, wskazał możliwości wzajemnej współpracy między przedsiębiorcami, którzy tworzą miejsca pracy a Urzędem Wojewódzkim. Wojewoda poinformował o utworzeniu 4-5 rad, które będą działały przy jego urzędzie. Są to rady ds. służby zdrowia i ubezpieczeń społecznych, dostosowania dotychczasowych struktur do nowej sytuacji administracyjnej kraju, wdrożenia strategii rozwoju regionu; pozostałe zostaną powołane w najbliższym czasie.

U.N.

V Pomorskie

cd. ze str. 7

W trakcie targów przewidziane są oficjalne spotkania z gośćmi Forum oraz impreza integracyjna w Brodach Pomorskich. Nowością będzie plebiscyt na najpopularniejszy produkt.

Wśród wielu imprez towarzyszących Forum będą m.in.: pokazy tańca średniowiecznego, pokazy sprawności wojskowej oraz wiele konkursów i quizów. W mediach odbędzie się m.in. prezentacja aut i rajd samochodowy, bieg uliczny, pokaz sprawności żołnierskiej, pokaz mody dziecięcej, pokaz walk rycerskich, konkursy i quizy.

Cały czas czynne będą: wystawa samochodów, sprzętu wojskowego, multimedialna i „Virtual Reality”, kiermasz roślin ozdobnych i sprzętu ratowniczego oraz mała gastronomia. Można będzie także patac... balonem.

U.N.

Wypisywanie weksla

Spora część przedsiębiorców bardzo ostrożnie podchodzi do posługiwania się wekslem. Często wynika to jeszcze z niewiedzy na temat posługiwania się tym dokumentem. Na przykład - w kwestii: kto ma prawo podpisywania weksla w imieniu firmy, czy nawet, jak powinien wyglądać złożony podpis.

Tymczasem już od ponad 60 lat, od kiedy obowiązuje prawo wekslowe wiadomo, że do podpisywania weksla są uprawnieni:

● osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą lub jej pełnomocnik, dysponujący pisemnym pełnomocnictwem szczególnym do zaciągania zo-

bowiań wekslowych,

● współnik spółki cywilnej zgodnie z umową spółki,

● współnik spółki jawnej uprawniony do reprezentowania spółki zgodnie z zapisem w rejestrze handlowym,

● zarząd spółki z o.o. i spółki akcyjnej zgodnie z zapisem w rejestrze handlowym,

● prokurent spółki prawa handlowego zgodnie z zapisem w rejestrze handlowym.

Warto też wiedzieć, że niezbędnym jest odcisk pieczętki firmowej, natomiast podpis - szczególnie osoby fizycznej - powinien być czytelny. Warto też dopisać jej miejsce zamieszkania.

Samochód w jv

Wielu współników na zasadzie joint venture nie ma pewności, czy mogliby używać (bez cła) w Polsce samochody kupione i zarejestrowane przez ich cudzoziemskich partnerów za granicą.

Sprawa jest jasna z formalnego punktu widzenia. Zgodnie z przepisami prawa celnego, wkład niepieniężny do spółki z udziałem zagranicznym jest zwolniony z cła pod warunkiem nieodstępowania przez 3 lata. Przez nieodstępowanie rozumie się „niemożność przeniesienia własności apartu oraz jego faktycznego oddania do użytkowania innemu podmiotowi na podstawie umowy najmu, dzierżawy lub innej umowy o podobnym charakterze”. Wtedy bowiem przestają służyć działalności gospodarczej spółki.

Impet WBK

Wysoko ceniony także wśród wybrzeżowych klientów Wielkopolski Bank Kredytowy rozszerzył ofertę depozytową o lokatę Impet oprocentowaną w wysokości 21 proc. w skali roku. Oprocent-

towanie jest stałe. Minimalna kwota wynosi 3 tys. zł i zawierana jest na okres 12 miesięcy. Lokata ulega przedłużeniu na życzenie klienta.

cd. ze str 7

● Powinien być uprzedzony o miejscu i terminie przeprowadzenia dowodu ze świadków, biegłych i oględzin, z wyjątkiem dokonania powyższych czynności przez inspektora w trybie nadzwyczajnym.

● W terminie 3 dni od dnia podpisania protokołu z dokonanych czynności kontrolnych może złożyć na piśmie wyjaśnienia bądź zastrzeżenia do jego treści.

● Może zapoznać się z treścią dokumentów i ustaleniami kontroli dokonanymi przez inspektora i w ciągu 3 dni od zapoznania, żądać na piśmie uzupełnienia tej dokumentacji przez wskazanie czynności kontrolnych, które należałyby podjąć oraz dokumentów, które należałyby włączyć w akta sprawy, a także ma prawo żądać przeprowadzenia ponownej oceny zebranej dokumentacji z punktu widzenia weryfikacji ustaleń kontroli. Inspektor powinien zawiadomić kontrolowanego o sposobie załatwienia złożonych zastrzeżeń w ciągu 3 dni.

● Powinien otrzymać od inspektora na piśmie ostateczne ustalenia i wnioski z kontroli zwane „wynikiem kontroli”.

● Może w terminie 14 dni od dnia doręczenia mu wyniku kontroli określającego zobowiązanie podatkowe wnieść do dyrektora Urzędu Kontroli Skarbowej żądanie skierowania sprawy na drogę postępowania w sprawach zobowiązań podatkowych.

◆ Z badań Instytutu Gospodarki Rynekowej nad problemami spółek prawa handlowego w Polsce - w których kontrolerzy wciąż ujawniają największą nieprawidłowość (prawie 60 proc. wszystkich wykroczeń!) - wynika, że ich kadra najczęściej nie potrafi unikać typowych pułapek prawno-skarbowych. I to jest główną przyczyną, że dużo lepiej wypadają kontrole w przedsiębiorstwach państwo-

Potyczki z fiskusem

wych, spółdzielczych, których odpowiedzialni pracownicy mają przeważnie dużo więcej doświadczenia w formalnych „bojach” z fiskusem.

Oto najczęstsze przyczyny wpadek skarbowych wynikających z niedokładnej znajomości przepisów (źródło - Biznesmeni):

1. Środki trwałe malej wartości - aby wpisać w koszty, nie wystarczy zmieścić się w limicie cenowym, ale spełnić warunek wykorzystywania ich nie dłużej niż przez jeden rok. Na przykład fax kupiony za 1900 zł w grudniu 1997 r. może w całości być wpisany w koszt, jeżeli firma

pozbędzie się go do grudnia 1998 r.

2. Leasing - przepisy podatkowe są już precyzyjne, problem polega na tym, że niektóre firmy leasingowe wmacniają niedoświadczonym podatnikom, że w przypadku samochodów osobowych mogą wpisać w koszty wyższe raty niż im pozwala prawo.

3. Wystawianie faktur przy eksporcie - dla jednej transakcji eksportowej trzeba wystawić dwie różne faktury - jedną dla potrzeb podatku dochodowego, drugą dla podatku VAT - w odstępie kilku dni, a więc uwzględniające inne kursy walutowe.

4. Ryczałt - wiele rodzajów usług niematerialnych wyłączonych jest z tego podatku (opodatkowane mogą być tylko na zasadach ogólnych), ale nawet urzędy podatkowe nie potrafią precyzyjnie ich określić. Jeżeli podatnik ma wątpliwości, powinien na piśmie zapytać o to izbę skarbową.

5. VAT - nadal są kłopoty z zakwalifikowaniem nietypowych towarów i usług do odpowiednich grup SWW, a co za tym idzie - stawek podatkowych.

6. Dla osób samodzielnie wykonujących zawód, kredyt jest dochodem, od którego trzeba zapłacić podatek dochodowy. Tak zostanie potraktowany na przykład murarz, który rejestruje działalność w urzędzie gminy i przez cały rok będzie wykonywał pracę tylko dla jednej osoby prawnej - nie wystawi ani jednego rachunku dla osoby fizycznej.

Na poddaszu

STRUKTURA USTAWIA WYPOSAŻENIE

Wnętrze ożywiają barwne malarskie kompozycje autorstwa gospodarza, charakteryzujące się pewnym niepokojem w zestawieniach mocnych form geometrycznych z naiwnymi z założenia interpretacjami tematów ze świata przyrody.

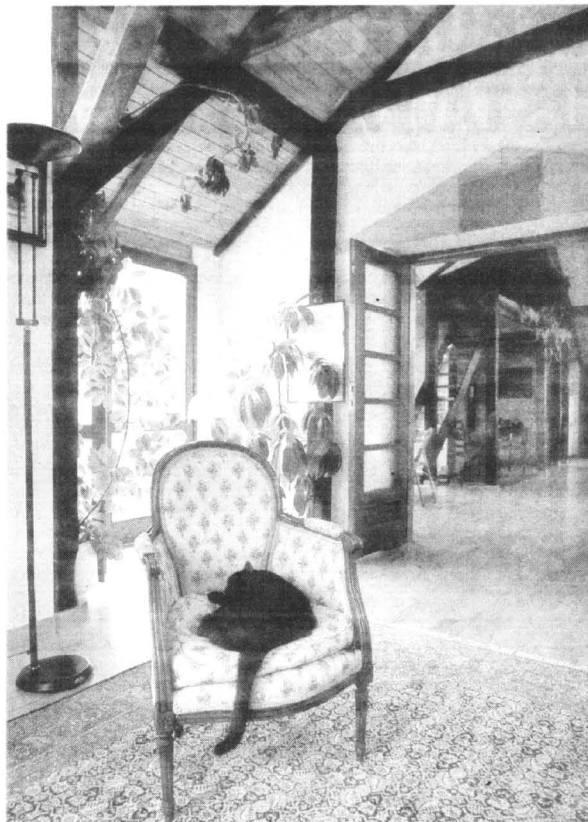
Białe płótna narzucone na kanapy zdawają się mówić o tym, że owa biel jest chwilowo, w tym właśnie momencie potrzebna malarskiej wizji gospodarza. Wyczuwa się, że zaaranżowane wnętrza nie jest rozwiązaniem ostatecznym, że z czasem może jeszcze podlegać zmianom.

Powiada się, że poddasze zamieszkują i potrafią je najlepiej urządzić albo artyści, albo ludzie raczej samotni i traktujący to swoje mieszkanie na „strychu”, jako lokum tymczasowe. To jednak już chyba nieprawda. Coraz więcej firm budowlanych z powodzeniem sprzedaje nowo wzniesione, nawet dwu-, trzykondygnacyjne domy, w których gros przestrzeni celowo zajmują dodatkowe skosy, nawet mnożone dla uzyskania specyficznego efektu.

Ci, którzy już nieco pomieszkali na tak uzyskanych poddaszach zgodnie i jednym chórem mówią o ich wadach i zaletach. Dziś woliliby, na przykład, aby wszystkie pochyłe, ni-

sko schodzące stropy otylnowano i pozostawiono w bieli. Zamontowane w niektórych ich partiach drewniane boazerie są optycznie zbyt ciężkie i przytłaczające. Również sposób rozmieszczenia okien bywa nie najlepiej rozwiązany. Wprawdzie wnętrza może być właściwie doświetlone, ale większość okien, tak zwanych okien połaciowych, wmontowano wysoko w skośną płaszczyznę dachu tak, że widać przez nie jedynie niebo. I chociaż balkon i szklana altana (które dla oddechu często towarzyszą, i słusznie, „zadaszonemu” mieszkaniu) otwarte są na okoliczne tereny - to jednak ulokowanie ich w mało eksponowanych miejscach wnętrza nie eliminuje u lokatorów poczucia odcięcia od świata zewnętrznego.

Innymi słowy nieprzemysłanym a popularnym rozwiązaniem jest wbudowanie w centrum poddasza antresoli (na naszym zdjęciu - w głębi, za otwartymi drzwiami). Wprawdzie w tej partii wysokość wnętrza prowokowała do tego typu rozwiązań, jednak bardzo ograniczona powierzchnia antresoli oraz fakt, że nie można jej przewietrzyć spowodowałyby, że jest właściwie bezużyteczna. Stwarza jedynie pozory dalszego rozbudowania przestrzeni, ale w efekcie pomniejsza centralną część dolnego poziomu, zajmując miejsce dla

STYROPIAN
STYROPIAN M-15, M-20, M-30
 (również płyty „na zakład”) - zawsze wszystkie grubości i gatunki - konkurencyjne ceny *atesty ITB * transport
 „STYROPAK H-K” Gdansk ul. Michałki (1 km przed Rafinerią) tel./fax (058) 308-77-05, 308-79-23

HURTOWA SPRZEDAŻ CZĘŚCI DO ROLET
 FIRMY **HEROAL**
ZAPRASZAMY DO WSPÓŁPRACY
 FIRMY USŁUGOWE
POLSKA - HURTOWNIA ELEMENTÓW DO ROLET
SKÓRCZ - WYBUDOWANIE WIELBRANDOWSKIE
 tel. (069) 182-43-66 wew. 23

posadowienia konstrukcji schodów i belek podpierających górny poziom.

Wskazujemy na te mankamenty, by ostrzec przyszłych inwestorów przed tego typu nieprzemysłanymi rozwiązaniami. Równocześnie abstrahując od nich, chcielibyśmy zwrócić uwagę na niezaprzeczalne uroki takich domów oraz na różnice i podobieństwa w sposobie potraktowania wnętrza przez różnych mieszkańców.

Poddasze zagospodarowane przez malarza nie epatuje ani cennymi antykami, ani śmiałością nowoczesnych rozwiązań. Na jego urok składają się bezpretensjonalność i swoboda w wyposażeniu poszczególnych partii. Surowość sosnowych mebli nawiązuje do drewnianych konstrukcji oraz desek pokrywających stropy. Wnętrze ożywiają barwne malarskie kompozycje autorstwa gospodarza, charakteryzujące się pewnym niepokojem w zestawieniach mocnych form geometrycznych z naiwnymi z założenia interpretacjami tematów ze świata przyrody.

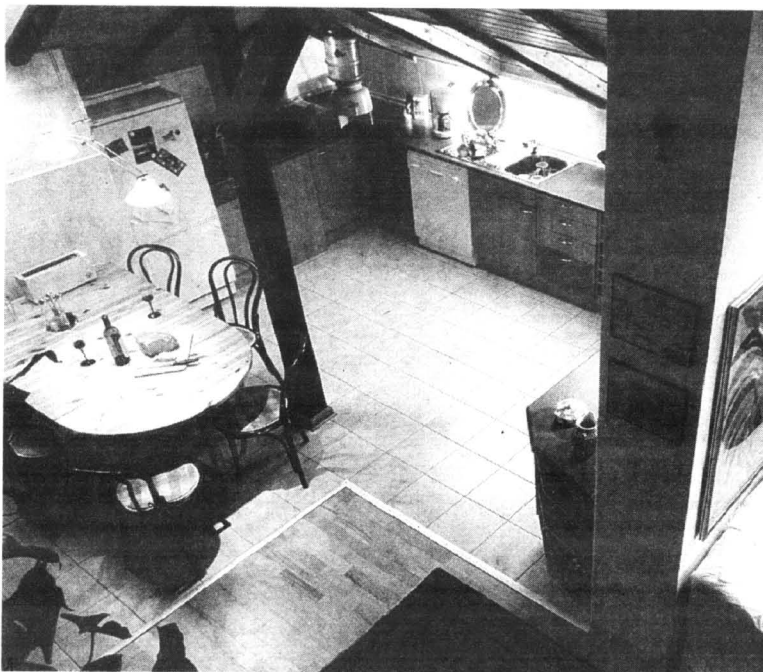
Białe płótna narzucone na kanapy zdawają się mówić o tym, że owa biel jest chwilowo, w tym właśnie momencie potrzebna malarskiej wizji gospodarza. Wyczuwa się, że zaaranżowane wnętrza nie jest rozwiązaniem ostatecznym, że z czasem może jeszcze podlegać zmianom.

Danlux
duńska technologia
OKNA I DRZWI
 pomiary / transport / montaż
 * u nas 5 lat gwarancji
Informacja o sprzedaży
 tel. (069) 136-93-13 wew. 33,
 136-92-66 wew. 34

WARENIM S.C.
 JULIAN CHROBOCZEK
 TEL. KOM. 090541 795
 TEL. DOM. (069) 136-85-26 (r' - r')
 NARKOWY 54
 83-120 SUBKOWY
 SYSTEMY OGRODZENIOWE
 CYNKOWANE,
 MALOWANE PROSZKOWO
 SIATKI ZAWLEKANE, ZGRZEWANE
 BRAMY PRZESUWNE, MONTAŻ
BEKAERT
 QUALITY
 10 LAT GWARANCJI

EURODACH
 TECHNIKA OKIENNA I DRZWIOWA
PCW I AL
POMIARY
PRODUKCJA
SPRZEDAŻ
MONTAŻ
 ☎ (0-88) 48-20-51
 ✉ 14-200 Ława, ul. Kopernika 6
POSZUKUJEMY SPRZEDAWCÓW
I FIRMY MONTERSKE.
ATRAKCYJNE WARUNKI WSPÓŁPRACY

STRUKTURA USTAWIA WYPOSAŻENIE

cd. ze str. 9

Z kolei takie samo poddasze zagospodarowane przez muzyka jest pedantycznie, nasyczone zielenią roślin, zdobione pięknymi dywanami, zaopatrzone w elektroniczny muzyczny sprzęt i regaty pełne kaset, książek i nut. Ściany zdobią różnego typu grafiki, między innymi faksymile partytury utworu Jana Sebastiana Bacha i szkic wnętrza Opery Paryskiej, być może wyszeperany u bukinisty nad Sekwaną.

W sumie - choć wnętrze jest interesujące - wyczuwa się w nim pewną tymczasowość. Przewidując zaledwie paroletni pobyt w Polsce, zagospodarował je tak, by było wygodne i estetyczne. Musiał jednak zaakceptować przypadkowość zestawień niektórych sprzętów z uwagi na koszty, jakie by poniósł, dążąc do rozwiązań optymalnych. W efekcie jest to wnętrze niebanalne i odpowiadające potrzebom, choć

nie emanuje ciepłem rodzinnego domu.

W obu domach - co wręcz wymuszają „strychowe” skosy - struktura architektoniczna dominuje nad jego ruchomym wyposażeniem. Zaletą przestrzennego układu wnętrza jest ustawienie stref kuchni, jadalni, salonu i gabinetu w amfiladzie.

(np-rt)

Fot. M. Dembiński

KLIMATYZACJA WENTYLACJA

PROJEKTOWANIE, MONTAŻ,
SERWIS, SPRZEDAŻ URZĄDZEŃ

creon®

PUNKT KONSULTACYJNY
80-382 GDAŃSK OLIVA
UL. BENIOWSKIEGO 5
TEL./FAX (0-58) 552-29-05

DZIAŁ SPRZEDAŻY
81-184 GDYNIA
UL. ENERGETYKÓW 7
TEL. (0-58) 661-54-00
FAX (0-58) 621-78-66

PROSZĘ O PRZESŁANIE BEZPŁATNYCH
MATERIAŁÓW INFORMACYJNYCH NA ADRES:

_____

_____

Pzed tygodniem opublikowaliśmy materiał o tym czym powinien być przydomowy ogród, w zależności od jego rozmiarów i tego co ma otaczać. Korzystając z pracy znanego architekta terenów zieleni mgr inż. Małgorzaty Skowrońskiej, powiedzieliśmy też sobie o tym, że dobrze zaprojektowany i pielęgnowany ogród przy domu powinien stanowić wręcz naturalny element krajobrazu.

Dziś parę słów o samej kompozycji takiego ogrodu oraz o znaczeniu w niej światła i barw.

Przystępując do jakichkolwiek prac w ogrodzie należy uświadomić sobie, że kompozycja ogrodu jest sprawą niezwykle ważną, a dobre jego zaprojektowanie daleko trudniejsze niż dalsza uprawa.

Każdy ogród, składać się powinien podobnie jak dom mieszkalny z pomieszczeń - lub z części pełniących różne funkcje np. gospodarczo-komunikacyjną, ozdobno-wypoczynkową czy użytkową. Jednak wszystkie elementy zagospodarowania ogrodu powinny być ściśle powiązane z planem domu tak, aby działka stała się poszerzeniem mieszkania i poprzez taras czy inne później wprowadzane rozwiązania tworzyła z nim nierozdzielalną całość.

dów znajdują się następujące części.

* ogród przywejsiowy zwany często ogrodem frontowym lub przedogródkiem, zlokalizowany jest najczęściej na terenie między ulicą a domem mieszkalnym, pełni głównie funkcje ozdobne i jest reklamówką całego założenia;

* ogród wypoczynkowy najczęściej największy i akcentujący charakter mieszkalny ogrodu, w zależności od upodobań użytkowników zawierający szereg elementów służących wypoczynkowi i zabawom: do tej części ogrodu zalicza się często również plac zabaw dla dzieci;

* teren gospodarczy jakkolwiek niezbędny nie powinien być zbyt duży; znajdzie tu swoje miejsce budynek gospodarczy, śmietnik czy trzepak; teren ten najczęściej oddzielamy od reszty założenia żywopłotem, ogrodzeniem lub trejażem dążąc w ten sposób do jego ukrycia;

* ogród użytkowy (sad, warzywnik, ogród zielony) często oddzielony od części wypoczynkowej trejażem lub odpowiednim układem krzewów i drzew; ze względu na duże wymagania świetlne najodpowiedniejsza dla części owocowo-warzywnych jest orientacja południowa, południowo-zachodnia i południowo-wschodnia.

Kompozycja ogrodu, niezależnie od tego czy jest on podzielony na części czy nie, powinna sprawiać wrażenie harmonijnej całości i jednolitości charakteru oraz dawać poczucie komfortu jego użytkownikom. Elementami łączącymi mogą tu być: trawnik, żywopłot, jednolite ścieżki, strumyk, jednakowe wyposażenie (np. misy ceramiczne) czy podobna w charakterze mała architektura. Jednakże jednolitość charakteru ogrodu nie może oznaczać jego monotoności.

Projektujemy ogród przy domu (2)

KRAJOBRAZ Z BALKONU

W ogrodzie nie może zabraknąć kontrastu np. drzew o jasnym ulistnieniu obok drzew o liściach ciemnych, kolorowej plamy kwiatów na tle ciemnego żywopłotu itd.

Planowanie takich urządzeń jak: murki, terasy, stawy, baseny czy pergole wymagają od planisty wyobraźni przestrzennej. Jeśli się nią więc nie dysponuje, a nie chce korzystać z gotowych wzorów, lepiej te elementy małej architektury ograniczyć do niezbędnego minimum, a skupić się

na rozwiązaniach zieleni. Zawsze będzie lepiej wyglądał ogród z dużą ilością zadbanych trawników niż nadmierne „wybetonowany” czy zaśmiecony przypadkowo rozrzuconymi kamieniami.

Jak w każdej dobrej kompozycji, także i w ogrodzie, należy wyznaczyć „punkt ciężkości”, miejsce ku któremu zwraca się wzrok, bez względu na to skąd się na działkę spogląda. Oczywiście, to miejsce musi przykuwać uwagę swoim pięknem górują-

cym nad pozostałymi obiektami. Z obiektami tymi musi jednak harmonizować. Takim centralnym miejscem może być grupa drzew, dom, altana, staw, rzeźba... - i to niekoniecznie w obrębie ogrodu.

Światło w ogrodzie ma znaczenie nie tylko estetyczne, ale także praktyczne i trzeba o tym zawsze pamiętać.

cd. na str. 12

W większości typowych ogro-

PARKIET MOZAIKA

- dąb, buk, jesion
Tarcica SOSNOWA
- sucha

Producent:
tel. (089) 85 61 10, 85 65 03

TORMET

OFICJALNY SPRZEDAWCA

STOLBUD
SOKÓŁKA S.A.

OKNA DRZWI

• DREWNIANE • Z TWORZYW
WSZYSTKIE WYMIARY
IKSZTAŁTY

HURT - DETAL
GRZEJNIKI CO
KOTŁY CO

I INNE WYROBY DLA DOMU
83-000 Pruszcz Gdański,
ul. Grunwaldzka 62
tel. 682-30-75
tel./fax 682-35-52

PARKIET DĘBOWY I BUKOWY

OKLEJNY SOSNOWE
I LIŚCIASTE

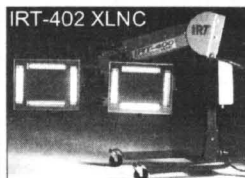
TARCICE BUKOWĄ I DĘBOWĄ
OFERUJE

PRZEDSIĘBIORSTWO
PRZEMYSŁU DRZEWNEGO
„FORNITEX” Sp. z o.o.
ul. Tartaczna 1
84-200 WEJHEROWO

tel. 0-58/ 672-13-60 do 62
fax 0-58/ 672-13-61

KONKURENCYJNE CENY, BONIFIKATY

Bovin

81-327 Gdynia; ul. Wolności 20
tel./fax:(0-58) 621-98-24, 621-99-64

IRT SYSTEM

PROMIENNIKI
PODCZERWIENI
DO SUSZENIA
POWIERZCHNI
LAKIERNICZYCH

KRÓTKI CZAS SUSZENIA
2-10 min.

OSZCZĘDNOŚĆ ENERGII DO 95%
W STOSUNKU DO METOD
KONWENCJONALNYCH

WYSOKA JAKOŚĆ WYSUSZONEJ
POWIERZCHNI

MAX. OBSZAR SUSZENIA
1,4x2,0 m

MIKROPROCESOROWA
KONTROLA PARAMETRÓW
PROCESU SUSZENIA

PROGRAMY DLA RÓŻNYCH
MATERIAŁÓW LAKIERNICZYCH

Model IRT-402 XLNC nagrodzony
ZŁOTYM MEDALEM MTM'97.

ŻEBY BETON NIE PRZECIEKAŁ

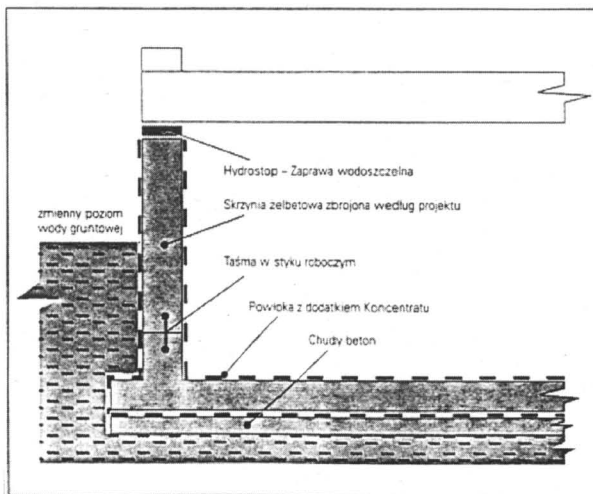
W związku z tym, że wiele zapytań od naszych Czytelników - zwłaszcza z terenu Żuław, dotyczy sposobów izolowania betonu przed przenikaniem wody, zasięgnęliśmy opinii w tej kwestii specjalistów z biura technologii budowlanych Ministerstwa Gospodarki Przestrzennej i Budownictwa. Wskazano nam - jako jeden z najnowszych i sprawdzonych już środków - Hydro-koncentrat, który służy jako dodatek do cementowej powłoki wodochronnej na beton i żelbeton.

W poszukiwaniu bliższych danych na temat Hydrostopu, dotarliśmy do pisma „Dom”, w którym ten nowy materiał omówił Rafał Rajewski. Oto omówienie:

Uszczelnienie litych ścian betonowych i konstrukcji żelbetonowych polega na pokryciu ich cienką powłoką z zacinzu cementowego z niewielkim dodatkiem środka uszczelniającego, tj. Hydrostopu-Koncentratu. Powłoka tego rodzaju służy zarówno do izolowania nowych obiektów, jak i do likwidowania przecieków w istniejących. Ze wykonanych budowach.

Sposób działania środka uszczelniającego pozwala na nakładanie powłoki na dowolną stronę przegrody, czyli od strony przewidzianego naporu wody, bądź od strony przeciwniej.

Zaizolowanie strony odpowietrznej nie wymaga usunięcia naporu wody, jak na przykład w piwnicy przy wysokim poziomie wód gruntowych lub w przypadku zewnętrz-

Zasada konstrukcji piwnic przy wysokim poziomie wód gruntowych

nych ścian napełnionych zbiorników wody. W trakcie prac uszczelniających nie ma konieczności odkopywania podziemnych fragmentów budowli, a beton może pozostać wilgotny.

Hydrostop-Koncentrat jest stosowany z dużym powodzeniem do uszczelniania zbiorników wody pitnej, oczyszczalni i przepompowni ścieków, szamb, piwnic, basenów kąpielowych, tuneli, studzienek i komór instalacyjnych.

cd. na str.14

Projektujemy ogród przy domu (2)

KRAJOBRAZ Z BALKONU

cd. ze str. 11

Rośliny różnią się wymaganiami świetlnymi, rozrastając się mogą zacieniać się wzajemnie, a wówczas stopniowo marnieć i ich dekoracyjność stanie się wtedy mniejsza. Sadząc drzewa i krzewy w niedużych od siebie odległościach trzeba liczyć się z koniecznością przynajmniej częściowej likwidacji roślin w przyszłości.

Słoneczny ogród jest jednocześnie ogrodem pogodnym i radosnym. Miejsca słoneczne muszą dominować nad cienistymi, ale cień jest także potrzebny. Kontrast cienia i słońca dodaje ogrodowi uroku i jest szczególnie ważny w miejscach wypoczynku i przy alejach.

Widok z miejsca zacienionego na silnie oświetlone elementy potęguje wrażenia i dlatego te miejsca w ogrodzie, które chcemy eksponować lepiej jest umieszczać w miejscach nasłonecznionych. Miejsca wypoczynku powinny znajdować się w półcieniu lub cieniu, a z nich powinien rozstrzelać się widok na dobrze nasłonecznioną zieleni.

Światło i barwy w ogrodzie są ze sobą ściśle powiązane. Barwy wywołują określone nastroje, mogą ogród ożywić lub sprawić by był monotony. Kolory ciepłe (żółty czerwony) - wprowadzają nastrój ciepła i jasności, kolory zimne (niebieski, niebiesko-fioletowy) - zimna, cienia. Kolory: biały, szary, czarny oraz wszystkie inne odcienie mogą łagodzić przejście pomiędzy kolorami przeciwnymi. Kolory jaskrawe wpływają ożywiająco na otoczenie. Kolor zielony, dominujący w przyrodzie, wpływa na człowieka kojąco i uspokajająco oraz łagodzi kontrasty między kolorami. Elementy barwne i, rabaty kwiatowe powinny być rozmieszczone tak, aby widoczne były z okien domu, tarasu, altany lub innych miejsc widokowych.

Jeśli naszym zamysłem jest by ogród był wesoly to musi on być nie tylko słoneczny, ale i barwny i to nie w sposób przypadkowy. Ogród wesoly nie powinien być jednolity w barwach, co zdarza się np. gdy składają się nań trawnik i krzewy iglaste. Taki ogród jest monotony i sprawia wrażenie smutku. I przeciwnie - nadmierne nagrodzenie różnych roślin o różnych barwach i przypadkowym doborze okazów sprawia, że ogród robi wrażenie bałaganarskiego.

PROPONUJEMY PAŃSTWU:

TOWARZYSTWO UBEZPIECZEŃ I REASEKURACJI S.A.

WARTA

ROK ZAŁOŻENIA 1920

UBEZPIECZENIE MIENIA OD OGNI I INNYCH ZDARZEŃ LOSOWYCH

Umowa ubezpieczenia dotyczy majątku będącego własnością lub pozostającego w posiadaniu ubezpieczającego. Przedmiotem ubezpieczenia są: budynki i budowle, maszyny i urządzenia, wyposażenie, środki obrotowe, nakłady inwestycyjne oraz mienie prywatne pracowników. Podstawowy zakres ubezpieczenia obejmuje: pożar, bezpośrednie uderzenie pioruna, wybuch, upadek statku powietrznego.

Powiększony zakres podstawowy można rozszerzyć o inne zdarzenia losowe np. huragan, deszcz nawalny, wydostawanie się wody z urządzeń wodno-kanalizacyjnych lub technologicznych itp.

UBEZPIECZENIE MIENIA OD KRADZIEŻY Z WŁAMANIEM I RABUNKU

Umowa ubezpieczenia dotyczy majątku będącego własnością lub pozostającego w posiadaniu ubezpieczającego. Przedmiotem ubezpieczenia są: towary i surowce, urządzenia i wyposażenie oraz wartości pieniężne, czeki, weksle. Zakres ubezpieczenia obejmuje: kradzież z włamaniem i rabunek, rabunek w transporcie.

UBEZPIECZENIE ODPOWIEDZIALNOŚCI CYWILNEJ Z TYTUŁU PROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI

Umowa ubezpieczenia dotyczy odpowiedzialności cywilnej ubezpieczonego wynikającej z prowadzenia określonej w umowie działalności lub posiadania majątku.

Zakres ubezpieczenia obejmuje: szkody poniesione przez osobę trzecią wskutek śmierci, uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia albo zniszczenia lub uszkodzenia majątku, do naprawiania których ubezpieczony jest zobowiązany z mocy prawa.

UBEZPIECZENIE SPRZĘTU ELEKTRONICZNEGO

Umowa ubezpieczenia obejmuje urządzenia do elektronicznego przetwarzania danych, sprzęt elektroniczny stacjonarny i przenośny.

Zakres ubezpieczenia obejmuje: szkody spowodowane przez ogień i inne zdarzenia losowe, kradzież z włamaniem i rabunek, wadliwą eksploatację, niezręczność, niedbalstwo i inne.

UBEZPIECZENIE BUDOWLANO-MONTAŻOWE

Umowa ubezpieczenia dotyczy: obiektów, maszyn i urządzeń w czasie budowy lub montażu sprzętu budowlano-montażowego, zaplecza budowy, mienia zlecającego oraz odpowiedzialności cywilnej związanej z realizacją kontraktu budowlanego i montażu. Zakres ubezpieczenia obejmuje: szkody i straty, które mogą powstać wskutek pożaru i innych zdarzeń losowych, kradzieży z włamaniem, niezręczności, niedbalstwa, błęd ludzkiego.

ZAPRASZAMY do naszych biur i pośredników ubezpieczeniowych

ODDZIAŁ w GDYNI, ul. Kollataja 1, tel. (058) 620-95-58, 661-49-29, fax 661-56-74; Filii w GDAŃSKU, ul. Chmielna 26, tel. (058) 305-75-03, tel./fax 305-75-02

Filii w ELBLĄGU, ul. Hetmańska 26c, tel. (055) 232-49-94, fax 232-41-28; PRZEDSTAWICIELSTWA w STAROGARDZIE GDAŃSKIM, al. NIEPODLEGŁOŚCI 4, tel. (069) 161-30-64, fax 161-30-66

UMYWALKA INACZEJ

Łazienki ze standardową umywalką to jeszcze dość częste wyposażenie łazienek. Nie trzeba wielkich umiejętności, aby w przemyślny sposób obudować umywalkę, wygospodarowując przy tym więcej miejsca.

Obudowanie umywalki ma wiele zalet. Zyskujemy w ten sposób sporo dodatkowego miejsca na ręczniki kąpielowe, schowek na brudną bieliznę w postaci dużej, zamkniętej półki.

Obudowa umywalki może być również dostosowana do potrzeb, gdy w domu są małe dzie-

ci. Wyposażamy ją w wysuwany podnóżek. Jeśli najmniejszym lokatorom mieszkania ciągle jeszcze brakuje kilku centymetrów, aby swobodnie przejrzeć się w lustrze, mogą wyciągnąć spod szafki, niczym szufladę, podnóżek o wysokości 23 centymetrów. A oto cztery wersje różnych szafek, zabudowujących umywalkę, jakie proponuje „Majster”.

Z podnóżkiem dla maluchów

lub nie ma zdolności manualnych i nie potrafi samodzielnie wykonać mebli, może pomyśleć o roz-

krywająca syfon pod umywalką. W drugim rozwiązaniu trzeba było przycięć nieco cokoły szafek, aby dopasować ich górne płyty i zmieścić je dokładnie pod umywalką. Osłona jest przykręcana od wewnątrz, przez ściany szafki.

Z PODNÓŻKIEM DLA MALUCHÓW

Właściwa konstrukcja szafki składa się z dwóch ścian bocz-

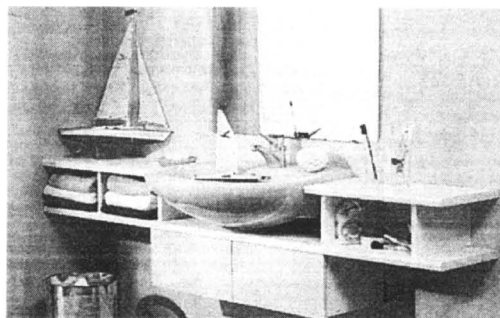

Z gotowych szafek nocnych

nych, wykonanych z odpowiednio przyciętych kawałków płyty MDF. Są one połączone płytą górną, osłoną i stałą półką, zamkniętą frontową kłapą. Zależnie od potrzeb może to być szafka otwarta albo też zamknięta drzwiczkami, lub też uzupełniona dodatkowymi szufladami. Za kłapą, zamocowaną na zawiasach drążkowych, zamykaną specjalnym uchwytem do kłap, znajdują się podłączenia instalacji wodnej i kanalizacyjnej. Miejsce to może być przeznaczone do gromadzenia brudnej bielizny. Trzeba jednak wówczas w jego dnie i górnej osłonie wykonać otwory wentylacyjne. Aby drewno nie mogło pochłaniać wilgoci, wszystkie elementy i szuflady ustawiamy na plastikowych nóżkach (np. na ślizgaczach meblowych) o wysokości ok. 5 mm.

Z GOTOWYCH SZAFEK NOCNYCH

Kto nie ma zbyt wiele czasu

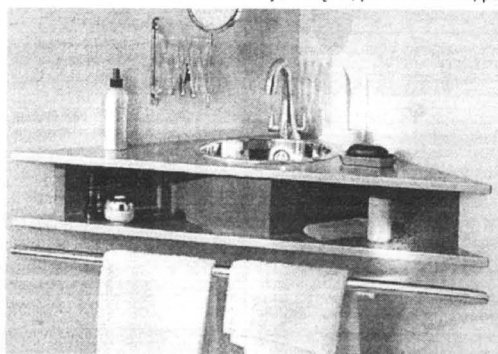

Umywalka na całą szerokość ściany

wiązaniu bardziej praktycznym. My zdecydowaliśmy się na zakup dwóch gotowych szafek nocnych, które pozostało tylko ustawić i połączyć ze sobą płytą. W tym celu potrzebna będzie jedynie odpowiednio dopasowana deska z drewna sosnowego, wykorzystana albo jako element łączący dwie stojące daleko od siebie szafki (duże zdjęcie), albo jako wąska, pionowa osłona, po-

stawiaje dwupiętrowa półka z prawej i z lewej strony umywalki, której szerokość dokładnie odpowiada szerokości ściany, pozostającej do dyspozycji.

Obie półki obok i pod umywalką wykonano z parapetów okiennych o łagodnie zaokrąglonych krawędziach i szerokości 30 cm, powleczonych tworzywem sztucznym. Elementy poprzeczne między płytami, podwieszane skrzynki i dwie pary ich drzwiczek są wykonane ze zwykłej, powlekaną na biało, płyty wiórowej. Z tego samego materiału jest także tylna ścianka, poprzez którą przykręcone od dołu elementy przymocowano kolkami do ściany. Dolną płytę i skrzynki należy wyciąć odpowiednio do kształtu rur. Górne elementy płyt zostały dopasowane do bocznych konturów umywalki i od góry przyklejone na kolki do elementów poprzecznych.

Naróżna wersja umywalki w stylu high-tech

cd. na str. 14

83-000 Pruszcz Gdański
ul. Grunwaldzka 64
tel./fax 682-37-31

STOLARKA ALUMINIOWA

okna, drzwi,
witryny sklepowe,
ścianki działowe

pomiary, wykonanie, montaż

HURTOWNIA BHP

wega®

Pracuj bezpiecznie!

**BUTY
GUMOWE
RYBACKIE**

**ODZIEŻ
ROBOCZA
KOLOROWA**

CENY PRODUCENTA

83-110 TCZEW, ul. 30 Stycznia 35, tel. (069) 31 63 43
80-958 Gdańsk, ul. Na Ostrowiu 1, tel. 307 22 25, 307 27 85
83-300 Żukowo, ul. Kościarska 11, tel./fax 681 71 68, 681 72 28
82-029 Gdynia, ul. Północna 10, tel. 063 93 58
82-300 Elbląg, ul. Królewiecka 195, tel./fax (055) 234 86 36

OFERTA DLA PRODUCENTÓW MEBLI

proponujemy dostawę
materiałów niemieckiej firmy

HERBOLD

- * płyty laminowane gr. 8, 10, 16, 19 mm,
- * blaty robocze gr. 40 mm,
- * MDF gr. od 5 do 38 mm, MDF gięty,
- * obrzeża melaminowe do płyt i blatów z klejem i bez kleju.

Jakość doskonała
cena bardzo atrakcyjna!

Gdańsk - Orunia, ul. Wschodnia 13

tel. 0-58/309-09-01, 309-41-81

pełna gama
kolorów

Studio Rustika

cd. ze str. 12

Środek ten ma postać sypkiego proszku o żółtym zabarwieniu i stanowi mieszaninę kilku odpowiednio dobranych, mineralnych, nietoksycznych składników. Przechowywany w szczelnych opakowaniach zachowuje 2-3 letnią trwałość.

Dodanie Koncentratu, poza uszczelnianiem, uplastycznia czynnik cementowy i skraca czas wiązania powłoki cementowej.

Mechanizm uszczelniania polega na tym, że mineralne składniki Hydrostopu wnikały w pory wilgotnego betonu i reagują z minerałami zawartymi w cemencie. Powstają nierozpuszczalne substancje, głównie żele, które trwale uszczelniają kapilary betonu na głębokość 30-50 mm od powierzchni. Wgłębne uszczelnienie struktury betonu likwiduje przenikanie wody przez niego, co daje efekt osuszenia. Ponadto znacznie poprawia się mrozoodporność i zmniejsza się karbonizacja betonu. Izolacja jest paroprzepuszczalna.

Izolowany beton powinien mieć markę minimum B 15. Jeśli na powierzchni występuje beton skorodowany, to należy usunąć go młotkiem lub groszkwonią. Jeśli natomiast znajduje się tu mleczko cementowe, warstwa farby lub wykwit z soli mineralnych, to należy je usunąć za pomocą piaskowania lub drucianej szotki obrotowej.

Uszkodzenia występujące na powierzchni betonu powinny być naprawione co najmniej dobie wcześniej z użyciem drobnoziarnistej zaprawy cementowej. Przecieki wodne, np. tryskające strumyki lub sączenia mogące splukać nakładaną powłokę, powinny być zatamowane cementem

ŻEBY BETON NIE PRZECIEKAŁ

szybkowiązującym.

Powłokę z dodatkiem Koncentratu nakłada się na czyste i głęboko nawilżone podłoże betonowe o temperaturze nie niższej niż 5 stopni C w ciągu całej doby. Powłoka składa się z trzech warstw, nanoszonych pędzlem. Kolejną warstwę można nanosić po utwardzeniu się poprzedniej, to jest po 5 do 24 godzin w zależności od temperatury. Warstwy mogą też być nakładane po czasie dłuższym. Każdą warstwę należy pielęgnować, tzn. utrzymywać w stanie wilgotnym do momentu nałożenia następnej.

Aby nie dopuścić do wysuszenia w miejscach nasłonecznionych, można stosować osłony z folii polietylenowej, a w czasie upałów nawilżać powłokę kilka razy dziennie. Cała powłoka powinna być również utrzymywana w stanie wilgotnym przez 7 dni. W zależności od narażenia na ciśnienie wody można nanosić 2 do 4 warstw. Przeciętne zużycie Koncentratu na 3 warstwy wynosi 0,1 kg/m². Materiały wykończeniowe, np. glazurę, można nakładać po upewnieniu się, że uszczelnienie wykonano prawidłowo.

W przypadku zawilgocenia posadzki piwnicy, powłokę izolacyjną należy wykonać na ścianach betonowych tak, aby sięgała 50 cm powyżej maksymalnego przewidywanego poziomu wody gruntowej. Betonowe podłogi narażone na ciśnienie hydrostatyczne (nawet 0,5 m słupa wody) podlegają dużym naci-

skom i mogą wymagać pogrubienia oraz dozbrojenia tak, aby nie uległy wysadzeniu po uszczelnieniu. Zbrojenie uszczelnianych konstrukcji żelbetonowych powinno mieć normową otulinę.

W przypadku tarasów powłokę z dodatkiem Hydrostopu można stosować jedynie na monolitycznej płycie żelbetonowej. Do uszczelniania ścian murowanych

nie używać opisanej powyżej powłoki z Hydrostopu-Koncentratu. Można wykonać tynk wodoszczelny z Hydrostopu-Zaprawy Wodoszczelnej.

Przy malowaniu sufitów i wysokich pionowych ścian należy zaopatrzyć się w odzież ochron-

ną i okulary. Należy także dostosować się do innych przepisów obowiązujących przy wykonywaniu typowych prac budowlanych. Zaprawa z Hydrostopem nie jest materiałem toksycznym ani w fazie wykonywania powłoki, ani użytkowania, ale podobnie jak inne zaprawy cementowe, działa niekorzystnie na powierzchnię skóry.

KOTŁOWNIE I WĘZŁY CIEPLNE

KOTŁY ŻELIWNE

gazowe już od 3 960 zł brutto
olejowe już od 8 250 zł brutto (z palnikami)

PIECE WISZĄCE już od 2 750 zł

Projektowanie, montaż.
Uruchomienie zerowe i transport gratis.

Przedstawiciel firm Hydroterm, Viessman, Buderus, Hermann.

TCZEW
Zajczkowo (przy trasie E1)
tel./fax (069) 31 53 57

GDAŃSK
ul. Marynarki Polskiej 59
tel./fax (058) 343 75 00

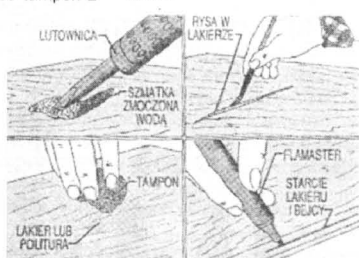
ELBLĄG
ul. Warszawska 124
tel.(055) 232 84 07

Naprawa powierzchni mebli

Lekkie wgniecenia okleiny możemy usunąć, przykładając w uszkodzone miejsce tampon z

welny i podgrzewając lutownicą. Rysy w lakierze wypełniamy lakierem, nanosząc cienkim okrągłym pędzlem. Małe starcia lakieru uzupełniamy, nanosząc cienką warstwę nową za pomocą tamponu. Rysy

głębsze przed nałożeniem lakieru malujemy kolorowym flamastrem.

Umywalka inaczej

NAROŻNA WERSJA UMYWALKI W STYLU HIGH-TECH

cd. ze str. 13

Umywalka przeznaczona do wpuszczania w blat, wykonana z porcelanowej stali nierdzewnej, armatura o ciekawym kształcie i blat umywalki w stylu metallic look - to elementy nowoczesnej umywalki narożnej.

Korpus składa się z dwóch trójkątnych płyt MDF i umieszczonej między nimi oskrzyni. Montaż

zaczynamy od przykręcenia i przyklejenia odpowiednio przyściętych elementów bocznych od dołu, przez dolną płytę. Następnie elementy boczne mocujemy kolkami do ściany. Górą płytę wraz z zamontowaną w niej umywalką i armaturą układamy na oskrzyni i mocujemy ją na kolki. Przed ostatecznym montażem sklejone ze sobą elementy pokrywamy lakierem. Najlepszy efekt zapewnią lakiery metalizujące albo dające efekt sładów młotka.

B.L.

SYSTEMY OCIEPLEŃ BUDYNKÓW

ul. Hutnicza 40, 81-061 Gdynia, tel./fax (0-58) 623-13-42, 664-19-03

masy tynkarskie - kleje - farby - lakiery
Siatka podtynkowa - styropian - wełna mineralna - narzędzia i inne materiały do ociepleń hurt-detail

FASADEX

WWW.FASADEX.COM.PL
E-MAIL:PARTNER@FASADEX.COM.PL

AMAR-BIS

rok zał. 1991

POMORSKIE CENTRUM HURTU PAPIEREM, ARTYKUŁAMI BIUROWYMI I SZKOLNYMI

Przedstawiciel największych importerów i producentów krajowych branży szkolnej, papierniczej i biurowej zaprasza do współpracy sklepy i hurtownie.

Proponujemy 10 000 artykułów w cenach producentów, takich jak: Top 2000, UNIPAP, PARKER, ESSELTE, ASTRA, HERLITZ, PENTEL, BIC, BANTEX, PELIKAN, PASO, UNI JP KWIDZYN, BUSINESS PROFILE, SCHWAN, STABILO i wielu innych.

Stalym klientom oferujemy rabaty, dogodne warunki płatności oraz korzystne umowy na sezon szkolny '98.

ATRAKCYJNE PIÓRNIKI I TORNISTRY: PLECAKI z WŁOCH I HISZPANII - WŁASNY IMPORT.

Dołącz do grona naszych odbiorców, a nasza profesjonalna obsługa i umiejętność doboru towaru splegąją Twój sukces handlowy.

Zapraszamy do odwiedzenia naszej siedziby - codziennie w godz. 8.00-16.00, soboty 9.00-13.00. NIE MOŻESZ PRZYJechać - DZWOŃ DO NAS!

Dowóz towaru gratis w ciągu 24 h od złożenia zamówienia telefonicznego lub faksem.
Tel./fax (058) 55 33 255, 55 38 931
80-366 Gdańsk, ul. Jagiellońska 44

Pod koniec 1999 roku ponad 40% wielkich koncernów w całej Europie będzie wykorzystywało ekstranety do komunikacji ze swoimi dostawcami i klientami.

Ekstranety przyczynią się do znacznego obniżenia kosztów związanych z zawieraniem transakcji handlowych drogą elektroniczną, będą też motorem rozwoju tego segmentu rynku.

Do 2002 roku działalność gospodarcza większości dużych firm europejskich w ponad 70% będzie realizowana przy wykorzystaniu mediów elektronicznych.

Do 2001 roku sieci ekstranetowe staną się platformą dla 40% transakcji handlowych zawieranych między przedsiębiorstwami. Rynek transakcji handlowych zawieranych na drodze elektronicznej osiągnie w 2000 roku wartość 67 mld USD (w 1997 roku było to poniżej 10 mld USD).

Przewiduje się relatywnie szybki upadek EDI - tradycyjnego sposobu zawierania elektronicznych transakcji handlowych.

Ken Fraser, główny analityk działu European Online Multimedia & Software Group w należącej do GartnerGroup firmie Dataquest, stwierdził: „Dzięki możliwościom ekstranetów rynek elektronicznych transakcji handlowych błyskawicznie się rozwinię - a przecież nie dalej niż dwa lata temu było jeszcze wiele sceptyków, którzy wątpili w

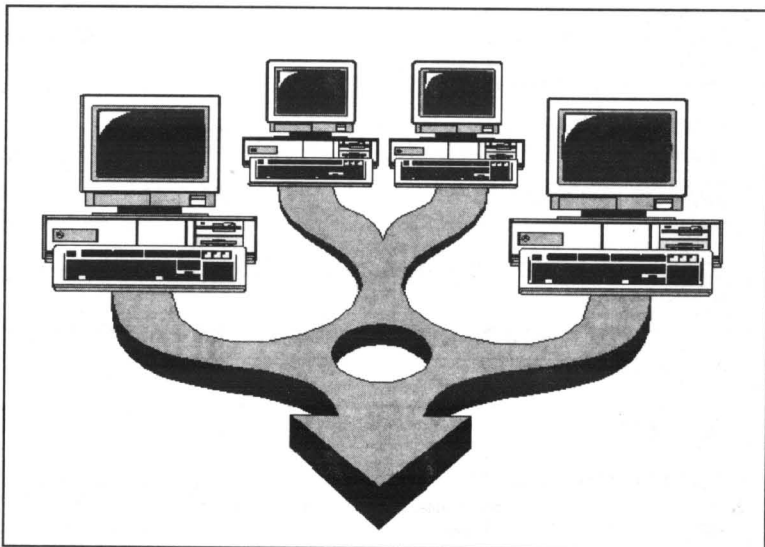
możliwość robienia interesów za pośrednictwem Internetu. Teraz nikogo nie przekonują opinie, że to nie Internet powinien być kluczowym aspektem strategii gospodarczej firmy.”

„Sieci ekstranetowe spowodują największe zmiany w sposobie prowadzenia działalności gospodarczej od czasu wynalezienia komputera osobistego. W przypadku ekstranetów różnica polega na tym, że wdrożenie tej technologii przyniesie natychmiastowe i niepodważalne oszczędności.” Raport przewiduje, że rynek transakcji handlowych zawieranych na drodze elektronicznej urośnie prawie siedmiokrotnie do wartości 67 mld USD w 2000 roku. Mówi również o relatywnie szybkim upadku EDI, co nastąpi wraz z porzuceniem przez firmy dotychczasowych aplikacji i zwróceniem się ku nowym, opartym na ekstranetach.

Poza możliwością radykalnego obniżenia kosztów związanych z tworzeniem aplikacji dla „przedsiębiorstwa rozszerzonego” - niezbędnych do zawierania elektronicznych transakcji handlowych - sieci ekstranetowe dadzą firmom pełną swobodę w wykorzystywaniu różnych aplikacji handlu elektronicznego.

Nowy termin: ekstranet

ROK ROZWOJU SIECI

Dzięki rozwojowi standardów dotyczących bezpieczeństwa pracy w sieci, ekstranety mogą całkowicie zmienić sposób prowadzenia działalności gospodarczej i zasady współpracy przedsiębiorstw.

Ekstranety otworzą świat elektronicznych transakcji handlowych. Dzięki nim małe i średnie firmy, które do tej pory nie

mogły sobie na to pozwolić ze względu na wysokie koszty i małą elastyczność aplikacji EDI, wezmą udział w globalnej wymianie handlowej.

Opracowany wspólnie przez Novell i GartnerGroup raport „Moving Business Online” oparty jest na analizie konkretnych firm europejskich wdrażających u siebie sieci ekstranetowe oraz

na badaniach dotyczących sieci intranetowych, przeprowadzonych przez GartnerGroup zarówno w Europie, jak i w Stanach Zjednoczonych.

Chociaż raport przewiduje gwałtowny rozwój sieci ekstranetowych, to jednocześnie wskazuje na znaczne opóźnienie Europy w tej dziedzinie w stosunku do rynku amerykańskiego.

Dyskietka ratunkowa

Zdarza się czasami, że nie możemy uruchomić komputera. Przyczyną jest najczęściej wirus komputerowy. Może nią być także przypadkowe usunięcie któregoś z plików systemowych lub przerwa w zasilaniu podczas instalacji jakiegoś programu ingerującego w strukturę katalogów czy tablicę partycji dysku twardego.

Wtedy jedynym ratunkiem jest wystartowanie komputera z ... dyskietki ratunkowej. W Windows 95 podczas instalacji system proponuje nam utworzenie takiej dyskietki. Jeżeli akurat nie mieliśmy pod ręką pustego nośnika i zrezygnowaliśmy z jej utworzenia to powinniśmy zrobić to jak najszybciej. Są dwa sposoby, pierwszy i najprostsz (po włożeniu pustej dyskietki do napędu A:) otworzenie okienka „Mój komputer” („My computer” w wersji angielskiej) i po podświetleniu napędu A: oraz wciśnięciu prawego klawisza myszy wybranie polecenia Formatuj. W oknie, które się otworzy, należy zaznaczyć w typie formatowania okienko „Pełne” i opcję „Kopiowanie plików systemowych”. Po wydaniu polecenia start nastąpi sformatowanie włożonej do napędu dyskietki i

skopiowanie na nią podstawowych plików systemowych. Nie można ich kopiować w tradycyjny sposób ponieważ muszą one zostać umieszczone w określonym miejscu dyskietki.

Drugi sposób - stosowany również przez posiadaczy starszego systemu DOS/Windows - polega na wydaniu polecenia: format a:/s lub jeżeli się spieszymy a dyskietka została niedawno sformatowana polecenia: sys C: A: .

Oczywiście same pliki startowe pozwolą jedynie na podstawowe uruchomienie systemu. Dyskietka ratunkowa aby była w pełni funkcjonalna powinna posiadać dodatkowo pliki „narzędziowe” umożliwiające naprawienie ewentualnych szkód wyrządzonych przez własną nieuwagę lub wirusy. Bardzo niezbędnymi programami mogą się okazać FDISK.EXE pozwalający odbudować partycje czyli dyski logiczne lub zainstalować je na nowym dysku) oraz FORMAT.COM umożliwiający sformatowanie dysku w przypadku poważnego uszkodzenia struktury logicznej.

Kolejnym niezbędnym narzędziem jest SCANDISK.EXE lub jego mniejszy brat CHKDSK.EXE pozwalający sprawdzić czy na dysku nie występują błędy. Dobrze jest również skopiować na dyskietkę program UNDELETE.EXE, który umożliwi odzyskanie świeżo skasowanych plików.

Niezbędnym wyposażeniem dyskietki jest też program antywi-

rusowy. Nie musi być on najbardziej aktualny (nowe wersje zajmują często dużo miejsca), ale należy pamiętać, że w takim przypadku może on nie wykryć wszystkich wirusów. Jeżeli program wykrywa tylko wirusy nie usuwając ich, dobrze jest zaopatrzyć się dodatkowo w programik usuwający wirusy lub zarażone pliki, a wchodzący z reguły w skład każdego pakietu antywirusowego. W swojej nazwie posiada on najczęściej słowo CLEAN.

Jeżeli nie znamy dobrze poleceń systemu DOS wskazane jest też skopiowanie na dyskietkę nakładki graficznej w rodzaju Norton Commandera najlepiej wyposażonego dodatkowo w prosty edytor tekstu. Pozwoli on przemieszczać się swobodnie pomiędzy katalogami i wykonywać proste polecenia: kopiowanie, tworzenie katalogów, zmiany nazwy.

Tak przygotowana dyskietka ratunkowa powinna zostać zabezpieczona przed zapisem (bardzo ważne!) i umieszczona w bezpiecznym miejscu. W przypadku kłopotów z uruchomieniem komputera wystarczy włożyć ją do napędu A: i zrestartować system. Ilość i rodzaj programów umieszczonych na dyskietce zależy w dużym stopniu od wersji systemu operacyjnego oraz ilości wolnego miejsca na tym nośniku. Żeby przy tworzeniu dyskietki nie została zarażona wirusem, jej sformatowanie przed umieszczeniem plików systemowych daje pewność pod tym względem.

Nowy monitor CTX

Podczas tegorocznych targów Komputer Expo na stoisku firmy „Ab” zadebiutował nowy 19-calowy monitor firmy CTX. Ze względu na wysokie parametry techniczne, monitor ten jest głównie przeznaczony do zastosowań w profesjonalnych studiach graficznych i projektowych oraz dla użytkowników o bardzo wysokich wymaganiach jakościowych.

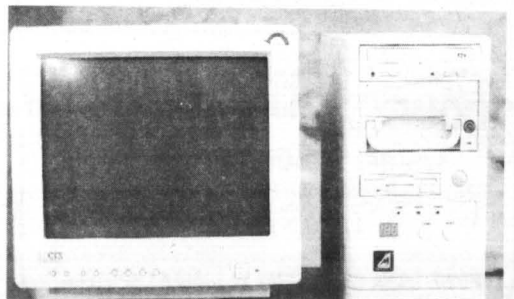
Wprowadzenie nowego formatu monitora wynikało ze zwiększonego zapotrzebowania na monitory 17-calowe. Dla wielu jednak osób ten format (17 cali)

jest trochę za mały, a 21 cali za drogi.

W nowym wyrobie CTX zastosowano kineskop najnowszej generacji firmy Hitachi. Komfortowe warunki pracy nawet w bardzo wysokich rozdzielczościach (1600x1200/75 Hz) lokują ten monitor w ścisłej czołówce markowych monitorów. Spełnia on też najbardziej rygorystyczne normy bezpieczeństwa i ergonomii TCO'95.

Jako interfejs z użytkownikiem firma CTX zastosowała bardzo rozbudowany system wyświetlania funkcji na ekranie, umożliwiający regulację poza standardowymi parametrami pracy monitora również regulację, np. konwergencji w dwóch płaszczyznach (pion i poziom). Monitor objęty jest 3-letnią gwarancją.

(r)

ZBIJAMY CENY ZAWODOWO**PIKNIK**

NAMIOT 4-OSOBOWY podwójny dach aluminiowo-nylonowy podwójne drzwi z moskitierą	159,00 zł	LODÓWKA PRZENOŚNA 15 l	32,50 zł
PAWILON OGRODOWY KOLOROWY	200,00 zł	WKŁAD DO LODÓWKI 2X400	3,90 zł
ŚPIWÓR NYLONOWY BLATT	39,90 zł	KARIMATA	9,90 zł
LODÓWKA SAMOCHODOWA 22 l ELEKTRYCZNA	250,00 zł	LEŻAK OGRODOWY	79,00 zł
		KRZESŁO PLAŻOWE	19,95 zł

DUŻY WYBÓR GRILLI OGRODOWYCH I AKCESORII DO GRILOWANIA (ceny od 39.95 zł)**OGRÓD**

SURFINIA	3,89 zł	FOTEL OGRODOWY	49,90 zł
PELARGONIA ZONALE	3,89 zł	KRZESŁO OGRODOWE ZIELONE	31,90 zł
PELARGONIA PELTATUM	3,89 zł	STÓŁ OGRODOWY 180 cm, BIAŁY	85,00 zł
ZIEMIA DO PELARGONII 20 l	4,59 zł	BAREK OGRODOWY BIAŁY	53,90 zł
TRAWA GRASCO	8,99 zł		

DUŻY WYBÓR PARASOLI OGRODOWYCH (ceny od 34,00 zł)**ARTYKUŁY RTV I AGD**

TELEWIZOR ROYAL LUX	659,00 zł	CHŁODZIARKA AMICA AM 200	899,00 zł
RADIOMAGNETOFON+CD THOMPSON	349,00 zł	KUCHENKA MIKROFALOWA LG	399,00 zł
TELEFON BEZPRZEWODOWY PANASONIC KXTC 160	279,00 zł	ODKURZACZ MOULINEX AK 4	319,00 zł
GRILL ELEKTRYCZNY SELFA	99,90 zł	KOMBIWAR	259,00 zł
		CZAJNIK BEZPRZEWODOWY PHILIPS	99,00 zł

ZAPRASZAMY WSZYSTKIE DZIECI NA WIELKI FESTYN Z OKAZJI DNIA DZIECKA**W NIEDZIELĘ 31 MAJA (w godz. 10.00-18.00)****PONAD 600 RÓŻNYCH PROMOCJI KAZDEGO TYGODNIA****OFERTA WAŻNA DO 31.05.98r.****GODZINY OTWARCIA: pon. - sob. 8.30 - 21.30 i niedz. 10.00 - 20.00****Centrum Handlowe w Gdańsku ul. Kartuska****Spółdzielnia Usług Rolniczych
w Malborku ZS w Grobelnie
ogłasza****nieograniczony przetarg ustny na sprzedaż:**

- kombajnu Bizon Z-056 z kabiną, rok prod. 1981.

Przetarg odbędzie się w siedzibie Spółdzielni w dniu

4.06.1998r. /czwartek/ o godz. 11.00.

Informacje tel. Malbork (055) 272 36 49

17256/17

DRODZY CZYTELNICY!

Proponujemy Państwu nową formę zamieszczania ogłoszeń drobnych. Każdy może nadać ogłoszenie z miejscowości, w której mieszka, bez potrzeby udawania się do naszych biur ogłoszeń. Wystarczy wyciąć z gazety i wypełnić kupon, liczbę słów - maks. 20 - należy pomnożyć przez cenę jednego słowa - 55 gr dla osób fizycznych, 51 gr + 22% VAT dla firm - i sumę wpłacić na nasze konto przekazem pocztowym. Dowód wpłaty i kupon prosimy przestać pod adresem naszej redakcji. Termin realizacji zlecenia w ciągu 7 dni od otrzymania kuponu.

OGŁOSZENIA DROBNE

DZIENNIK POMORSKI		KUPON		DZIENNIK POMORSKI	
OGŁOSZENIA DROBNE	Imię i nazwisko:				
	Adres:				
	Dział:				
	Treść ogłoszenia (do 20 słów)				
<p><small>Cena 1 słowa: 55 gr brutto - dla osób fizycznych, 51 gr + 22% VAT dla firm. Kupon z dowodem wpłaty na konto: BIG Bank Gdański O/Tezew nr 10401279-70801-136-3 Bank Własności Pracowniczej S.A./Tezew nr 14101030-114-270-30 BRE S.A. O/ Gdańsk nr 11401065-00-353738 - PLNCURR 1-45 prosimy przesłać pod adresem: WYDAWNICTWO POMORSKIE 83-110 Tezew, ul. Gdańska 32 skr. pocz. 63</small></p>					
OGŁOSZENIA DROBNE		OGŁOSZENIA DROBNE		OGŁOSZENIA DROBNE	

PRODUCENT OKIEN PCV**system PANORAMA, REHAU**

MALBORK (Piaski), Biuro Handlowe, ul. Saperów 13,

tel. (055) 272-84-70

Produkcja, ul. Daleka 117,

tel. (055) 272-12-13

TYPOWE OKNA OFERUJEMY W CIĄGŁEJ SPRZEDAŻY

OGŁOSZENIA DROBNE

RENAULT trafic, 1982 r., 2100 cm³, blaszak, podwyższony, po remoncie silnika lub zamiana na osobowy. Tel. 0602 600 615.
150455

RENAULT 5 GTL, 1.4, 1985. Tel. (055) 272-22-67, (055) 272-22-54.
17vat

ROMET dwuosobowy z silnikiem jawy. Tel. (055) 272-19-26.
150737

ROBUR - części do 10 zł do 1000 zł. Tel. 0601-67-44-52. 12/08.05

ROBUR rok 1986, kontener, cena 3 700. Tel. (055) 279 37 91 wieczorem; 0 602 483 412.
180758a

SKODA 105L, 1984 r. Tel. (069) 31-65-34, od 15.00 do 20.00.
01/01/26.05

SKODA felicia kombi, kolor granat, centralny zamek, radio, hak holowniczy, immobilizer, rok 1996. Tel. 277 44 16 po godz. 16.00.
180786

SKODA 120 L, rok 1993. Cena do uzgodnienia. Wiadomość: Licze (055) 275 11 30. 180826

SKODA 105L, 1988 r. Tel. (069) 162-98-09. 06/11.05

SKODA 120L, 1988 r. Malbork. Tel. (055) 272-41-56.
150713

SKODA felicia, 1.3, 1996 rok, dodatkowe wyposażenie, biała, stan bdb. Tel. (069) 31-69-92.
020387

SKODA 120S, rok 1982. Tel. (069) 132-14-05. 01/4325.05

SKODA favorit, 1,3 benz., rok dubiel 1991, groszek, 1 właściciel, garazowany. Tel. (069) 162-00-97.
31/25.05

SPRZEDAM skodę 105L, rok prod. 1984/85, stan bdb. Tel. (069) 162-89-69. 17/25.05

SPRZEDAM skodę favorit, 1989 rok. Tel. (069) 162-89-69.
18/25.05

SKODA favorit, 1991 r., stan dobry. Tel. (069) 162-94-53. 09/25.05

SKODA favorit, rok 1992 XII, cena do uzgodnienia. Tel. (069) 136-10-57. 01/51/25.05

SPRZEDAM skodę 120l, rocznik 1985, pojemność 1,2l, wersja eksportowa. Tel. (069) 135-35-38, po 15.00. 01/67/25.05

SKODA favorit, 1990/91, cena 9 500 zł. Malbork, tel. (055) 272-86-53. 150735

SPRZEDAM suzuki baleno, 1,6 GLX, 1995 r., bogate wyposażenie. Tel. (058) 678-32-38.
120024

SPRZEDAM seat toledo, rok prod. 1993, 1,6, cena 22000 zł zamiana na tańszy. Tel. (069) 162-56-75. 30/18.05

OKAZJA! Seat toledo, 1,6, rok 93, cena 22000 zł. Tel. (069) 33-82-60. 01/15/25.05

SEAT toledo 1,8i, kat., 1992/93, pełna dokumentacja, czerwony, wspomaganie, inst. radiowa, hak, alarm, 97 tys. przebiegu, 1,5 roku w Polsce, cena 22 300 do negocjacji. Tel. (055) 272-25-70 lub 090 520 753. 150566

SPRZEDAM stara 200 chłodnicę do -15 stopni C, agregat zasilany tylko z sieci. Tel. (055) 261 09 23. 180756

STARA 200, cena do uzgodnienia. Tel. (069) 188-13-20. 06/22.05

SILNIK diesel jednolotkowy, mały, do łodzi, agregat prądu, itp., 900 zł, pila ramowa do metalu, mała, nowa - 1300 zł. Tel. (055) 272-15-29. 170067

TRABANT, 1989r., 1 300 zł. Malbork, tel. (055) 272-71-99. 150729

TOYOTA corolla, rok 1988, poj. 1,8 diesel, metalik, szyberdach, stan b. dobry. Lipinki Szlacheckie 4, tel. (069) 136-33-04. 06/25.05

TOYOTA celica, 1.6, 1984 r., stan dobry, RM, opony nowe, cena 7,2 tys. zł. Tel. (069) 31-62-28. 01/49/25.05

SPRZEDAM tawrię, 1992 r. Tel. (069) 162-14-71. 05/25.05

TAWRIA, 91r. Tel. (055) 272-57-82. 150699

SPRZEDAM ulgę celną. Nowy Staw, tel. (055) 271-57-26, wieczorem. 150724

VW golf 1,6 D, 1989 r. Wiadomość: Rakowiec tel. (055) 275 16 71. 180833

VW golf 1,6 TD, tok 89/90, centralzamek, wspomaganie kierownicy, szyberdach, dzielone siedzenia z tyłu, kolor granatowy, czterodrzwiowy, cena 18 tys. zł. Tel. (055) 279 27 92. 180824

VW transporter 1.7 D, 1989 r. Cena do uzgodnienia. Tel. (055) 279 18 97. 180815

SPRZEDAM silnik VW 1,6D, chłodnicę do VW transportera. Malbork, tel. (055) 272-50-95, 0602 492 585. 150726

VW passat kombi 1,6, 1989 rok, c. 18 500 zł, czerwony, możliwość zamiany na tańszy. Tel. (055) 272-55-17. 150746

VW golf II, rok 1988, 1,3, biały, 5-drzwiowy - sprzedam. Tel. (069) 132-57-65. 430051

VW golf I, 1980/83, lekko uszkodzony przód. Tel. (055) 277-19-78; po 16.00. 150539

GOLF III 1,9 GTD. Tel. (055) 277-20-24. 150544

VW golf 1,3, 1987r., 5 - drzwiowy, grafitowy. Tel. (055) 277-35-99. 150563

VW jetta, 1987 r., poj. 1300 cm³. Tel. 0602 680 373. 150489

VW polo coupe, 1,3, 91 r. Tel. 0602-63-33-74. 01/06/7.05

VOLKSWAGEN polo, 1981 rok prod. Tel. (069) 162-15-78. 22/18.05

SPRZEDAM lub zamienię na większy VW polo, 1992 rok, składak. Nowa Cerkiew 67, gm. Morzeszczyn, woj. gdańskie. 12/15.05

VW golf, rok 1989, 1600 ccm, benzyna, cena 15300. Tel. (069) 162-25-17. 51/11.05

VW 1,3, Ki-AL, rok 1989. Tel. (069) 162-52-30. 48/11.05

VW jetta, 1,6D, 84 r., 8,4 tys. zł. Tczew, ul. Orzeszkowej 3/29, po 17.00. 01/08/22.05

VW jetta, 1980 r., 1,5 benzyna, cena 5200 zł. Tel. (069) 132-58-17. 01/04/20.05

SPRZEDAM VW passata, 1,6, benzyna, rok 1978, cena do uzgodnienia. Wiesław Jachym, Rybina 66A. 49/62. 01/13/25.05

VW golf III, 93 r., 1,6 benzyna, 4 drzwi, ABS, autoalarm, centralny mobilaj, wspomaganie, 2 poduszki. Tel. (069) 31-33-16. 01/13/25.05

VW passat, X 1988, poj. 1.6. Tel. (069) 31-67-73. 02/04/2

VW golf, 1,1, rok 1980, stan b. dobry, białe tablice. Wiadomość po 18.00 tel. (069) 31-66-74. 02/04/03

VW golf, 1988 r., klimatyzacja. Tel. (058) 682-48-78. 01/46/25.05

VW jetta, rok prod. 89/90, turbodiesel, poj. 1.6. Tel. (069) 31-70-76. 01/13/25.05

VW transporter, 1,6 diesel, stan b. dobry. Tel. (069) 33-87-08, po 17.00. 01/21/25.05

VW passat, 1,6 turbodiesel, 5-drzwiowy, skrzynia 5-biegowa, bez wypadku, niebieski. Tel. (069) 182-44-68. 31/25.05

VW golf II, 91/92, 1,6, w rozliczeniu może być tańszy. Tel. (069) 162-45-98. 28/25.05

VOLKSWAGEN polo, 1,3 GT, rok prod. 1981. Tel. (069) 162-15-78. 15/25.05

PASSAT 1.6 D, 1984 r., Kombi, cena 8 tys. zł. Tel. 0601-64-69-97. 12/25.05

SPRZEDAM VW golla II, biały, trzy drzwi, 1,3i, rok prod. 1991, cena 16 800 zł. Starogard. Tel. (069) 161-03-34, po 18.00. 03/25.05

SPRZEDAM VW passata, 1,8i, 125 KM, rok prod. 1998, srebrny metalik, klimatyzacja, przebieg 14 tys. km, 1 właściciel, kupiony w kraju. Tel. (069) 162-47-40, 0602-75-97-43. 05/21.05

VW golf II, 1988 r., poj. 1,3, cena 14200 zł. Tel. (069) 162-54-74. 02/21.05

PASSAT 1974 r., silnik do remontu, 1100 zł. Tel. 9069) 31-30-26. 01/48/25.05

VW passat combi, 1,6 benz., 1979 r., czerwony, stan bardzo dobry, cena do uzgodnienia. Tczew, tel. (069) 132-20-21. 340045

SPRZEDAM żuka izoterme, rok prod. 1979. Starogard Gd., Żabno 17, tel. (069) 162-97-11. 41/25.05

ŻUK blaszak - oszkłony, 85 r. Tel. (069) 162-81-70. 210091

ŻUK A06, 1988 w bardzo dobrym stanie, po remoncie, 3500 zł. Tel. (069) 136-95-93, 0602-66-17-20. 01/06/25.05

ŻUK blaszak, oszkłony, 88r. Tel. 0602 102 032. 150704

SPRZEDAM żuka po kapitalnym remoncie; nowa plandeka, malowanie. Tel. (055) 279 34 50. 180732

KAŻDE auto powypadkowe do remontu. Tczew, tel. 090-26-72-15. 490188

AUTA powypadkowe, do remontu. Elbląg, tel. 090-55-34-09. 490188

SKUP aut powypadkowych do remontu. Tel. 090-26-72-15. 490188

AUTA powypadkowe do remontu. Elbląg, tel. 090-55-34-09. 490188

AUTA powypadkowe, skorodowane, do remontu. Tel. 0601-63-32-33. 490188

AUTA powypadkowe do remontu - kupię. Elbląg, tel. 090-26-72-15. 490188

KAŻDE auto powypadkowe do remontu. Tczew, tel. 090-26-72-15. 490188

AUTA powypadkowe do remontu. Elbląg, tel. 090-55-34-09. 490188

AUTA powypadkowe, skorodowane, do remontu. Tel. 0601-63-32-33. 490188

AUTA powypadkowe do remontu - kupię. Elbląg, tel. 090-26-72-15. 490188

AUTA powypadkowe do remontu kupię. 0 90290721. 180035V

AUTO powypadkowe osobowe, dostawcze kupię (gotówka). Tel. 0 90275372. 180035V

POWYPADKOWE kupię. Tel. 0 602189334. 180035

KAŻDY uszkodzony, zniszczony kupię. Tel. 0 601624184. 180035V

ABSOLUTNIE każdy powypadkowy do remontu. Tel. 0 90334006. 180035V

USZKODZONY, zniszczony kupię. Tel. 0 903376261. 180035

KUPIĘ żuka skrzyniaka. Tel. (055) 279 72 11. 180812

INSTALACJA gazową do poloneza. (055) 261 08 79. 180827T

NACZEPY skrzyniową do ciągnika siodłowego star C-200 niekompletną lub do remontu. Kwidzyn (055) 279 30 55. 180819a

SKUP aut powypadkowych do remontu. Tel. (069) 162-17-11. 04/25.05

KUPIĘ koparkę "Białorus", budowlaną lub osprzęt. Tel. (069) 31-08-21. 01/41/18.05

SPRZĘT rolniczy 13

PLUG 3-skibowy i 8-t kamienia - sprzedam. Borzechowo, ul. Szkoła 32, gm. Zblew. 02/19.05

TANIO sprzedam młocarnię, ładowacz: Nujn, stary typ, snopowiązałkę, kosiarkę konną, sruownik kamieniowy, dmuchawę do siana i części do Vistuli. Rywałd 61, gm. Starogard. 31/18.05

WÓZ konny, bąk, wialnia. Blejstrom, Szpegawsk 21. 04/20.05

SPRZEDAM kombajn ziemniaczany "Karlik". Tel. (069) 188-30-61. 06/20.05

TANIO sprzedam wiązałkę, młocarnię z silnikiem elektrycznym i prasę do słomy, stan techniczny b. dobry. Piotr Maleszyk, Sucumina 59, gm. Starogard. 17/15.05

SPRZEDAM kombajn zbożowy "Class", szer. 3 m, wiadomość Ryszard Gumiński, Miradowo 19, gm. Zblew. Tel. (069) 188-44-34. 08/21.05

SPRZEDAM kombajn Bizon z kabiną, rok 1987. Tel. 0602-66-19-82. 14/18.05

SPRZEDAM kombajn Bizon Z0-56. Skórcz, Rysowie 23, Stosik Andrzej. 25/18.05

MZ-T25 czeski. Bazar, Starogard Gd., tel. 090-20-30-21, (055) 44-45-72. 210463

SPRZEDAM C-330, rok. 1980. Tel. 275 76 24. 180791

SPRZEDAM kombajn buraczany Posejdon, jednorzędowy. Stefan Lewandowski, Czarne Górne, 82-221 Czarne Dolne. 180808

SPRZEDAM ciągnik C-330, Dubiel 13 k. Kwidzyna. 180817

ZETOR 11245 92 r., rozrzutnik RCW-3 sprzedam. (055) 261 08 79. 180827a

SPRZEDAM ciągnik 360-3p. Wiesław Glowicki, Głina, tel. 275 15 32. 180823

ŚRUTOWNIK „bąk”, silnik 7,5 kw. Tel. (055) 272-64-74. 150608

ŚRUTOWNIK do zboża kompletny, stan idealny oraz plug trzy - skibowy. Tel. 0601 655 188. 150772

URSUS C-380, plug podorywkowy „S”, kosiarka rotacyjna, dojarka przewoźna, dojarka Alfa Laval, betoniarz. Tel. (055) 272-69-98, po 21.00. 150590

DMUCHAWA do siana z silnikiem, opalacz do buraków. Tel. (055) 272-69-98, po 21.00. 150592

SPRZEDAM ciągnik C-360, 3p., rok produkcji 1989. Tel. (055) 272-70-78. 150599

URSUS C-360, cyklop, kosiarka rotacyjna, wycinak do kiszonki, orkan. Tel. (055) 277-01-00. 150745

REKORD, 90r., Bizon Z-56, 88r., z sieczkarnią i kabiną. Tel. (055) 276-15-10. 150580

POKOSÓWKĘ „Forschnid”, dmuchawę do siana, zgrabiarkę "7", Bizon Z-56. Tel. (055) 272-83-68. 150580

SPRZEDAM ciągnik C-360. Tel. (055) 272-42-60. 150562

SPRZEDAM kombajn zbożowy Volvo, 35 tys. złotych, stan idealny. Tel. (058) 301-54-65. 120015

SPRZEDAM dojarkę przewoźną, chłodniarkę do mleka 800 litrów i chłodniarkę trzkonwiową. Tel. (069) 136-85-09. 01/56/25.05

SPRZEDAM kombajn buraczany Stoll i prasy do słomy Welger. Tel. (069) 136-76-81. 01/22/25.05

SPRZEDAM kombajn Bizon Z056 i Ursus 1201. Tel. (069) 136-93-60. 040282

SPRZEDAM ciągnik C-363 P, tel. (069) 136-98-86. 01/26/25.05

MOTORYZACYJNE kupno 12

AGROCENTRUM

Narkowy k/Tczewa 83-120 Subkowy tel./fax (069) 136 86 31

Maszyny nowe i używane. Możliwość komisji i obsługi kredytowej, leasing, sprzedaż ratalna.

Aktualnie oferujemy:

ciągniki SAME 25-265KM od 33 000 zł

LEMKEN plug 5/skib., Brona talerzowa 3 i 7m, kombajn do ziemniaków

„BOLKO” ciągnik JOHN DEERE 4040

ROTOTILER RAU MULTITILER RAU

Opryskiwacz AMAZONE UG-2000 Specjal siewnik HASSIA

Zapraszamy codziennie od 8.00 do 16.00.

KOMBAJN Bizon 1982 r., Klas - 3,20 Kosa - sprzedam. Iwiczno 8, gm. Starogard. 14/6.05

CIĄGNIK "6" z przednim napędem, cena do uzgodnienia. Tel. (069) 188-13-20. 06/22.05

SPRZEDAM silnik do ciągnika C-385 po remoncie. Starogard Gd., tel. (069) 162-17-56. 22/25.05

PRZYCZEPY wyrotki 4-tonowe, ładowacze cyklop, Ursusy 904 i 902. Tel. (069) 188-45-44. 24/25.05

SPRZEDAM Orkan, przy ruszyczuwe do studni głębin

SPRZEDAM dmuchawę do siana, snopowiązałkę konną, kosiarkę konną, wózek piórowy w dobrym stanie. Tel. (069) 131-34-96.

01/34/25.05
CIĄGNIK Ursus C-360, rozdrabniacz Łęcin, przyczepa jednoosiowa - sprzedam. Gogolewo, gm. Gniew, tel. (069) 135-21-07.

01/16/25.05
W DOBRYM stanie do jarek Alfa Lawel, dwukonwowa, zamieniam na 2 tony zboża paszowego. Tel. (055) 234-77-57. G2/48/98

SPRZEDAM plug Forschnid B-200, półzawieszany, ośmiokibowy, do podorywki, ugniataka gleby B-603 do pluga pięciokibowego, wóz asenizacyjny, 9000 litrów. Tel. (055) 271-28-23.

01/05/22.05
SPRZEDAM przyczepę samobierającą i dmuchawę do siana. Albin Lichoist, Nowa Cerkiew, tel. (069) 136-22-16. 01/06/20.05

KOMBAJN Bizon ZO-56, 1979 r., kabina, szeroki, koła, szarpacz, stan bdb. Tel. (069) 132-63-03. 02/03/66

URSUS 330 M, rok 1989, przyczepę samobierającą, rok 1988. Czarlin 2. 340042

ATLAS 4-kibowy, hydrauliczny, stan b. dobry - sprzedam. Tel. (069) 136-94-45, 136-94-07.

01/01/23.04

ROZNE 14

WCZASY w Uście. Tel. 0 59 145 486. 180719

MAZURY - obozy żeglarskie nad Jeziorkiem. Tel./fax (055) 261 02 22; (055) 279 46 64. 180048V

POSIADAM samochód ciężarowy star C-200 z naczeppą typu kontener. Podejmę współpracę. Kwidzyn (055) 279 30 55.

180819
UNIEWAŻNIAM pięciatkę o treści: Handel art. motocykl, przemysłowymi Elzbieta Statkiewicz, 82-200 Cisy, gm. Malbork, 1700000666. 150054

PHU LAMIRAD kolonia Słowacja od 595 zł. Tczew, tel. (069) 33-81-54. 430010

4 CZERWCA LOK Tczew, tel. (069) 31-38-54 organizuje kurs samochodowy, zapisy codziennie 9.00 - 17.00 (uno, punto). 01/07/11.05

KOMPUTERY - różne konfiguracje, atrakcyjne ceny, raty do 3 lat, zadzwoni - przyjedziemy do Ciebie. Tel. 0601-61-53-35, 0602-72-06-84. 040271

KREDYTY gotówkowe (do 4000 bez poręczyce!). Tczew, ul. Jodłowa 13D (sklep z tapetami), tel. 0602-19-79-48, 10.00 - 17.00, 33-78-57 po 18.00, http://red.gdansk.sprint.pl/~inwestor/mediator.htm 430014

ZWIERZĘTA 15

KLACZ rasy wielkopolskiej, gniada - trzyletnia z rodowodem. Tel. (069) 162-14-87. 05/22.05

SPRZEDAM psa dobermana 7 miesięcy. Tel. (069) 161-34-48. 23/25.05

SZNAUCER średni, nierodowodowy - sprzedam. Tel. (069) 162-04-57. 08/12.05

KUPIĘ warchlaki Bobowa, ul. Rzečna 1, tel. 090-54-11-06. 08/15.05

JAGDTERIERY 6-miesięczne, rodowodowe, po rodzicach polujących - dzik, woda, nora. Kwidzyn-Mareza, ul. Nadrzeczna 5. 180724

JANNIKI długowłose. Tel. (055) 275 19 85. 180754

PIESKI pokojowe yorkshire terier oraz obronne amerykański Stafford - sprzedam. Tel. (055) 279 38 33. 180830

SPRZEDAM jałowki hodowlane, cieline. Kalwa 32, 82-410 Stary Targ. 150591

AMERYKAŃSKIE staffordy, rodowodowe. Malbork, tel. (055) 272-62-42. 150595

SPRZEDAM klacz rasy małopolska, kryta, 7 lat z pochodzeniem, pod siodło. Tel. (055) 272-20-72. 150597

SPRZEDAM kozy. Malbork, tel. (055) 272-82-96. 150715

SPRZEDAM lub zamienię kuca rasy szelland, maści srokatej z pełnym rodowodem. Stefański - Benowo, tel. (055) 277-43-54. 150609

SPRZEDAM szczepienia airedale terier, po rodowodowych rodzicach. Tel. (055) 272-21-93. 150508

SPRZEDAM kozy mleczne (17 szt.), cena 200 - 350 zł za sztukę. Po zakupie możliwość dowozu. Tel. (055) 248-50-18, 233-11-90. 120020

SPRZEDAM krowę wycielaną. P. Kamiński, 83-122 Wielkie Wałichnowy. 01/04/21.05

SPRZEDAM klacz zarodową, kasztan. Mania, Śliwiny 22. 02/03/52

ROTTWEILER - atrakcyjne szczepienia bez rodowodu, szczepienia po szczepieniach, odrobaczone, dobrze odżywione, po rodzicach bardzo łagodnego usposobienia. Cena: pies 430 zł, suczka 380 zł. Tczew, tel. (069) 31-31-84 lub 0602-10-73-04. 01/17/15.05

OWCZARKI niemieckie, rodowodowe - sprzedam. Tel. (069) 31-03-81. 01/02/14.05

ALASKAN malamute - szczepienia, eskimoskie psy zaprzęgowe, maść wilczasta. Tel. (055) 247-17-73. 40/62

SZNAUCERY miniaturowe, tel. (051) 46-11-576. 87/66

SPRZEDAM owczarki kaukaskie. Ryjewo, tel. (055) 277-42-67, tel. kom. 0602-69-47-50. P0850

SPRZEDAŻ 16

WIEŻE hi-fi "Diora" + kolumny 140 W - sprzedam. Starogard, os. Kopernika 36/40, tel. (069) 162-84-50. 210277

SPRZEDAM 3 piece kaflowe po rozbiórce. Tel. (069) 162-20-96. 35/18.05

ZGRZEWAŃKĘ do produkcji okien PCV. Tel. (069) 162-53-56. 01/19.05

PRALKI, lodówki, zmywarki, gwarancji i serwis pogwarancyjny. Tel. 0601-61-58-49. 04/19.05

BRÓŃ myśliwska, kniejówkę stan idealny, 1993 r. Tel. (069) 162-33-58. 210512

ZESTAW szesnastokontenerowy, typ Mikotów - sprzedam. Tel. (069) 161-68-95. 02/20.05

ODCIĄGI trocin stolarskich, producent. Raty, tel. (069) 162-96-63, Starogard. 210513

KOMPUTER Pentium, tel. (069) 162-80-78. 05/20.05

SPRZEDAM bale dębowe, grubość 80 mm i 50 mm. Tel. (069) 162-47-94. 01/21.05

PSZENICĘ, pszenżyto, jęczmień, żyto, mieszanka zbożowa. GZR-KIOR, Starogard Gd., tel. (069) 162-12-04 i 136-16-84. 210090

SPRZEDAM pralkę, lodówkę, zamrażarkę, mikrowę, telewizor itp. - tanio. Tel. (069) 162-06-69. 02/22.05

TELEWIZOR, wirówkę do bielizny, krajalnicę do chleba, odkurzacz. Tel. (069) 162-37-88. 09/22.05

SPRZEDAM pszenicę. Tel. 0601-63-07-24. 02/25.05

SPRZEDAM przecinarękę do metalu, bez silnika, sprężarkę dwutłokową, cena do uzgodnienia. Tel. (069) 188-42-89. 03/25.05

SPRZEDAM bilard 18-stopowy, płyta marmurowa, turniejowy. Zjazd Solec, Pelplin, ul. Sambora 19, tel. (069) 136-17-44, 0601-65-85-14. 07/25.05

SPRZEDAM czarnoziem, torf. Tel. (069) 162-69-29. 26/25.05

STEMPLE budowlane, 0,90 zł za mb. Tel. (069) 162-58-39. 13/25.05

MASZYNA do lodów, niemiecka, cena 1500 zł. Tel. (069) 162-25-17. 61/11.05

„WROZAMET EWA” - kuchenka gazowa, nie używana, 4-palnikowa z piekarnikiem, kuchnia elektryczna, używana. Tel. (069) 188-02-87. 09/14.05

NAMIOT - tanio! nowy. Tel. (069) 162-80-78. 11/14.05

MASZYNY montażowe, szwalnicze do produkcji obuwia. Tel. (059) 11-27-53. 03/15.05

SPRZEDAM winę budowlaną po remoncie, masztową, udźwig 500 kg. Tania. Tel. 0 601 644 353. 180054a v

SPRZEDAM łódkę wędkarską oraz dużą dwupięć. (055) 279 22 42; 0 90 538 805. 180804

SPRZEDAM grzejniki żeliwne 60-ki. Tel. (055) 279 96 20 - wieczorem. 180822a

SPRZEDAM łódź motorową (okazja). Tel. (055) 279 96 20 - wieczorem. 180822

ROŻNO - 36 kurczaków, nowe i inne. Tel. (055) 272-64-72. 150608

BETONIARSKĘ do małego remontu. Tel. (055) 272-69-98, po 21.00. 150590

DRZEWO dębowe, sezonowane 8 lat. Tel. (055) 271-14-03. 150723

SPRZEDAM bryczkę pełnoskrętną, stan b. db. Tel. (055) 272-20-72. 150597

SPRZEDAM zamrażarkę, 400l, wagę uchylną, Lipinka 79/8, koło Malborka. 150598

SPRZEDAM kamerę pentax i fuji. Tel. (058) 683-36-24. 150601

MONITOR IBM kolor, VGA, A3, rozdzielczość 640x480, c. 200 zł. Malbork, tel. (055) 272-75-65. 150731

SPRZEDAM atrakcyjną suknię ślubną - tanio. Malbork, tel. (055) 272-53-37. 150612

CEGLA z rozbiórki, oczyszczona - tanio. Tel. (055) 272-41-24. 150741

NIEMIECKIE telewizory kolorowe, używane - tanio, kuchenka elektryczna - 200 zł, magnetowid - 200 zł. Malbork, tel. (055) 272-45-33. 150743

PATELNIĘ elektryczną, zamrażarkę 400 l. Tel. (055) 272-70-27. 150652

SPRZEDAM lotnię "Stratus", cena 2500 zł. Tel. (055) 272-29-20. 150627

NAGROBKII lastrykowe i granitowe, za gotówkę i na raty. Zakład Prod. Malbork, ul. Głowackiego 103A, tel. 272-36-62. Punkty sprzedaży Sztum-Zajezerze, Elbląg, ul. Broniewska 3, tel. 0601-67-44-90. 150470

KOSIARKĘ ręczną do trawy. Tel. (069) 31-52-26. 020410

ANTENA satelitarna, nowa, kompletna, 500 kanałów, cena 360 zł. Tel. (069) 31-10-94. 01/58/25.05

ROWER górski - nowy, cena 385 zł. Tel. (069) 31-10-94. 01/58/25.05

SZYBY próżniowe, lampy, regaly, stoły monterskie, regaly, szafki, krzesła, wentylatory, wibratory, pompy wirów, 11 kW, strugięcę, pompy A-63, soffy rogówkii - nowe. Tel. (069) 132-15-40. 01/68/25.05

CZTERY jałowki hodowlane wyskokielne VII-X, tanio. Kwidzyn 275 12 10. 180721

SPRZEDAM tanio grzejniki żeliwne nr i i nr IV, piece Wissmana o mocy 378 KW z palnikiem olejowym. Wiadomość: tel. (055) 279 40 09, (055) 279 95 94, 0 90520 956. 180769

DOMEK letniskowy w Jaromierzu - położenie 20 m od lustra wody - sprzedam. Kwidzyn, tel. (055) 279 33 80. 180773

SKLEP przy ul. Braterstwa Narodów w Kwidzynie prowadzi sprzedaż piarek, kosiarek, wykaszarek spalinowych i elektrycznych firm Husqvarna, Partner, Flyma. Czynne w godz. 8.00-16.00. 180786a

MASZYNY cukiernicze - nowy dys-trybutor do lodów, nowa szafa chłodnicza - witryna dwudrzwiowa - sprzedam. Tel. (055) 279 68 35. 180790

AUTOMATY do lodów, lada chłodnicza. (055) 261 08 79. 180827g

PRZYCZEPKA camping N 126 + przedsiónek. Tel. Kwidzyn 279 34 57. 180803

SPRZEDAM suknię ślubną z trenem (dodatkowo rękawiczki i welon). Kwidzyn, ul. Polomskiego 1/13, po godz. 18.30. 180804

SPRZEDAM winę budowlaną po remoncie, masztową, udźwig 500 kg. Tania. Tel. 0 601 644 353. 180054a v

SPRZEDAM łódkę wędkarską oraz dużą dwupięć. (055) 279 22 42; 0 90 538 805. 180804

SPRZEDAM grzejniki żeliwne 60-ki. Tel. (055) 279 96 20 - wieczorem. 180822a

SPRZEDAM łódź motorową (okazja). Tel. (055) 279 96 20 - wieczorem. 180822

ROŻNO - 36 kurczaków, nowe i inne. Tel. (055) 272-64-72. 150608

BETONIARSKĘ do małego remontu. Tel. (055) 272-69-98, po 21.00. 150590

DRZEWO dębowe, sezonowane 8 lat. Tel. (055) 271-14-03. 150723

SPRZEDAM bryczkę pełnoskrętną, stan b. db. Tel. (055) 272-20-72. 150597

SPRZEDAM zamrażarkę, 400l, wagę uchylną, Lipinka 79/8, koło Malborka. 150598

SPRZEDAM kamerę pentax i fuji. Tel. (058) 683-36-24. 150601

MONITOR IBM kolor, VGA, A3, rozdzielczość 640x480, c. 200 zł. Malbork, tel. (055) 272-75-65. 150731

SPRZEDAM atrakcyjną suknię ślubną - tanio. Malbork, tel. (055) 272-53-37. 150612

CEGLA z rozbiórki, oczyszczona - tanio. Tel. (055) 272-41-24. 150741

NIEMIECKIE telewizory kolorowe, używane - tanio, kuchenka elektryczna - 200 zł, magnetowid - 200 zł. Malbork, tel. (055) 272-45-33. 150743

PATELNIĘ elektryczną, zamrażarkę 400 l. Tel. (055) 272-70-27. 150652

SPRZEDAM lotnię "Stratus", cena 2500 zł. Tel. (055) 272-29-20. 150627

NAGROBKII lastrykowe i granitowe, za gotówkę i na raty. Zakład Prod. Malbork, ul. Głowackiego 103A, tel. 272-36-62. Punkty sprzedaży Sztum-Zajezerze, Elbląg, ul. Broniewska 3, tel. 0601-67-44-90. 150470

KOSIARKĘ ręczną do trawy. Tel. (069) 31-52-26. 020410

ANTENA satelitarna, nowa, kompletna, 500 kanałów, cena 360 zł. Tel. (069) 31-10-94. 01/58/25.05

ROWER górski - nowy, cena 385 zł. Tel. (069) 31-10-94. 01/58/25.05

SZYBY próżniowe, lampy, regaly, stoły monterskie, regaly, szafki, krzesła, wentylatory, wibratory, pompy wirów, 11 kW, strugięcę, pompy A-63, soffy rogówkii - nowe. Tel. (069) 132-15-40. 01/68/25.05

CZTERY jałowki hodowlane wyskokielne VII-X, tanio. Kwidzyn 275 12 10. 180721

SPRZEDAM tanio grzejniki żeliwne nr i i nr IV, piece Wissmana o mocy 378 KW z palnikiem olejowym. Wiadomość: tel. (055) 279 40 09, (055) 279 95 94, 0 90520 956. 180769

**KWALIFIKOWANE
NASIONA
ROŚLIN ROLNICZYCH**

- ZBOŻA, RZEPAK
***

- TRAWY MOTYLKOWE
i inne
***

- POKARM
DLA GOŁĘBI,
PAPUG itp.
***

- DLA PIEKARNI:
MAK, SOJA, LEN
SŁONECZNIK
**POLECA:
„AGROL”
PRUSZCZ GD.
ul. GRUNWALDZKA 62
tel. 682-32-03**

WÓZEK głęboki ze spacerówką. Tel. (069) 31-12-77, po godz. 16.00. 020407

SIEWNIK hydrauliczny, 4 m, Mazur, ładowacz Nujn 500, prasę Forschnid 442K. Tel. (069) 31-35-79. 020404

SPRZEDAM od zaraz szklarnię 3 x 6 m², rozbiorną w pełni oszkloną. Tel. (069) 31-40-07. 020405

SPRZEDAM piec gazowy. Tczew, tel. (069) 31-02-10. 01/19/25.05

PIANINO "Nocturno", mało używane. Tel. (069) 31-53-12. 01/32/25.05

PSZENICĘ, jęczmień - sprzedam. Tel. (058) 682-97-08. 01/01/25.05

PRODUKCJA siatki ogrodzeniowej, słupki, przęsa. Tczew, tel. (069) 31-59-50. 040277

KUCHNIA Amica combi, elektr.-gaz. Tel. (069) 132-22-78. 01/07/25.05

PRODUKCJA siatek ogrodzeniowych, standard oraz nietypowych na zamówienie. Sprzedaż detaliczna i hurtowa, rachunki i faktury VAT. Ceny już od 4,1 zł + VAT za m². Tczew, ul. Wyspiańskiego 5, tel. 0602-49-50-63. 400281

SPRZEDAM namiot nowy, 3-osobowy, igloo. Tania. Tel. (069) 33-78-41. 01/12/25.05

WÓZEK zachodni głęboko-spacerowy. Tel. (069) 31-72-74, po 18.00. 01/14/25.05

PRZECINARKA metalu, wyciągarka budowlana, piła do drzewa, szarparka powietrza. Tel. (069) 132-68-64. 01/04/25.05

KAFLE z rozbiórki i oszklone ramy okienne na szklarnie ogrodnicze - tanio sprzedam. Tel. (069) 31-32-12.

PIANINO. Tel. (069) 31-05-48, po 18.00. 020392
SUKNIE ślubną z dodatkami. Tel. (069) 31-78-55, wieczorem. 020393
DWA fotele - nowe, tanio. Tel. (069) 33-88-40. 020391
SPRZEDAM wyposażenie sklepu spoż., lodówki, krajalnicę, kasy, wagi. Tel. (069) 31-14-73. 020390
SPRZEDAM tartanicę sosnową, 32 mm sezonowaną, 7 lat cena 5,50 m³. Tel. (069) 31-14-51. 020388
PILNIE sprzedam piec c.o. - elektr. 6 kW. Tel. (069) 31-63-75, po 15.00. 01/07/19.05
KOMPLET wypożyczynko 3+2+1, 1000 zł. Tel. 0601-66-18-92. 01/15/19.05

SPRZEDAM barakowóz na kołach po kapitalnym remoncie. Wiadomość: Starogard Gd., ul. Wybickiego 1a, tel. (069) 162-59-06. 340169
TANIO suknię ślubną, rozm. 36-38, wzrost 160-164. Tel. (069) 132-50-67. P0845
SPRZEDAM meble pokojowe (segment) szafka kuchenne, stół, wersalka, dywan i półkotapczan, wszystko w dobrym stanie i bardzo tanio. Tel. (069) 132-72-87. P0849

BLACHARSTWO - dekarstwo, Skórcz, tel. (069) 182-46-67. 210484
OCIEPLANIE domów styropianem, liny szlachetne. Tel. (069) 161-34-67, 161-34-69. 210486
KOMPLEKSOWE układanie kostki brukowej, parkingi, wyjazdy, chodniki itp., „Vimen”. Tel. (069) 162-41-74. 210487
KAFELKOWANIE - remonty. Kom. 0602-35-84-29. 210490

ZRB „LIDER” s.c.
 ● budowa domów od A do Z
 ● remonty i adaptacje mieszkań, sklepów, biur i hal produkcyjnych
 83-200 Starogard Gd.
 ul. Łąkowa 15
 tel. (069) 161 14 23
 tel./fax (069) 162 93 90

CZARNOZIEM piasek, transport. Tel. (069) 31-76-27. 040376
HYDRAULIKA, kafelkowanie. Tel. (069) 31-73-47. 020401
ZESPÓŁ muzyczny, poprawny za darmo. Tel. (069) 132-13-02. 040373
DOCIEPLANIE domów styropianem, granulowanym, wduchwanym w izolację - tanio. Tel. (058) 684-31-56. 460119

SPRZEDAŻ pustaków betonowych, szlakowców, kramczytów, gazobeton, cementu, cegły, styropianu, bloczków itp. transport 10 km bezpłatny, ceny konkurencyjne. Tczew, tel. 090-53-90-20, 0602-47-85-61. 1/02/11.05

USŁUGI 17

„CYPRUS” produkcja, montaż, rolety zewnętrzne, okna, drzwi, Alu, PCV, elewacje, żaluzje, regipsy, markizy, siding. Starogard Gd., ul. Traugutta 41, tel. (069) 162-40-56. Raty. 210076

SZPACHLOWANIE, malowanie, płyty gipsowe, sufity podwieszane, glazura, terakota, panele, tapety. Malbork, tel. 0602 129 853. 150567
KAFELKOWANIE, hydraulika. Malbork, tel. (055) 272-55-09. 150568

KAFELKOWANIE, hydraulika, elektryka. Tel. (069) 31-23-05. 040369

PRZEPROWADZKI - meblowóz. Tel. (069) 161-19-43, 0601-63-66-09. 210492

HYDRAULICZNE. Nowocześniejsza technologia grzewcza i sanitarna, kompleksowo. Malbork, tel. (055) 272-79-53. 150446

PBR „BUDEX” s.c., ul. Armii Krajowej 86, 83-110 Tczew, tel. (069) 132-67-60, 132-62-00 wew. 41 oraz kom. 0601-67-15-42 do godz. 20.00 oferuje wykonawstwo robót remontowo-budowlanych, w tym budowa domów jedno- i wielorodzinnych, tynki wew. i zew., zwykłe i strukturalne, posadzki, roboty malarskie, docieplanie ścian, pokrycia dachów z papy zgrzewalnej i inne. Faktury VAT. 040270

SKUTER „Yamaha”. Wiadomość pod tel. (069) 31-33-05, po 20.00. 020364
SPRZEDAM okna PCV, ceny firmowe, stolarka firmy Tarnów-Mościce, montaż i transport do klienta, krótki okres realizacji. Tel. (069) 132-77-17. 040267
SEGMENT 3-letni, zachodni. Tel. (069) 136-86-54. 01/39/18.05

METALOWE ogrodzenia, okratowania, różne balustrady - produkcja, sprzedaż, montaż. Tel. (069) 188-94-65. 210511
TAPETOWANIE, cokolowanie, malowanie mieszkań. Tel. (069) 161-09-45. 210517
KAFELKOWANIE, malowanie, tapetowanie, cokolowanie. Tel. (069) 162-45-98. 210516
REMONTY mieszkań, hydraulika. Tel. (069) 162-37-95. 210518

TRANSPORT - kontener 4t. Tel. (069) 161-19-43. 210492
USŁUGI transportowe 3 t, przeprowadzki. Tel. kom. 0601-67-44-52. 210493
KOMPUTEROWE przepisywanie tekstów, wizytówki, reklamy, foldery. Starogard Gd., tel. 0602-38-38-55. 210494

ŻALUZJE. Malbork, tel. (055) 272-81-08. 150440

MALARSKIE - cokolowanie, sufity podwieszane, regipsy, kafelkowanie. Tel. (069) 132-22-35, po 18.00. 040370

KOMPUTERY - różne konfiguracje, atrakcyjne ceny, raty do 3 lat, zadzwon - przyjedziemy do Ciebie. Tel. 0601-61-53-35, 0602-72-06-84. 040271

ŻALUX
PRODUCENT OFERUJE:
 ✓ rolety zewnętrzne (ocieplające)
 ✓ antywłamaniowe
 ✓ bramy garażowe
 ✓ okna PCV
TCZEW, STAROGARD GD., MALBORK, KWIDZYN, GRUDZIĄDZ, ELBLĄG, KARTUZY
TEL. (069) 31-74-14, 9.00-17.00 - KONKURENCYJNE CENY - KRÓTKIE TERMINY REALIZACJI - SPRZEDAŻ RATALNA PRZY WIĘKSZYCH ZAMÓWIENIACH KORZYSTNE RABATY
ZAPRASZAMY

SPAWANIE wszystkich wyrobów plastikowych. Starogard Gd., Janowo 1a, tel. 0602-34-74-28. 210499

ŻALUZJE. Malbork, tel. (055) 272-81-08. 150440

FIRMA HANDLOWO-USŁUGOWA ARKTYKA
 - sprzedajemy chłodnicze urządzenia sklepowe oraz wagi, krajalnice. Montujemy ciągi chłodnicze i zapewniamy serwis. Raty-leasing. Os. Szpegawa k. Tczewa tel. (069) 33-79-93. 040271

SIATKA ogrodzeniowa, słupki. Tel. (069) 136-86-32, (069) 136-86-25, po 15.00. 040362

MONTAŻ i naprawa domofonów. Tel. (069) 162-48-66. 210501

WYKOPY, stawy, rowy i inne - koparka KM-251. Tel. (069) 162-83-44. 210473

NAGROBKI - tanio, solidnie, szybko, raty, transport gratis. Malbork, al. Armii Krajowej 99, tel. (055) 272-22-91, 272-39-30 oraz Kwidzyn, ul. Malborska 135 (przy bramie cmentarnej). Tel. 0601 64 70 50. 150386

DACHY - usługi dekarские, blacharskie, ciesielskie, siding. Tel. (069) 132-22-35, po 18.00. 040370

SZTAPLARKI, różne typy, ceny od 10 do 15 tys. zł, + VAT. Skowarzew, ul. Gdańska 31, tel. (058) 682-99-79. 040272

IZO-EKO producent wkładów kominowych z blachy kwasoodpornej z atestem, np. cena 1 mb ø 120, 43,50 zł. Tel./fax (069) 162-04-52. 210079

FIRMA budowlana „Murarz” wykonuje wszystkie prace budowlane, od stanu zero po wykonanie. Starogard, tel. (069) 162-97-29. 210478

PRZEPISYWANIE, wykresy, rysunki, krótkie terminy. Tel. (055) 272-89-13. 170034

KAFELKOWANIE, drobna hydraulika - tanio, szybko, rachunki. Tel. (069) 31-28-92. 040371

TANIO telewizory, pralki, odkurzacze. Tel. (069) 132-43-42, 0602-15-73-16. 01/09/18.05

IZO-EKO usługi dekarские, blacharskie i izolacyjne, rachunki VAT. Tel./fax (069) 162-04-52. 210079

NAPRAWA pralek, lodówek, odkurzaczy, Janusz Wett, Sklep części zamiennych sprężu AGD. Zakład, sklep ul. Sikorskiego 11 (obok Urzędu Gminy). Starogard, tel. (069) 161-15-00, dom 162-32-63. 210467

ROLETY antywłamaniowe. Tel. (055) 271-33-22. 170483

OGÓLNOBUDOWLANE, kafelkowanie - solidnie. Tel. (069) 132-53-10. 040372

ORGANY Casio CT-656, 5 oktav, 68 rytmów, 110 barw, cena do uzgodnienia. Tel. (069) 31-43-93. 01/03/13.05

REMONTY mieszkań, szpachlowanie, malowanie, tapetowanie, zakładanie płyt k/g. Tel. (069) 188-30-20. 210504

INSTALACJE centralnego ogrzewania, woda, gaz, raty. Starogard Gd., ul. Kościuski 11/14, tel. 0602-31-65-70. 210458

ŻALUZJE, rolety. Telefon (055) 271-33-22. 170483

OGÓLNOBUDOWLANE, remonty, murarskie, zbrojarskie, ciesielskie. Tel. (069) 31-77-61. 040363

TANIO maszyny do wypieku wafli (kubki, rożki), piec cukierniczy, blachy. Tel. (069) 31-35-54. 01/04/15.05

KOMPLEKSOWE układanie kostki brukowej, najtaniej, solidnie, docieplanie domów, siding, faktury VAT. Tel. (069) 162-32-74, od 10.00 do 18.00 lub (069) 161-40-42. 210507

DACHY, rynny, parapety, kotłownie, izolacje rurociągów oraz wkłady kominowe. Tel. (058) 343-95-39 lub 0602-21-77-98. 210053

WIERCENIE studni, remonty. Tel. (055) 272-14-77. 150532

„RELBU” ogólnobudowlane, budowy domów, remonty, kafelkowanie, kostka brukowa, sufity podwieszane, ścianki gipsowe, szpachlowanie i malowanie. Jakości i konkurencyjna cena. Tel. (069) 136-10-72. 040365

SPRZEDAM betoniarki i taśmociąg. Tel. (069) 31-08-21. 01/06/29.04

PIECZENIE ciast. Starogard Gdański, tel. 0602-49-88-60. 210508

DACHY, rynny, parapety, kotłownie, izolacje rurociągów oraz wkłady kominowe. Tel. (058) 343-95-39 lub 0602-21-77-98. 210053

ODNAWIANIE wanien. Tel. (055) 272-11-16, godz. 17.00-19.00. 120021

„RELBUD” ogólnobudowlane, budowy domów, remonty, kafelkowanie, kostka brukowa, sufity podwieszane, ścianki gipsowe, szpachlowanie i malowanie. Jakości i konkurencyjna cena. Tel. (069) 136-10-72. 040365

SPRZEDAŻ pelargonii pnącej i rabatowej oraz fuksjii, petunii i innych kwiatów doniczkowych z własnej produkcji prowadzi Ogrodnictwo Aniela Jerzy Stawicy, 83-115 Swarozyn, ul. Działkowa 19, tel. (069) 136-91-06, 0601-61-78-76. Sprzedaż po godz. 16.00. 040239

USŁUGI transportowo-przewozowe, 1,1 t ładowności 0,50 zł/km. Tel. 0602-46-94-41. 210509

OCIEPLANIE budynków. Tel. (055) 279 10 65, po 15.00. 180778

USŁUGI budowlane-malowanie, tynki akrylowe, cokolowanie. Tel. 777-26-56, tel. kom. 0602-26-85-50. 020412

„SZYCI” firan. Tczew, aleja Zwycięstwa 12, tel. (069) 132-18-89. 040366

NAJTAŃSZE blachodachówki i blachy trapezowe, dachówki ceramiczne i cementowe, płyty faliste onduline i guttanie, rynny plastmo - plastikowe, ocynkowane, papy termozgrzewalne, okna Velux, sprzedaż, montaż. Dach Serwis, cały kraj, tel. 0602-64-30-06. 040283

„GERDA” drzwi antywłamaniowe, rolety, żaluzje, okna PCV, drzwi dodatkowe i harmonijkowe. Tel. (069) 162-33-06, 83-200 Starogard Gd., ul. Prusa 15a. 210087

PBP „Izokor” spółka z o.o. w Kwidzynie, ul. Kościuski 43 poleca usługi: remonty i wykonanie inst. gazowych c.o., wodno-kanalizacyjne, roboty izolacyjno-blacharskie; roboty ogólnobudowlane oraz sprzedaż - montaż i serwis pieców c.o. gazowych firmy Surnier Duetal PBP „Izokor” Kwidzyn, ul. Słowińska 13; tel. (055) 279 33 32. 180052

OLDREW sp.c. SCHODY
 wykonujemy:
 ● schody policzkowe
 ● schody modułowe
 ● schody kręte
 na konstrukcji metalowej i drewnianej
 ● toczenie w drewnie
RATY! Pszczołki
 ul. Tczewska 21
 tel. (058) 682-91-83
 tel. kom. 0602 379 206
 fax (058) 551-39-19

UKŁADANIE glazury, terakoty, cokolowanie, malowanie, tapetowanie, płyty kartonowo-gipsowe, panele boazeryjne i podłogowe, cyklinowanie. Usługi hydrauliczne i ślusarskie. Tel. (069) 33-76-54, po godz. 16.00, (069) 31-12-37. 040367

BOAZERIA (raty). Subkowy, tel. (069) 136-85-51 lub 0601-66-45-86. 040152

FIRMA „Isomak”: wkłady kominowe (olejowe, gazowe), prace blacharsko-dekarskie, prace termoizolacyjne. Tel. (069) 161-18-95. 210481

KAFELKOWANIE, hydraulika, panele, płyty gipsowe itp. Malbork, tel. (055) 272-85-55. 150574

„ROMEX” ogólnobudowlane, malowanie, regips, cokol., VAT. Tczew, ul. Przybysia 3, tel. (069) 31-01-87. 040276

ALARMY, anteny, instalacje w domach, sklepach, biurach. Tanie raty, faktury VAT. Tel. (055) 247-17-42, 090-53-87-33. 50/G2

SPRZEDAM mini wieżę ALWA, cena 1100 zł i pralkę automatyczną Polar, cena 70 zł. Wiadomość: Tczew, tel. kom. 0601-68-04-88. 340043

„ZESPÓŁ muzyczny. Tel. (055) 272-42-49. 150565

KOMPLEKSOWA produkcja i montaż bram i ogrodzeń, stopy spawalnicze. Kontakt: 0602 463 912. 150579

„CYKLONOWANIE. Tel. (069) 31-06-49, wieczorem. 020376

ALARMY, anteny, instalacje w domach, sklepach, biurach. Tanie raty, faktury VAT. Tel. (055) 247-17-42, 090-53-87-33. 50/G2

OGŁOSZENIA DROBNE • OGŁOSZENIA DROBNE • OGŁOSZENIA DROBNE • OGŁOSZENIA DROBNE

MALOWANIE dachów. Tel. (069) 31-67-94. 340166
ANTENY TV-SAT, montaż - tanio i solidnie. Tel. (069) 31-22-41, 0601-67-11-32. 040356

OGÓLNOBUDOWLANE, kafelkowanie - solidnie. Tel. (069) 33-72-74. 040357

ODNAWIANIE, sprzątanie pomieszczeń. Tel. 0601-64-84-28. 040359

WIDEOFILMOWANIE, upoważnienie. Tel. (069) 161-05-15. 040361

SKUP złomu, cięcie konstrukcji metalowych. Subkowy, ul. Spółdzielcza 24, czynne 8.00 - 18.00. Tel. (069) 136-86-25. 040362

NAPRAWA: pralki, chłodziarki, zamrażarki. Zbigniew Rasmus, Tczew, tel. (069) 31-01-51, kom. 0602-63-69-64. 040347

ZLECĘ wykonanie sufitu podwieszanego (500 m²). Oferty składać: tel. (069) 31-00-03. www. 040347

INSTALACJE elektryczne, domofony, systemy alarmowe, faktury VAT. Tel. (069) 132-28-74. 040258

PROFESJONALNE i solidne czyszczenie dywanów, wykładzin, tapicerki meblowej, rachunki. Tczew, tel. (069) 132-57-22. 040258

ZAKŁAD Tartaczno-Stolarski larcia iglasta i liściasta, drewno konstrukcyjne na wymiar, drzwi, schody, tralki itp., impregnacja. Ulkowy 69, gm. Pszczółki, tel./fax (058) 682-95-77. 040263

REGIPSY szpachlowanie, malowanie, brukarstwo - solidnie, tanio. Tel. (069) 136-32-63. 040340

CYKLINOWANIE, lakierowanie. Tel. (069) 132-59-96. 040344

KAFELKOWANIE, hydraulika, cokolowanie - tanio i solidnie. Tel. (069) 31-33-97. 040345

KAFELKOWANIE, cokolowanie, solidnie. Tel. (069) 132-63-20. 040256

„TOM-ROB” remonty bieżące: wymiana instalacji elektrycznej, szpachlowanie, malowanie, stawianie ścian z płyt gipsowych, tanio i solidnie. Tel. kont. 0601-63-21-36. 040333

MONTAŻ sufitów podwieszanych, ścianek działowych, paneli ściennych, podłogowych. Tel. (069) 132-63-20. 040255

KOMPUTEROWE przepisywanie tekstów. Tel. (069) 132-68-54. 03/rach

MONTAŻ paneli boazeryjnych i sufitów podwieszanych. Tczew, tel. (069) 132-60-24. 040252

KOMPUTEROWE przepisywanie tekstów. Tel. (069) 132-68-73. 03/rach

INSTALATORSTWO elektryczne, pełen zakres usług - tanio, solidnie. Tel. (069) 136-92-19, 0602-49-10-65. 040315

KUCHARZ - wesela i inne przyjęcia. Tel. (069) 33-86-34. 040322

USŁUGI dźwigowe 10 ton. K. Serkowski, Tczew, tel. (069) 33-84-52, kom. 0602-31-16-60. 040250

KOSTKA brukowa, produkcja i układanie - roboty ogólnobudowlane, transport - usługi kamaz wywr., star skrzyn. 83-110 Tczew, Baldowo 62, tel. (069) 132-27-90, 090-54-21-91. 040247

WIDEOFILMOWANIE i fotografowanie - tanio. Tel. (069) 33-82-73, 0602-39-58-53. 040326

FIRMA "DAN" - okna, drzwi, PCW - pomiary, montaż - ceny producenta. Tel. (069) 31-06-58. 040199

PRACE blacharskie, remonty mieszkań. Tel. (069) 31-14-13. 040249

KOMINKI tradycyjne, grzewcze. Tel. (069) 31-12-80. 040300

SUFITY kasetonowe, gipsowe, zabudowa strychów, ścianki gipsowe, szpachlowanie, malowanie. Tel. (069) 188-02-58. 040296

NAPRAWA sprzętu RTV u klienta. Tel. (069) 33-70-89. 040291

ŻALUZJE, rolety - tanio, bardzo krótkie terminy. Tel. 0602-64-60-75. 040273

WYKONUJEMY konstrukcje stalowe, drobne usługi ślusarskie. PH "Spas", Tczew, tel. 090-50-19-58. 04/VAT

NAPRAWA sprzętu AGD, pralek, lodówek oraz sprzętu drobnego, również w domu klienta. PRO-DOM, ul. Czyżykowska 68, tel. (069) 31-18-07. 040235

WIDEOFILMOWANIE. Tel. (069) 33-85-57. 040275

PROFESJONALNE renowacje starych mebli - antyków z dorobieniem rzeźb - okleiny - koron. Transport bezpłatny. "Martin" Tczew, tel. (069) 31-27-01, 0602-34-28-17. 040270

USŁUGI hydrauliczne. Tel. (069) 31-24-39. 040254

REGAŁY i laby sklepowe - produkcja, montaż, transport. Tel. (069) 135-29-75. 040215

MALOWANIE, cokolowanie. Tel. (069) 31-60-46. 020247

WIDEOFILMOWANIE i fotografowanie. Tel. (069) 31-48-71. 040148

WIDEOFILMOWANIE. Tel. (069) 31-07-41. 040465

DOCIEPLANIE domów styropianem i elewacja siding lub systemem atlas stoper - tynki szlachetne, solidnie, faktury VAT. Tel. 0602-64-30-06. 040283

KOMPLEKSOWE usługi budowlano-remontowe. Tel. 0602-64-30-06. 040283

DACHY kompleksowo z materiałami i akcesoriami. Usługi dekarские, blacharskie, cieielskie. Krótkie terminy, faktury VAT. Dach Serwis, cały kraj. Tel. 0602-64-30-06. 040283

NAPRAWA chłodziarek, zamrażarek i pralek automatycznych. Józef Kohlandt. Tel. (069) 31-14-96. 040198

PRZEWOZOWE, 9 osób, 1000 kg. Tel. (069) 31-53-44. 040256

WIDEOFILMOWANIE, kopiowanie. Tel. (069) 31-63-59. 040285

CYKLINOWANIE, układanie, gwarancja. Telefon (069) 33-77-02. 340030

USŁUGI telewizyjne. Tczew, tel. (069) 132-20-21. 340046

MALOWANIE, tapetowanie, szpachlowanie. Tel. (069) 132-15-69. 340044

ALARMY, domofony. Tel. (058) 672-18-63, 0602-61-45-10. 460033

FIRMA "CARO", Kowalstwo Artystyczne: ogrodzenia, bramy, balustrady, kraty, lampy, lawki. Tel. /fax (069) 31-30-85, 0602-72-44-36. Raty. 03/VAT

TANIE rolety zewnętrzne, antywłamaniowe - promocja. Tel. 0602-33-28-78, 0602-33-29-60. 03/VAT

ŻALUZ - produkcja, montaż, żaluzje poziome, pionowe, rolety wewnętrzne, zewnętrzne - konkurencyjne ceny, krótkie terminy. Tczew, ul. Podgórna 8, tel. (069) 31-74-14, od 9.00 do 17.00. 03/VAT

ALARMY, domofony. Tel. (058) 672-18-63, 0602-61-45-10. 460033

DEZYNSEKCJA. Tel. (089) 767-59-46. 49

NAUKA 18

KOREPETYCJE - matematyka. Tel. (069) 132-68-41. 020408

KOREPETYCJE - polski. Tel. (069) 31-59-20. 020408

MATEMATYKA, fizyka, chemia. Tel. (069) 136-18-80, 136-38-47. 040310

FIZYKA - egzaminy wstępne. Tel. (069) 132-22-42. 040306

FIZYKA. Tel. (069) 132-22-42. 040306

MATEMATYKA. Tel. (069) 132-22-42. 040306

LOGOPEDA-POLONISTA - porady, korepetycje. Tel. (069) 132-61-74. 040255

ZDROWIE 19

PRECZ z nadwąga! Popraw swą figurę! Powiem ci jak. Tel. (069) 161-08-11, po godz. 16.00. 210515

BÓLE krzyża, wady postawy. MPDz, ćwiczenia rehabilitacyjne, fizykoterapia, masaż, sauna, mgr rehabilitacji Piotr Mazur, Starogard Gd., tel. (069) 162-33-58, ul. ks. I. Skorupki 4. 210512

GABINET kosmetyczny, szeroki zakres zabiegów, solarium, manicure. Starogard Gd., tel. (069) 162-33-58, ul. ks. I. Skorupki 4. 210512

ULTRASONOGRAFIA - położniczo-ginekologiczne - badania codziennie oprócz wtorków. Starogard, ul. Sikorskiego 33, rejestr. tel. (069) 162-38-34. 210502

NATURALNEJ Medycyny Gabinet - choroby kręgosłupa, stawów, nerwicy, choroby wewnętrzne, alkoholizm, otyłość, nikotynizm - lek. med. Aleksander Białoczkowski - masaż, akupunktura, zioła, hipnoz, specjalna dieta. W godz. 10.00 - 18.00 Starogard Gd., ul. Derdowskiego 3a, tel. (069) 162-35-17. 210506

UROLOG - Adamkiewicz USG jamy brzusznej, ul. Kościuszki 5 w Starogardzie, poniedziałki 14.30-16.00, czwartki 18.00-19.30. 210471

GABINET pediatryczny Jolanta Lapiak przyjmuje poniedziałki 17.00 - 18.00, SP nr 8 Starogard, ul. Zblewska, tel. (069) 162-96-09. 210474

DERMATOLOG - lek. med. Mario Kazimierz Smętek, specjalista chorób skóry. Starogard, ul. Koperska 18, wtorki, czwartki, godz. 16.00 - 17.30 (budynek hurtowni "Polpharmy" obok apteki). 210475

GABINET ginekologiczny Irmína Cuszynska - Kruk, polonik-ginekolog, Skłodowskiej 9a, Starogard, środy 15.00 - 17.00. 210482

SCHUDEŁEM 15 kg. Tel. (069) 188-26-93, po 19.00. 210450

GINEKOLOG specjalista - Zbigniew Tukalski, Starogard, ul. Sikorskiego 33, poniedziałek, czwartek od 15.30. Tel. (069) 162-38-34. 210424

BADANIA profilaktyczne pracowników i kandydatów do pracy, badania kierowców. Lek. Dariusz Kostrzewa, ul. M. Konopnickiej 23, gab. 1, środy 16.00 - 17.00. Tel. 0601 670 819. 150570

BIOENERGOTERAPEUTA, holistyczne uzdrawianie naturalne. Rejestracja telefoniczna (069) 31-61-13. 04/VAT

LEK. MED. Krzysztof Leszczyński, internista, specjalista med. rodzinnej, EKG, badania kierowców, okresowe. Tczew, ul. Wypsiańskiego 8, wtorki, czwartki 16.00, tel. (069) 31-09-00. 040312

ECHOKARDIOGRAFIA, USG, lek. Z. Gutowski - spec. internista. Malbork, ul. Michalowskiego 22, od pon. do czw. od 16.00. Tel. 0601 671 482. 150451

MASAŻ leczniczy, odchudzający, relaksujący. Malbork, Stare Miasto 21 (pawilon Ip.), tel. (055) 272-26-78 wew. 28. 150479

SPECJALISTA chorób wewnętrznych, lek. med. Piotr Zwirbulis, Tczew, ul. Paderewskiego 8/3, pn., śr., pt. 16.00 - 18.00, tel. (069) 31-05-54. 040335

LECZENIE schorzeń systemową terapią bioinformacyjną, schorzenia alergiczne: astma oskrzelowa, egzemy, zapalenia spojówek, katar sienny, katar całoroczny, anginy, inne. Testy na alergię, odczulenia (bezinwazyjne). Monadith, tel. (055) 234-76-28. 150503

GABINET ginekologiczny. Tel. kom. 0601-78-11-05. 040292

TERAPEUTA Puchowski - metody bioenergoterapii: polaryty, czasokowo-krzyżowa, kineziologia edukacyjna, świadomość uszu. Rejestracja 18.00 - 19.00. Pelplin: tel. (069) 136-37-00. 040308

GINEKOLOG - Krystian Zwirbulis, tel. (069) 31-26-66, Tczew, 15.30 - 17.30, pon., ul. Polna 11; piątek Przychodnia, ul. Niepodległości 3. 040194

CHCESZ schudnąć? Tel. 0601-65-60-35. P0854

MATRYMONIALNE 20

POŚREDNICTWO zawierania znajomości. Starogard Gd., 83-200, tel. (069) 162-83-47, ul. Pelplińska 5. 210469

JESTEŚ samotny i chcesz mile spędzić czas - zadzwoń celem zawarcia znajomości. Tel. 0602-70-21-13. 210495

TOWARZYSKIE 21

„MALIBU". Nicponia, k. Gniewa, tel. (069) 135-31-79. 210514

AGENCJA "Extazy" zaprasza panów - wyjazdy. Tel. kom. 0601-67-15-22, zatrudnimy panie-zakwaterowanie. 210468

PRYWATNIE z Moniką. Tel. 0602-35-95-32. 040375

TCZEW "Nana" całodobowo, także wyjazdy. Tel. (069) 31-03-93, zatrudnimy panie. 040158

ZGUBY 22

UNIEWAŻNIA się zagubioną legitymację studencką WSHIG Poznań na nazwisko Bartosz Barjejk. Znalazcę proszę o zwrot. Kwidzyn, ulica Grudziądzka 48/1. 180767

UNIEWAŻNIAM zaginioną pieczęć o treści PHU EXTRA, Idek Krokoszyński, 83-110 Tczew, ul. Jedności Narodu 33. 01/42/25 05

Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada

ŚWIATOWY PRZEBÓJ W TERENIE

Niezbyt dobrze udało się zrealizować jedno z dwóch najważniejszych ostatnio zadań Mercedesa, które podjęto z myślą o wypełnieniu tzw. nisz rynkowych „uprawianych” dotychczas niemal wyłącznie przez konkurentów koncernu ze Stuttgartu. Pierwszym miało być stworzenie luksusowego, a zarazem małego auta z segmentu A. Jak wiadomo, pierwsze serijne „mercusie” wywierały się przy omijaniu pozornie prostych przeszkód (pamiętny „test losia”), co - niemal mimo natychmiastowego przekonstruowania samochodu - poważnie nadszarpało zaufanie klientów do tej firmy.

Zadaniem drugim było zbudowanie samochodu terenowego, który by nie tylko doskonale radził sobie z najtrudniejszymi warunkami, a zarazem nie stracił na komforcie i prestiżu Mercedesa.

I to zadanie - jak się wydaje - zostało wykonane znacznie lepiej. Mówi się zresztą, że tajemnica sukcesu leży w kraju, gdzie zaprojektowano mercedesa klasy M, tzn. USA - ojczyźnie tego typu pojazdów. Najnowsza terenówka Mercedesa bez wątpienia zapewni kierowcy i pasażerom dokładnie takie same wygody, jak każdy inny mercedes. Najwyższa jakość materiałów, wzorowe wykonanie, imponująca ilość urządzeń wspomagających i ułatwiających jazdę, pełny pakiet bezpieczeństwa (ABS i cztery poduszki powietrzne - specjalnie zaprojektowane dla potrzeb auta terenowego) - mówią same za siebie.

Klasa M wyposażona jest w dwa rodzaje silników. Pierwszy,

to jednostka o pojemności 2,3 litra i mocy 150 KM. Pozwala przyspieszać do „setki” w 12,3 sekundy oraz uzyskać prędkość maksymalną 180 km/h. Wyposażona jest w ręczną, 5-stopniową skrzynię biegów.

Drugi silnik, to jednostka V6 o pojemności 3,2 litra i mocy 218 KM. „Setkę” pozwala osiągnąć po 9,7 sekundy, a prędkość maksymalna jest taka sama jak w słabszej wersji - 180 km/h. Ta wersja oferowana jest z 5-stopniową skrzynią automatyczną.

Wkrótce na rynek amerykański wprowadzona zostanie wersja z silnikiem V8 o pojemności 4,3 litra i mocy 272 KM.

Każdy z tych silników jest klasą dla samego siebie i zadowolili może nawet najwybredniejszych klientów, zarówno dzięki dynamice, kulturze pracy i łatwości w prowadzeniu. To na szosie, w terenie w pełni sprawdza się nowe rozwiązanie napędu. Na czym ono polega? Otóż klasyczne auta terenowe mają ciężkie

przekładnie zapewniające napęd na 4 koła, mechaniczną blokadę osi. W klasie M napęd 4x4 jest stale załączony, natomiast bieg terenowy łączy się elektronicznie, jednym guzikiem na desce rozdzielczej. Siła przekazywana na koła wzrasta wówczas dwukrotnie (oczywiście spada jednocześnie prędkość). Blokadę mechanizmów różnicowych zastępuje elektronicznie układ ETS.

Jeśli podczas jazdy w trudnym terenie, pod górę, na śliskiej nawierzchni dojdzie do poślizgu któregoś z kół, wówczas włącza się układ ETS i przyhamowuje to koło, aby jego prędkość obrotowa zrównała się z kołem na tej samej osi. W momencie, gdy kierowca czuje, że koła zabuksowały, wystarczy dodać gazu, włącza się układ ETS i auto powoli posuwa się naprzód.

Na koniec trzeba podkreślić, że mercedes klasy M nie ma nic

wspólnego z dziesiątkami rzekomo terenowych aut, jakie masowo produkuje szereg firm na

dolnych elementów auta.

Zalety te doceniono już w USA, gdzie pojazd ten zdobył nawet tytuł „Samochodu Terenowego Roku”.

całym świecie - licząc na to, że sam ich zewnętrzny szpanerski wygląd (bo nastąpiła moda na „jeepy”) zapewni większe grono nabywców. Klasa M jest faktyczną terenówką z blisko 25-centymetrowym prześwitem i krótkimi „zwisami” z tyłu i z przodu.

Jeszcze wyżej oceniono go w Niemczech, gdzie mercedesa klasy M okrzyknięto najlepszym samochodem terenowym świata, a dodatkowo sławę niewątpliwie przyniosła mu „rola” w filmie „Park Jurajski II”. Wszystko to złożyło się na jego faktycznie olbrzymią popularność wśród spojrzej grupy jego fanów, którzy już wykupili tegoroczną produkcję, a tylko teoretycznie będzie do nabycia również w Polsce. Zaledwie 15 sztuk mercedesa klasy M (z silnikiem o pojemności 2,3 litra i mocy 150 KM) jakie w br. trafią do Polski, ma już swoich właścicieli, którzy zapłacili za dostawę z góry, po ok. 230 tys. złotych za egzemplarz.

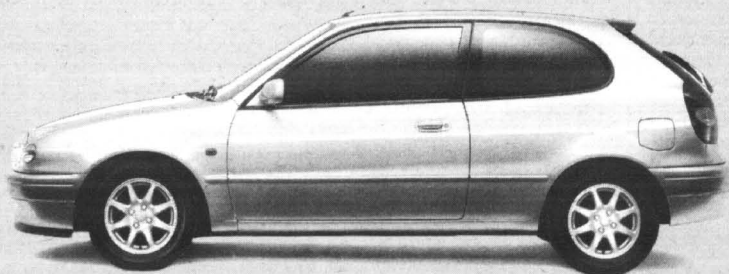
cd. na str.27

PROMOCJA!

SUPERATRAKCYJNE CENY - OBNIŻKA NAWET O 6%

NOWA COROLLA już od 35 355 zł*

Bezpłatny autoalarm

Jazda próbna

Atrakcyjny Pakiet **UBEZPIECZEŃ**

Autoryzowany Dealer Toyoty
Elbląg, ul. Fromborska 4 **KNEDLER s.c.**
tel. (055) 23 60 900

* wg kursu 1 DM = 1,9111 PLN z dnia 3.04.1998 r. Cena obejmuje wybrane modele Corolli. Cena może się różnić zależnie od modelu i wyposażenia.

AUTO GLAS
Sp. z o.o.

SZYBY

do samochodów

**OSOBOWYCH
DOSTAWCZYCH
CIĘŻAROWYCH
AUTOBUSÓW**

sprzedaż montaż

Gdańsk - Oliwa
ul. Grunwaldzka 487
tel. 552-22-31, 552-28-14
fax 552-28-41

GDYNIA, ul. Jana z Kolna 34	tel. (58) 6208-638 wew. 3
BYDGOSZCZ, ul. Miechowska 7	tel. (52) 61-37-69
CHOJNÓC, ul. Tucholska 37	tel. (531) 72-786
BRANIEWO, ul. Królewska 61	tel. (0-35 43) 29-67
GRUDZIĄDZ, ul. Mirowska 6	tel. (51) 463-84-92
KOSZCZYŻYNA, ul. Klasczorna 19	tel. (58) 686-33-92
LEBORK, ul. Skoczylasa 20	tel. (59) 62-56-64
SLUPSK, ul. Gdańska 8	tel. (54) 42-50-29
TŁCZEW, ul. Głowackiego 2A	tel. (069) 31-06-05
STAROGARD, ul. J.P. II 18	tel. (068) 162-55-37
KWIDZYN, ul. Kosciuszki 49 A	tel. (55) 279-33-13

HUŚTANIE KRAŻOWNIKA

Gdyby sugerować się niemieckimi czasopismami motoryzacyjnymi, ze zrozumiałych względów obsługujących za rodziną produkcją, to pomyśleć by można, że doskonale prowadzący się i komfortowy Cadillac Seville STS nie jest autem godnym uwagi.

Niemcy z Auto-Bildu, na przykład, zwracają przede wszystkim uwagę na faktycznie nieco niski dach nad tylnymi fotelami.

Odpuścmy zatem tę trochę nieładną zazdrość niemieckim fachowcom i przejdźmy do rzeczy. Seville STS jest obecnie typowym modelem Cadillaca, wyposażonym w najsilniejszy silnik jaki kiedykolwiek napędzał oś przednią - V8. Teraz po wejściu do środka nabieramy pewności, że jesteśmy uprzywilejowani: w żadnym innym samochodzie nie wita nas pokładowy komputer kompletnym raportem o stanie auta, łącznie z „odgadnięciem” ilości pasażerów (jak się którzyś z nich zgubi, od razu zostaniemy o tym te z

przełączniki klimatyzacji, czy to sprzętu audio, czy to lampki lub popielniczki.

Zaskakująco dyskretny jest potężny silnik. Choć umieszczono go poprzecznie z przodu, to zastosowany system hydropoduszek skutecznie eliminuje wszelkie zawirowania spowodowane np. przyspieszeniem czy hamowaniem silnika.

Jeśli dobrze się przyjrzeć obrotomierzowi to zauważymy dwa znaczki przy liczbach 1600 i 3000. Oznaczają one, że właśnie w takim zakresie obrotów silnik pracuje najlepiej i najekonomiczniej, i że do tych obrotów przystosowa

wna. Wtedy trzeba się przyzwyczaić do niekiedy wręcz mocnego kołysania, ale znawcy tematu doskonale wiedzą, że to nic groźnego. Tak, po prostu, od lat lubią zachowywać się prawdziwe „krężowniki szos”.

Posiadanie czegoś takiego - jak ktoś ma - warte jest ceny: 190 tys. zł. Przekonuje nas o tym, także bogate standardowe wyposażenie, a m.in.: po dwie przednie i dwie boczne poduszki powietrzne, ABS, układ kontroli trakcji, skórzana tapicerka, układ StabilTrac, klimatyzacja, stereo Bose, el. sterowane szyby i lusterka, czujnik deszczu, tempomat, alufelgi, zamek centralny.

A oto bliższe dane techniczne:

Silnik: benzynowy, widlasty, osmiocylindrowy, umieszczony poprzecznie z przodu. DOHC. Cztery zawory na cylinder. Wielopunktowy wtrysk paliwa. Katalizator. Średnica x skok 93,0 x 84,0 mm. Stopień sprężania 10,3. Pojemność skokowa 4565 ccm. Moc maksymalna 224 kW (305 KM) przy 6000 obr./min.

Maksymalny moment obrotowy 40 Nm przy 4400 obr./min.

Napęd: na koła przednie, skrzynia biegów 4-biegowa, automatyczna GM Hydra-Matic. Przelozenia: 12,96 II 1,63 III 1,0 IV 0,68 R 2,13. Przelozenie główne 3,71. Prędkość przy 1000 obr./min na IV biegu 50 km/h.

Układ jezdy: Niezależne zawieszenie kół. Z przodu wahacze poprzeczne, kolumny McPhersona, stabilizator. Z tyłu osi wielowahaczowa, sprężyny śrubowe, amortyzatory teleskopowe, stabilizator. Układ kierowniczy ze wspomaganiami. Dwubudowy układ hamulcowy ze wspomaganiami, ABS. Hamulce tarczowe, przednie wentylowane. Obręcz kół 7J. Opony 235/60 ZR 16.

Nadwozie: Czterodrzwiowa, pięciomiejscowa limuzyna. Masa własna nominalna od 1815 kg. Pojemność bagażnika 445 l. Poj. zb. paliwa 71 l. Rozstaw osi 2850 mm. Rozstaw kół przód/tył 1590/1595 mm. Prześwit 130 mm. Dł./szer./wys. 4991/1897/1428 mm.

I faktycznie, gdyby się na siedząco wyprostować w idealnym pionie, to wysoki pasażer mógłby dotknąć głową podsuftki. Ale przecież w takim aucie i na tak superwygodnych fotelach nikt nie jeździ jak na dorozkarskim koźle, a wprost przeciwnie - w pozycji półleżącej. A wówczas można nawet nie zdemontować z głowy mechanika...

powiadomieni).

W prawie 5-metrowym wnętrzu można sobie zażyczyć nowe samoadaptujące się do określonej sylwetki fotele. Absolutnie doskonała jest także ergonomia wszystkiego co nas otacza. Bez potrzeby wysilania się, mamy w zasięgu ręki wszystko to, na czym nam akurat zależy: czy to

jest podstawowy tryb automatycznej skrzyni biegów. Pełne wykorzystanie mocy stono kosztuje. 32-zaworowy potwór pożera wtedy odpowiednio olbrzymie ilości paliwa, nawet powyżej 20 l/100 km.

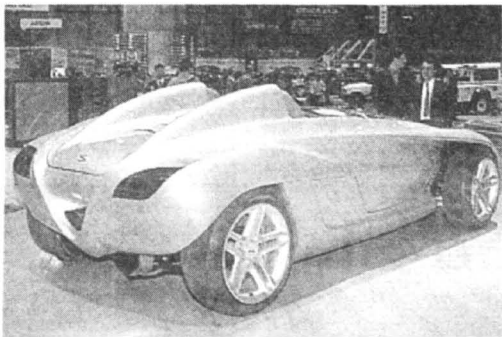
Nic zatem dziwnego, że ten 1875-kilogramowy pojazd może przyspieszyć do setki w 7,5 s, a rozpędzić się bez trudu do 240

Hyundai po europejsku

Jak już informowaliśmy, w pobliżu Frankfurtu nad Menem, Hyundai uruchomił własne centrum badawczo-rozwojowe, w którym prowadzone będą (z udziałem najznakomitszych europejskich specjalistów) prace nad przyszłościowymi modelami aut tej koreańskiej firmy.

Lokalizacja centrum sugeruje - i słusznie - proeuropejskie kierunki rozwoju sporej części wyrobów Hyundai. I to do tego stopnia, iż na początek postanowiono sięgnąć do stylistycznych rozwiązań z lat 50., kiedy to powstawały tak charakterystyczne i cenione europejskie bolidy Formuły - 1, jak choćby słynne maclareny.

Właśnie do tych rozwiązań odwołali się młodzi konstruktorzy z tej samej stajni wyścigowej, projektując dla Koreańczyków auto o nazwie euro 1. Ważące ok. 850 kg euro ma długość 3725, szerokość 1760 a wysokość 1150 mm. Do napędu użyto 4-cylindrowego silnika o pojemności 1975 cm³, z turbodoladowaniem i chłodnicą doladowanego powietrza, o mocy 380 KM (!) przy 6500 obr./min, współpracującego z półautomatyczną skrzynią biegów o 6 przelozeniach. Zaprezentowanie tego pojazdu podczas genewskiego salonu samochodowego, dziś komentuje się jako potwierdzenie zamiaru Hyundai trwałego ulokowania się na europejskim rynku, prawdopodobnie w niedalekim marażu, z którąś z bardziej znanych firm motoryzacyjnych.

Auto z zagranicy

Jak wiadomo, nie jest już możliwe sprowadzanie do kraju auta starszego niż dziesięciolecie. Mniej znaną informacją jest jednak, że w zależności od kierunku importu, bardziej lub mniej opłacalne jest przywożenie z zagranicy także aut odpowiednio młodszych.

Jak informuje Główny Urząd Cel, obszar cła preferencyjnego obejmuje państwa:

- Unii Europejskiej: Austrię, Danię, Finlandię, Francję, Grecję, Hiszpanię, Holandię, Irlandię, Luksemburg, Niemcy, Portugalię, Szwecję, Wielką Brytanię, Włochy;
- EFTA: Islandię, Lichtenstein, Norwegię, Szwajcarię;
- CeFTA: Węgry, Czechy, Słowację, Słowenię, Rumunię, Litwę, Łotwę;
- izrael.

Pozostałe państwa należą do obszaru pozbawionego preferencji i auto stamtąd przywiezione jest obłożone wyższym cłem (stawka konwencyjna). Z państw produkujących samochody do tej grupy należą m.in.: USA, Japonia, Korea, Rosja, Brazylia, Meksyk, Indie, Argentyna, Kanada.

Natomiast samochody japoń-

skie i amerykańskie, produkowane na terenie Unii Europejskiej, są uznawane za pochodzące z Unii i objęte preferencjami. Chodzi tu o fordy produkowane w Wielkiej Brytanii, Niemczech, Hiszpanii i Belgii, toyoty, hondy, isuzu produkowane w Wielkiej Brytanii oraz mitsubishi powstające w Holandii.

Zakup samochodu musi być udokumentowany, tzn. wymagana jest faktura lub umowa kupna-sprzedaży. Cło na samochody z obszaru preferencji celnych wynosi w br. 20 proc. (z Węgier - 25 proc.). Pamiętajć przy tym warto, że w zależności od wieku aut używanych, przy ich imporcie obowiązują cła minimalne, które mają na celu przeciwdziałać zaniżaniu celnej wartości auta.

Przy imporcie z państw objętych preferencjami cło minimalne na samochody w wieku do 4 lat, czyli wyprodukowane w latach 1995-1998, wynosi 714,3 ECU (1 ECU = 3,82 zł), a dla Węgier 893 ECU. W przypadku starszych, wyprodukowanych w latach 1989-1994, cło minimalne wynosi 1428,6 ECU (dla Węgier - 1786 ECU).

Przy imporcie z państw nie objętych preferencjami stawka

celna wynosi 35 proc. wartości celnej samochodu. Także w tym przypadku obowiązują cła minimalne, zróżnicowane w zależności od wieku samochodu: dla samochodu wyprodukowanego w latach 1995-1998 - 1250 ECU, a dla pochodzących z lat 1989-1994 - 2500 ECU.

Wszystkie samochody, których wartość celna (cena zakupu przeliczona na złotówki) przekracza równowartość 7500 ECU są obciążone podatkiem akcyzowym w wysokości 15 proc. od wartości celnej, powiększonej o cło.

Aby skorzystać z preferencji celnych, czyli zapłacić mniejsze cło, musimy posiadać dokument potwierdzający pochodzenie samochodu. Może to być faktura ze specjalną formułą lub świadectwo pochodzenia EUR. 1, wystawione przez władze celne państwa eksportera. Oświadczenie eksportera (formuła) na fakturze ważna jest, gdy wartość samochodu nie przekracza 6000 ECU. Powyżej tej granicy oświadczenie jest skuteczne, gdy wystawiająca je firma posiada status upoważnionego eksportera. Jeśli dysponujemy tylko umową kupna-sprzedaży, wówczas jedynie dokument EUR. 1 może poświadczyć pochodzenie samochodu.

oprac. W.L.

Światowy przebój w terenie

cd. ze str.25

Dane techniczne mercedesa klasy M, kolejne dla wersji 230 i 320:

Drzwi/miejsca - 5/5 i 5/5. Silnik/liczba cylindrów - benz./4 i benz./6. Pojemność silnika (ccm) - 2295 i 3199. Maks. moc (kW/KM) - 110/150 i 160/218. Maks. mom. obrot. (Nm) - 220 i 310. Maks. prędkość (km/h) - 180. 0-100 km/h (s) - 12,3 i 9,7. Śr. zuż. pal. (l/100 km) - 12,8 i 11,9. Poj. bagażnika

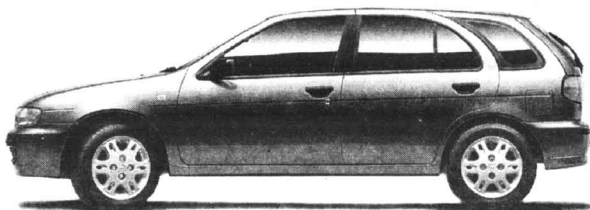
(l) - 2020. Poj. zb. paliwa (l) - 70. Masa własna (kg) - 1930 i 1990. Ładowność (kg) - 720 i 660. Dł./szer./wys. (mm) - 4587/2190/1802.

MILIONOWA VECTRA

KONTYNGENT 1998

PRIMERA - 1.6i 2.0i NOWY MODEL 1998
MICRA - 1.0i 1.3i Promocja cenowa

NOWE OBLCIŻE ALMERY

W bieżącej sprzedaży:

Almera '98 już od 38 000 PLN

Primera '98 już od 48 000 PLN

Salon - Gdynia oferuje sprzedaż części i akcesoriów do modeli samochodów europejskich i amerykańskich

PRIMERA - 1.6i 2.0 TD - MODEL 1998

ALMERA - 1.4i - Technologia XXI w.

MAXIMA QX - V6 - 2.0i 3.0i - Komfort + Elegancja

MICRA - 1.0i, 1.3i 100% Niezawodność

TERRANO II - 2.4i 2.7 TD - Model 1998

VANETTA WINDOW - 1.6i, 2.3D - Osobowo-Dostawczy

NISSAN

**EDMUND
LEWAŃCZYK
AUTORYZOWANY
DEALER**

ZAPRASZAMY DO NASZEGO SALONU NISSANA

81-393 GDYNIA, ul. ABRAHAMA 62 (SKRZYŻ. WŁADYSŁAWA IV i ŻWIRKI i WIGURY)
tel./fax (058) 621-90-33, CZĘŚCI + AKCESORIA - tel. (058) 661-62-02
SERWIS + CZĘŚCI CHWASZCZYNO, ul. MICKIEWICZA 35,
tel./fax (058) 552-84-07, tel. (058) 552-83-88

Milionowy egzemplarz vectry opuścił taśmę montażową zakładów Opla. Model ten pojawił się na rynku w połowie 1995 roku. Aktualnie około 2 tys. tych samochodów produkowanych jest w fabrykach w Russelsheim (Niemcy), Antwerpii (Belgia), Torbali (Turcja) oraz w zakładach Vauxhall w Luton (Wielka Brytania). W 1997 roku model ten osiągnął 13,2 proc. udziału w swoim segmencie i jest najlepiej sprzedającym się autem w swojej klasie.

W Polsce vectra w ciągu ubiegłego roku znalazła ponad 6 tys. nabywców i była w czołówce segmentu C/D. Oferowano ją w trzech wersjach nadwozia i siedmiu silnikowych. Na świecie sprzedano w tym czasie łącznie 400 tys. vectr.

Do Escorta 1.6 -rower górski GRATIS!

ILOŚĆ SAMOCHODÓW W PROMOCJI OGRANICZONA

**MONDEO?
3000zł TANIEJ!!!**

Fota

Główny Autoryzowany Dealer
Gdynia, ul. Stryjska 24, tel. 622 77 55

Salon sprzedaży samochodów nowych "Ford"
Sprzedaż samochodów używanych różnych marek
Hurtownia i sklep oryginalnych części zamiennych
Autoryzowana Stacja Obsługi Samochodów

Polonezem za Bug

Po wprowadzeniu przez Ukrainę zakazu importu samochodów mających ponad 5 lat, ruch na przejściach drogowych w Medyce i Korczowej wyraźnie spadł. Obecnie minimalna wartość celna sprowadzanych aut wynosi 5 tys. dolarów. Ukraińskie władze celne same określają wartość samochodów. Nowego poloneza oszacowano na 12 tys. USD.

J-BX także w B

Toyocie pozazdrościła Honda. Po zapowiedzi tego pierwszego koncernu, że we Francji zacznie się produkcja seryjna popularnego auta z segmentu B o nazwie yaris (znanego wcześniej jako projekt funtime), ten drugi oświadczył, że nie będzie gorszy. Do produkcji także na terenie Europy, Honda przygotowała bardzo podobny do yarisa prototyp samochodu o symbolu J-BX.

NOWA NISZA VW

Liczba nowych samochodów osobowych zarejestrowanych w Europie Zachodniej sięgnęła w pierwszym kwartale 3 826 500 i była o 12 proc. wyższa niż w tym samym okresie 1997 roku. Dzięki różniakom zachętom dobre wyniki sprzedaży odnotowano niemal we wszystkich państwach członkowskich Unii Europejskiej, a zwłaszcza w Finlandii, Francji, Hiszpanii, Szwecji, Wlk. Brytanii i we Włoszech. Tam też odnotowano najlepszy rezultat: liczba nowo zarejestrowanych samochodów wzrosła o 12,9-16 proc.

Także (największy w Europie) rynek

niemiecki wykazuje niezłą dynamikę. W pierwszym kwartale zarejestrowano tam prawie 972 tys. nowych samochodów, o 11,8 proc. więcej niż rok wcześniej. Spośród objętych statystyką członków Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu, jedynym krajem zwalniającym tempo była Norwegia, gdzie sprzedaż spadła w pierwszym kwartale o 9,1 proc.

Pierwsze miejsce wśród koncernów samochodowych utrzymuje grupa VW. Spośród tej grupy wciąż szybki przyrost sprze-

daży odnotowuje Skoda. Pół żartem, pół serio mówi się, że sukces Volkswagena jest wynikiem m.in. tego, że firma ta stworzyła i wypełniła swoim produktem cakiem nową niszę rynku motoryzacyjnego. Niszę tę przeznaczono dla „samochodów-maskotek”, albo „samochodów resentymentalnych”. Takim produktem jest najnowsza wersja „garbusa” (na zdjęciu), budzącego zainteresowanie klientów głównie ze względu na podobieństwo do słynnego „chrabąszcza” sprzed lat.

Zmniejsza się udział rynkowy Fiata, który zajął drugie miejsce wśród producentów. Ten włoski regres rekompensują rynkowe sukcesy wszystkich wersji alfy romeo i lancii.

MG się trzyma

MG należy na polskim rynku do najbardziej tajemniczych firm, której auta znane są przeważnie z sensacyjnych filmów, których bohaterowie jeżdżą szybko i w luksusowych warunkach.

Po mariażu z Roverem, który z kolei wszedł w skład koncernu BMW, znikł z produkcji sztandarowy do niedawna samochód ze znakami MG - MG V8, gdyż byłby bezpośrednim rywalem lanso-

wanego ostatnio klasycznego roadstera BMW Z3. W to miejsce pojawił się MGF - też roadster, tyle że z centralnie umieszczonym silnikiem. Otrzymał on natomiast tradycyjne dla tego typu aut wnętrze - z głęboko profilowanymi fotelami, rozbudowaną konsolą z grubymi wskaźnikami, szybko i łatwo składanym brezentowym dachem oraz (w wersji hardtop) szklaną, ogrzewaną szybą przednią.

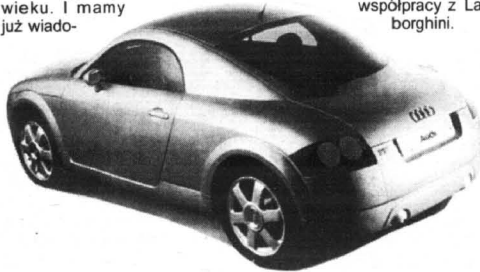
cd. na str. 29

Roadster z Gyor

Już parokrotnie sygnalizowaliśmy zamiar Audi wyprodukowania - konkurencyjnego dla BMW - klasycznego roadstera o parametrach godnych XXI wieku. I mamy wiadomo-

ść potwierdzającą te plany. Swego rodzaju niespodzianką może być jednak fakt, że auto - o symbolu TT - montowane będzie na Węgrzech w fabryce silników w Gyor. Kolejne wersje TT są już w przygotowaniu, m.in. we współpracy z Lamborghini.

Samochody dla przedsiębiorczych

LEW S.C.
Autoryzowany Dealer

80-387 Gdańsk-Oliwa
ul. Arkońska 3
tel./fax (058) 552-19-18
tel. (058) 552-04-76 wew.221

KÄRCHER

OFERUJEMY UNIERSALNE URZĄDZENIA FIRMY KÄRCHER
DLA PRZEMYSŁOWYCH I DOMOWYCH ZASTOSOWAŃ

- zimno- i gorącowodne agregaty ciśnieniowe,
- odkurzacze przemysłowe,
- wielofunkcyjne odkurzacze piorące,
- maszyny szorująco-odsiadające,
- urządzenia zamiatające,
- myjnie samochodowe - montaż, serwis

F.H.U. **BH** Barbara Hucińska, Autoryzowany dealer firmy KÄRCHER, 80-309 Gdańsk-Oliwa, ul. Grunwaldzka 481 (BIMET), tel. 552 50 11 wew. 288, 289, fax 552 12 89, godz. otwarcia 8.00-16.00, sobota 8.00-15.00

AKUMULATORY PROSTOWNIKI OWIEWKI, DYWANIKI KOŁPAKI (WSZYSTKIE TYPY) OLEJE SAM., KOSMETYKI LAMPY, AKCESORIA

SKLEPY PATRONACKIE

- Tczew, SKLEP MOTORYZACYJNY, ul. 1 Maja 31, tel. (069) 31-00-62
- Starogard Gd., ZAKŁAD ZAOPATRZENIA ROLNICZEGO, ul. Rolna 1, tel. (069) 16-289-54
- Szum, SKLEP MOTORYZACYJNY Mirosław Krupa, ul. Mickiewicza 1
- Kartuzy, T.DERA, ul. Gdańska 28
- Kościerzyna, „MASZ-ROL”, ul. Przemysłowa 3a, tel. 86-39-58
- Kościerzyna AUTOCENTRUM, ul. Wejhera 16, tel. 86-33-61
- Kwidzyn, SKŁADNICA MASZYN ROLNICZYCH I CZĘŚCI WYMIENNYCH, ul. Toruńska
- Wejherowo, Mot-Pol, B i Cz. Kamirsky, os. Chopina, tel. 672-10-10
- Wejherowo, SKLEP MOTORYZACYJNY, ul. Gdańska 14, tel. 672-55-84
- Władysławowo, ARTYKUŁY MOTORYZ., ul. Żytnia 25, tel. 6741-484
- Bytów, ZUPH SKUP SPRZEDAŻ L.Hering, ul. Tartaczna 7b, tel. 0593-36-93
- STACJA PALIW Mierzychowice 1, tel. (0531) 727 03
- ZAKŁAD MECHANIZACJI POJAZDÓW I SPRZĘTU ROLNICZEGO Kosobudy k. Brus, tel. (0531) 831 00,
- HELP-ROL Somonino, ul. Siemienińska 2, tel. (084) 13-87
- Gdynia MOTPULS, ul. Spokojna 3, tel. 0-602-212-377
- MOTPULS, ul. Chylińska 60, tel. (058) 663-18-88
- Z.P.U.H. „NOVPOL” M. Nowopolska, Pelplin, ul. Ks. Sychyty 5

CAŁKOWICIE BEZOBSŁUGOWY
Po raz pierwszy w polskich akumulatorach wskaźnik naładowania.

PH „MAKRO” HURTOWNIA
Przedstawiciel na woj. gdańskie

czynna od 8.00 do 16.00, tel. 0601 311 054, 0601 311 056
tel./fax 309-00-75, tel. kom. 090 50-93-95 Gdańsk-Orunia,
ul. Jedności Robotniczej 253 (na terenie Transbudu)

Japoński „tarpan”

Znawcy specyficznego segmentu samochodów dostawczych, tzw. pick-upów, wciąż wysoko sobie cenią takie pojazdy jak polonez-truck, a nawet tak prymitywne, ale w niektórych warunkach trudny do zastąpienia... tarpan. Jeśli komuś bliżej znane są zalety tego rolniczego wehikułu z Poznania,

najnowszego pick-upa Nissana, którym jest pick-up navarra. Oto bowiem, podczas amsterdamskiej wystawy samochodów dostawczych, nazwano go... japońskim tarpanem.

Japończycy przeznaczają go dla europejskich, średniej wielkości gospodarstw rolnych, które zawsze wysoko sobie ceniły tonowe półciężarówki, przydatne do ciężkiej pracy w błocie i wertepach, gwarantujące jeszcze 2-3 osobom cieplejsze przyszlisko na przeczekanie deszczu, czy krótką drzemkę.

cd. na str. 30

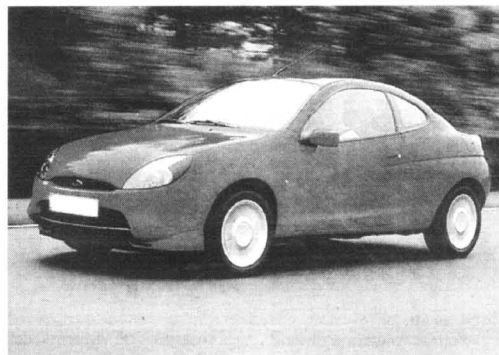

nia, to być może łatwiej mu będzie zrozumieć i docenić walory

EKSPANSJA FORDA

Prawdopodobnie też Ford nie wycofa się z planów budowy fabryki na Filipinach, gdzie zamierza produkować vangera, lasera

i econovana. Dobre wyniki przyniosła postawione nieco wcześniej zakłady Forda w Chinach, Indiach i Wietnamie.

Już parokrotnie pisaliśmy o renesansie Forda. Dotyczy to nie tylko nowych, świetnych modeli samochodów (aby wspomnieć choćby o jednym z najlepszych aut roku - fordzie pumie, którego zdjęcie publikujemy), ale także działalności inwestycyjnej na całym niemal świecie.

Ostatnio poinformowano o planach Forda uruchomienia nowej fabryki aut na Węgrzech (kosztem 1 mld DEM) oraz - gdzieś w Europie Środkowej - kolejnej montowni, a także wytwórni silników i skrzyń biegów.

Niewykluczone, że ta nowa montownia (być może ulokowana w Polsce) składać będzie także mikrobusy dla Moskwy, która zamówiła 1,5 tysiąca tego typu pojazdów o łącznej wartości 3 mln USD.

FELICIA - NOWE OBLICZE

**Sprzedaż samochodów
Serwis
Usługi blacharsko-lakiernicze
Części i akcesoria
do wszystkich modeli SKODY**

**Atrakcyjny pakiet ubezpieczeń
RATY**

GROBLEWSKI JR

**81-861 SOPOT, al. Niepodległości 954
tel./fax (058) 550 36 19, 550 63 59**

ASTRA

**OC, AC, KR, NW...
I NIC NIE PŁACĘ!**

Pakiet ubezpieczeń w prezencie.

OPEL

ZAPRASZAMY

Motor Centrum

ul. MIAŁKI SZLAK 4/8, Gdańsk,
tel. 301-04-22, 301-88-72
Salon 8.00 - 18.00, soboty 10.00 - 14.00
Serwis 7.00 - 20.00, soboty 8.00 - 14.00

MG się trzyma

cd. ze str. 28

Wzorem takich maszyn jak porsche boxer czy renault spider, także w MGF silnik osadzono tuż przed przednią osią tylnych kół, dzięki czemu autu zapewniono bardzo dobre właściwości jezdne, choć sztywne zawieszenie nie zapewnia wysokiego komfortu podróży. Wpływ na to ma także niezbyt obszerna kabina dla kierowcy i pasażera.

A oto bliższe dane techniczne kolejno dla MGF w wersji 1.8i oraz 1.8i VVC:

Pojemność skokowa silnika (cm³) - 1795;

Moc (kW/KM) przy obr./min - 88/120-5500 i 107/145-7000;

Moment (Nm) przy obr./min - 166-3000 i 174-4500;

Długość/szerokość/wysokość (cm) - 391/163/127;

Rozstaw osi (cm) - 238;

Masa własna (kg) - 1100-

1150;

0-100 km/h (s) - ok. 9 i ok. 7.5;

Prędkość maks. (km/h) - 193

i 209;

Zużycie paliwa ECE (dm³/100

km) - 5, 1/6, 7/8, 3 i 5, 1/6, 3/9, 3.

Japoński „tarpan”

cd. ze str. 29

I oto jest. Navarra w obecnej postaci stanowi już 16 generację aut podobnego charakteru. Ma zatem i odpowiednie geny, i właściwy, filozoficzny stosunek do wymagań, jakie stawia nie tylko człowiek, ale i przyroda.

Chłop wszędzie jest oszczędny. Dlatego navarra nie powinna przysparzać mu pod tym względem niepotrzebnych wzruszeń. Ma niewiele palić i pali raczej niewiele. Choć napędza cztery koła, to jednak jej 2,5-litrowy diesel z turbodoładowaniem i intercoolem, dający moc 104 KM, potrzebuje poniżej 9 l paliwa. Jeszcze mniejszy apetyt ma znany już u Nissana, 2,5-litrowy diesel o mocy 83 KM, do napędu tylko dwóch kół. Mniej liczący się z groszem mogą zażyć sobie wstawienia 2,4-litrowego benzynowca o mocy 120 KM.

Requiem dla Kia

Montownie Kia w obwodzie kaliningradzkim - ogłosiły bankructwo. Powstały one wiosną ub. roku. Planowano, że będą skręcać do 50 tys. aut rocznie, a tymczasem po półrocznej działalności montaż stanął. Fabryki winne są władzom ponad 2,5 mln dolarów. Dyrektor montowni Kia-Baltica stwierdził, że los fabryk nie jest przesądzony, gdyż ich kupnem zainteresowane są BMW i Isuzu, ale z Seulu nadeszła informacja, że wierzyciele Kia już złożyli w sądzie wniosek o postawienie całego koncernu w stan upadłości.

Suzuki tylko sprzedaje

Suzuki Motor Poland zamierza sprzedać w tym roku na polskim rynku ok. 3 tys. samochodów i ok. tysiąc motocykli. W ub.r. kupiono 2 tys. samochodów tej marki i 750 motocykli. Suzuki nie zamierza budować w Polsce montowni swoich pojazdów, ale w ciągu 2 lat powstanie w Warszawie centrala, w której obok biur znajdzie się też centralny magazyn części aut tej marki.

Wnętrza - do wyboru. Obok wersji podstawowej, czyli bardzo siermiężnej i niewymyślnej, moż-

na mieć nawet nieco komfortu, ze skórzaną kierownicą włącznie.

Ten japoński „tarpan” ujrzy także polskie zagonki. Jeśli znajdzie nabywcę, gotowego wyłożyć blisko 90 tys. zł, zamiast... 9 tys. na całkiem znośnego jeszcze tarpana z Poznania.

WÓZKI: WIDŁOWE, PALETOWE

ZAKŁAD REMONTÓW WÓZKÓW TRANSPORTU WEWNĘTRZNEGO

„SURREM” sp. z o.o. o /SKARSZEWEY

OFERUJE: REMONTY, NAPRAWY, REGENERACJE,
SERWIS, CZĘŚCI ZAMIENNE.

tel./fax (069) 188-26-95

Biuro Reklamy i Ogłoszeń
Wydawnictwa Pomorskiego
zaprasza

Tczew, ul. Gdańska 32

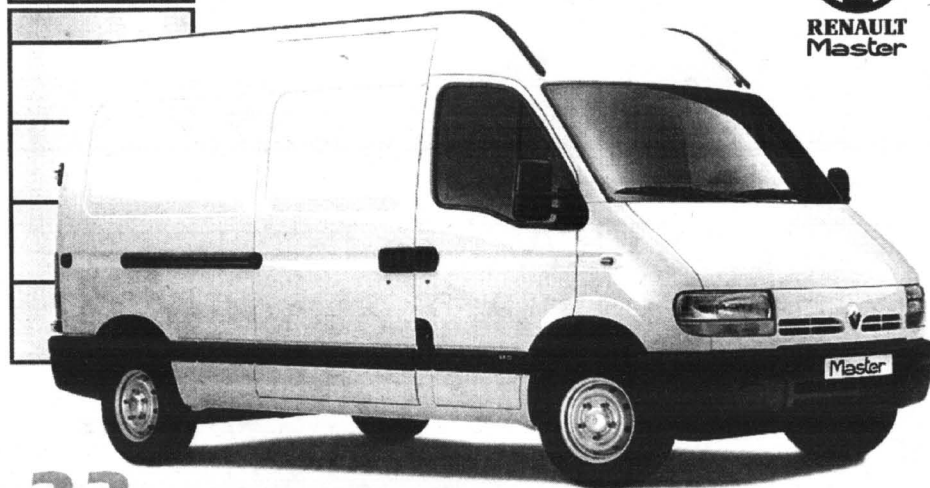
tel. (069) 31 46 41, fax (069) 132 42 50

NOWY RENAULT Master

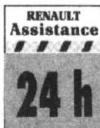

RENAULT
Master

23
wersje nadwozia

Autoryzowani Partnerzy Renault zapraszają:

ROZNY KOSZT
KREDYTU
11⁸⁶%

A. Ossowski
Elbląg
ul. Nowodworska 28 b
tel. 232 70 75, 232 62 37
fax 232 61 76

Renobil sp. z o.o.
Gdańsk Przymorze
ul. Dąbrowszczaków 18
tel. 557 05 02, 557 25 47

T. Zdunek
Gdańsk
ul. Miałki Szlak 35
tel. 301 90 12, 301 36 57

RENAULT
TO PEŁNIA ŻYCIA

Równi i „równiejsi”

Jedno co jeszcze pozostało naszym kierowcom z dawnych lat, to niechęć do uprzywilejowanych kolumn samochodów rządowych, wiozących ministrów lub ich dostojnych gości. Jak się okazuje zapowiadane niedawno zrównanie w prawach drogowych równych i „równiejszych” jest trudne do zrealizowania, a - co tu ukrywać - bardzo podoba się dygnitarzom bez względu na przekonania polityczne.

Co więc pozostaje nam zwykłym użytkownikom dróg, kiedy spędzają nas na pobocze policjanci, aby mogły przemknąć uprzywilejowane limuzyny? Otóż, niestety, tylko podporządkować się poleceniom, bo są zgodne z obowiązującym prawem. Kierowcy samochodów będących w ru-

chu, gdy zauważą jadącą kolumnę aut uprzywilejowanych, zobowiązani są ułatwić im bezpieczny przejazd poprzez niezwłoczne usunięcie się z jego drogi, a w razie potrzeby zatrzymanie się.

Zabrania się również wjeżdżania między pojazdy: policji, sił zbrojnych, straży pożarnej i granicznej oraz jednostek rządowych pilotowanych przez pojazdy policji - jeżeli poruszają się one w kolumnie. Kolumna pojazdów jest zwolniona z przestrzegania przepisów ruchu tylko wówczas, gdy na jej początku lub na końcu znajdują się pojazdy sił zbrojnych lub policji, wysyłające oprócz niebieskich świateł błyskowych i modulowanych sygnałów dźwiękowych również światła czerwone błyskowe.

cd. na str. 32

EKSPRESOWA WERSJA KARAWANY

Osobom, które chciałyby w większej grupie przemieszczać

się i wygodnie i szybko, a przy okazji przewozić więcej niż podreźną ilość bagażu, można polecić jedną z wersji VW transpor-

tera - mixt 2.5 TDi. W przedziale osobowym, w luksusowych warunkach podróżować mogą na dwóch rzędach co najmniej cztery, a jeśli zechcą się nieco „scieśnić”, to nawet sześć dorosłych osób.

W wersji podstawowej auta brakuje wprawdzie takich „ekstrawagancji”, typowych dla samochodów osobowych, jak centralny zamek czy elektrycznie podnoszone i opuszczane szyby boczne, są za to dwie poduszki powietrzne i cała masa podręcznych schowków i półeczek. W razie potrzeby można uzyskać średnią lub dużą (po usunięciu środkowego rzędu siedzeń) przestrzeń bagażową, co ważne - łatwo dostępną zarówno od tyłu jak z boku - dzięki szerokim, odsuwanym drzwiom.

Nade wszystko zaś mixt, to nie tylko dynamiczny, ale też oszczędny silnik. Pędzi bez trudu z prędkością nawet 160 km/h, paląc przy tym średnio 8,4 l oleju na „setkę”. Przy czym - jeżdżąc mniej szaleńczo - można też zmieścić się nawet w 7 litrach, zwłaszcza jeżdżąc więcej poza miastem. TDi jest zarazem silnikiem niezawodnym i przyjaznym środowisku - a to dzięki zastosowaniu elektronicznego sterowania wtrysku i regulacji spalania, przez co ich szkodliwość po emisji jest minimalna.

Kłóś jednak, kto mimo prowadzenia tej bądź co bądź półciężarówka da się za bardzo ponieść jej prawie sportowym możliwościom, może zostać przywołany do porządku nieco nerwowymi reakcjami zawieszenia. Auto, po prostu, jest miękkie. Załadowane oraz rozpedzone, na zakrętach niekoniecznie ostrych będzie nieprzyjemnie huśtać.

A oto bliższe dane techniczne:

Silnik wysokoprężny, pięciocylindrowy, rządowy, umieszczony poprzecznie z przodu. OHC. Dwa zawory na cylinder. Wtrysk bezpośredni. Turbodoładowanie, intercooler. Katalizator. Pojemność skokowa 2459 ccm. Średnica x skok 81,0 x 95,5 mm. Stopień sprężania 19,5. Moc maksymalna 75 kW (102 KM) przy 3500 obr./min. Maksymalny moment obrotowy 250 Nm w zakresie 1900-2300 obr./min. Napęd na przednie koła. Zawieszenie niezależne.

cd. na str.32

**EUROCAR '86 TCZEW, SADOWA
MGR INŻ. MIROSLAW SZWEDA
MECHANIKA POJAZDOWA
8.00-16.00, sob. 8.00-14.00, tel. 31 36 24
(TEREN BYŁEGO „MALINOWA”)**

- Naprawy główne i bieżące samochodów krajowych i zagranicznych
- Geometria zawieszenia z pomiarem nierównoległości osi.
- Diagnostyka i regulacja silników gaźnikowych oraz diesla.
- Diagnostyka i regulacja silników z wtryskiem paliwa.
- Komputerowy pomiar składu spalin z wydrukiem danych.
- Testowanie sprawności sondy lambda.
- Mycie gaźników reweleacyjną metodą ultradźwiękową.
- Pełen zakres pozostałych usług motoryzacyjnych.
- Ekologiczna wymiana oleju.
- Mycie gaźników i układów wtryskowych amerykańską metodą PROTEC bez demontażu.
- Wymiana układów wydechowych BOSAL, wymiana amortyzatorów BOGE.

Jesteśmy Autoryzowanym Partnerem niemieckiej firmy ARAL - producenta najwyższej światowej jakości olejów silnikowych. Zabezpieczamy oryginalne części do wykonywanych usług. Nie jesteśmy jedyni....., ale Twój samochód na pewno przyjechalby do Nas. Zapraszamy! Przyjeźdź! Zobacz! A być może zostaniesz stałym klientem?

Udzielamy gwarancji na wykonane usługi!

**AUTO
WEISS
CENTRUM**

**UŻYWANE CZĘŚCI
DO SAMOCHODÓW
ZACHODNICH**

Malbork, al. Wojska Polskiego 90A (teren AGRONY)
tel. (055) 272-33-01 w. 24, (0-602) 669-336

pn-pt
8-16
soboty
8-13

SERDECZNIE ZAPRASZAMY

**SZALEŃSTWO !!!
CENY SPADAJĄ !!!**

Ko 2080* taniej !!!
lub do wyboru

- dodatkowe wyposażenie:
- spoiler, boczny profil nadwozia, nakładka na słupki
- felgi aluminiowe

Czyll teraz Ko w cenie od 29 900* zł !!!

Fiesta • tańsza nawet o 1160* zł !!!

- wspomaganie kierownicy po super promocyjnej cenie - tylko za 299 zł

**ESCORT BOLERO • tańsze o 1200* zł !!!
ESCORT GHIA**

- Ubezpieczenie od 3,4%
- Przyjmujemy samochód w rozliczeniu

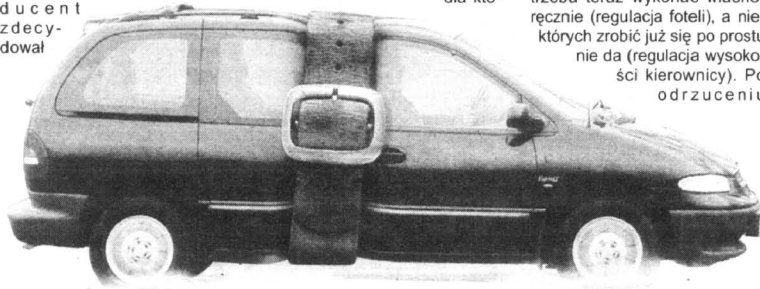
* Dotyczy ograniczonej liczby samochodów

Ford Euro-Car

81-020 GDYNIA ul. Owslana 13
tel. (058) 623 68 08, fax (058) 623 69 98

POŁOWICZNE EFEKTY ODCHUDZANIA

To zdjęcie „ściągniętego” paskiem voyagera znaleźliśmy w Auto-Bildzie, wraz z materiałem zachwalającym efekty „odchudzania” tego chryslerowskiego vana w wersji family. Rzecz w tym, że producent zdecydował

się na obniżenie wagi pojazdu nie tylko kosztem silnika (o 0,4 l mniejsza pojemność), ale również wyposażenia (o dwa średnie fotele mniej).

W jakim celu? Zapewne z myślą o dostosowaniu ceny auta i kosztów jego eksploatacji do oczekiwań europejskiej klienteli, dla któ-

regę zatem Chrysler w swoim nowym voyagerze family odrzucił, ale z jakim skutkiem?

Na pewno wiele czynności trzeba teraz wykonać własnoręcznie (regulacja foteli), a niektórych zrobić już się po prostu nie da (regulacja wysokości kierownicy). Po odrzuceniu

wiście, to żart. Ale przecież eliminacja wszystkich wspomnianych udogodnień mechanicznych nie powinna decydować o zasadniczo mniejszym komforcie jazdy.

Pozostałe 2 litry pojemności silnika i 133 KM bez wątpienia wystarczają na spokojne podróżowanie tym niespełna 1,5-tonowym pojazdem. No, może za wyjątkiem autostrad, gdzie zwłaszcza na długich i prostych odcinkach bez ograniczeń prędkości może być nieco denerwujące uświadamianie sobie, że nasz rodzinny „famiolek” wyraźnie słabnie na piątym biegu, kiedy na liczniku strzałka zbliża się do 140. Upięcie się przy wysokiej średniej prędkości będzie nas w dodatku sporo kosztować, bo blisko, a nawet ponad 15 litrów benzyny na „sto”.

W tych warunkach jest jakimś pocieszeniem fakt, nie dyspono-

wania zbyt skutecznymi hamulcami. Voyager family potrzebuje niemal 44 metry, aby zatrzymać się od prędkości 100 km/h.

Dużo więcej satysfakcji będziemy mieli z bardzo dobrze zawieszania i pewnego zachowania się na drodze. A także - z dostatku miejsca na każdym fotelu, i to bez względu na „gabaryty” pasażera, a także z bogatego wyposażenia standardowego. W sumie jest to pojazd, którego zakup (w cenie 155 tys. zł) można brać pod uwagę, jeśli nie będzie nam przeszkadzać jego raczej mierne przyspieszenie (13,5 s.) oraz problematyczna prędkość maksymalna - jako że fabrycznie jedynie przy wyjątkowo sprzyjających warunkach pogodowo-drogowych.

cd. na str. 33

EKSPRESOWA WERSJA KARAWANY

cd. ze str. 31

Hamulce tarczowe. Opony 195/70 R 15 C. Pojemność przestrzeni ładunkowej 3,0 m³. Pojemność zbiornika paliwa 80 l. Ładowność 1070 kg. Masa własna 1610 kg. Dopuszczalna

masa przyczepy z hamulcem 2000 kg. Rozstaw osi 2920 mm. Dł./szer./wys. 4707/1840/1940 mm.

Cena podstawowej wersji mia-
xia 2.5 TDI wynosi (bez VAT) 40,5 tys. DEM.

Równi i „równiejsi”

cd. ze str. 31

W takim przypadku w kolumnie może poruszać się nieograniczona liczba pojazdów.

Kolejny przypadek uniemożliwiający swobodne poruszanie się na ulicach to pilotaż pojazdów, np. przewożących pieniądze. Jednak sam pilotaż (bez włączania odpowiednich sygnałów) nie czyni z nich pojazdów uprzywilejowanych.

Nie stanowi też kolumny pojazdów uprzywilejowanych zespół dwóch samochodów, z których pierwszym jest samochód uprzywilejowany wysyłający sygnały: niebieski i czerwony błyskowe oraz dźwiękowy, drugim zaś bankowóz przewożący wartości pieniężne. Ich kierowcy też powinni stosować się do przepisów ruchu drogowego.

Astra żegna Węgry

Za trzy lata ruszy na Węgrzech nowy zakład Opla wytwarzający przekładnie. Będzie kosztował 230 mln marek. Ma produkować 250 tys. przekładni rocznie. W przyszłym roku, w związku z uruchomieniem fabryki w Gliwicach, Opel chce zakończyć montaż Astr na Węgrzech.

HURTOWNIA OPON

oferuje współpracę wulkanizacjom, sklepom
wysokie rabaty, terminy płatności, dowóz

Możliwość autoryzacji producentów

DEBICA MICHELIN PIRELLI DUNLOP Firestone KLEBER CEAT

Gdańsk-Oliwa, ul. Podhalanska 14 A, tel. (058) 552 07 69, tel./fax 552 06 29, tel. 552 06 11
Gdynia, ul. J. Wisniewskiego 32, tel. (058) 620 69 71, Słupsk, ul. Słowackiego 4, tel. (059) 42 36 23

CZĘŚCI DO SAMOCHODÓW EUROPEJSKICH I JAPANEJSKICH HURT DETAL

FILTRY
- PALIWA, POWIETRZA, OLEJU
HAMULCE
- TARCZE I BĘBNY
- KŁOCKI, SZCZĘKI, CYLINDERKI
- PRZEWODY GIĘTKIE I SZTYWNE
- REFERATURKI POMP, ZAGISKÓW I CYLINDERKÓW
ZAWIESZENIE I UKŁ. KIEROWNICZY
- KONCÓWKI DRAŻKÓW, DRAŻKI
- WAHACZE, SWORZNIKI, TULEJE ŁĄCZNIKI
- ŁOŻYSKA, PIĄSTY, CZOPY PRZEGUBY
- AMORTYZATORY, GNIAZDA, ODBOJE
- PODUSZKI SILNIKÓW
SILNIKI
- USZCZELKI ŁUZEM I W KOMPLETACH - NAPINACZE, ROLKI
- CZĘŚCI ROZRZĄDU - WEZE DO CHŁODNIKI
- PIERSIENIE TŁOKOWE
- ZAWORY, PRZEWODNICE, SZKLANKI, POPYCHACZE, DŹWIENKI
- KONCÓWKI WTRYSKÓW, ŚWIECE ZAROWE I ISKROWE
- PANEWKI GŁÓWNE I KARBOWODOWE
SPRZĘGŁA
- TARCZE, DOCISK, ŁOŻYSKA, KOMPLETY
- LINKI, SIŁOWNIKI, POMPY
ELEKTRYKA
- KOPUŁKI, PALCE, PRZERZYWACZ
- PRZELĄCZNIKI, PRZEKAŹNIKI
- AUTOMATY, KOSTKI STACYJEK
- CZUJNIKI RÓŻNEGO TYPU
- PRZEWODY WYSOKIEGO NAPIĘCIA
- ŚWIECE, AKUMULATORY

AK
AUTOKOMPLEX

3042/98

Gdynia
ul. Morska 407
tel. (058) 664 34 35
pn.-pt. 8.00 - 19.00
sob. 9.00 - 14.00

Nowe samochody Ford TRANSIT na gwarancji!!!

KJ AUTOMOBIL
AUTO - HANDEL - IMPORT

82-001 Gdynia
ul. Pontonowa 18
tel./fax (0-58) 6234-246,
6634-358

CARCADE INVEST S.A.
RATY, LEASING

■ WSZYSTKIE MODELE
WYPOSAŻONE
SERWISJNIE
W ABS, AIR BAG,
WSPOMAGANIE
KIEROWNICY

■ DO NATYCHMIASTOWEGO ODBIORU!!!

Shuma

KIA
KIA MOTORS

SHUMA - tajemnicza, zmysłowa sylwetka...
...pod nią ukryta siła nowego, mocniej bijącego serca...
...z gwarancją jakości i Twojego bezpieczeństwa.

Przyjdź ją poznać!
INTERBIS SC, GDAŃSK, UL. GRUNWALDZKA 417, tel. (058) 552-18-45

Półowiczne efekty odchudzania

cd. ze str. 32

Dane techniczne:

Silnik benzynowy, czterocylindrowy. OHC. Wielopunktowy wtrysk paliwa. Pojemność skokowa 1995 ccm. Średnica x skok 87,5 x 83,0 mm. Stopień sprężania 9.8. Moc maksymalna 98 kW (133 KM) przy 5900 obr./min.

Maksymalny moment obrotowy 179 Nm przy 4800 obr./min. Pięciostopniowa skrzynia biegów. Napęd na oś przednią. Zawieszenie z przodu niezależne, z tyłu oś sztywna. Hamulce z przodu tarczowe, wentylowane, z tyłu bębnowe. ABS. Opony 215/65 R15S. Pojemność ba-

gażnika 450/4140l. Pojemność zbiornika paliwa 76 l. Dł./szer./wys.: 4733/1950/1740 mm.

ŻWAWE I OSZCZĘDNE

Zwolennicy silników diesla (jakich wciąż nie brakuje zwłaszcza w naszym kraju) wydają się zapominać, że postęp technologiczny przyniósł nowoczesne rozwiązania nie tylko jednostek wysokopiętnych, ale i benzynowych. Dziś zatem nie ma już takich dużych różnic w kosztach eksplo-

atacji podobnych silników na olej i benzynę. Dowiedziemy to na przykładzie Citroena Saxo.

Saxo 1.5d wyposażony jest w silnik wysokopiętny, rzędowy, 4-cylindrowy umieszczony poprzecznie z przodu. (OHC). Pozostałe jego dane to: dwa zawory na cylinder, katalizator, średnica x skok 77,0 x 82,0 mm. Stopień sprężania 23, pojemność skokowa 1527 ccm, moc maksymalna 42 kW (58 KM) przy 5000 obr./min, maksymalny moment obrotowy 95 Nm przy 2250 obr./min, 5-biegowa skrzynia przekładniowa, napęd na koła przednie, niezależne zawieszenie kół, hamulce z przodu tarczowe, z tyłu bębnowe, opony 165/70 R 13, pojemność bagażnika 280/955 l, pojemność zbiornika paliwa 45 l, dł./szer./wys. 3718/1595/1368 mm.

Saxo 1.1i (i AX 11i) ma silnik benzynowy, rzędowy, 4-cylindrowy, umieszczony poprzecznie z przodu. (OHC). Pozostałe jego dane to: dwa zawory na cylinder, jednopunktowy wtrysk paliwa, kat., średnica x skok 72,0 x 69,0 mm, stopień sprężania 9,4, pojemność skokowa 1124 ccm, moc maksymalna 44 kW (60 KM) przy 6200 obr./min, maksymalny moment obrotowy 87,5 Nm przy 3800 obr./min, 5-biegowa skrzynia biegów, napęd na koła przednie, niezależne zawieszenie kół, hamulce z przodu tarczowe, z tyłu bębnowe, opony 155/70 R 13T, pojemność bagażnika 280/955 l, pojemność zbiornika paliwa 45 l, dł./szer./wys. 3718/1595/1368 mm.

Jednostka wysokopiętna pochodząca z Citroena AX jest bardzo żwawa i charakteryzuje się niskim zużyciem paliwa. Szczególnie w wyższym zakresie prędkości obrotowej silnik staje się nieco za głośny. Przy większym obciążeniu jednak wygrywa rywalizację z jednostką benzynową, mile zaskakuje sporą mocą, choćby w warunkach górskich.

Saxo z silnikiem benzynowym nieźle radzi sobie na płaskim terenie. Jednostka ta przy wysokich obrotach bywa za głośna, a zużycie paliwa za wysokie. „żyzność „benziniaka” nad dieslem to lepsza dynamika oraz większa elastyczność na 4 i 5 biegu. Chcąc jeździć z tym silnikiem dynamicznie, wystarczy odpowiednio często redukować biegi i mocno wcisnąć pedał gazu. Wtedy - w charakterze sprintera - saxo 1.1i oraz AX 11i objawia się nam jako górująca nieco nad 1.5d

cd. na str. 34

SERWIS SAMOCHODÓW AMERYKAŃSKICH

- ★ PEŁEN ZAKRES USŁUG
- ★ Naprawy główne silników
- ★ Naprawa automatycznych skrzyń biegów
- ★ Przeglądy bieżące i okresowe
- ★ Naprawy powypadkowe
- ★ Elektronika i elektryka (ABS, AIR BAG)
- ★ Komputerowe ustawianie geometrii kół
- ★ SPRZEDAŻ CZĘŚCI

Dla warsztatów - RABAT!!!

PMU Zdanowicz

Gdańsk, ul. Grunwaldzka 258 - przy stacji „Trzy Korony”
tel. (058) 552 06 23, fax (058) 552 06 57

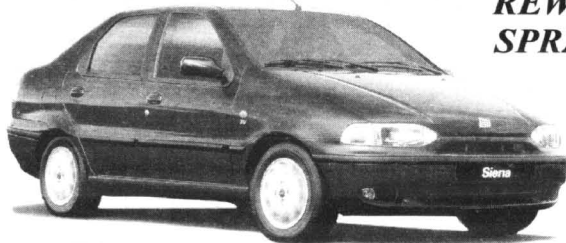
AKCESORIA
KRÓTKIE TERMINY
GWARANCJA

FIAT

REWELACYJNE WARUNKI SPRZEDAŻY SPECJALNEJ

Fiat Cinquecento 700, Siena 1,4 i maluch w superatrakcyjnej cenie

Fiat Cinquecento 900, Siena i Palio w bieżącej sprzedaży

MICHNIEWICZ

GDAŃSK, UL. BAŻYŃSKIEGO 1 (kolo Hall „Olivia”) tel. 552-21-31
pon.-pt. 9.00-18.00, sob. - niedz. 11.00-15.00

AUTORYZOWANY SERWIS GDAŃSK, UL. PIEKARNICZA 6, TEL. 302-03-52
pon.-pt. 7.00-21.00, sob. 8.00-14.00

wiadomość z ostatniej chwili ...

1993 1998

oferta promocyjna

leasing urodzinowy

maj - czerwiec '98

Star, Jelcz, Lublin II, Polonex Truck, Citroën Berlingo i C-15
- Taniej niż kiedykolwiek przedtem

 POLSKA KOMPANIA LEASINGOWA

 POLMOZBYT GDAŃSK

Polska Kompania Leasingowa: Gdańsk 80-717, ul. Miałki Szlak 4/8, tel. (058) 301 41 11, 301 02 17; Gdynia 81-350, Plac Kaszubski - biurowiec Gdynskiego Centrum Biznesu, tel. (058) 661 64 12, 661 64 21; Warszawa 00-033, ul. Górskiego 1A, tel. (022) 827 62 01 do 3, fax (022) 826 18 56; Łódź 90-361, ul. Piotrkowska 270, tel./fax (042) 684 09 95; Szczecin 70-530, ul. Matejki 22, tel. (091) 459 71 96; Poznań 60-161, ul. Babimojska 7 w Hotelu Gromada vis-a-vis Polfa Poznań, tel./fax (061) 866 92 16

Polmozbyt Gdańsk: Gdańsk 80-717, ul. Miałki Szlak 4/8, tel. (058) 305 92 47, 305 92 46

ŻWAWĘ I OSZCZĘDNE

cd. ze str. 33

A w ogóle, to trzeba dodać, że oba te auta - zbudowane na płycie podłogowej peugeot 106 - są wyjątkowo zgrabne i eleganckie, zarówno w wersji trzy - jak i pięciodrzwiowej. Wewnątrz model benzynowy kusi kolorową tapicerką, elektrycznie sterowanymi szybami, centralnym zamkiem, diesel natomiast straszy czarnym plastikiem i korbkami do opuszczania szyb (1.5 D dostępny tylko w uboższej wersji X).

Natomiast siedzenia w obu autach są jednakowo wygodne. Ilość miejsca na przednich i tylnych fotelach może nie należy do największych, ale przednie siedzenia zapewniają wysoki komfort podróży.

Widoczność zarówno do przodu, jak i tyłu jest dobra. De-

śki rozdzielcza mimo skromności wykonana jest z dobrych materiałów, a wszystkie przełączniki są łatwo dostępne. Trójramienna kierownica z seryjną poduszką powietrzną i oryginalne wloty nawiewu powietrza dopełniają całości.

280-litrowy bagażnik oferuje w swoim wnętrzu dużo miejsca, jest on bowiem jednym z większych w klasie. Również wyciszenie aut stoi na dobrym poziomie, zastrzeżenia można mieć do hałasu przy wyższych obrotach.

Innymi słowy - propozycje ze wszech miar godne uwagi, zwłaszcza jak na możliwości finansowe polskich rodzin i na tradycyjne oczekiwania co do parametrów i osiągnięć niewielkiego auta na każdą okazję. Zarówno w wersji wysokoprężnej, jak i

benzynowej. Oba - niezwykle żwawe - potrafią rozpędzić się do 160 km/h, pałac od niespełna 4,6 (olej), do niespełna 5,8 (benzyna) litra na „setkę”.

Z ISKRĄ PO STAREMU

Akumulator nazwał ktoś niedawno wielkim niespełnionym marzeniem ekologicznej i taniej motoryzacji. I coś w tym jest. Nie tylko bowiem nie spełniają wciąż pokładanych w nich nadziei auta z napędem elektrycznym, ale także pozostałe, najnowocześniejsze samochody zmuszone są korzystać z wciąż tego samego ogniwa galwanicznego, jako źródło pierwszej iskry, jakie stosowane było - niemal bez zmian - już kilkadziesiąt lat temu.

Cały czas akumulator kwasowy zbudowany jest z takich samych zespołów galwanicznych w kilku oddzielnych celach.

Pojedyncze ogniwa, to nieziemne zwykłe płyty ołowiane z odpowiednimi dodatkami, zanurzone w elektrolicie (wodny roztwór kwasu siarkowego). W skład ogniwa wchodzi płytę dodatnie i ujemne ułożone na przemian, są one oddzielone od siebie. Każde ogniwo ma napięcie 2 woltów. Akumulator 12-woltowy ma zatem 6 ogniw, a rzadziej spotykany 6-woltowy - 3 ogniwa.

O napięciu akumulatora decyduje gęstość elektrolitu. Czyli chcąc sprawdzić stan naładowania akumulatora wystarczy zmierzyć gęstość elektrolitu. Służą do tego celu bardzo proste i od lat znane przyrządy.

cd. na str. 35

ASTRA

OC, AC, KR, NW...
I NIC NIE PŁACĘ!

Pakiet ubezpieczeń w prezencie.

OPEL

ZAPRASZAMY

KONOCAR OPEL DEALER

Gdańsk Wrzeszcz, ul. Grunwaldzka 303, tel. (0-58) 552-34-06
Gdańsk Brzeźno, ul. Łoży 80A, tel. (0-58) 342-76-40

GODZINY OTWARCIA

SALONU	pon.-pt.	10.00 - 19.00
	sobota	10.00 - 16.00
SERWISU	pon.-pt.	8.00 - 19.00
	sobota	10.00 - 16.00

Peugeot w Serbii

Wszystko wskazuje na to, że serbska Zastawa nawiąże współpracę z koncernem Peugeot-Citroen w celu produkcji lub montażu aut osobowych. Zastawa

swoją wziętość przeżyła w 1990r., kiedy to wyprodukowano 200 tys. pojazdów. Wojna, a następnie nałożone na kraj sankcje spowodowały, że obecnie wytwarza się znikome ilości przestarzałych technologicznie i technicznie samochodów.

... i ponownie

HYUNDAI

w promocji

Accent

od 29 900 zł

Lantra

od 45 305 zł

H-100 - dostawczy od 35 000 zł + VAT

Pakiet, ubezpieczeń, 3 lata gwarancji / 100 000 km

autoryzowany dealer
MARGO

Gdańsk
ul. Abrahama 1
tel. 55 23 833

Gdańsk
ul. Nad Jarem 28
tel. 303 34 44

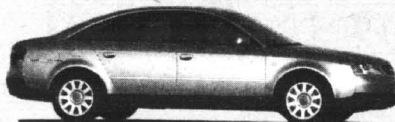
NAJNOWSZE MODELE VW I AUDI

AUDI - A3, A4, A6, A8

VW POLO już od - 30 700 zł

VW POLO CLASSIC - 36 800 zł

VW PASSAT - 57 800 zł

ATRAKCYJNY PAKIET UBEZPIECZEŃ

RATY

Ceny brutto wg kursu DM z dn. 23.03.98r.

GROBLEWSKI
AUDI AUTORYZOWANY DEALER VW-AUDI

80-371 GDAŃSK, ul. Jagiellońska 12A
tel./fax (058) 557 55 15

VW TRANSPORTER JUŻ OD 53 000 zł

**Nigdy jeszcze tak WIELE
nie kosztowało tak NIEWIELE**

- wspomaganie układu kierowniczego,
- immobiliser,
- niezależne zawieszenie wszystkich kół,
- wentylowane tarcze hamulcowe,
- dodatkowy rok gwarancji.

Leasing - RATY Cena netto wg kursu DM z dnia 28.04.98r.

GROBLEWSKI
AUTORYZOWANY DEALER VW

81-731 SOPÓT, ul. Bitwy pod Płowcami 54
tel./fax (058) 550 37 38

PRECYZYJNE PIĘKNO

Peugeot, to firma, której nie trzeba specjalnie reklamować w naszym kraju. Wiele modeli ma swoich zagorzałych zwolenników od kilkudziesięciu lat; zmodernizowane i unowocześnione w niczym nie tracą swojej renomy. Tak było i jest m.in. z „trzydziestką”.

Najnowsza wersja tego samochodu znów nie zawodzi swoich fanów. Zwłaszcza jeżdżąc po rodzinnych drogach docenia się dobre i trwałe zawieszenie, a także oszczędny silnik. Najpopularniejsza jego wersja w Polsce - 1.4

Przednie siedzenia zapewniają należyty komfort i doskonałe trzymanie boczne.

XN może nie zadowolić w pełni amatorów sportowej jazdy, ale bez wątpienia daje satysfakcję tym, którzy cenią sobie poczucie bezpieczeństwa i estetykę, aby nie powiedzieć - piękno.

Ten niespełna 1,4-litrowy, benzynowy silnik rzędowy i czterocylindrowy został umieszczony poprzecznie z przodu (OHC). Ma

po dwa zawory na cylindrze, wielopunktowy układ wtryskowy i katalizator. Ma moc maks. 75 KM przy 5500 obr./min, a maks. moment obrotowy - 111 Nm przy 3400 obr./min.

Skrzynia biegów dysponuje 5 przełoženiami. Hamulce to tarcze z przodu i bębny z tyłu. Rozstaw osi wynosi 2580 mm. Zbiornik paliwa ma 60 l, a bagażnik 338 l pojemności (637 l po złożeniu tylnych oparc). Masa własna - 1010 kg, ładowność - 510 kg, dł./szer./wys. - 4030/1680/1380 mm.

Stosunkowo bogate jest standardowe wyposażenie auta (za

cenę ok. 35 tys. zł). W jego skład wchodzi m.in. wzmocnienia drzwi i pirotechniczne napinane pasy bezpieczeństwa, centralny zamek, immobilizer, elektrycznie podnoszone szyby boczne, wspomaganie układu kierowniczego i kilka różnych sygnalizatorów. Niestety, za poduszkę powietrzną dla kierowcy, a także za ABS, klimatyzację i radio trzeba dopłacić.

Gdyby więc mówić o mankamentach tego ponad tonowego auta, to do pewnego stopnia byłby nim co najwyżej nieco chyba za słaby silnik, który wykazuje

się większą dynamiką tylko na najwyższych obrotach. Tyle, że dzięki bardzo sprawnym i precyzyjnym skrzyni można pożądaną obroty osiągnąć na każde zawołanie, i to tanim kosztem. Naprawdę trzeba bardzo się „starać”, aby na trasie spalić ponad 6,5 litra na sto.

Zakończyć wypada też pozytywnie. Peugeot 305 1.4 XN nie zawiedzie nas także wówczas, gdy trzeba będzie ostro hamować. Przy prędkości 100 km/h na zatrzymanie się wystarczy bowiem tylko 40 m.

cd. ze str. 34

Trwałość akumulatora mierzy się najczęściej liczbą cykli ładowanie-rozładowanie. Przeciętnie akumulator powinien dobrze znieść około tysiąca takich cykli. Stąd wniosek, że nie zawsze można określić np. w latach, na jak długo wystarczy nowo zakupiony akumulator. Jeśli eksploatowany będzie w aucie służącym do krótkich jazd miejskich, gdzie często następuje rozruch silnika, jego żywotność będzie krótsza. Zimą, podczas 30-stopniowego mrozu, bez żadnego obciążenia stracić może nawet ponad 20 procent swojej pojemności.

Kiedy napięcie ognia obni-

pojemności niższej niż to zaleca producent auta.

Jak tłumaczy szef ekspertów PZMN, dr Włodzimirz Sel, prądnicą lub alternator zaprojektowane są bowiem do określonej „gospodarki prądem” w aucie, więc i tak nie zdołają go doładować do pełnej pojemności, która po pewnym czasie i tak będzie mniejsza.

Sumując, akumulator kwasowy ma niewątpliwie sporo wad, ale ma też kilka zalet. Wystarcza na około tysiąc cykli ładowania, czyli w normalnej eksploatacji na mniej więcej 3-4 lata. Zaletą jest też dość łatwa metoda odzyskania ołowiu i kwasu. Wady, o których wspomnieliśmy, powodują, że próby opracowania nowych generacji akumulatorów prowa-

Z iskrą po staremu

ży się do 1,75 wolta (czyli zaledwie o 0,25 wolta od w pełni sprawnego akumulatora o napięciu 2 woltów), w praktyce oznacza to, że akumulator się rozładował. Dlatego też, zwłaszcza przy niskich temperaturach, wystarczy tylko kilkakrotnie uruchomić starter, aby napięcie spadło do minimum.

W ciągu ostatnich dziesięcioleci dorobiliśmy się jedynie drobnego udoskonalenia w tej dziedzinie, a mianowicie tzw. akumulatora bezobsługowego. Ale i tu nazwa jest nieco myląca. Tylko akumulatory w czarnych lub nieprzezroczystych skrzynkach, bez korków na wierzchu, są w pełni bezobsługowe, nie trzeba w nich uzupełniać elektrolitu. Ale podładowywać, szczególnie w zimie i w okresie intensywnego korzystania z odbiorników elektrycznych w samochodzie, trzeba wszystkie rodzaje akumulatorów.

Nie ma też sensu wkładać do auta droższych akumulatorów o

dzone są od dawna.

Szczególnie intensywnie pracują nad tym konstruktorzy aut z napędem elektrycznym. Akumulatory kwasowo-olowiowe praktycznie nie nadają się do napędu aut elektrycznych, gdyż ich ciężar i mała pojemność ograniczają ładowność takiego pojazdu i jego zasięg. Opracowano np. akumulator nikielowo-kadmowy, ale jeszcze nie jest produkowany seryjnie. Ma on dwa razy większą trwałość od kwasowego. Oznacza się bardzo dużą mocą, małym spadkiem mocy po częściowym wyładowaniu, w niskich temperaturach nie traci swojej pojemności. Można go naładować bardzo szybko. Innymi słowy pozbawiony jest tych wszystkich wad (poza toksycznością!), które występują w akumulatorach kwasowo-olowiowych. Ma jednak wadę dość zasadniczą: jest znacznie droższy od tradycyjnych.

SUZUKI

Nowa Super Cena

na najbardziej ekonomiczny samochód świata

SWIFT 1,0 GL, 1,3 GLX - już od 27 300

SALON PROKAR

81-384 GDYNIA, ul. Traugutta 2

tel./fax (058) 621 67 14

- sprzedaż samochodów
- sprzedaż części
- naprawa nadwozi

ASO SUZUKI

GDYNIA, ul. Wielkopolska 244

tel./fax (058) 664 77 46

- przeglądy gwarancyjne
- naprawy bieżące

24h ASSISTANCJA SUZUKI

63 LATA GWARANCJI

SEAT

AUTO-GOSK S.C.

GDYNIA, CHWASZCZYŃSKA 72

tel. 629-45-43

Salon Serwis Superceny

Zapraszamy 7 dni w tygodniu

	<p>CORDOBA VARIO</p> <p>87.850 PLN</p>
	<p>AROSA</p> <p>28.840 PLN</p>
	<p>CORDOBA</p> <p>24.370 PLN</p>
	<p>IBIZA</p> <p>23.580 PLN</p>

ceny wg kursu marki - 1,91 zł

Zabójstwa na zlecenie można by podzielić na takie, które są wynikiem porachunków między grupami przestępczymi oraz te zupełnie prywatne, dokonywane na zamówienie przez „solistów”, czyli zabójców działających w pojedynkę. 19 stycznia br., w Pruszczu Gdańskim, w wyniku eksplozji ładunku wybuchowego wyleciał w powietrze mężczyzna. Są podejrzenia, że albo odbierał albo usiłował podłożyć „bombową” przesyłkę. Wkrótce po tym wydarzeniu odwołane zostało spotkanie z marszałkiem Sejmu, Maciejem Płażyńskim, w pobliskiej szkole. Czy miała to być robota na zlecenie? Policja nie chce się wypowiadać.

Prasa podaje, że w latach 1994-1995 zamachy bombowe stały się jednym z najczęściej w Polsce sposobów załatwiania porachunków między gangami. Za najbardziej „wybuchowy” rok uważany jest, zgodnie z policyjną statystyką, rok 1996. W różnych miejscach kraju podłożono w tym czasie około 100 ładunków wybuchowych (głównie trotyl, dynamit oraz PMW-8, zwany plastikiem). Wybuchy odpowiednio „nafaszerowane” zapalniczki, długopisy, wylatywały w powietrze stojące, puste lub znajdujące się w ruchu samochody. We „Wprost z lutego br. czytamy wypowiedź komisarza, Pawła Biedziaka, komendanta głównego policji: „Poniekąd ofiary zamachów same sprowadzają na siebie nieszczęścia. Nie oddają długów, więc przestępcy dają im do zrozumienia, że koniec żartów”.

Jako przykład zabójstwa „na prywatne zlecenie” można podać zdarzenie z 1995r., gdy w centrum Warszawy wyleciał w powietrze renault, pod którego tylnym siedzeniem umieszczono ładunek wybuchowy. Bomba sprężona była z kierunkowskazem. W wyniku policyjnego śledztwa wyszło na jaw, że zabójcy (zginął kierowca auta) działali na zlecenie żony ofiary i za swoją „pracę zleconą” otrzymali 5 tys. dolarów (a że było ich dwóch, na głowę przypadło po 2,5 tys. dolarów).

„Egzekucje” są często efektem rywalizacji gangów lub porachunków wewnątrz grup przestępczych - bywa, że takich „ostatecznych argumentów” używa się w walce o przywództwo w gangu lub likwiduje się w ten sposób nielegalnego członka grupy. Z policyjnych informacji wynika, że 80 proc. zabójstw na zlecenie mają na swoim koncie cudzoziemcy, głównie ze Wschodu.

Ryszard Borucki z KG Policji w Warszawie twierdzi, że „w najbliższych latach nie należy obawiać się, iż zorganizowane grupy przestępcze będą podejmować coraz brutalniejsze działania. Wydaje się, że próbują przejąć lub zbudować, legalne przedsiębiorstwa”. Zdania tego nie podzielają ani mieszkańcy kraju, ani specjaliści z prokuratury gdańskiej.

Karę dożywotniego pozbawienia wolności otrzymał niejaki Leszek G., który w marcu 1994r. zaproponował swoim kolegom: Waldemarowi P. i Andrzejowi B., dokonanie zabójstwa Mariana W. Koledzy Leszka G. zaakceptowa-

Zabójstwo „Nikosia” przepełniło czarę goryczy. Mieszkańcy Wybrzeża nie są już całkowicie przekonani, że to morderstwo odbyło się w ramach „porachunków gangów”. „Nikos” prawdopodobnie poznał się już stosunkowo dawno z dwuznaczną przeszłością. Zabójstwo w Gdyni - o którym mówił pól Polski - wyglądało więc raczej, w powszechnym przekonaniu, na zabójstwo na zlecenie.

Na ten temat jednak i w szczególności, i w ogóle, nie chcą wypowiadać się gdańscy policjanci i prokuratorzy. Podobnie w stolicy. - Powód jest w zasadzie prosty - stwierdził Zbigniew Matwiej z Biura Prasowego KG Policji. - Nie ma, po prostu, większych opracowań czy szczegółowych analiz na ten temat.

Analizujemy więc sami, także na podstawie materiału naszych dziennikarzy z Tygodnika Trójmiasto - Edyty Puchalskiej i Sławka Marcinkowskiego.

ILE ZA ŻYCIE

li propozycję. Zaplanowali, że zabójstwo zostanie dokonane w Sopocie, w hotelu „Lucky”. Andrzej B. zadzwonił do Mariana W. i zaproponował mu sprzedaż dużej ilości złotej biżuterii, a Leszek G. wynajął pokój w tymże hotelu. Panowie umówili się na skrzyżowaniu ulic Pomorskiej i Grunwaldzkiej w Oliwie, po czym udali się do hotelu. Samochód zapar-

wyjechali do Poznania, gdzie następnie postrzelili jeszcze dwóch innych mężczyzn.

- Jest to typowa sprawa „na zlecenie” - twierdzi rzecznik prasowy Prokuratury Wojewódzkiej w Gdańsku, Maria Kamirska-Jeżowska. - Spraw tych przybywa. Przed laty było ich niewiele. Świadczy to o istnieniu pewnych struktur nieformalnych, podziału

dziejczyna, padło w jego kierunku dziesięć strzałów z bliskiej odległości. Ofiara trafiona została w głowę, tułów, okolice łopatki i brzuch. Dziewczyna nie została postrzelona.

Teoretycznie można też pod „sprawę na zlecenie” podciągnąć postrzelenie dziewczyny w mieszkaniu na Zaspie przez dwóch mężczyzn, którzy przysli

że było to zlecenie. O tym przestępstwie można powiedzieć, że był on „solistą do wynajęcia”, ale dowodów nie ma. Przy formułowaniu zarzutów posługujemy się znaniami przestępcy, a takowych w tym przypadku nie ma (chodzi o znamiona zabójstwa na zlecenie - przyp. red.). Zabójca zawsze odpowie za to, co zrobił. Problem w tym, kto zleca mu „robotę” - ten traktowany jest jako podżegacz albo sprawca kierowniczy, czyli ktoś, kto ma przemożny wpływ na wolę działającego przestępcy.

Rozpoczęła się sprawa „Wróbla”, znanego na naszym terenie przestępcy. W tym przypadku wchodzi w grę przestępczość rozrachunkowa. Często zdarza się, że biznesmenom wybuchają samochody i oni nie mają o nic pretensji. To typowe ostrzeżenie. Wiadomo, że gdyby sprawcy chcieli kogoś w ten sposób zabić, to by zabili. Grupa Wróbla egzystowałaby pewnie jeszcze szereg lat, ale doprowadziła swoje okrucieństwo do takiego etapu, że nie mieściła się już ona w kategoriach zwykłego milczenia. Im dłużej uda się utrzymać tych ludzi w areszcie, tym szybciej sprawa się zakończy. My jeszcze nie możemy się z przestępcami „układać” na zasadzie „coś za coś”, to nie Ameryka - mówi prokurator Jacek Spyt.

- Pan Borucki z KG Policji ma rację (twierdząc, że nie grozi nam, na razie, eskalacja okrucieństwa ze strony grup przestępczych, ponieważ zajmą się one budowaniem lub przejmowaniem przedsiębiorstw - przyp. red.), ale tylko w odniesieniu do tych przestępców, którzy mają pieniądze. Pan Borucki zapomina jednak, że jest cała grupa młodych, którzy jeszcze pieniędzy nie posiadają i będą chcieli je zdobyć. Natomiast, gdy mowa o mafii, to trzeba zauważyć, że mafia ma jedną bardzo istotną cechę - musi mieć przełożenie na politykę. Bez udziału polityki nie ma mafii.

Na naszym terenie zabójstwa na zlecenie, to sprawa rozrachunkowa. Przykładem jest sprawa Schwarzeneggera czy sprawa na Morskiej w Gdyni. Na razie w wyniku spraw rozrachunkowych nie giną jeszcze „cywile”, czyli ludzie nie mający z nimi nic wspólnego. Strzela się albo z zaskoczenia w tył głowy, albo z bliska... do opróżnienia magazynku. Siłą organizacji, typu policja czy prokuratura, jest działanie w systemie, pod warunkiem, że wszystkie ogniwa działają sprawnie. Sama wiedza o wydarzeniu jeszcze nic nam nie daje, trzeba sprawę udokumentować, „rozpracować”.

A „cennik”... To może być pięć „jabł” w określonym środowisku. Jeśli mamy do czynienia z człowiekiem biednym, zdeteminowanym, którego jedyną siłą jest brak moralności. Gdyby taki człowiek na Ukrainie miał pracę, to najprawdopodobniej nigdy byśmy go tutaj nie spotkali. Natomiast w kategoriach przestępczości rozrachunkowej nie jest to kwestia ceny, lecz wznieślenia się w hierarchii, jest to też wynik targów między kierownictwem. Przestępcy często „wkopują” sami siebie. Czy my się boimy? Przed psychopatą człowiek nigdy się nie obroni, nie myślimy o tym na co dzień - mówi prokurator, Jacek Spyt. P-M

Więzienny fason, czy faktycznie humory dopisują?...

kowali przed hotelem. Waldemar P. obserwował wchodzących z okna hotelowej łazienki.

O tym, że nadchodził, Andrzej B. z Marianem W., poinformował ukrytego wcześniej na półce w przedpokoju hotelowym Leszka G. Gdy do pokoju wszedł Marian W., a Andrzej B. zdejmował buty, Leszek G. strzelił do Mariana W. Trafił go w głowę, nie powodując śmierci. Andrzej B. podłożył pod głowę Mariana W. torbę foliową, aby nie powstały plamy krwi i oddał strzał „z przystawienia”, który najprawdopodobniej spowodował zgon.

Trzej mężczyźni przenieśli ciało ofiary do łazienki, układając je głową w brodziku, rozebrali. Zabrali złotą biżuterię, opuścili hotel. Okradli mieszkanie Mariana W., zakupili gumowe rękawiczki, brzeszczoły do cięcia metalu, oprawkę do piły oraz worki foliowe. Przy pomocy zakupionych narzędzi pokawalkowali ciało ofiary w hotelu, odcieśli dłonie, głowę. Ciało zakopali w ziemi na wysypisku śmieci w Sopocie, dłonie i głowę spalił na działce. Po dokonaniu zabójstwa mężczyźni mieszkali jeszcze przez jakiś czas w hotelu „Piast”, po czym

ról w świecie przestępczym, przepływie informacji oraz lepszej organizacji świata przestępczego. Są to zwykle sprawy trudne, świadczące o zupełnym braku hamulców moralnych, o tym, że każde zlecenie, nawet najbardziej makabryczne może zostać wykonane. Z zeznań świadków w różnych sprawach wynika, że często sprawcami czynów przestępczych o tym charakterze są przyszybcze ze Wschodu - dodaje rzecznik, Maria Kamirska-Jeżowska.

Rzecznik Komendy Wojewódzkiej Policji, Gabriela Sikora, podaje nam cztery przykłady spraw, które najprawdopodobniej wykonane zostały na zlecenie. 25 grudnia 1997r., przy ul. Porazińskiej w Gdańsku, o godz. 18.50, postrzelony został w szyję Jan K., były sportowiec. Przeżył. Przed mieszkaniem przy ul. Morskiej w Gdyni zatrzymany został nieletni przestępca. 5 listopada 1997r., o godz. 20.32, w kierunku wysiadającego z samochodu Leszka P. padło siedem strzałów (celnych).

Znana jest sprawa zabicia przestępcy Schwarzeneggera (przy ul. Pomorskiej 14, 5 maja, o godz. 20.45). Gdy ten siedzi z

do niej z kwiatami. Dziewczyna postrzelona została w szyję. Sprawców tych zabójstw jeszcze nie wykryto. Od rzecznika KW świadczące o zupełnym braku hamulców moralnych, o tym, że każde zlecenie, nawet najbardziej makabryczne może zostać wykonane. Z zeznań świadków w różnych sprawach wynika, że często sprawcami czynów przestępczych o tym charakterze są przyszybcze ze Wschodu - dodaje rzecznik, Maria Kamirska-Jeżowska.

W Prokuraturze Wojewódzkiej w Gdańsku o zabójstwach na zlecenie (i nie tylko) rozmawiamy z zastępcą prokuratora wojewódzkiego, Jackiem Spytym.

- Należy zacząć od tego, co to jest zabójstwo na zlecenie - mówi prokurator, Jacek Spyt. - Może to być sytuacja, gdy „żołnierze”, czyli zwykli, szeregowi członkowie grupy przestępczej, nie mający nic do siebie nawzajem, wykonują tylko polecenie „taty”, czyli szefa. Może być sytuacja, gdy ktoś chce kogoś wykończyć, bo ma do niego o coś pretensje - i tu dopiero można dzielić sprawę na „duże” i „małe”.

W sprawie, o której wcześniej, czyli Leszka G., można było tylko domniemywać, przypuszczają,

DENTAM

SKLEP MEDYCZNY CENTRUM HANDLOWE „KUPIEC”
pawilon nr 78, 83 -200 Starogard Gd., al. Niepodległości 4,
tel. (069) 161 34 14, tel.dom.(069) 162 87 27

poleca

1. materiały stomatologiczne	3. środki dezynfekujące
2. materiały protetyczne	4. materiały, sprzęt medyczny itp.

CENY KONKURENCYJNE

ZAPRASZA: pon.-pt. 10.00-18.00, wszystkie soboty 10.00-14.00

PBR „PRZYSZŁOŚĆ”

w Malborku, ul. Prusa 1

zleci firmie budowlanej wykonanie tynków wewnętrznych w ilości do uzgodnienia, w bloku mieszkalnym wielorodzinnym w Malborku.

Kontakt osobisty lub telefoniczny (055) 272-79-58.

Składanie ofert w siedzibie firmy w terminie do 6.06.98 r.

17250

OŚRODEK SPORTU I REKREACJI

w Malborku

ogłasza ustny przetarg nieograniczony na sprzedaż autobusu marki Autosan H9-21, nr rej. ELC 907E, rok produkcji 1985, ilość miejsc siedzących 40, cena wywoławcza 12 000 złotych.

Przetarg odbędzie się w obiekcie Ośrodka przy ul. Portowej 3 w Malborku, dnia 3.06.1998 r. o godz. 12.00.

Wadium w kwocie 10% wartości ceny wywoławczej należy wpłacić godzinę przed rozpoczęciem przetargu do kasy Ośrodka, mieszczącej się przy ul. Portowej 3 w Malborku. Wpłata wadium jest warunkiem przystąpienia do przetargu, przepada na rzecz sprzedawcy jeżeli oferent oferujący najwyższą cenę uchyli się od zawarcia umowy kupna sprzedaży.

Autobus można oglądać na terenie Ośrodka przy ul. Portowej 3 w Malborku od poniedziałku do piątku w godz. 8.00 - 16.00.

Bliższe informacje można uzyskać pod numerem telefonu 272-30-12. Zastrzega się prawo unieważnienia przetargu bez podania przyczyny.

17256

JAK W RODZINIE

Jak już informowaliśmy, po trwających kilka miesięcy eliminacjach regionalnych konkursu Miss Polonia '98 w Teatrze Miniatura w Gdańsku odbył się wielki finał, podczas którego wybrano Miss Ziemi Gdańskiej i Elbląskiej. Imprezę zorganizowało Przedsiębiorstwo Imprez Artystycznych IMPRESARIO Henryka Czoski, a patronat medialny objęło Wydawnictwo Pomorskie oraz radio ESKA NORD.

W finale najwięcej - 10 głosów oddano na Angelikę Mischewską. Nowo wybrana Miss Ziemi Gdańskiej i Elbląskiej uczy się w liceum w Tczewie, ma 19 lat i 173 centymetry wzrostu. Pozostałe wymiary: 95 x 65 x 96 cm. Angelika Myszewska została także wybrana Miss Publiczności. Tytuł pierwszej wicemiss przypadł kolejnej tczewiance - Joannie Marek. Panna Joanna żartem podkreślała, że jest najstarszą uczestniczką finału, bo ma 23 lata... Pozostałe wymiary Joanny: wzrost 171 cm, 84 x 58 x 86 cm. Drugą wicemiss została 18-letnia gdynianka Monika Haleła (178 cm, 89 x 62 x 92 cm). Tytuł Miss Gracji przypadł gdańszczance Paulinie Batóg (19 lat, 174 cm, 88 x 62 x 90 cm). Panna Paulina od ubiegłego roku posiada tytuł Miss Tysiąclecia Gdańska.

Niestety, konkurs - chyba za przyzwoleniem mało precyzyjnego regulaminu - miał swój skandalik. Regulamin Pracy Jury Wyborów Regionalnych „Miss Polonia '98” mówi, że „skład jury ustala licencjonowany organizator wyborów regionalnych, uzysku-

Koronacja najpiękniejszych

jąc akceptację przedstawiciela Biura „Miss Polonia”. W jury zasiadało 26 osób, w tym organizator wyborów - Henryk Czoska, przedstawiciel warszawskiego biura i... ojciec jednej z finalistek. Czy to zaważyło na werdykcie? Wielu ocenia, że tak i niektóre gazety mają pożywkę.

W kuluarach teatru rodzice jednej z finalistek wykrzykiwali w kierunku jurorów: „kogoście wybrali”, „to wszystko wina (...)”. W tym czasie ich córka miała atak depresji, a obserwatorzy spory niesmak. Być może bez powodu, ale przynajmniej pozory były inne. **cd. na str. 40**

P.H.U.

HASCOLD s.c.

82-200 Malbork RAKOWIEC
(Piaski- wyjazd na Elbląg)
MAGAZYN MAWENT-u

Urządzenia chłodnicze i gastronomiczne

Przedstawiciel producenta urządzeń chłodniczych

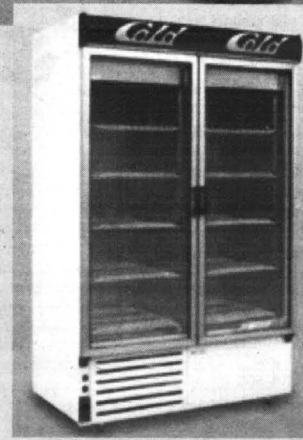
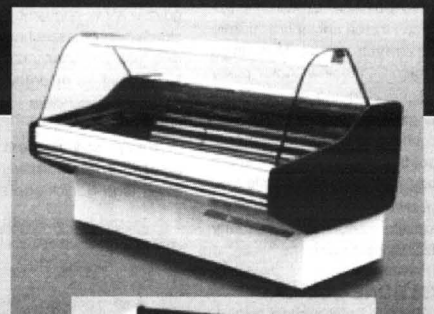
PPHU "COLD" BOCHNIA

URZĄDZENIA EKOLOGICZNE - KONKURENCYJNE CENY

- lody chłodnicze
- lody mroźnicze
- lody sklepowe
- regały chłodnicze
- witryny cukiernicze

NOWOŚĆ!

Szafa chłodnicza przeszklona 1400l
(przesuwne drzwi)

SERWIS
RATY
LEASING

Doradztwo w zakresie
chłodnictwa i gastronomii

ZAPRASZAMY

codziennie 8-16, soboty 8-13

tel. (0-55) 272 76 03

tel. kom. (0-601) 63 19 73

17778

ANATOMIA SĄDU OSTATECZNEGO

Jerzy Jankau (z prawej) w gdańskiej „Galerii u Literatów”. Z lewej prof. Marek Grzybiak

Ocena anatomiczna wybranych postaci z obrazu Hansa Memlinga pod tytułem Sąd Ostateczny - to dość nietypowy temat jak na pracę doktorską, którą obronił niedawno Jerzy Jankau, chirurg plastyczny w Akademii Medycznej w Gdańsku.

Tryptyk Memlinga, stanowiący najwybitniejsze dzieło malarstwa niderlandzkiego w zbiorach polskich i będący od momentu zawieszenia go w Bazylice Mariackiej w 1473 roku jednym z najcenniejszych zabytków, którymi może się szczycić Gdańsk, po raz pierwszy został poddany analizie nie z punktu widzenia historii sztuki, ale... lekarza medycyny. Spośród 184 postaci uwiecznionych na obrazie dokładnej analizie można było poddać zaledwie siedem z nich, które zostały pokazane w całości. Są to postacie czterech mężczyzn i trzech kobiet oraz licznie ukazanych przez Memlinga aniołków i diabłów. Autor pracy ocenia zarówno anatomiczne szczegóły namalowanych postaci, ich wzajemne podobieństwo, sposób ułożenia ciała, przybrane pozy, jak również ekspresję twarzy, owłosienie i fryzury. Każdy z tych elementów tworzy osobny rozdział doktoratu.

„BŁĘDNE” CIAŁA

Budowa ciał postaci, przedstawionych na obrazie, mimo różnic płci i różnorodności poz, w których są ustawione, jest jednak bardzo podobna. Są to szczupłe, smukłe sylwetki, co sugeruje wniosek, iż przy malowaniu obrazu autor korzystał ze skromnej liczby modeli. Zdaniem dr. Jankau uderzającą jest infantylność przedstawionych dorosłych postaci poprzez dziecięcą wręcz budowę zewnętrznych narządów płciowych i brak typowego owłosienia łonowego. Ciekawostką, na którą zwrócił uwagę autor pracy doktorskiej jest to, że na tym obrazie sprzed 500 lat okolica kobiecego łona jest zawsze zakryta, czy to za pomocą czyższej głowy, czy też wykorzystując gest

ręki. Jest to o tyle dziwne, gdyż właśnie nagość kobiecego ciała od wieków była tematem lub ozdobą dzieł wybitnych artystów. Natomiast Memling bez skrupowania ukazał tylko nagość męskiego ciała, przez co wszystkie anatomiczne szczegóły męskości stały się widoczne. Jankau udowodnił, że sylwetki tych mężczyzn odpowiadają anatomii dwuletniego chłopca, mimo iż postacie z obrazu, do których je dopasowano, są sylwetkami osób dorosłych. To samo dotyczy postaci kobiecych, których piersi pokazane zostały w sposób charakterystyczny dla małych dziewczynek.

- Oceniałem „Sąd Ostateczny” tylko z punktu widzenia anatomii i nie potrafię wyjaśnić, dlaczego Memling w taki sposób przedstawił te części ciała, może ma to jakieś odzwierciedlenie historyczne. Nie sądzę, by powodem był wstyd przed nagością, gdyż w XV w. nagość była zjawiskiem dość powszechnym. Możliwe jest, że malarz używał małych dzieci do modelowania intymnych części ciała - tłumaczy Jerzy Jankau.

Kolejnym wnioskiem wyciągniętym dzięki wnikliwej obserwacji tego gotyckiego tryptyku

jest fakt, iż w wielu przypadkach pozy, jakie przyjmują bohaterowie obrazu, są nienaturalne, nie zawsze zgodne z zasadami i regulami anatomii czynnościowej. Dla lepszej oceny obrazu dr Jankau korzystał z pomocy żywych modeli, bardzo podobnych do postaci Memlinga i ustawionych w identycznych, jak te namalowane, pozycjach. Porównanie to ukazało, że pozycje postaci na obrazie są niemożliwe do ustawienia przez człowieka. Autor pracy wypatrzył również wśród bohaterów „Sądu Ostatecznego” postać, która wyraźnie składa się z dwóch różnych osób, o czym świadczy nie tylko nienaturalne ustawienie sylwetki, lecz również fakt, iż jej górne partie ciała zupełnie nie odpowiadają częściom dolnym.

Z RADOŚCIĄ DO PIEKŁA?

Jerzy Jankau obszerną część swojej pracy poświęcił analizie twarzy, którą uważa za niezwykle fascynujący fragment ludzkiego ciała, m.in. dlatego, że skurcz mięśni twarzy, których jeden przyczep umiejscowiony jest na skórze, a drugi na kości, jako jedyny wśród mięśni nie zawsze da się kontrolować. Wtedy na każdej twarzy pojawia się bogaty wachlarz grymasów, dzięki którym można odczytać stan psychiczny człowieka.

- Memling przedstawił na swoim obrazie przeróżne wariacje grymasów. Po przeanalizowaniu zachowania się mięśni twarzy, doszedłem do wniosku, że ludzie umieszczeni po prawej, czyli piekielnej stronie tryptyku nie zawsze są tak bardzo przerażeni, niektórzy zdradzają nawet grymas radości. Natomiast postacie po lewej stronie nie zawsze wydają się szczęśliwe z tego, że udają się do nieba, ich twarze są łepe i oswiale - twier-

dzi Jerzy Jankau.

Wnikliwa analiza niektórych anatomicznych detali, takich jak np. typowe bruzdy na twarzy, doprowadziła autora do wniosku, że ekspresja twarzy przedstawiona przez Memlinga jest błędna i często nie pasuje do zachowania pozostałej części sylwetki. W pracy dr. Jankau podkreślona została także bogata różnorodność męskich fryzur, przedstawionych przez Memlinga z dużą dokładnością. Natomiast wszystkie uwiecznione przez malarza kobiety mają jednakowo długie, faliste, tego samego koloru włosy, zaczesane do tyłu.

- Zauważyłem, że w kadrach piekła występują postacie mężczyzn z fryzurami typowymi... dla mniczów i duchownych, co według mnie oznacza, że również takie osoby zostaną potępione za popełnione grzechy - informuje Jankau.

Ciekawy wydaje się również fakt, iż wszystkie przedstawione na tryptyku postacie ludzkie mają usunięte owłosienie ciała, co, jak wiadomo z różnego rodzaju przekazów historycznych, nie było zwyczajem w tamtych czasach.

POCHWAŁA DIABŁA

Zainteresowanie dr. Jerzego Jankau wzbudziły również postacie diabłów i aniołów, których sylwetki przedstawiono jako kompiłację ciała ludzkiego z przebogatym królestwem zwierząt, głównie ptaków i owadów, zresztą żyjących do dziś. Pełen ekspresji i różnorodności sposób przedstawienia tych postaci świadczy o bogatej fantazji twórcy i czyni z Memlinga świetnego obserwatora przyrody.

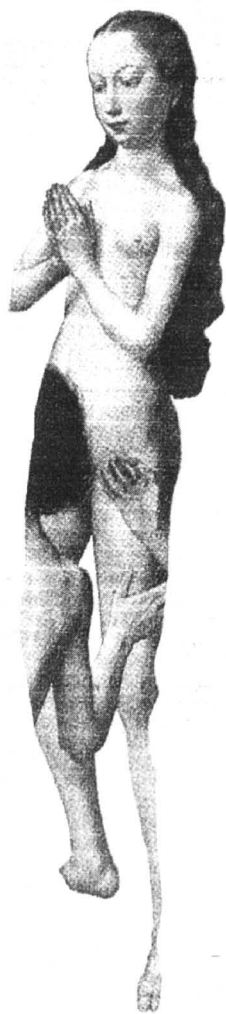
- Dziwne, że przy tak doskonałej umiejętności obserwacji i znajomości świata zwierząt, malarz popełnił tak wiele błędów w przedstawieniu ciała ludzkiego. Mimo tego, porównując dzieło Memlinga z innymi obrazami powstałymi w tym okresie, trzeba przyznać, że pod wieloma względami jest ono wręcz doskonale - dodaje Jankau.

Ostatnim wnioskiem, którym dzieli się z nami obrońca tej bardzo oryginalnej pracy doktorskiej, jest stwierdzenie, iż ocena anatomiczna postaci wykazuje konieczność oglądania tego obrazu wiszącego na pewnej, dokładnie określonej wysokości.

Zmienia to jego perspektywę, przez co postacie na nim ukazane wydają się bardziej realistyczne. Zdaniem znawców sztuki obraz Hansa Memlinga powinien wrócić do Bazyliki Mariackiej, gdyż w Muzeum Narodowym, gdzie obecnie się znajduje, wisząc dokładnie na wysokości naszych oczu, wydaje się nieco zniekształcony.

DLACZEGO MEMLING?

- Do wyboru takiej, dość nietypowej dla lekarza, tematyki pracy doktorskiej skłonił mnie zainteresowania pozamedyczne.

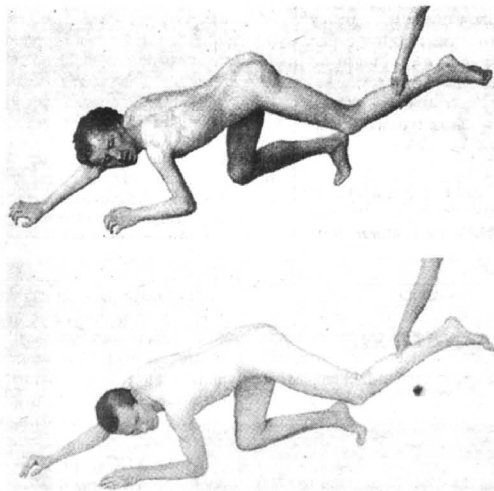

Dośkonaly materiał dla anatomów

Zawsze interesowałem się sztuką, sam zresztą rysuję i maluję, ponadto pracuję w miejscu, które niejako predysponuje mnie do dobrej znajomości sztuk plastycznych, gdyż jestem asystentem w Klinice Chirurgii Plastycznej i Leczenia Oparzeń. Przyznaję jednak, że nieczęsto się zdarza, żeby lekarz zajmował się analizą dzieł sztuki - mówi dr Jerzy Jankau.

Praca doktorska oparta o tryptyk „Sąd Ostateczny” nie jest pierwszą medyczną analizą dzieła artysty malarza w Polsce. Ostatnia tego typu praca napisana została w 1933 roku przez lekarza dermatologa, prof. Waltera, który w postaciach ukazanych na krakowskim ołtarzu Wita Stwosza pt. „Wniebowzięcie Najświętszej Marii Panny”, doszukiwał się stygmatów chorób skórnych, udowadniając jednocześnie, że zostały one wiecznie uwiecznione. Natomiast na początku XIX w. pracę w oparciu o ten obraz napisał również naukowiec niemiecki. Jego tematem badawczym była choroba weneryczna, a dokładnie... ślady syfilisu, umiejscowione na niektórych częściach ciała nagich postaci ołtarza Wita Stwosza.

Patrycja Rychwa

Okazuje się, że postać na obrazie w rzeczywistości nie mogłaby przyjąć takiej pozy

Większość mieszczan trzyma kwiaty w wazonach, najchętniej kryształowych. Przed włożeniem do nich kwiaty są starannie myte i płukane: ziemia, korzenie i tym podobne świątwa bardzo psułyby widok.

Mimo to znaczna większość ludzi zdaje sobie sprawę, że do tego, by rosnąć kwiaty, potrzebne są takie drobiazgi jak: korzenie, liście i todygi, na których to wszystko się trzyma.

Podobnie jest w społeczeństwie.

Ludzie są różni - różne mają upodobania, różne też zarabania. Jedni babrzą się w ziemi, inni uczą cudze dzieci, jeszcze inni kopią groby, jeszcze inni malują obrazy... Między nimi swobodnie przepływały życiodajne soki, czyli pieniądze - i jakoś to wszystko się rozwijało - choć nie było samochołów, dźwigów budowlanych, komputerów, teorii organizacji, rakiet kosmicznych, taniej ropy, energii atomowej, elektryczności itd.

Ludzie byli traktowani jako samodzielne cząstki organizmu społecznego - i byli z tego na ogół zadowoleni.

Od dłuższego czasu - konkretnie: od mniej więcej stu lat, czyli od tryumfu socjalizmu - coś zaczęło się psuć.

Ostatnio zaś sprawy przybrały obrót po prostu okropny.

Otóż Kwiaty zaczęły nie znosić Korzeni. Korzenie pluły na Kwiaty, a Liście twierdzą, że tylko one umieją połączyć surowce w użyteczne dobra - więc są ważniejsze od Korzeni i Kwiatów razem.

Na szczęście Liście i Łodygi są dobrze osadzone w re-

aliach: wiedzą, że muszą swoje produkty sprzedawać, a Kwiaty i Korzenie są dobrymi klientami. Z Liściami nie ma więc problemów. Kłopot jest z Kwiatami i Korzeniami...

Otóż Kwiaty wyobraziły sobie zapewne, że skoro komputery i roboty potrafią wszystko zrobić automatycznie, to Korzenie nie są im do niczego potrzebne. Jest to absurd oczywisty - ale w historii Ludzkości nie raz już Kwiaty

Za tę sytuację odpowiedzialny jest, oczywiście, socjalizm - ze swoją teorią Człowieka Pracy.

W kapitalizmie ludzie dzieliли się na uczciwych i nieuczciwych: na pracujących i leniwych, na mądrych i głupich; na przystojnych i brzydkich; na oszczędnych i utracjuszków; na wysokich i niskich; na biednych i bogatych; na sprytnych i niezdradnych, i tak dalej. Dobra materialna zaś dzieliły się według tego: pracowity

żalny dostatek - a drugi musiał sprzedawać dobra i żyje na taskowym chlebie...

W państwie nienormalnym, czyli socjal-demokratycznym, ważna jest nie praca, tylko wpływ na tych, co działają.

I oto Korzenie odkryły, iż Kwiaty faworyzują Kwiaty, nie same, same nie mają kwalifikacji do dzielenia, więc dopuszczanie ich do tego procesu stwarza przeraźliwe trudności...

nas jadły robaki - i tyle.

Uporczywość Kwiatów w narzuceniu tego poglądu Korzeniom nasuwa podejrzenie, że z tym kryje się po prostu kompleks.

Wyobraźmy sobie dziewczynkę, która z ciekawości rozpruła brzuszek lalki, by zobaczyć, co jest w środku. A w środku trociny... I lalki już nie ma... Więc dziewczyna leci do innej dziewczynki, która tuli na rękach swoje dzieciątko, wyrwa jej z rąk i wrzeszczy: „To nie jest żadne dziecko, to tylko kupa trocin w kolorowej szmatce!”

Dziewczynka płacze - i wyrwa lalkę z powrotem. Ale czuje się już trochę mniej szczęśliwa...

Co zapewne trochę pociesza tę pierwszą...

Kwiaty zresztą czują się podle: odrzucając wiarę w Boga muszą żyć bez tej radości, jaką mają Korzenie. A przy tym wszystkim Kwiaty nie mają - bo nie mogą mieć - żadnego dowodu, że Boga jednak nie ma. A jeśli jest???

I Kwiaty czują się coraz gorzej. A złość wyładowują na Ciemnogrodzie, czyli na Korzeniach. Tak naprawdę bowiem Jasnogród zazdrości Ciemnogrodowi. A przecież Ciemnogród choć tylko jednego: by go nie okradano - i zostawiono w spokoju!!

By się pocieszyć, Kwiaty uciekają do przyjemności doczesnych: dbają o sterylne mieszkanie, o piękne stroje, o przystrojone trawniki...

Jednak najpiękniejsze kwiaty trzymane w najcudowniejszych wazonach - szybko więdną...

Janusz Korwin-Mikke:

Kwiat i Korzenie

wierzyły w rozmaite głupoty. Tak czy owak: zamiast poczucia wyższości, które się Kwiatom zawsze należało. Kwiaty zaczęły żyć do Korzeni pogardę - a ostatnio wręcz głuchą nienawiść.

Tak naprawdę Kwiaty nie chciały na początku źle. Idea socjalizmu polega przecież na upiększeniu życia człowieka. Kwiaty chciały więc... przerobić wszystkie Korzenie na Kwiaty!!

Gdy to się nie udało - Korzenie ni cholery nie chciały pachnieć, a w dodatku zaczęły brakować wody i składników mineralnych - Kwiaty, które przejęły się bardzo teorią socjalizmu, zamiast rzucić ją w Diabły, złość obróciły na korzenie. Ze ciemne, że głupie, że mało oświecone, że wierzą w przesady (zupenie, jak gdyby socjalizm nie był przesadą!)

Po jakimś czasie Korzenie straciły cierpliwość i zaczęły wołać, że w takim razie poradzą sobie bez Kwiatów! Kwiaty to, jak wiadomo, absolutne pasożyty...

miał więcej od lenia, szczęściarz od nieudacznika, mądry (jeśli chciał) od głupiego...

W socjalizmie jest zupełnie inaczej. Ludzie Pracy dzielą się na Górników, Nauczycieli, Kolejarzy, Piłkarzy (bogata rodzina Nożnych - i uboga Ręcznych), Stoczniovców, Urzędników, Malarzy (Ściennych i Sztalugowych) itd. Pozycja zaś materialna zależy od tego, czy dana branża coś sobie załatwi. Raz np. tryumfuje Energetyka, raz Bankowcy, kiedy indziej Górnicy wywalczą sobie po pół miliarda...

Ważne, że te pół miliarda nie zależy od pracy, tylko od przynależności do „górniczego stanu”. Jakkolwiek wpływ tych podziałów nie jest bardzo duży, to jednak istnieje - i powoduje animozje między ludźmi. W normalnym państwie nie można powiedzieć „Górnicy dostali za dużo” - bo górnicy nic nie „dostają”, tylko zarabiają - a jeden zarabia bardzo dużo, zaś drugi marne; jeden księżę opływa w niewyobra-

Są one nierozwiązywalne! Najgorsza nienawiść między Kwiatami i Korzeniami tkwi jednak gdzie indziej.

Oto Kwiaty uznały, że mają misję oświecenia Korzeni. Jest to o tyle ciekawe, że Kwiaty oficjalnie wyznają hedonizm, i uwalniają, że ludzie powinni być szczęśliwi. Gdy jednak Korzenie oświadczają, że są szczęśliwe wierząc w Boga i to, że po znojnym życiu porządne Korzenie czeka Światłość Wiekuista - to Kwiaty usiłują za wszelką cenę oświecić Korzenie, że żadnego Boga nie ma, że świat to tylko kupa Materii, a po śmierci będą

Między zachodnią Europą a Stanami Zjednoczonymi cały czas trwa ukryta wojna gospodarcza. Konkretnie - „wojna samolotowa”. Europejczycy zamierzają zagrozić monopolowi dwóch amerykańskich aeronautycznych kolosów: Boeinga i McDonnell Douglasa. Czteronarodowe konsorcjum Airbus Industries, w którym mają swoje udziały: Francja (37,9 proc.), Niemcy (37,9 proc.), Wielka Brytania (20 proc.) i Hiszpania (4,2 proc.) zamierza w najbliższych latach wypuścić nowe typy samolotów, które będą bezpośrednio konkurencyjne dla wyrobów wspomnianych firm. Stawka jest wysoka: ocenia się, że w ciągu najbliższych 13 lat linie lotnicze potrzebować będą około 2000 samolotów o wartości 250 miliardów dolarów.

Europejczycy weszli na rynek z impetem, który zakłócił wszystkich. Kiedy w 1984 roku rozpoczął on program budowy 150-miejscowego samolotu krótko-średniego zasięgu (do 5,5 tys. kilometrów), tak zwanego A-320, nikt nie wróżył im powodzenia. Amerykańscy producenci wręcz twierdzili, iż nie będzie chętnych na zakup maszyn o tej wielkości i zasięgu. Jakże się pomylił!

Konsorcjum Airbus przeprowadziło skrupulatne badania rynku, z których wynikało iż w czasie gdy rozpocznie się seryjna produkcja A-320, wiele towarzystw lotniczych będzie akurat zmuszonych do odnowienia swojego parku samolotowego i ten producent, który zaproponuje coś zupełnie nowego, dającego nadzieję na poważną obniżkę kosztów eksploatacyjnych, zgamie całą śmietankę.

Tak też się stało. Popyt na A-320 przekroczył wszelkie wyobrażenia. W fabrykach rozpoczęło dopiero montaż pierwszych egzemplarzy, które będą gotowe wiosną przyszłego roku, a portfel konsorcjum zawiera już około 440 zamówień. Nowy „airbus” stał się najszybciej sprzedawanym nowym samolotem w historii lotnictwa pasażerskiego, a - co już zupełnie rozjuszyło firmy Boeing i McDonnell Douglas - wśród zamawiających są również przewoźnicy powietrzeni ze Stanów Zjednoczonych, tradycyjni dotąd ich klienci. Pod względem udziału w światowych zamówieniach (25 proc.) Airbus Industries znalazły się w czołówce.

Ale też A-320 jest obecnie najnowocześniejszym sub-

sonicznym samolotem świata. Zewnętrznie nie różni się od starszych konstrukcji, za to wewnątrz jest to zupełnie nowa generacja. Przede wszystkim - po raz pierwszy w cywilnym aparacie - zastosowano w nim sterowanie elektryczne (tzw. fly-by-wire). Informacje o locie, stanie urządzeń i maszyn są przekazywane pilotom numerycznie. Zastosowano daleko idącą integrację i miniaturyzację urządzeń, co pozwoliło, na przykład, na ograniczenie niezbędnej załogi do dwóch pilotów - bez mechanika pokładowego.

Zniknęły z kabiny pilotów charakterystyczne stery, które zostały zastąpione urządzeniami przypominającymi komputery „Joy-stick”. Na wypadek awarii zasilania istnieją wielokrotne systemy zabezpieczenia: dodatkowe generatory, baterie. Urządzenie kabiny zostało zaprogramowane niezwykle ergonomicznie - i zupełnie odmiennie niż dotąd. Aby

Wierzyć na słowo

Walka powietrznych słoń

umożliwić pilotom nieprzerwaną obserwację, np. w czasie lądowania, najważniejsze dane dotyczące parametrów lotu, wyświetlane są na szybkie samolotu.

Specjalne automatyczne systemy kontrolne zabezpieczają maszynę przed utratą stateczności i przekroczeniem bezpiecznej prędkości. Samoczynnie, dzięki komputerowi pokładowemu samolot reaguje na nagłe turbulencje powietrzne: prądy, uderzenia wiatru. Zastosowanie tworzyw w miejsce metalicznych stopów pozwoliło „odchudzić” konstrukcję aparatu, zwiększyć zasięg i pułap lotu, a co za tym idzie, ograniczyć zużycie paliwa i zwiększyć nośność. Jednym słowem: A-320 będzie najprawdopodobniej lotniczym szlagierem kilku najbliższych sezonów.

Zachęcenie powodzeniem Europejczycy postanowili pójść na kałós. Dotąd unikalni oni starannie konkurencji z Amerykanami w dziedzinie samolotów dalekiego zasięgu, stąd ci ostatni panowali tam niepodzielnie. Boeingi 737, 747, DC-10 czy Tristary Lockheed'a nie miały dotąd swoich europejskich odpowiedników. Zachęcona powodzeniem swego A-320 firma Airbus postanowiła zaatakować jednak i tę ostatnią pozycję Boeinga i McDonnell

Douglasa; zaczęto zbierać zamówienia na dwa kolejne typy samolotów: A-330 i A-340, które znajdują się jeszcze w stadium projektów.

Będą to samoloty o zasięgu międzykontynentalnym. Pierwszym z nich będzie dwusilnikowy samolot zabierający do 310 pasażerów, przeznaczony na trasy o dużym natężeniu ruchu, posiadający zasięg do 9360 kilometrów.

Drugi, A-340, będzie czterosiłnikową maszyną mieszczącą ponad 260 osób o zasięgu do 13 000 kilometrów. Konstruowany jest on z przeznaczeniem do obsługi dalekich tras o średnim natężeniu ruchu, na których zatrudnianie wielkich jumbo jetów jest mniej efektywne.

Zamierzenia Europejczyków wywołały natychmiast protesty i zarzuty ze strony Stanów Zjednoczonych - nawet na szczeblu rządowym. Oskarżono Airbus Industries o nieuczciwą konkurencję, a rząd państwa zachodnioeuropejskich o jej popieranie poprzez subsydia. Próbowano także zachęcić Europę do kooperacji z McDonnell Douglasem przy budowie wspólnego samolotu dalekiego zasięgu, ale nic z tego nie wyszło. Europejczycy stwierdzili, że Amerykanie posiadając 65-procentowy udział w światowym rynku samolotowym, nie powinni mieć powodów do narzekania - i dalej reklamowali swoje nowe konstrukcje. Zdolali już zebrać 124 zamówienia. Wśród klientów znalazły się amerykańskie Northwest Airlines, które złożyły zamówienie na 30 maszyn typu A-330 i A-340.

Boeing i McDonnell Douglas nie zamierzają pozostać bierne. Obie firmy przygotowują zarówno ulepszone wersje swoich dotychczasowych maszyn, jak i zupełnie nowe konstrukcje. Pierwsza z firm zamierza wypuścić nową wersję „Boeing” 767-300 o wydłużonym, do 10,5 tys. kilometrów, zasięgu; przygotowuje również samolot średniego zasięgu 757 z rewelacyjnym silnikiem śmigłowym tzw. turbofan. Również McDonnell Douglas zamierza wyposażać swoje maszyny w te oszczędne silniki, między innymi ulepszoną wersję M-80. Firma ta przygotowała nowy trzysilnikowy samolot - 11, mogący przewozić 320 pasażerów na odległości ponad 11 tysięcy kilometrów. Kto w tej konkurencji wygra - trudno na razie przewidzieć. Europejczycy spodziewają się, że udało im się zagarnąć przynajmniej jedną czwartą rynku, ale wojna trwać będzie nadal

Barbara Lemkowska

Bardzo ważna i potrzebna - tak lapidarnie określili pojawienie się na rynku „Kuchni Pomorskiej” prezes Instytutu Kaszubskiego, prof. Józef Borzyszkowski.

POMORSKIE JADŁO

- Ja tę książkę oceniam bardzo wysoko. Dużo egzemplarzy już zakupiono na naszym terenie.

Ona oddaje wiernie charakter kuchni kaszubskiej. Różni się od innych podobnych wydawnictw tym, że ma przepisy potraw tanich (Kaszubi żyli skromnie), ale smacznych, opartych na lokalnych surowcach - mówi Renata Redlin, pracująca w ODR w Pucku.

- Kto przyjeżdża

na wybrzeże, pyta o ryby. No więc są w tej książce liczne przepisy takich dań właśnie i nie tylko takich. Wszystkie recepty potraw są sprawdzone praktycznie. I my mamy swoje przepisy w tej książce. Sprawdzaliśmy je dokładnie, gotując według nich dania na specjalnej degustacji zorganizowanej we Władysławowie - mówi Regina Kwizdyńska, ze wsi Łebcz, w gminie Puck.

Barbara Ditrich (ona i Danuta Słubik książkę opracowały) tak charakteryzuje jej zalety: „Kuchnia Pomorska” ma przejrzysty układ, zawiera na ogół dania tanie, łatwe do wykonania, a przy tym smaczne i zdrowe. Dla tych co się spieszą, znajdzie się coś do ekspresowego wykonania...

W gdańskim Ośrodku Doradztwa Rolniczego odbyła się ostatnio promocja „Kuchni Po-

Regina Kwizdyńska z Łebcza w zaimprovizowanej scenie - gospodyni przygotowującej potrawę z „Kuchnią Pomorską” w ręce.

morskiej”, zawierającej 241 przepisów. Książka jest dzieckiem ODR. Pracą zespołową. Wymienia się w niej ponad 40 nazwisk autorek i autorów (!) przepisów oraz restaurację „Kaszubską” w Brusach, Dom Wczasowy „Heleń” z Wdzydz Kiszewskich i terenowe instruktorki ODR.

Na spotkaniu chwalono książkę, podkreślając włożony wysiłek w jej powstanie, bo to praca pionierska. Nie było więc na czym się opierać. I nie wszystkie przepisy regionalne zostały zinwentaryzowane. Będzie więc okazja do poszerzonych kolejnych wydań „Kuchni Pomorskiej”.

Tekst i foto:
Franciszek Marszałek

Co potrafią bakterie

Niedawno stwierdzono, iż jednym z najpoważniejszych powodów zawałów serca i udarów mózgu są infekcje bakteryjne. Na przykład drobnoustroje o nazwie chlamydia wywołują w naczyniach wieńcowych zapalenie, które jest równie groźne jak zbyt duży poziom cholesterolu we krwi, uznawany dotychczas za głównego sprawcę choroby niedokrwiennej serca i zawałów. Naukowcy już w ubiegłym roku wykryli chlamydia w naczyniach krwionośnych ludzi, którzy zmarli na zawał, ale nie mieli dowodów na to, że mechanizm choroby wieńcowej może być podobny do rozwoju wrzodów przewodu pokarmowego.

Spółdzielnia Kółek Rolniczych Mitoradz k. Malborka, tel. (055) 271-14-18

ogłasza

przetarg nieograniczony na sprzedaż:

- ciągnik Ursus 1212, rok produkcji 1984,	cena 22 000 zł
- ciągnik Ursus 1212, rok produkcji 1984,	cena 23 000 zł
- naczepa asenizacyjna,	cena 1 500 zł
- przyczepa nośność 6 t, rok produkcji 1986,	cena 2 000 zł
- przyczepa nośność 4 t, rok produkcji 1986,	cena 1 600 zł
- przyczepa nośność 4,5 t, rok produkcji 1981,	cena 1 750 zł
- przyczepa nośność 4 t, rok produkcji 1987,	cena 1 850 zł

Przetarg odbędzie się w siedzibie SKR
w dniu 12.06.1998 r. o godz. 10.00.

Przystępujący do przetargu winni wpłacić wadium w wysokości 10% ceny wywoławczej najpóźniej w dniu przetargu.

Przetarg może być odwołany bez podania przyczyny.

Jak w rodzinie

cd. ze str. 37

A co dalej? Do półfinału w Warszawie zakwalifikowano 80 dziewcząt z całej Polski, w tym osiem z gdańskiego finału. Henryk Czoska marzy, by choć dwie „nasze” trafiły do finałowej dwudziestki, z której zostanie wybrana Miss Polonia '98.

Póki co, nikt nie wypowiedział się oficjalnie, czy widzi potrzebę udoskonalenia regulaminu, aby w przyszłości zwyciężczyni już nie były najbliższymi krewnymi członków jury...

Tekst i foto
Janusz Rokiciński

... STOP ... JEST PROMOCJA ... STOP ...

SKORTEX

zapraszamy
do przyjrzenia się
naszej ofercie
w pełnym asortymencie

GWARANTUJEMY od lat
jakość, trwałość, wytrzymałość
dogodne terminy i dobrą cenę
o raszkie możemy porozmawiać

odzieży roboczej
i artykułów BHP

Elastycznie dopasujemy się do
potrzeb naszego klienta -
w zakresie artykułów BHP

skórtex

zakład pracy chronionej

centrala Braniewo Olsztynsk: 4 tel. fax 0-55 243-25-62, 243-27-47, 243-26-99
oddziały Elbląg Niska 5 tel. fax 0-55 232-43-29
oddziały Gdańsk Łąkowa 35/38 tel. fax 0-58 301-86-35
oddziały Słupim Zw. Jaszczurczego 7 tel. fax 0-55 277-39-46

Przy zakupach naszych artykułów
udzielamy ulgi przy wpłatach na PFRON

HASPOL

ZOT MALBORK

Urządzenia chłodnicze
i gastronomiczne
Lady, szafy, zamrażarki, różna
kuchnie, wagi

UWAGA rolnicy!
Schładzarki do mleka

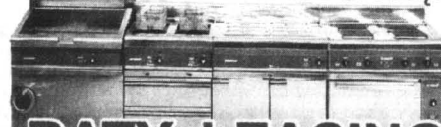
**RATY, LEASING
SERWIS, TRANSPORT**

82-200 Malbork
ul. Chrobrego 28
tel. (0-55) 272-37-71
tel. (0-601) 663-151

**KOMPLEKSOWE WYPOSAŻANIE
SKLEPÓW I GASTRONOMII**
medium sp. z o.o.

Lady chłodnicze, kasy fiskalne, wagi, metkownice
Meble i nowoczesne systemy meblowe
Doświadczenie, rzetelność. Serwis, tel. (058) 620-32-64

**DOBRA KUCHNIA
POSTAW NA SPRZĘT**

RATY LEASING

Gdynia, ul. Portowa 4, tel. 620-02-47, tel./fax 620-30-24
Elbląg, ul. Królewiecka 96, tel. (055) 234-51-46